RADU VASILE

FABRICIUS

ROMAN

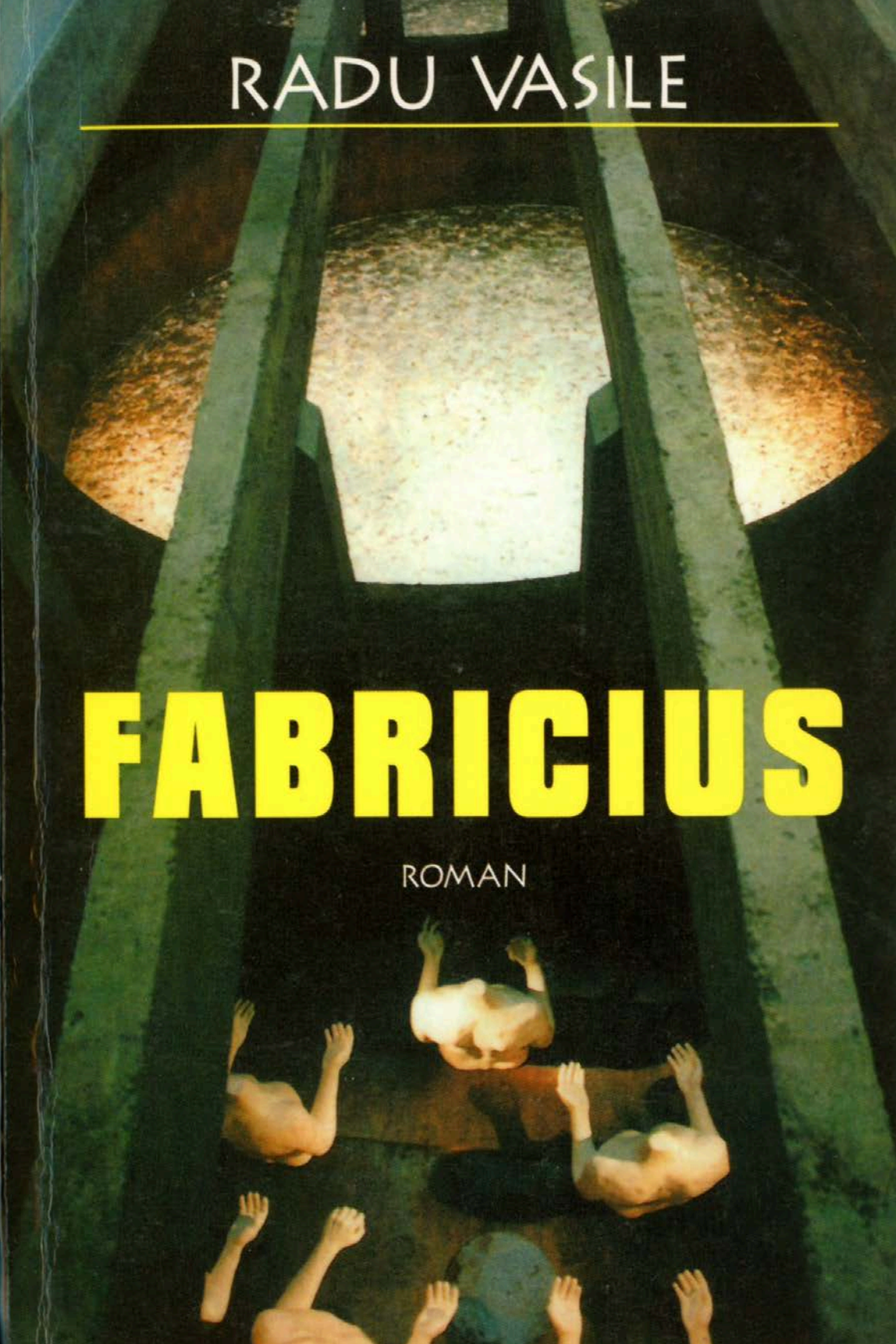

© 1999 by POLIROM Co S.A. Iaşi

Editura POLIROM
Iaşi, b-dul Copou nr.3, P.O. Box 266, 6600
Bucureşti, b-dul I.C. Brătianu nr.6, et. 7

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
VASILE, RADU
Fabricius / Radu Vasile - Iaşi: Polirom, 1999
240p. ; 20cm
ISBN: 973-683-265-1
CIP: 859.0-31
Printed in Romania

RADU VASILE

FABRICIUS

ROMAN

POLIROM
1999

CAPITOLUL 1

În care se vorbeşte despre lucruri ce par fantastice

FABRICIUS, un tânăr între două vârste, ajunsese la mijlocul punţii când, deschizându-se la haină, se opri pentru câteva clipe şi se lăsă purtat de gânduri prin propriu-i trecut.

Copilăria a fost pentru mine o experienţă dintre cele mai semnificative, în plus, copilăria a reprezentat şi acea parte a vieţii denumită adolescenţă. Între ele nu există limite foarte precise, trec din una în alta ca ţevile de canalizare. Am dat şi un examen numit, nu ştiu de ce, de maturitate şi am primit, tot cam pe atunci, dreptul de vot. În ce scop? Hmmm... În întunecatele timpuri medievale şi, aş îndrăzni a zice, chiar ceva mai încoace, unui tânăr de cincisprezece ani, socotit deja bărbat, nu i se cerea să voteze ca să-şi dovedească bărbăţia şi maturitatea. Dar, firește, asta s-a datorat numai obscurantismului şi... dar să nu divaghez.

Copilăria, aşadar, a început şi începe şi azi o dată cu ziua naşterii. A mea s-a aflat sub semnul planetei Venus. Ulterior mi-am dat seama că a fost o greşeală de interpretare, prezenţa pe firmament a numitei planete neavând nimic de-a face cu aşteptarea naşterii mele. Indiscutabil, o forţă ca Venus nu

avea de ce să prezideze venirea pe lume a unui anonim în ţinutul Lupu, judeţ cu puternice rădăcini în trecutul glorios al acestui spaţiu. Aşa că a insista asupra prezenţei lui Venus în ziua naşterii mele ar fi o exagerare care, pe de altă parte, nu mai explică nimic. Cert este însă un lucru: în anul naşterii mele se schimbase ceva, dacă nu în osia lumii, cel puţin pe aceste meleaguri. Am trăit deci într-o lume în permanentă schimbare. Cel puţin, până la vârsta de unsprezece ani.

Ce s-a întâmplat, de fapt? După spusele unora, au apărut brusc nişte... e greu de definit ce, să le spunem chestii, care până atunci stătuseră ascunse. Unii, răuvoitori desigur, le califică drept spori aduşi de vânt. Ce fel de vânt? Şi asta e greu de spus. Unii zic că vântul de răsărit, care a fost apoi întronat ca divinitate locală. Oricum, sporii (sau, mă rog, chestiile alea) s-au comportat (într-adevăr) ca o generaţie ieşită din neant: au dat naştere la butaci, butacii la bete, bate, bute.

Toate aveau câteva caracteristici comune: capul miniatural, înţepeneala, starea de agitaţie, pentru care manifestau o adevărată obsesie („nu se face suficientă agitaţie", se plângeau, atunci când se plângeau), un singur ochi, cu care vedeau atât cât se putea vedea cu un singur ochi, restul din această complexă şi viu colorată lume neexistând pentru ei. Unii erau posesorii unei guri enorme. Atât de mare, încât atunci când o deschideau le acoperea întreaga faţă.

Aceste ciudăţenii, pe care le putem numi totuşi fiinţe, deşi încă nu se desprinseseră bine din regnul vegetal, au primit numele de filoxeni. De ce? Greu de spus. Oricum, filoxenii au fost văzuţi deseori cu gura deschisă, spunând: „Până acum nimeni nu a avut habar de ceva. Totul s-a dezvoltat în mod confuz. În hăţişuri (observaţi terminologia specifică!) lipsite de o minimă orientare. Plus că modul de înmulţire a lăsat mult de dorit. Toate aceste porniri barbare trebuie sugrumate. Din faşă!". Şi nu se poate spune că nu s-au ţinut de cuvânt.

În adevăr, filoxenii au reuşit să (trans)planteze lumea lor cu o structură lignifiată, organizată pe inele.

Primul Inel: era ca un punct, un rotocol, înconjurat cu ţepi. Era stabilit cu precizie până şi numărul de insecte care aveau dreptul să se înmulţească pe fiecare ramură.

Al Doilea Inel era format din filoxeni lucioşi, cioturoşi, cu fruntea îngustă şi încruntată, schimbători la culoare, dar care noaptea băteau în negru. Ei se ocupau cu respectarea principiilor Cărţii de Lemn şi a nenumăratelor regulamente de aplicare a Cărţii, formate din tot atât de numeroase articole.

Iată câteva dintre ele:

Capitolul 4 567, articolul 123 456, paragraful 10 :
Nimeni nu are voie să fumeze în pădure.
Capitolul 18 756, articolul 567 890, paragraful 20:
Se interzice oamenilor să meargă în grup.
Capitolul 197 654, articolul 1 987 654, paragraful 44:
Se interzic întrebările de genul:
a)Ce muguri au mai apărut ?
b)Ce se mai aude cu muşchiul ?
c)Când cade scoarţa ? ş.a.m.d.

Toate aceste Capitole aparţin Regulamentului promulgat prin decretul 7 890 657, care pune în aplicare Capitolul 4, versetul 14 din Cartea de Lemn.

Al Treilea Inel, ceva mai larg, avea menirea de a căuta unghiurile cele mai favorabile de cădere a luminii pe copaci, tocmai cu scopul de a prezenta întreaga lume filoxenă într-o aură favorabilă, o fericire perfectă, greţoasă. Firește, Al Treilea Inel era controlat îndeaproape de Al Doilea Inel. Împreună aleseseră lumina răsăritului care exclude nuanţele derutante: claritatea gratiilor celulei.

Toţi cei din Al Treilea Inel, ajutaţi de Al Doilea Inel şi respectând întocmai directivele secrete venite de la Rotocolul Central, puseseră la punct un program foarte strict şi amănunţit de viaţă pentru cei a căror lume

trebuia să se întoarcă acolo de unde a plecat, iar oamenii înşişi, goliţi de pornirile lor periculoase, urmau să se transforme în fluturi sau gâze care să zburde din floare în floare, într-o lume complet vegetală, sub stricta supraveghere a filoxenilor.

Astfel că... uite că ăştia n-au reparat puntea, se gândi Fabricius, încheindu-se la haină. Se uită la ceas şi văzu că mai are zece minute. Mai am zece minute. Mai am zece minute, îşi zise, ia să mă aşez eu pe banca asta şi să fumez o ţigară. Trandafirii, aşa cum îmi apar ei acum, sunt teribili. Oare de ce? Au un secret al lor? Un...

Ceva mai târziu, filoxenii au început să aibă dificultăţi. Inelele pe care le puseseră în mişcare se învârteau mai repede decât era prevăzut. De ameţeală, unii filoxeni au căzut, iar alţii s-au schimbat la faţă. Asta, poate, şi pentru că oamenii, împăciuitori, au început să colaboreze, oferindu-li-se funcţia măgarilor orbi care să învârtă osia Inelelor...

-Ah, iarăşi filoxenii, dragul meu Fabricius, se auzi vocea caldă, atât de cunoscută...

Fabricius întoarse capul şi-l zări. Da, venise, cu punctualitate. Cel aşteptat. Cel care-i învăţase pe oameni ştiinţele, artele, organizarea socială, de mult pierdute. Osiris.

-Mai există filoxeni, au existat vreodată? întrebă Osiris, rostind clar cuvintele, din care lipseau însă vocalele.

-Nu... nu cred... Îşi dădu cu părerea Fabricius. Dar pentru mine sunt o adevărată obsesie.

-Ai citit toate astea, dragă Fabricius ? continuă pe un ton egal Osiris şi-i întinse un ziar.

Osiris întinzând ziarul, iată o scenă. Pas cu pas, clipă de clipă - această imagine aiurită.

-Eu nu citesc ziarele, spuse Fabricius. Mai bine spune: unde mergem astăzi ?

Osiris zâmbi timid şi, schiţând un gest larg, o luă pe aleea principală.

-M-am întrebat adesea, şi te întreb şi pe tine, Osiris, rosti Fabricius, cui foloseşte repetarea aceloraşi cicluri de evoluţie. Şi până când?

Osiris, părând că vrea să-i răspundă, întoarse capul spre dreapta, fixându-l pe Fabricius cu ochiul lui mare, negru, larg deschis, apoi zâmbi din nou.

Lacul era liniştit, lipsit de valuri. Păşeau încet spre insula din mijloc.

-Dragul meu, spuse Osiris şi arătă spre mulţimea de bărci şi de iole ce brăzdau albastrul cenuşiu al lacului, câţi dintre ei nu şi-ar dori să poată acosta acolo?

-Osiris, spuse ferm Fabricius, ştiu, mi-ai spus-o chiar tu, ciclurile vin şi se sting. Ştiu că noi aparţinem unuia din aceste cicluri. Ştiu că, în afara miturilor, nimic nu leagă ciclurile între ele. Şi totuşi nu ştiu ce ai cu mine, personal!

Osiris păşi primul pe uscat. Te-ai îndoit, Fabricius ?! Erai atât de aproape, ca şi ei, de altfel, dar nici tu nu o vedeai.

Pe marginea insulei, un şir rotund de sălcii îşi aplecau crengile; dincolo de ele, în mijlocul cercurilor concentrice şi multicolore de flori, o imensă coloană din fier nativ, neruginit, sprijinea cerul. Era o coloană ciudată, extrem de ciudată. În fiecare ceas, ba chiar în fiecare clipă a zilei, s-ar putea spune, arăta diferit. Nimeni însă nu-i putea număra întruchipările, căci puţini ajungeau pe insulă şi încă şi mai puţini puteau rămâne acolo o zi întreagă. Fabricius o văzuse numai sub formă de cub imens, negru, poate din piatră, perfect lustruit, sub formă de piramidă, de uriaş craniu din cuarţ, străveziu şi masiv în acelaşi timp, sub formă de rachetă care voia să se desprindă şi să revină în cercurile adânci, şi, poate, sub formă de cruce.

-Ţi-ai uitat covrigii, zâmbi Osiris şi-i întinse unul.

Rupe-l şi mănâncă-l. O să te saturi.

Se întinse în iarbă. Se lăsă pătruns de căldura soarelui, de uşoara, imperceptibila adiere de vânt care, trecând peste cercurile de flori, făcea să li se schimbe culorile şi lovea într-un gong nevăzut, scoţând un sunet prelung, moale, ce cotropea insidios fiinţa lui Fabricius, făcându-l să se piardă, treptat, treptat, în milioanele de rădăcini ale ierbii. Atunci, acolo, Fabricius trăia. Cu adevărat.

-Să mergem, Fabricius. Am zăbovit destul.

Venise ceasul. Era spre asfinţit. Coloana părea acum un rug, apoi rapid se transformă într-o coloană de spini. I se făcu frică.

-Toate la timpul lor, grăi Osiris. Întâi să traversăm lacul, apoi tramvaiul te va duce acasă.

În staţie nu era nimeni. Adică aproape nimeni. Doar doi îndrăgostiţi care se strângeau disperaţi în braţe şi un domn cu umbrelă.

-Ăia doi...

-Sunt doar doi îndrăgostiţi, Fabricius, suflete dumnezeieşti...

-Ei, şi ce ? interveni domnul cu umbrelă. Pentru asta trebuie să se strângă. E un adevărat scandal! Şi noi am fost ca ei, dar mai exista ruşine pe atunci... Nu le mai rămâne decât să-şi dea chiloţii jos, aici, în staţia de autobuz. Un adevărat scandal!

Osiris zâmbi şi-i şopti lui Fabricius:

-Vrei să-ţi spun cine a fost domnul în tinereţe?...

-Nu mă interesează. Un bou solemn. Sau sfânt. Vine tramvaiul!

Fabricius urcă în vagonul neluminat. Pe când uşa tramvaiului se închidea cu zgomot, auzi şoapta lui Osiris : „Pe data viitoare !". Se duse la geamul din spate şi privi. În întunericul luminos se profila silueta lui Osiris, cu bustul îndreptat către Fabricius, cu un picior înainte, gata să plece, şi totuşi stând pe loc, cu capul în profil, dar cu ochiul său mare ţintindu-l, până când tramvaiul dădu colţul. Spre stânga.

CAPITOLUL 2

În care se vorbeşte despre diferite chestiuni denumite casnice şi despre Ionică, un cooperatist fruntaş

FABRICIUS scoase cheia. Cu fereală, ca să nu facă zgomot. Dar uşa era deschisă. Acum să te ţii scandal, îşi zise.

A fost şi n-a fost aşa. Nevastă-sa, încruntată, îl înjura în gând. Tăcerea ei, înjurăturile ei, prostia... noastră. O astfel de tăcere a existat probabil numai la începuturile lumii.

Fabricius mancă ceva, apoi se aşeză în faţa televizorului.

Coborând de pe acoperişul vecin, Ionică pătrunse, prin fereastră, în salonul lui Fabricius. Să-i zicem, spaţiul său locativ.

-Mai am câteva luni până la pensie, îl anunţă degajat Ionică.

-Cum aşa? se miră Fabricius.

-Am avut astăzi şedinţă...

Ionică, este bine de ştiut, era membru activ al cooperativei de invalizi, preferatul invalidului-şef, căruia îi făcea diferite servicii. Ca atare, era cooperatist fruntaş.

-Poate doreşti o cafea? rupse fără convingere tăcerea Fabricius. Nu ştiu însă dacă nevastă-mea...

Dar iat-o că venea deja cu cafeaua. O puse pe măsuţă si anunţă scurt:

-Pentru Ionică!

Bucuros, Ionică îşi aprinse o ţigară, pe jumătate scuturată, cu bricheta pe care o avea prinsă pe după gât.

-Unde e arabul? deveni Ionică brusc neliniştit, căutându-l din ochi pe Fabricius. Văzându-l tot acolo îi zâmbi, cu toată combinaţia ciudată de dinţi galbeni şi stricaţi şi de dinţi albi şi strălucitori, tineri, victorioşi.

-Ţi-am mai zis că mă pensionez? continuă vioi.

-Nu, minţi pios Fabricius.

-Mai ai prăjituri din alea ? merse mai departe Ionică.

-De care?

-Mici şi lucioase.

-Nu cred. Am văzut unele mari şi poroase.

-Bune şi alea. Lui Ionică îl plăceau la nebunie dulciurile.

-Titina ce mai face? întrebă Fabricius. O întrebare, o sfâşiere a unei linişti nedorite.

-Întrebarea ta e lipsită de fair-play, dar îi voi face fată.

-Păi, n-am vrut să...

-Lasă, lasă, că aşa sunteţi toţi. Dă-mi un foc!

-Ce, nu-ţi mai merge?... Îndrăzni Fabricius arătând spre bricheta spânzurată de gâtul lui Ionică.

-Ce-ţi pasă? Fac economii.

-Zău? N-am ştiut...

-Te faci doar. O ştie toată lumea. Ii dădeam câte o sută ca să se dezbrace. Să mă uit la ţâţele ei.

-I le şi pupai?

-Eşti un porc! Cum îţi închipui?... Zicea că pentru mine e destul şi atât şi că e prea ieftin.

-O credeai?

-Dacă o credeam?! O divinizam. A fost singura mea dragoste. Unica! Şi începu să-şi sugă conştiincios dinţii. Resturi de savarină. Poate de tort-glace.

Afară începuse să plouă. Liniştită, mătăsoasă ploaie ! Ionică rămase pe gânduri.

-La vară, mă duc la mare...

-Cu Titina?...

-Cu. Da, cu ea mi-ar fi plăcut să merg în străinătate...

-Şi?

-Nu pot. La graniţă îmi cer paşaportul. Şi apoi...

-Apoi ce?

-Nici nu mi-ar mai conveni.

-De ce?

-N-ai auzit că în străinătate a început războiul?

-Zău? De unde ştii?

-De la radio. E jale mare. Trag cu puşti, arcuri, catapulte. Pe mine nu mă sperie chestiile astea.

În aer plutea ceva. Praf, îşi zise Fabricius, că de când n-a mai pus mâna pe aspirator!... N-are timp, sărăcuţa.

-Pastele mă-tii, tu şi cu tot neamul tău! şopti răspicat nevastă-sa. (Aha, începe, îşi zise Fabricius.)N-auzi soneria?

Dar nu sunase nimeni. Fabricius era chiar mulţumit. Revenise la viaţa normală, la viaţa de zi cu zi. În plus, certitudinea de a fi acasă îi dădea o vigoare deosebită. Într-un târziu i se făcu somn. Nevastă-sa îi spuse, arătându-i balconul:

-Acolo te culci.

Fabricius se duse şi se întinse pe şezlong. Ploaia curgea caldă, mângâietoare, ca o pătură de pluş. Dar nu putea dormi. Aşa că trecu la programul său de relaxare.

CAPITOLUL 3

Deşi scurt, foarte important pentru Fabricius

FABRICIUS se scula la cinci. Încă buimac, trase perdelele. Ploaia încetase. Orizontul se colora violent în roşu. Trebuia să se ducă după lapte, şi încă repede, dacă mai voia să prindă vreo sticlă. Apoi la staţie, unde...

Bucuros că luase lapte, Fabricius tăcea.

Proaspăt ras, îşi găsi un loc, alături de alţi semeni de-ai săi, oameni ai muncii în căutarea locurilor de muncă, pe scara autobuzului arhiplin, în condiţiile unei nebulozităţi ridicate, datorată pătrunderii unor mase de aer cald dinspre bazinul mediteranean sau de dincolo de Coloanele lui Hercule şi a unui plafon jos, care împiedica decolarea şi aterizarea în bune condiţiuni pe marile aeroporturi ale ţării. Fabricius înfrunta cu bărbăţie aerul rece al dimineţii.

Spre sfârşitul programului se făcuse cald. Soarele strălucea. Bulevardele din centru erau scăldate în lumină. Ce bine! exclamă Fabricius, semnând voios în condică, de plecare. O luă apoi pe unul din bulevardele pe care se revărsa lumina zilei.

Când ajunse în faţa unui parc de străveche tradiţie, îl văzu pe Giovani venind spre el, cu o mână întinsă. Aşa şi trebuie, îşi spuse Fabricius în gând. A ajuns ce i-a fost dat să ajungă. Dar:

- Te înşeli, dragă Fabricius, îi spuse zâmbitor Giovani. Nu vrei să intrăm puţin în parcul ăsta, să luăm o baie de soare? O să stăm liniştiţi de vorbă. Câteva minute numai. Ştiu că eşti ocupat. Şi eu la fel. Ştii câte griji mă copleşesc. Dar totul numai şi numai spre binele... Uite că am ajuns. Într-adevăr. Dând ultimul colţ, Fabricius văzu câţiva vlăjgani care mânau o turmă de mame cu sugari în cărucioare, bătrâni pensionari, copii, adolescenţi ţinându-se de mână.

-Ii duc în lagăr, se îngrozi Fabricius.

-O, nu, dragul meu Fabricius. Îi mutăm temporar în alt parc. Trebuie să stăm liniştiţi câteva minute. Nu se ştie niciodată cine se ascunde printre ei, susură Giovani.

Giovani era un tip scund. Scund şi pentru ceea ce se numeşte în general un om scund. Toţi marii oameni ai istoriei au fost mici de statură, îi plăcea lui Giovani să amintească. Paranoia piticului, a oricărui pitic. Avea ochii negri, vii şi strălucitori, părul creţ, moale, ca un puf, ca un norişor cărunt în creştetul capului. Vorbea cursiv; în general, stilul lui era deosebit de atrăgător.

-Dar să luăm loc. Giovani arătă spre o bancă, făcând, în acelaşi timp, un semn discret cu mâna către cineva nevăzut. Am auzit că te interesează filoxenii, începu blând Giovani.

-Ei, e doar aşa, o joacă... Ştiţi... eu zic că am talent la scris, dar să ştiţi că scriu numai pentru mine. Nu am de gând să public. Iar maşina de scris îmi este înregistrată. Am primit aprobare. Sunt un om de încredere...

-Nu asta e important. Sincer să fiu, ideea nu e rea. Dar numele lor, filoxeni, e cel adevărat sau l-ai inventat tu?

-Păi, să vezi, să vedeţi...

Aparent fără vreun scop anume, un vlăjgan apăru brusc de undeva, se apropie de Giovani şi-i oferi o punguţă de plastic, roz. Altul, tot fără să producă cel mai mic zgomot, se apropie cu o colivie. Goală. Aşeză colivia la picioarele lui Giovani, deschise uşiţa şi apoi dispăru.

Gânditor, cu gesturi absente, dar largi, Giovani începu să arunce grăunţe roşii din punga roz către colivia goală.

O lumină!... Ah, da, era fotograful oficial, care, de undeva, neobservat, imortalizase clipa în care Giovani hrănea zilnic, în parcurile capitalei, păsărelele. Fotografia înregistra însă doar gesturile sale, largi, mobilizatoare.

CAPITOLUL 4

în care ne întâlnim cu lupte şi năzuinţe ale unor personaje celebre: Fabian şi Giacomo

GIACOMO, cel cu ochi micuţi, de o parte şi de alta a unui nas coroiat, cu nări largi, din care atârnau smocuri de păr. Giacomo. Deşi taică-meu a avut peste o sută de hectare de pământ şi avea şi prăvălii, io am fost frapat de modul inechitabil în care era repartizat venitul naţional şi de cui îi aparţinea avuţia naţională. Aceasta era versiunea oficială, pe care o povestea mereu prietenilor, la un pahar de vorbă. Totul pornise din barul „La pisica în călduri" de pe Boulevard de la Lisiere şi care aparţinea unui unchi de-al lui Giovani, pe nume Grégoire de Tours. Aici, nea Grégoire angajase o fată. Dar ce fată!... Madame Briceag, mama fetei; *la voilà* !

> „Dacă-ţi trimit fata, bre Grégoire, e fincă vreau să-i fac carieră, să nu ajungă ca mine printr-o mahala, să nu ia vreun marţafoi care să vină beat şi s-o bată. Am învăţat-o de toate şi are tot ce-i trebe ca să răzbată. Numai mata, Grégoire, să ai grijă de ea ca de ochii din cap. Poţi s-o pui să danseze şi goală dacă vrei, că am pregătit-o pentru orişice, da, bagă de seamă, numa pân' la miezul nopţii. O să scoţi bani frumoşi cu ea, că

după cum e făcută bagă în iad şi un mitropolit, darmite golani d-ai tăi. Bagă de seamă, bre Grégoire, să-i găseşti un băiat bun, nu tre să fie vun telectual, să fie băiat de caracter şi cu suflet gingaş, că io îi dau o fată cum nu s-a mai văzut. Nu numai că e fată mare, şi aşa s-o ţii, dar am învăţat-o tot ce trebe ca să nebunească şi pă cel mai sperimentat crai. Un băiat bun de caracter şi cu suflet blând, cum zisei, să-i faci rost, că io nu mă uit la bani, că d-aia am muncit toată viaţa şi pe brânci şi viceversa, ca să strâng pentru când n-oi mai putea. Şi io-te că veni timpul ăsta, dar o am pe fata asta pe care vreau s-o văd doamnă la casa ei, giugiulită, îngrijită, mâncând prăjituri cu frişca şi să poarte cercei mari, din aur, şi blănuri."

Numai că până la urmă...

-Ca să vezi ce renghiuri poa' să-ţi joace viaţa...

-Mie îmi spui, Grégoire? se miră avocatul Tresille de Beaujardin, împingând la roaba plină cu pietriş. Sau ţi-ai băgat tu coada, Grégoire?

-Da, de unde dom' avucat! Chestia e că taman atunci a picat nepotu-meu Giacomo.

-Ţi-e nepot? se miră, rezemat de târnăcop, cavalerul Sfântului Ordin, pe nume Jochany, conte de Traskau. Păi, atunci, ce cauţi mata cu noi, aici? Grijania mă-sii lui de nepot...

-Pentru că ştiu prea multe, dom' avucat şi dumneata la fel, cavalere, dar n-are a face, că există el un Dumnezeu în cer...

-Mişcaţi bă, ce staţi la taifas, se auzi lătratul unui câine-lup, dresat să vorbească omeneşte.

-E o şmecherie, şopti Grégoire, asudând vârtos la târnăcop, au un aparat legat de gât unde sunt înregistrate chestii d-astea. Că n-au ei atâţia gardieni câţi ar fi nevoie pentru câţi suntem aici, înăuntru!

-Ai fost şi ai rămas un naiv, domnule Grégoire, zâmbi fin cavalerul Jochany, din groapa de unde arunca pământul cu lopata.

Fata făcu aşa cum o învăţase mă-sa. Dansa numai până la miezul nopţii. Dar taman atunci se nimeriră doi indivizi: Giacomo, proaspăt campion de înot pe distanţe scurte, şi comisarul arondismentului. Amândoi făcură ochii cât cepele, şi ar fi făcut chiar mai mult, dacă s-ar fi putut.

De aici destinul fetei şi cel al lui Giacomo s-au intersectat. Giacomo ar fi putut să o ceară regulamentar de nevastă, s-o ducă la tat-su, angrosistul, şi gata. O luau pe calea burgheziei exploatatoare. Dar n-a fost să fie.

Comisarul, altfel băiat frumos, invoca regulamentul şi-i spunea fetei să vină la comisariat, că ce face ea este ilegal. Giacomo, frustrat, a înţeles întreaga injustiţie a acestei decizii, care nu aparţinea unui singur poliţist, ci tuturor poliţiştilor, unei întregi societăţi crude şi nedrepte. S-a dus la taică-său, şi-a cerut partea lui de moştenire, a plătit avocaţii care se angajaseră să o apere pe biata ilegalistă şi a scos-o basma curată.

Intre timp, undeva în Altai a avut loc o conferinţă unde s-au luat hotărâri importante. Fata a aflat despre asta din gura unui avocat şi, după ce s-a duşat în baia placată cu faianţă bleu a diplomatului, a dat fuga să-i spună şi lui Giacomo.

Giacomo, care tot nu avea altceva mai bun de făcut, căci fata, Giacomela pe numele ei adevărat, ţinea singură casa, s-a gândit: „Acum ori niciodată!". Aşa că s-a dus glonţ la comisar. Acesta, băiat subţire, nici că l-a băgat în seamă, până când Giacomo, care mestecase timp de o jumătate de oră tutun ieftin, l-a scuipat (cu sete) în faţă. Giacomo a ajuns în lagăr, dar nici acolo n-a dus-o rău, căci Giacomela reuşise să-l cunoască bine pe comandantul lagărului şi să-l atragă şi pe el în mişcare. Erau multe mişcări pe-atunci. Pe-acum. Interviu din *Ziarul nostru* :

Rep.: Aţi avut mult de suferit acolo, în lagăr?

-Enorm, dar nu am dezarmat. Zbirii erau în mod special cu ochii pe mine.

-De ce?

-Ştiau cât de periculos sunt, că nici una din torturile suferite nu mi-a înfrânt voinţa. Acum încercau cu alte mijloace, mai rafinate. Căram pietriş. Zilnic! Şi ce mâncare! De trei ori pe zi şi de trei ori pe săptămână carne. Ziceau că e război, dar ce ne păsa nouă, nu era războiul nostru. Urmăreau să ne înfometeze. Dar chinurile morale au fost şi mai cumplite. Inchipuiţi-vă, ne obligau să învăţăm să scriem şi să citim.

-Universitatea noastră!

-Da, dar pentru orice greşeală ne tăia desertul şi ne punea să scriem de o sută de ori: Trăiască Conducătorul!

-Câtă cruzime!...

Fabian citea atent interviul. În calitate de şef al pro-pagandei, avea acces la documente secrete.

Când primise convocarea, scrisă pe o hârtie galbenă în dungi, îl trecuse un fior. Căutase repede prin amintiri, să vadă unde greşise. Vorbe, mai ales vorbe, că fapte... Dar în ultimul an nu vorbise cu nimeni. Nici nu mai avea cu cine. Se mai liniştise întrucâtva, dar teama rămăsese. Teama de a fi făcut ceva de care Ei, şi numai Ei, să fi ştiut...

Când a ajuns acolo însă, primirea l-a derutat şi mai mult. Parcă ar fi fost un personaj drag, unul de-al casei. L-au condus în anticamera lui Giacomo. După ce a fost anunţat, nu a mai avut de aşteptat nici o clipă. S-a oprit în faţa unui birou uriaş, din mahon negru, încrustat cu aur. Biroul strălucea ca piatra de la Kaaba. Numai un stilou imens trona pe suprafaţa perfect lustruită.

Giacomo s-a ridicat şi s-a apropiat maiestuos. I-a strâns mâna. Apoi s-a îndreptat spre fereastra enormă, dând la o parte perdeaua grea. Cu un gest scurt i-a făcut semn lui Fabian să se apropie. În faţa lor se deschidea perspectiva unui parc cu un palat alb în mijloc.

-Ultima mea realizare - şi cea mai mare, a şoptit Giacomo.

-O idee genială, demiurgică, excelentă, răspunse ca un ecou Fabian. Marile epoci se delimitează nu prin numărul de fabrici sau de maşini, ci prin operele de artă, prin înflorirea culturii, căci artiştii, Excelenţă, deşi pot fi anulaţi, anihilaţi, ucişi, îşi au răzbunarea lor postumă. De fapt, ei transmit posterităţii imaginea vieţii din perioada respectivă. Să aveţi grijă de geniile noastre naţionale, Excelenţă, spuse dintr-o răsuflare Fabian. Căci cine mai ştie, de exemplu, cine a fost regina Angliei în timpul lui Shakespeare?...

-Nu cumva vrei să-mi vorbeşti de libertatea de exprimare ? îl întrerupse Giacomo, privindu-l pe deasupra nasului său coroiat.

Aici Fabian se încurcă. Dacă zicea da, cine ştie ce reacţie stârnea. Şi aşa totul este de domeniul fantasticului: el, Fabian, fără nici un merit real pe tărâmul luptei, să stea de vorbă cu Marele, cu Unicul, cu Demiurgul! Aşa că tăcu.

-Ca să te lămureşti, află, scumpul meu intelectual decăzut, că acela, şi arătă spre zveltul, învolutul palat alb, este un adăpost antiatomic. Pentru o sută de persoane şi pentru cinci ani...

-Fantastică iniţiativă, Excelenţă. Uluitoare, dacă-mi permiteţi... Mă înfioară măreţia acestui fapt istoric, epocal, aş îndrăzni... Vă imaginaţi? Dar desigur că... Totul distrus... vreau să zic, după atacul atomic. Dumneavoastră şi familia dvs. Plus câţiva oameni de încredere, acolo, în palatul alb, strălucind în mijlocul apocalipsului. Solul otrăvit, aerul irespirabil... Şi după cinci ani... ce temeinic aţi calculat totul, Excelenţă, căci acesta ar fi răstimpul după care aţi putea ieşi, după o explozie atomică, dvs. şi familia dumneavoastră, neatinşi, integri, aşa cum aţi fost întotdeauna. Veţi apărea... Exploziei i-au supravieţuit câteva zeci de indivizi, masculi şi femele. În cei cinci ani li s-au lungit mâinile, tot căutând şi scormonind după hrană, au început să mănânce crudităţi, iar genele li s-au modificat datorită exploziei, radiaţiile au accelerat evoluţia, pardon, involuţia. Creierul s-a micşorat. Ca să nu o mai lungesc, în locul oamenilor, au apărut hominizii. Şi, deodată, dvs. şi ai dvs., în costume albe, strălucitoare, de astronaut, cu capetele acoperite de căşti străvezii, înarmaţi cu armele pe care le-aţi păstrat în adăpost... uriaşi, strălucitori, cu ochii mari şi capete rotunde, aşa vă vor vedea bieţii hominizi

terfiaţi, în mijlocul unei vegetaţii luxuriante datorate aceleiaşi explozii, care a modificat clima, făcând-o caldă şi umedă. În locul micilor şopârle au apărut dinozaurii. Primitivii ăia nu vă vor putea privi decât ca pe nişte zeităţi venite de undeva din cer. Şi dumneavoastră acceptaţi acest rol. După ce vă faceţi că plecaţi, vă întoarceţi fără cască şi deveniţi şeful ginţii, al tribului, al uniunii de triburi, al statului, transmiţând urmaşilor dumneavoastră secretele pe care le deţineţi, creând o lungă linie de faraoni şi imprimând tuturor nostalgia unor zile de aur, când nu a existat proprietate privată şi nici exploatare, societatea de aur.

Giacomo îl privea cu o uimire crescândă. Dar şi atent. A vrut de câteva ori să-l întrerupă, dar s-a abţinut. Fabian se încălzise. Până la roşu.

Se opri, gâfâind. Giacomo îl studie preţ de câteva clipe.

-Care va să zică din ăştia îmi eşti. Intelectual din tată în fiu. Păi, pentru vorbele astea aş putea pune să te aresteze.

Lui Fabian îi trecu un fier roşu prin inimă.

-Dar nu o fac, căci am o simpatie deosebită pentru tine.

Fabian se mai linişti, dar nu îşi aducea deloc aminte când avusese onoarea să...

-Ştiu că nu îţi aminteşti, continuă Giacomo. Cu altă ocazie, poate o să-ţi aduc eu aminte. Doar atât îţi spun: balul minerilor!

Fabian îşi aminti. Dar nu avu timp să-şi exteriorizeze bucuria, căci Giacomo îi întinsese mâna şi îl concedie:

-La bună vedere, intelectualule, şi să auzim numai de bine. Vei primi numirea în plic.

CAPITOLUL 5

În care, revenind la actualitate, Fabricius
îşi plânge necazurile conjugale în faţa lui
Bonifaciu, un vecin informat

-MĂ întreb deseori, dragă Bonifaciu, cum ne dăm noi seama de mersul înainte al omenirii: după mormintele presărate pe drum sau după ţipătul trâmbiţelor Armaghedonului care se aud tot mai aproape şi acoperă marşul victorios?

-Vrei să spui trâmbițele judecăţii, dragă Fabricius?...

-Ziceam...

-Nu trebuie să-ţi faci atâtea griji, Fabricius. Mersul înainte este la fel de evident şi de izbitor ca un prohab deschis. Tobe, îndemnuri, urale, flamuri. Nici măcar nu mai avem timp să ne exprimăm corect gramatical...

Bonifaciu era un tip mic, cocoşat şi chel (sau ras în cap). O bilă pe scobitori. Prieten bun cu Ionică, era angajat la aceeaşi cooperativă de invalizi, unde, pentru calităţile sale mintale, ajunsese şef de echipă. Mai departe, ciuciu, s-a exprimat o dată Ionică. Urmarea a fost că, într-o zi (cel puţin aşa povestea Ionică mândru), au venit doi vlăjgani binevoitori care, cu vorbe mieroase, l-au poftit într-o maşină. Ionică s-a urcat voios şi plin de încredere în viitorul său (apropiat). Era atât de mulţumit de sine, încât pe drum a rupt un trandafir alb de pe aleea din faţa cooperativei. Peste câteva

zile, Ionică a reapărut la cooperativă, cu falca umflată, acuzând o durere de dinți, şi cu trandafirul scuturat pe reverele hainei de catifea reiată.

-Dar de ce nu vrei tu să discutăm altceva? continuă plin de solicitudine Bonifaciu.

-Vreau, dar ce?

-Chestii serioase. De exemplu, ce se întâmplă cu recordul mondial la lungime femei şi la prăjină bărbaţi. Sau invers.

Trebuie spus că, spre deosebire de Ionică, rămas credincios capricioasei Titina, Bonifaciu, mai instabil, avea o viaţă sentimentală agitată. Iar aceasta numai şi numai pentru că, în generozitatea-i înţeleaptă, pentru a contrabalansa într-un fel cocoaşa, natura îl dăruise cu [cenzurat]... pentru dame.

Or, despre asta s-a auzit repede. Lucrătoarele fabricii aflate în vecinătatea cooperativei au contribuit hotărâtor la răspândirea zvonului. I se dusese deci buhul. Încununarea vieţii sale pe plan sentimental a fost accesul direct la contabilul-şef al fabricii de prefabricate, prin intermediul soţiei acestuia. Aş vrea, visa uneori Bonifaciu, să am de-a face (era maximul de obscenitate pe care o putea emite) cu o femeie care să ţină în mâinile ei destinul unei întreprinderi, al unui minister, al unui departament... Să ştiu eu că acele mâini atât de ocupate, acea gură... În fine decid soarta a zeci de mii de oameni.

-Tu cum o mai duci cu...?

-Cum s-o duc? Excelent spre potrivit...

-Dar ea?

-Ea?

-Da.

-Bine. Fată bună, îi satisfăcu Fabricius curiozitatea. Dar nevastă-mea nu e cadru de conducere...

-Ce-are a face... Am auzit că dansează bine...

-După părerea mea, este o neînţeleasă, continuă Fabricius. Nu o înţelege nimeni. Are nevoie de tandreţe. Se simte singură. Mi-aduc aminte, dacă tot ai amintit

de dans, că la o petrecere, simţindu-se singură, s-a apucat să danseze cu un individ, medic de copii, cred. Se cunoşteau vag dinainte, de când într-o vară s-a aplecat să ţină copilul şi, având o rochie cam decoltată...

-Aveţi copii? se interesă Bonifaciu.

-Nu, dar ce importanţă are? Chestia e că se cunoşteau vag dinainte şi ea simţise când privirea lui i s-a lipit de sâni. Aşa că atunci când s-au luat la dans nu s-au mai oprit. Preţ de cinci dansuri.

-Cinci?

-Cinci! Numărate de mine, bob cu bob. Şi au pus atâta suflet în tot ce făceau, s-au mişcat cu atâta dezinvoltură, dovedind o cunoaştere atât de temeinică a anatomiei, încât bietul...

-Care? tresări Bonifaciu, urmărind tot mai greu vorbele lui Fabricius, căci, conform bioritmului specific, îi sosise ora, sau mai bine spus, sfertul de oră de somn.

-Cum care? se indignă Fabricius. Tipul cu care dansa.

-Dar tu unde erai, de fapt?

-Cum unde eram! Pe un fotoliu! în faţa lor!

-Erai indignat? întrebă moale, tot mai adormit, Bonifaciu, care ajunsese la jumătatea sfertului de oră.

-Şi încă cum!

-Biata de ea, suspină Bonifaciu şi se scufundă cu voluptate în somn. Mai avea patru minute de somn regenerator.

-Asa mi-am zis si eu, văzând-o cum stă cu buzele lipite de cămaşa tipului şi înşurubându-se cum numai ea ştie să o facă...

Se lăsă tăcerea timp de câteva minute (câte mai rămăseseră, adică). Bonifaciu dormea cu faţa destinsă, sforăind uşor prin buzele întredeschise. Fabricius privea fix farfuria în care trebuia să vină o friptură, căci aşa ceruse, dar friptura nu mai venea, nefiind gaze la bucătărie, aşa că aştepta să vină gazele, dar gazele nu mai veneau, nefiind presiune, aşa că aştepta să vină presiunea, noroc că era cald afară, dar nici presiunea nu avea de unde veni, că ruşii...

-Adevărul e că femeile sunt foarte fragile. Eu le înţeleg şi le respect! De aceea mă şi iubesc şi nici una nu a plecat dezamăgită.

-Şi eu la fel. Admir şi susţin din tot sufletul emanciparea femeilor, promovarea lor pe scară largă. Cât mai largă.

-Ai o atitudine corectă şi sănătoasă, Fabricius, şi asta mă bucură.

Bonifaciu îi făcu un semn discret. Fabricius se apropie cu capul de gura lui Bonifaciu. De fapt, se aplecă spre gura lui, căci Bonifaciu nu depăşea cu bărbia suprafaţa mesei.

-Ştii că trebuie să informez asupra discuţiei noastre, şopti Bonifaciu, de aceea mă bucură atitudinea ta.

-Numai să se fi auzit destul de clar. Uneori înregistrările sunt proaste şi ies nişte tâmpenii care mi se pun în cârcă şi la dosar.

-Ce să fac, Fabricius ? Nici ăia nu mai au aşa multe fonduri. Aparatura e cam veche. Mai rămân locuri goale... Da' las că mai pun eu de la mine.

-Ei, atunci e-n regulă. Ştiu că eşti isteţ. Şi Ionică mi-a spus. După ce s-a întors de la...

-Pe Ionică lasă-l, am făcut ce am putut pentru el, dar e căpos. Tu mi-eşti simpatic, te-aş pune să repeţi ultimele fraze, dar dacă s-au înregistrat, totuşi? Nu putem să ne batem joc de bandă. Mai bine notează aici, pe hârtia asta, fraza şi dacă nu s-o fi imprimat, o bag eu...

-Dar vocea n-o să fie a mea...

-N-are a face. Cu un zgomot de fond, nu se mai vede.

-Mă bucur, Bonifaciu, că îmi eşti prieten, ba mai mult, că mă simpatizezi. Că o să se ştie şi acolo de nevastă-mea. Un colonel apărut aşa, dintr-o dată, în viaţa noastră m-ar face om. Aş pleca şi în străinătate.

-Fii fără grijă, Fabricius. Ştiu să atrag atenţia, când vreau, asupra a ceva de valoare. Află că şi ei sunt oameni. Că le place şi lor ce e bun. Mă bucur enorm că pot să-ţi fiu de folos. Dar să nu uiţi că eu ţi-am făcut binele ăsta, spuse Bonifaciu şi lunecă leneş de pe scaun.

CAPITOLUL 6

În care Fabricius trece prin experienţe diverse, dar conforme cu realitatea

A mai trecut o zi. Fabricius s-a oprit în faţa unei tonete cu răcoritoare. Pahare nespălate şi o sticlă slinoasă cu ceva roşu în ea. Discuţia cu Bonifaciu îl mai apăsa încă. Iar mi-am dat drumul la gură, îşi zise. Acum, poftim, mi-e frică. În afară de asta, nici măcar nu era sigur că Bonifaciu se va ţine de cuvânt. Poate că nici un colonel sau general nu o va remarca pe nevastă-mea.

-De ce ţi-e frică, dragă Bonifaciu?

La auzul bine cunoscutei voci, Fabricius era să scape paharul din mână.

-Cât costă? îl întrebă pe vânzător. Poftim!

-Luaţi restul...

-Nu, mulţumesc, ia-l dumneata.

Căldura devenise nesuferită. Păcat că iarna nu e la fel! Când stăteam la restaurant cu Bonifaciu aşteptând fripturile şi discutând... parcă a fost ieri.

-Ehe, suspină triumfător Fabricius, aprinzându-şi ţigara.

-În curând vom avea sarcini mari pentru tine, Fabricius, se auzi aceeaşi voce. Vocea Marelui Giovani se topi în căldura amiezii de pe bulevard.

Dând colţul, Fabricius se întâlni cu Ionică.

-Ce faci, Ionică ? *How are you ? Comment allez-vous ?*

-Ceac pac peste tot. Aştept.

-Şi tu?

-Uite că da. Şi tu?

-Îhâm!

-Mda.

Tăcură amândoi. Soarele se vărsa pe caldarâm şi asfaltul se topea văzând cu ochii. Oare?

-Pe la cooperativă ce mai e?

-Bine. Au fost cooptaţi noi membri. Ciungi, şchiopi, chiori, muţi, surzi, cea mai mare parte cretini.

-Ca să vezi...

-Ce să văd? Rude ale invalidului-şef.

Vădit afectat, Ionică îşi mai aprinse o ţigară mototolită cu bricheta de la gât.

-Dar Titina ? întoarse vorba Fabricius, căci nu-i plăcea când Ionică devenea prea politic.

-Titina? Care Titina? Poate nevastă-ta! Ha, ha, râse gros Ionică. Un râs apăsat, ieşind dintr-un gâtlej subţire ca o aţă, în care mărul lui Adam se mişca fascinant în sus şi în jos.

-Nu fi mitocan! i-o tăie Fabricius. Nu-i plăcea când Ionică devenea prea sentimental. Mai bine zi-mi sincer, ce aştepţi, de fapt?

-Autobuzul...

-Nu mai spune!

-Dacă vrei tu, nu mai spun...

-Pe aici nu trece nici unul...

-Aşa?

-Chiar aşa!...

-Da' de ce?

-Nu ştiu, poate pentru că strada e prea îngustă şi zăpada a îngustat şi mai mult carosabilul.

Dar iată că, în adevăr, soseşte autobuzul. Opreşte chiar în fata lor. Un autobuz gol. Se deschide usa. Urcă. Autobuzul porneşte. Merge lin, plutind la

o palmă deasupra asfaltului. Înfloriseră magnoliile. Teii şi liliacul. Când înfloreşte magnolia, nimic nu mai pare imposibil. Ionică îşi stinse ţigara. În palmă. În sutien. Pe scaun.

Iată si instituţia unde lucrează Fabricius. Autobuzul se opreşte tăcut (silenţios se spune în cazuri de-astea). Uşa se deschide fără zgomot. Fabricius coboară. Portarul îl salută reverenţios.

Fabricius urcă scările până la etajul patru. La biroul său. Intră o colegă, cu părul şi unghiile vopsite în aceeaşi culoare. Ii spune că are o notă pe birou.

Mirat, Fabricius ia nota. Se apropie de fereastră. Afară e soare, dar nu asta e important acum. Uite acolo autobuzul. Şi pe Ionică, ieşit pe imperială să-şi fumeze ţigara. A ajuns în piaţa Palatului vechi. Ionică priveşte înţelegător ferestrele negre ale palatului căzut în ruine. Fabricius îi face semn cu mâna. Ionică îi răspunde.

Citeşte nota. Deschide uşa. Mai urcă trei etaje. Bate la uşa pe care scrie „Director General".

-Tocmai aici v-aţi găsit să vă mutaţi? se interesă amabil Fabricius.

-N-am ce face, în biroul meu se zugrăveşte, îi răspunse popularul Director General. De două săptămâni, suspină el, parcă...

-La mine nici nu au început, deşi au anunţat că vin de anul trecut, se compătimi Fabricius.

-Dar intră, dragul meu Fabricius.

Şi intrară în toaletă, singura disponibilă.

-Ia loc, te rog, dragă Fabricius.

-Şi dumneavoastră? se interesă vag Fabricius.

-O, eu am locul meu, îl linişti Directorul General. Şi se aşează.

-De ce nu puneţi capacul? sugeră Fabricius.

-Prefer aşa, să ştiu cum merge pârâiaşul acela de apă. Instalaţia e stricată de vreo lună. Dar o voi repara eu, ha, ha, ha... se veseli brusc importantul personaj.

Ce o fi vrând de la mine, ce urmăreşte, de ce se arată atât de amabil? Acestea erau gândurile care treceau prin mintea lui Fabricius. Să fi sosit deja

raportul lui Bonifaciu? Sau vreo altă informare? Gabriele o fi primit noi elemente?

-Fumezi? se interesă blând Directorul General, şi fără să aştepte un răspuns se ridică, făcu un pas, unul mic, dar mare pentru dimensiunea toaletei şi, deschizând dulăpiorul din perete care avea desenată pe el, nu ştiu de ce, o cruce roşie, scoase mai întâi o sticlă cu o etichetă mare, viu colorată, pe care se afla un grăsun cu un joben în dungi albastre şi roşii. Umplu două pahare şi-l întrebă pe Fabricius:

-Bei? Dar fără să aştepte răspunsul scoase din dulăpior o cutie maronie, o deschise şi ce să vezi? Un şir de ţigarete fine, ca nişte torpile.

Fabricius luă paharul într-o mână şi havana în alta, aşteptând să-i fie aprinsă de însuşi Directorul General. Exact aşa s-a şi întâmplat.

-Dragă...

Hait, acum începe!

-...Fabricius, am primit o informare despre dumneata.

Dumneata, care va să zică?! Deci nu e aşa groasă...

-Ştiţi, dacă e anonimă vine de la Bonifaciu, vecinul meu.

-Nu e vorba de nici o anonimă, de nici un Bonifaciu. Pentru asta îl avem, nu?, pe Gabriele...

Directorul General păru brusc înfuriat. Păru, dar nu era. Îşi mai turnă un pahar. Plin. Omuleţul de pe etichetă se transferase în gura Directorului General, colorându-i obrajii.

-Dacă nu mai aveţi nevoie de mine... Începu timid Fabricius.

-Nu, rămâi, ripostă Directorul General. Dumneata, continuă molcom, ca scriitor francmason, ai un dosar nu prea...

-Chiar deloc, se repezi, bucuros că ştia despre ce este vorba, Fabricius. Este un dosar total nepotrivit pentru epoca în care trăim. Atât strămoşii mei, cât şi eu personal am avut şi avem destule, chiar multe deficienţe, că mă şi mir cum mai...

-Exact, îl întrerupse Directorul General. Exact, ne mirăm şi noi, continuă accentuând pe „noi". Şi totuşi, susură el torcând ca o pisică (siameză?), am primit o informare, de la...

-De la?

-De la...

-De la? se miră în continuare Fabricius.

-Exact, de la! Şi asta ne derutează. De unde şi până unde? Tocmai tu! Un...

În mod curios, Directorul General nu îşi mai găsea cuvintele. Îşi mai umplu un pahar. II dădu pe gât fără ca preţiosul conţinut să facă haltă în gură. Acum, omuleţul cu joben colorat i se zbătea în stomacul tăbăcit. Până aici îi fusese!

-De aceea noi, continuă tandru Directorul General, ne-am gândit că dumneata, dragă Fabricius, ai merita să fii promovat, să ai un post de răspundere, să ai o activitate obştească. Ia, spune, ce ţi-ar plăcea?

-Păi, să vedeţi, dacă aş avea două chile de carne pe săptămână...

-A, asta e o bagatelă, scumpul meu Fabricius. De mâine, ba nu... de azi treci pe lista roşie, ştii, poate că ai auzit de ea, cu regim special... Alimentele, ha, ha, ha, izbucni în hohote profunde Directorul General.

Fabricius nu-şi putea reveni din uluială.

-Am găsit! îşi întrerupse brusc hohotele Directorul General. Tot se apropie alegerile. Te voi numi la un centru de vot. Ajutor de responsabil. Nu ai mare lucru de făcut. Doar vreo două zile să dormi acolo, în local.

-Dar dacă pun alegerile iarna? se sperie Fabricius.

-Aşa ceva nu se poate la noi. Alegerile sunt numai în sezonul de primăvară-vară. E o plăcere să dormi alături de nişte oameni de încredere.

-Dar nu ştiu cum o să mă descurc... Ştiţi eu, niciodată... nu am mai...

-Hai că-mi place, dragul meu Fabricius! se amuză

Directorul General. Crezi că eu, de exemplu, am ceva în comun cu gradul de general pe care-l am? şi iar hohoti răsunător sub bolţile toaletei. Nici nu-ţi trebuie multă pricepere. Ce, nu ştii să îndoi buletinele şi să le pui în urnă?

-Eu?

-Da' cine? Că doar n-o să lăsăm oamenii să-şi facă de cap, cu injurii şi alte chestii supărătoare pentru toţi, dar atât de ineficiente. Şi iar râse, de

data asta încetişor, încetişor, dând totodată pe gât încă un pahar cu omuleţi cu joben.

Tăcerea devenise totală. Se auzeau bidinelele zugravilor fâşâind pe pereţi, se auzea clămpănitul berzelor, simbolul singurătăţii femeilor, care îşi aveau cuibul pe hornul de deasupra falsului cămin din biroul Directorului General, acum în renovare (nu directorul!), se auzea până şi Gabriele cum trăgea cu urechea.

Primul banc cu Bulle

Oare ştie povestea lui Bulle, om al muncii?! se gândi imediat Fabricius. Trebuie să o ştie neapărat!

-Odată, începu Fabricius, Bulle a fost angajat ca om al muncii la o instituţie care se ocupa cu exportul de coarne şi copite. Era cunoscător al câtorva limbi. Rare. Mare minune, veţi spune, Gabriele, cunoscând dificultăţile pe care le-a avut bietul Bulle până a absolvit cele patru clase. Elementare.

într-o zi, pe când Bulle stătea liniştit în biroul său mâncându-şi oul (poveşti!...), moale, cu un corn proaspăt (poveşti, poveşti!...), sună telefonul (nu mai sunase de când fusese angajat), făcându-l să scape pe jos atât oul, cât şi cornul cel proaspăt. Se aude vocea Ofiţerului - aşa îl cheamă pe cel de la personal şi protocol.

Ofiţerul: Bă, Bulle, ce faci?

Era clar că nu îl întreba ce face, ci de ce face ce face.

Bulle: Stau. Adică muncesc!

Ofiţerul: Las' că ştim noi... Ia vino tu până la noi.

Bulle se gândeşte: La noi!? Ce să însemne asta? Şi se duce. Dar îşi dă seama că „noi" nu era decât Ofiţerul.

Ofiţerul: Bă, Bulle, vezi că vine o delegaţie de indivizi. Străini. Îi interesează întreprinderea noastră. Cică! Cică, zic, şi tu trebe să înţelegi ce vreau să zic. Vezi că e vreo şase, şapte. Prost e că nimeni nu ştie limba lor.

Nici unul dintre cei selecţionaţi de noi nu o ştie. Ce vrei, avem şi lipsuri, nu, bă, Bulle?! întrebă privind fioros.

Bulle, ce să zică? Tace. Şi bine face.

Ofiţerul: Bă, Bulle, ne-am gândit la tine. Bulle dă să dea din cap. Dar nu o face. Nu are timp. Ofiţerul: Pentru că, din păcate, bă, Bulle, bă, numa' tu ştii limba aia.

Bulle: Dar...

Ofiţerul: Exact. Că e un dar. E un dar ce ţi-l facem, că noi n-avem încredere în tine, că, Bulle, străinii vin şi ei după coarnele şi copitele noastre, da' e hoţi — şi ridică degetul arătător ameninţător. Aşa că notează şi apoi reţine:

1.Vorbeşti numai în buchetul de garoafe din faţa ta.

2.Eşti atent la soneria care numai tu o auzi, montată în spătar. Vezi să nu te aşezi pe alt scaun, bă, Bulle!

3.Dacă auzi sunând, schimbi cursul discuţiei. Radical. Ai înţeles ? Radical! Şi ridică arătătorul, ameninţător. Ca să-ţi dau un exemplu, ai spus ceva de bine, continui imediat cu rău, ai spus ceva de rău, continui cu bine, dacă ai spus despre ceva că e mare, îl faci imediat mic, dacă ai spus că e mic, îl faci mare, dacă ai spus că e negru, îl faci alb etc. 'Ţeles, bă, Bulle?!

Bulle: 'Ţeles, dom' colonel, că nu degeaba vă zice Ofiţerul.

Ofiţerul: Aşa, băiatule ! Aşa bă, Bulle, bă! Aşa te vreau. Prompt şi de încredere. Oricum, noi auzim şi când spun noi, mă refer şi la directorul nostru.

Bulle (impresionat): Şi dom' general?

Ofiţerul: Şi!

Bulle: Păi, atunci, lăsaţi pe mine, dom' colonel, pardon, dom' sef!

Bulle pleacă fericit. Era de încredere!

Vine ziua. Bulle traduce. Reuşita este completă. Străinii, nu se ştie din ce motive, sunt gata să cumpere importante cantităţi de copite şi coarne. Până se semnează documentele însă, se stă de vorbă.

Discuţie neoficială (notă stenografiată anexată la dosarul Bulle cu menţiunea „nesigur"):

Un străin (pe limba lui): Şi cu salariul cum staţi pe aici ?

Bulle (traduce automat): Mde, ce să zic... Eu, cu o vechime de 10 ani, specialist, cam 1700...

(Soneria din spătar.)

Bulle (continuă netulburat): ... pe care-i iau pe întâi. Pe 10 ale lunii mai iau vreo 500, iar pe la sfârşit lichidarea şi gratificaţia din partea conducerii, cam jumătate din salariu.

Străinii sunt şocaţi. Nu se aşteptau!

Alt străin: Dar cu locuinţele ?

Bulle: O, cu locuinţele!... Păi, eu cu nevastă-mea, copilul, mama avem o cameră... (ţârrrrr!) ...de 25 de metri pătraţi, imediat din holul care are vreo 18 metri, apoi o cameră pentru mine de 24, pentru copil de 30, pentru mama de 18, două cămări, două terase, două balcoane şi...

Străinii nu-şi revin din şoc.

Alt străin: Dar cu încălzirea, cu mâncarea ?

Bulle: Ei, asta este ceva mai greu... {ţârrrrr!) ...de explicat. Avem în fiecare cameră o căldură specifică vârstei şi activităţii depuse. La copil, 20 de grade, la mamă, fiind mai bătrână, 26 de grade, la noi, fiind mai viguroşi, 19, iar cu mâncarea, nici o problemă. Pun mâna pe telefon şi zic: Alo, magazinul din colţ? Am nevoie de macaroane, ouă, cafea, lămâi, caşcaval. Ei mă întreabă ce sorturi vreau din fiecare, nu mai intru în detalii. Apoi formez un alt număr şi zic: Alo, măcelarul? Măcelarule, îi zic, adu-mi câteva felii de antricot, câteva felii de pulpă şi un rasol. Ştiţi nu cumpărăm cantităţi mari, că s-ar strica. Apoi, iar pun mâna pe telefon şi zic: Alo, piaţa? Da, zice piaţa. Vreau atâtea kilograme de morcovi, atâtea kilograme de păstârnac şi de etc. etc.

Străinii tac un timp.

Un străin (insinuant): Spuneţi-mi, ce hobby aveţi?

Bulle rămase cu gura căscată.

(Discuţia de la staţia de ascultare, între Ofiţer şi Directorul General, e înregistrată oficial şi tăiată ulterior de pe bandă.)

Directorul: Ce e asta, Ofiţerule?

Ofiţerul: Dracu' ştie, dom' general. Aşa ceva nu s-a pomenit în instrucţiunile noastre. Hobi sau Hoba?

Cât timp se poartă această discuţie dilematică, Bulle se frământă. Simte că pierde încrederea câştigată cu atâta trudă.

Directorul: O fi ceva în limbi străine...

Ofiţerul: Asta e clar! Nu trebuie să ajungi director pentru asta. Eu am patru clase de liceu, tu nu ai decât profesionala şi poftim, şi general, şi director, şi nici măcar nu ştii ce e un hobi...

Directorul: Lasă problemele personale, mai bine spune ce facem. Că zburăm amândoi de nu ne vedem, taman la...

Tac amândoi, impresionaţi. Deodată, timid, încet, se aude vocea lui Bulle. Să fie oare salvarea? A lor, în primul rând, fireşte.

Bulle: Hobby, domnilor?... Ca să fiu sincer, aş avea ceva. Cam atât de mic... (Ţârrrrrr!!!! Mâinile celor doi nu se mai dezlipesc de pe sonerie.) ...dar şi când mi se scoală, domnilor, se face uite atât de mare!

Sfârşitul înregistrării stenografiate.

CAPITOLUL 7

În care se vede cum Gabriele este şi el derutat

VICISITUDINEA vremilor şi necesitatea luptei l-au împiedicat pe Gabriele să-şi termine cele patru clase primare. Asta, fireşte nu l-a împiedicat să promoveze rapid. După ce a absolvit facultatea (de înalte zgomote) a trebuit să-şi termine şi şcoala generală. De aceea, poate, nu a ajuns decât colonel. După ce a fost trecut în rezervă, fiind numit şef de personal la întreprinderea de nuci de cocos autohtone înlocuitoare ale celor din import. Întreprinderea unde lucrează Fabricius.

Acum Gabriele era mulţumit. Feluritele avantaje lăturalnice nu erau lipsite de importanţă. Apoi, ca şef de personal, îşi putea satisface fără oprelişti curiozitatea naturală, care îl făcuse ca permanent să adulmece orice urmă despre oricine. Şi să caute atent în viaţa trecută şi prezentă a respectivului până la o spiţă foarte îndepărtată.

Desigur, şi Gabriele era complet derutat de acel Fabricius, om al muncii de la biroul 425, etajul 4. Dosarul acestuia era, după părerea sa de expert în materie, mult prea încărcat prin antecedentele istorice, prin comportarea prezentă... Şi totuşi... Directorul General îl primise atât de atent şi de amabil, chiar dacă avea biroul în plină renovare. Ba mai mult, primiseră o notă, despre care e bine să ştii cât mai puţin. Cică vor să-l avanseze. În toată cariera sa, Gabriele nu întâlnise un caz similar. La un moment dat şi-a pus

chiar întrebarea extrem de neplăcută: Să fi venit oare sfârşitul nostru? Simţea că-l trec fiorii şi parcă îi venea să dea fuga acasă să pună pe foc uniforma şi decoraţiile. Noroc că îşi revenea mereu la timp, zicându-şi că altceva trebuie să fie la mijloc. Dar ce? Şi rămânea derutat, fapt foarte grav pentru cineva cu răspunderile sale într-un domeniu atât de delicat.

Ca să-şi mai întărească opiniile, dădea fuga la dosarul lui Fabricius.

Nume şi prenume : Fabricius.

Talie, înălţime, greutate, înfăţişare fizică generală: înalt, 1,80, 73 kg, ochi albaştri, păr negru, nas mai lung.

Studii: liceu, absolvit bine. Facultatea de fizică şi istorie. Bine. Nu a fost admis la doctorat.

Comportament: fără să i se reproşeze ceva anume, este un individ cel puţin nesigur. Are relaţii cu un individ extrem de dubios, pe nume Osiris (vezi nota 23 456, anexată la dosar) despre care practic nu se ştie nimic (organele în drept nu au reuşit să-i depisteze nici măcar cetăţenia, dacă are vreuna). Mai există şi Ionică, angajat la cooperativa de invalizi, care a avut unele manifestări antisociale, fapt pentru care a fost reţinut câteva zile (pentru cugetări).

Date personale: căsătorit. Viaţa de familie - dubioasă. Alte rude nu are.

Părinţii: decedaţi în mod ciudat, adică prin moarte naturală. Tata a făcut politică cu 80 de ani în urmă. Bunicii nu au făcut politică, dar au avut atitudini burgheze acum peste 100 de ani - vezi piesele de la dosar, numărul 34, 35, 36, 40, 41, 42.

Gabriele închise dosarul. ÎI ştia pe dinafară. Îl citise de atâtea ori. Şi totuşi nu se putea abţine să nu ia la întâmplare (oare ?) una din piesele de la dosar. Întâmplător:

Nota 34: Bunicul dinspre mamă, Constantin.

Originea: foarte sănătoasă - ţăran sărac. Taica, ţăranul sărac, îl ia de mână pe micul Constantin şi îl duce la oraş, la stăpân. Aici a învăţat de toate. Dar nu a sesizat mecanismul exploatării capitaliste. Sau din contră, l-a sesizat foarte bine şi l-a folosit pentru sine. Astfel a ajuns mai târziu proprietar de magazin de blănărie, unde vindea obiectele respective, fabricate de el personal, împreună cu 34 de ucenici, pe care zicea că i-a învăţat meseria, că i-a făcut oameni, dar în realitate îi exploata.

Până atunci însă a învăţat franţuzeşte şi poezii pe care le recita cu felurite ocazii la adunările breslei căciularilor, care aveau loc cu prilejul zilei de naştere a domnitorului, a măriei sale, Ţarul Tuturor Rusiilor şi a Prea înălţatului Sultan. Recita cu talent şi bucurie poezia unor mari poeţi ai vremii precum Atoma, Mben in Uc, poet din secolul patrusprezece, decapitat pentru malversaţii în haremul satrapului local, Ned Ragoş, tatăl lui Dragoş, poet refugiat, D. Batlot şi mulţi alţii, Constantin dovedind o memorie excelentă. Era viu aplaudat şi acolo a întâlnit-o pe soţia lui, exploatată şi ea de alţi exploatatori. Asta nu a împiedicat-o, aşa cum spuneam, să devină ea însăşi o mare exploatatoare.

în timpul războiului, Constantin a fost mobilizat şi a primit Ordinul Onoarei. Dar pentru noi comportarea lui Constantin în război a fost cel puţin dubioasă, având în vedere că nu s-a opus din toate puterile unui război imperialist ce urmărea anexarea de noi teritorii. Din contră, lupta (vezi notele 245, 246, 247, 248) pentru că zicea că e vorba de întregirea Ţării. Vorbe!

Nota 245 (Declaraţia ţăranului Gregorie): în retragerea dinspre munte toată compania lui Constantin dăduse ortul popii. Doar el a mai rămas pe poziţie, bând tutun, cafea

(naturală, atenţie!), hrănind măgarul legat şi citind franţuzeşte. Duşmanii nu reuşeau neam să treacă dincolo. Cum se iţea unul, Constantin îşi lăsa cu regret treburile casnice şi poc, poc, îl lăsa lat. Până la urmă i se trimite ordinul de retragere şi îşi strânge calabalâcul: ibricul, chiseaua cu tutun, legătura de frâu pentru măgar şi cărţile. Când a ieşit din tranşee, duşmanii turbează văzând cine i-a ţinut pe loc. Şi se pun cu artileria. Constantin însă coboară panta abruptă încet, trăgând din ţigară şi citind liniştit. Cu interes. Trebuia să se oprească, ce-i drept, din când în când, până se liniştea măgarul, care, tânăr recrut fiind, simţea nevoia să se urineze cam des. La poale, şi-a lăsat cartea, a căutat ceva în raniţă, ceva negru, l-a pus la ochi. Duşmanii erau deja pe burtă, dar el le-a făcut semn să se ridice şi să continue tirul concentrat, după care ţac, ţac, şi le-a strigat: Aţi intrat în albumul armatei noastre victorioase. Credea, pasămite, în victoria burgheziei, care va profita de unire pentru a-şi intensifica exploatarea.

Nota 246 (Declaraţia fierarului Georges): Pe o vreme de iad regimentul nostru a primit ordin de atac. Constantin şi grupa lui ies din tranşee cu baioneta la armă. Constantin avea cizmele ca oglinda. De aceea şi le ferea de noroi cu grijă, parcă zburând deasupra câmpiei plină de acum cu cadavre. Gloanţele curgeau grindină. Constantin nu a păţit nimic. Gândesc că dacă regele, generalii şi întreaga armată s-ar fi aşezat în spatele lui am fi ajuns până la Berlin, fără să pierdem nici un om.

(Observaţia lui Gabriele, scrisă cu roşu: Acesta este destinul - a scăpat de iad, dar a trăit suficient să vadă cum au fost expropriaţi expropriatorii, pierzându-şi magazinul şi marfa şi murind de inimă. Ha, ha!)

Nota 247 (Declaraţia liberalului Alfonso D. Constantin): Avea o influenţă nefastă asupra celorlalţi soldaţi. Îl ascultau mai dihai decât pe comandantul suprem şi pe patriarh. La un moment dat a spus: „Fraţilor, vor veni zile vitrege pentru voi, pentru oricine îşi va păstra cinstea şi conştiinţa. Dar, orice ar fi, păstraţi-vă speranţa, căci nimic nu este indestructibil".

(Observaţia lui Gabriele: Vorbele lui Constantin sunt reprezentative pentru întreaga lui concepţie. Nu ştim precis la ce s-a referit cu vremile ce vor veni, dar bănuim. Aşa că ceea ce i s-a întâmplat, vezi mai sus, nu poate fi decât rezultatul unui proces legic, obiectiv.)

Gabriele închise dosarul. Îşi aprinse satisfăcut ţigara fină. Gabriele fuma numai ţigări fine, străine. Îi plăceau tare mult. Ca şi băuturile străinilor.

Tocmai atunci bătură orele 16:00. Ziua de muncă a lui Gabriele se terminase.

CAPITOLUL 8

În care Fabian dă dovadă de ingeniozitate si eficacitate în funcţia lui de încredere si face filosofie

FABIAN, cufundat în moliciunea fotoliului uriaş, cadou special de la Giacomo, răsfoia dosarul cu instrucţiuni pentru organizarea marelui congres. Giacomo îi spusese textual:

- Congresul ăsta trebuie să fie mai altfel decât ălelalte. Prima măsură a şi fost luată: s-a dublat numărul scaunelor din sală. Le-am făcut mai mici, dar oricum, parcă-i altceva să ai în faţa ta peste 6000 de indivizi decât 3000. Ai mână liberă să iei toate măsurile ca să iasă perfect. Eu nu-ţi cer decât să vorbesc în linişte vreo şase ore, să se voteze ordonat şi în unanimitate. Ai grijă! Ştii că, oricum, să vorbeşti şase ore nu-i aşa uşor. Nu oricine poate atinge asemenea performanţe. Aşa că ai grijă să fiu întrerupt când trebuie, potriveşte-ţi ceasul, cu strigăte de entuziasm şi aplauze. Mai reţine: îmi place ca uralele şi aplauzele să decurgă organizat, în acelaşi ritm, scandat. Să dureze un minut, ca să-mi pot trage sufletul şi să beau nişte întăritoare.

De când fusese instalat în postul său, Fabian nu făcuse mai nimic. Ba, de fapt, se distrase copios, citind dosarele mărimilor, secrete, la care, din ordinul expres al lui Giacomo, căpătase acces. Cea mai mare parte erau aranjate. Adevărul adevărat probabil că nu îl va şti nimeni niciodată. De fapt

asta se şi urmărea. Dar ceea ce rămăsese era suficient pentru a te face să hohoteşti de râs - sau de plâns. La alegere.

Acum, primind sarcina, Fabian lăsase râsul şi trecuse cu seriozitate la organizarea congresului. Mai făcuse ceva similar în trecut, când îl cunoscuse pe Giacomo.

Dar atunci mai mult se jucase. Practic nu riscase nimic, având în vedere poziţia familiei sale. În cel mai rău caz, un sejur în străinătate. II amuzaseră ochelarii de cal cu care cei de teapa lui Giacomo priveau lumea. Nu se gândea că i-ar putea schimba, dar era o alternativă la blazarea sa. Acum însă risca mult, chiar totul. Giacomo se folosea de el, din motive greu de precizat, dar pe care în parte le putea bănui. Simţea că îl privea cu ranchiună, continuând să se simtă acelaşi individ lipsit de consistenţă ca înainte. Dar asta numai în faţa lui Fabian. De fapt, poate că nici nu era aşa. Poate că de fapt Giacomo îl adusese lângă el ca să se distreze.

Îşi risca deci propria viaţă, căci din familie nu mai rămăsese nimeni. Doar crucile din cimitir, sub care nu întotdeauna se aflau şi trupurile, putrezite undeva pe câmpii uscate, albe, sub un soare nemilos şi un vânt care ucide.

Fabian sună. Apăru secretarul. Secretarul lui. Un tinerel plin de abnegaţie. Cu un pas uşor, felin:

-Adu-mi, zise Fabian, soarele în birou.

Secretarul şovăi. Educaţia primită în şcoli speciale îl făcuse să nu se simtă niciodată luat prin surprindere. Dar acum şovăia. Individul ăsta este o enigmă, gândi el iute. O enigmă pentru că se află aici, în timp ce toţi ai lui, şi alţii mai mărunţi decât ei, fuseseră eradicaţi. Iar el stă în acest birou şi îmi dă ordine mie. Şi mi le dă şi la mişto, îşi spuse secretarul (în gând, firește).

Toate astea durară câteva secunde, suficient ca să-i permită lui Fabian să savureze victoria asupra acestui lingău.

-Dragă, îi spuse el blând, dă perdelele la o parte.

Fără să scoată o vorbă, secretarul se execută, după care pocni discret din călcâie.

-Nu-ţi prea plac intelectualii, tinere, îi spuse la fel de blând Fabian.

-Excelenţă, se bâlbâi secretarul, aproape roşind.

-Lasă, nu-ţi face sânge rău, îi zise Fabian. Iţi vei lua revanşa cu vârf şi îndesat. În curând. Până atunci, însă, adu-mi o cafea.

Pocnind ceva mai hotărât din călcâie, secretarul ieşi în grabă.

Sorbind cafeaua adusă prompt, Fabian deschise dosarul la documentul iniţial. Plan de organizare a desfăşurării congresului de sală. Instrucţiunile erau propria sa operă. Şi le privea cu mândrie:

Dispoziţii generale

1. Conform indicaţiilor superioare, numărul delegaţilor va fi de 6 234 (şase mii două sute treizeci şi patru) delegaţi, din care : femei, 3 456 (trei mii patru sute cincizeci şi şase), bărbaţi restul, din care 1000 (o mie) sub 25 de ani, 300 (trei sute) între 20-30 de ani, 300 (trei sute) între 30-40 de ani, 200 (două sute) între 40-50 de ani, iar restul, adică 4 834 (patru mii opt sute treizeci şi patru) între 50-80 de ani, din care...

Mă rog, să trecem... Sunt convins că îi va plăcea lui Giacomo. Are alergie la vârste mijlocii, deşi ele sunt cele mai eficiente. Mai greu va fi cu ridicatul cam des de pe scaune, ca să strige şi să bată din palme. Pentru aceasta avem însă...

Fiecărui delegat i se va repartiza un scaun de care este direct responsabil, precum şi aparatura anexată acestuia, constând din:

a) Un minimagnetofon cuprinzând înregistrarea aplauzelor de pe un stadion de 100.000 de locuri şi lozinci scandate, pe baza unor texte bine stabilite (vezi anexa 4 bis), de corurile reunite ale capitalei. Delegatul nu trebuie să facă altceva decât să apese butonul roşu şi să dea volumul la

intensitatea potrivită, conform instrucţiunilor ce vor fi primite la începutul Congresului. De asemenea, delegaţii vor învăţa textele scandate, pentru ca, în cazul în care vor fi filmaţi, şi asta este o certitudine, să-şi poată mişca buzele în perfectă concordanţă cu cuvintele respective. b) Un miniscaun încastrat în cel pe care stau, şi care conţine un arc, comandat prin butonul alb din dreapta (vezi schiţa, la anexa 34, care va fi predată fiecărui delegat). Apăsându-l, te ridici astfel încât să poţi să stai pe propriile picioare, fără să te ridici de pe scaun. Pentru delegaţii mai în vârstă, care se poate întâmpla să adoarmă, scaunul va fi acţionat de la staţia centrală de control. Idem pentru cei care, din diferite motive, uită că sunt la un congres important şi nu acţionează conform instrucţiunilor de a participa la ridicatul în picioare din 3 (trei) în 3 (trei) minute şi a striga, timp de 1 (unul) minut, cuvintele fixate.

3.Votarea se va face în unanimitate, voturile fiind înregistrate pe un tablou electronic programat numai pentru o asemenea situaţie.

4.Vorbitorii la congres sunt fixaţi cu 3 (trei) luni înainte de alegerile de delegaţi, ca să aibă timp să-şi înveţe cuvântările, primite cu 4 (patru) luni înainte de alegeri. Dacă se întâmplă să existe vreo luare de cuvânt neconformă cu aceste reguli, toate difuzoarele, coordonate prin intermediul unui calculator, vor transmite numai cuvântarea aprobată.

Era o operă de mari proporţii. Tehnologie de vârf de concepţie proprie, originală. O adevărată capodoperă.

Regulile erau şi ele o mândrie a concepţiei originale : delegaţii din fiecare ţinut trebuiau să stea pe scaune alăturate, strict numerotate, iar la hotel să fie cazaţi la acelaşi etaj. Era strict interzis accesul în oraş, ca şi părăsirea camerelor de hotel fără aprobare (superioară, desigur). În sala de

conferinţe delegaţii fiecărui ţinut, aşezaţi pe sectoare, erau flancaţi de un şir de tineri cu piepturi de aramă. Erau strict interzise ieşirile. Nu se putea ieşi decât în pauze, în mod organizat şi strict supravegheat.

Giacomo era mulţumit. Aceasta este adevărata democraţie! Democraţia miilor de piepturi de aramă (sau din înlocuitori) care îşi manifestă cu viu glas atât stima, cât şi mândria. Miile de reprezentanţi ai poporului urlau astfel, transpiraţi sau înfofoliţi, la unison, după care îşi făceau critica, autocritica, se jurau, semnau angajamente.

-Că adevărata democraţie asta e, când se adună cu toţii în Sfatul ţării, mă rog, dacă nu toţi măcar ăi mari, şi-şi manifestă mulţumirea şi nemulţumirea pentru cele realizate şi nerealizate. Revoluţia nu s-a încheiat, revoluţia continuă, ăhă, până când, poate, zic poate, n-o mai fi nevoie de revoluţie, dar şi atunci, cu ce să pui în mişcare oamenii dacă nu cu entuziasm şi spirit revoluţionar, dacă celelalte nu sunt? Aşa, şi cum ziceam, se adună ăi mari şi iau decizia.

-Decizia e deja luată, Excelenţă.

-Cui îi trebuie cultură ? se întrebă, ca şi cum nu l-ar fi auzit, Giacomo, transportat. Ce e aia cultură?

-De ce nu aveţi încredere în nimeni?

-Cum să am? îi răspunse, de data asta prompt, Giacomo. Eu sunt mai înainte de orice indispensabil. Unul ca mine nu se naşte decât o dată la o mie de ani. Cine mă poate înţelege ? Dacă eu dispar, totul, dar totul se va duce de râpă. De aceea vreau ca încă din timpul vieţii să văd totul înfăptuit. Totul...

-Ce ? se miră deschis Fabian. Şi continuă, ca şi cum nu ar mai fi avut nimic de pierdut: la moartea ta, oamenii vor ieşi pe stradă să se felicite. Dar nu o vor face pe faţă, căci frica pe care ai băgat-o în ei este atât de mare, o vor face în sinea lor. Sufletul întregii ţări va ieşi pe străzi dănţuind. Oricum, pentru câteva momente, se vor simţi cu toţii liberi, vor spune ce au de spus, nu se vor mai teme de ucigaşii în uniforme fără uniforme, de torţionarii din clădirea cenuşie cu beciurile ei subterane. Întregul sistem bazat pe disimulare, intrată în sânge încă din anii de grădiniţă, se va prăbuşi. Mi-e milă şi silă totodată să-i văd pe bieţii copilaşi vârâţi în uniforme şi

proslăvindu-te pe tine, care ai făcut ca mizeria morală şi materială să atingă apogeul. Giacomo îl privea, poate mirat, poate amuzat.

-Nu e rău deloc, Fabiene... Deloc! Crezi că nu ştiu că toţi mă urăsc? Dar pe mine nu mă întrebi cât îi urăsc? Nu îţi dai seama că tot ce am făcut şi voi mai face nu este decât expresia urii mele faţă de aceşti becisnici, care îndrăznesc să nu fie entuziasmaţi de măreţia drumului pe care îi conduc? Dar voi preda ştafeta cui trebuie. Unuia care să-i ducă mai departe pe drumul trasat de mine, dar şi ura mea.

-Ce vină au milioanele...?

-Ce vină?! urlă deodată Giacomo. Ce vină?! Ei, aceşti neînsemnaţi, aceste furnici, nişte şobolani care se gândesc numai la mâncare, îndrăznesc să mă înjure, să râdă de mine, să-şi bată joc de tot ceea ce întreprind. Ei! De mine! De mine, demiurgul! De mine, supremul! Se fac că muncesc, îmi sabotează cele mai mari planuri, mie, care doresc măreţia acestui colţ de...

Giacomo răsufla greu. Bău un pahar de apă. Specială. Filtrată.

-M-am aprins, zise calm, şi nu e bine. Sunt obosit,

obosit... termină într-un scâncet.

Fabian se ridică. Aştepta un semn, dar semnul nu veni. Se îndreptă spre uşă. Se întoarse şi mai privi o dată. Conducătorul, Supremul, de cuvântul şi de gestul căruia depindea soarta a milioane de oameni, se prăbuşise parcă. Pielea obrajilor îi atârna. Ochii i se afundaseră în orbite. Nasul i se subţiase. Orice urmă de energie, orice urmă de viaţă dispăruse, însăşi făptura lui părea că se micşorase.

Când a deschis uşa, din spatele lui se auzi un şuierat:

-De-aia nu vreau să am de-a face cu intelectualii. Cu intelectualii adevăraţi. Numai tu... Ai grijă,

Congresul!

CAPITOLUL 9

În care se vorbeşte despre un congres,
desfăşurat în condiţii de mare dificultate,
în ilegalitate, în perioada minunaţilor
ani de lupte şi jertfe

REGULILE ilegalităţii sunt aspre. Într-o cămăruţă de la subsolul unei clădiri din Piaza Venezia a avut loc congresul. Delegaţii erau înghesuiţi ca vai de lume. Nici nu se compară cu minunatele condiţii, create după Victorie, congreselor. Ce scaune acum, adică atunci, ce scaune atunci, adică acum! Ce masă de prezidiu acum (adică...), ce masă de prezidiu atunci (adică...)! Câţi delegaţi acum (adică...), vreo 20 reprezentând cam tot atâţia membri de partid, câţi delegaţi atunci (adică acum), vreo trei-patru mii, reprezentând, ehe, milioane de...

Dar entuziasmul? Atunci (adică acum) era prezent, ca şi acum (adică atunci), dar atunci (adică acum) era în inimi, în gânduri, în speranţe, pe când acum (adică atunci) era la fel, dar mai speram (altceva ?) şi, oricum, era un entuziasm exprimat în cadru organizat.

Dar până atunci (adică acum) - atragem atenţia asupra subtilei întrepătrunderi de planuri temporale, extrem de agreată de publicul cunoscător al teoriei relativităţii şi al conceptului de spaţiu-timp în condiţiile

vitezei luminii -, vor mai trece ani grei de luptă şi victorii, chiar dacă s-au făcut greşeli, dar nu contează, căci deviza, minunata noastră lozincă a fost: din greşeală în greşeală, spre victoria finală! Chiar dacă am lua-o de la început, la fel am proceda, căci minunatele, neasemuitele noastre realizări sunt...

Dar până atunci, acum! în subsolul din Piaza Venezia se desfăşoară congresul, în condiţii de maximă securitate (şi asta va exista atunci, acum) de ilegalitate, adicătelea, căci acum, aici, atunci (ah, pârdalnicele cuvinte, cum se joacă ele!) urmau să se traseze liniile directoare (citiţi-le cu literă mare) ale strategiei şi tacticii în condiţiile directivelor venite de la Centru (citiţi-l cu toate literele mari, negre, fumegânde) şi ale fazei finale a Regimului de Tristă Amintire, aflat la marginea (dinspre sud) a prăpastiei. Trebuia deci schimbată tactica, ales un nou Conducător. Se aştepta deci telegrama cu pricina, care să clarifice totul. Dar greva factorilor (poştali) dăduse planurile peste cap. Căci Partidul închiriase în cel mai mare secret camera numai pentru trei zile (o, minunată tradiţie !), şi acum intraseră într-a patra şi telegrama (cifrată, în cod adică, se înţelege) nu sosea şi nu puteau să-şi aleagă Conducătorul Mult Iubit, tactica nu era precizată, ce atitudine să adopte faţă de ăi de-i minţeau pe muncitori şi amânau cine ştie până când revoluţia, neavând deloc spirit revoluţionar (O, tradiţie! O, minunată intervenţie!).

De aceea delegaţii erau scufundaţi, fie în somn, fie în studiul documentelor, dar fără nici un chef, căci poate nu astea erau documentele care le trebuiau. Aveau rezoluţii, chemări, platforme de luptă comună, dar lăsaseră loc liber pentru a-l completa cu adrisantul chemărilor şi platformelor şi cu numele duşmanului contra căruia erau îndreptate chemările, rezoluţiile sau platformele. Aproape că le învăţaseră pe dinafară. Nu erau prea mari, o pagină de maculator, dar orişicât... Doar raportul privind caracterizarea stadiului de dezvoltare a ţării, care să permită orientarea tacticii, stabilind cine sunt duşmanii şi cine nu sunt, era ceva mai mare. Vreo trei-patru pagini. Pe ăsta îl citea Giacomo, dar şi el se făcea că-l citeşte, că telegrama tot nu venea să clarifice...

Întârzierea neașteptată le dădea de furcă delegaților. Aflați în cea mai neagră ilegalitate, stăteau cu sufletul la gură. Madame Agripine, de pildă, care le închiriase camera pentru trei zile, simpatizantă, simpatizantă, dar, oricât, pierdea o groază de bani (aceasta era drama simpatizanților. Așa că: O, tradiție! O... etc.) cu congresul ăsta, căci dacă ar fi dat camera cu ora, ca până atunci, ar fi avut un câștig, ehe, ca să nu mai vorbim că polua moral cartierul, căci fiindu-le ocupată camera de către congres, curvele din cartier erau nevoite să înfrunte condițiile dificile de prin parcuri, de pe sub poduri, neputând deci face totul... Și asta încă nu era tot. Conform înțelegerii, agenții statului înconjuraseră clădirea. Stăteau țepeni ca niște stâlpi (spre satisfacția câinilor din cartier), așteptând momentul. Dar momentul se amâna și agenții erau furioși.

În aceste condiții deci, de opresiune, teroare și tensiune, delegații continuau să aștepte. Așa și-a dat seama Giacomo ce înseamnă să depinzi de cineva din afară. Căci, dacă ar fi fost după el, s-ar fi proclamat de mult, în ovațiile delegaților (O, tradiție! Două tradiții), Conducător singur și independent, ba chiar și suveran. Dar așa... Atunci...

Spre seara celei de a patra zile a congresului, care își prelungise în mod excepțional lucrările, pentru a aprofunda problemele dezbătute (vezi *Fumul*, numărul 210 din anul... indescifrabil), delegata de Albastru, cu vocea ei caldă, vibrantă, zise:

- Giacomo, tovarășul meu drag, de când nu am mai ieșit noi?

În neagra ilegalitate (Madame Agripine le tăiase lumina), această propunere, expusă atât de direct, venită din partea unei delegate, atât de simplu (în fine...) a fost ca o scânteie, ca o (pornind de la scânteie) scăpărare de lumină, ca o... Ce mai încolo și încoace, prevestirea zorilor noi! Prevedea, având darul prognozei (mai târziu, avea să devină directoarea Institutului de meteorologie, fizică a pământului și prognozare a cutremurelor. Dar aceasta, numai după ce își va fi terminat liceul).

În același timp, realitatea întunecată (datorită gestului vindicativ al Madamei Agripine, gest care dovedea o anumită nerăbdare în relațiile ei cu Partidul și care, simpatizantă-nesimpatizantă, avea să o coste mai târziu) l-a

îndârjit şi mai mult pe Giacomo în lupta contra opresiunii şi a consumului de energie electrică (O, tra...! O, tra-la-la!).

Ah, spuse tovarăşa Giacomela şi se aşează picior peste picior, respirând adânc, adică umflându-şi pieptul. O, şi ce mai piept! O, ce mai picioare! Iar cei delegaţi, măre aşezaţi, dară cam stătuţi, şi cam nebăuţi, şi cam ne... (vorba ceea!), ce simţiră ei, vajnici cocoşei, viitorii lei, lei şi paralei, ci ei îmi simţiră (şi cum mai simţiră!) mică tensiune, mare tensiune, ce mai tensiune!, dar vânjoşii mei, ei, viitorii lei, posesorii ei, ai dreptei idei, se sforţară ei, bieţii tăurei, viitorii lei, ca taman atunci tensiunea în buci, să nu mi se facă, să nu se prefacă în antagonism (nu împart cu tine ce mi se cuvine), sau în onanism (individualism), sau în comunism (împărţim frăţeşte tot ce se iveşte).

Şi bine au făcut că au procedat astfel (chiar toţi?), căci Giacomela, cât era ea de călită în lupte, ar fi rezistat oare delegaţilor, chiar dacă o parte dintre ei (cam majoritatea) erau tăiaţi împrejur?!

Tocmai atunci sună la uşă poştaşul. Numai el suna de două ori la uşă. Greva se terminase şi factorul, şi el un simpatizant, venise cu scrisoarea (telegrama). Toţi răsuflară uşuraţi. Agenţii se adunară şi ei în curte, iar Giacomo, deschizând larg fereastra, îi salută cu gesturi largi. (O, minunată tradiţie!) La fel procedară şi curvele, uşurate, iar Madame Agripine îşi şterse o lacrimă furişată sub pleoapă, slujindu-se în acest scop de coada măturii cu care tocmai se pregătea să dea iama în Congres. Agenţii, încolonaţi, începură să se cureţe de mucegaiul de pe picioare, doar câinii (animale necuvântătoare) se arătară nemulţumiţi de pierderea atâtor stâlpi de nădejde ai societăţii (lor).

În interior, cei delegaţi salutau şi ei, în unanimitate, alegerea Conducătorului.

Ieşiră în curte. Giacomela care, femeie fiind, nu putea uita că Madame Agripine le tăiase lumina şi făcuse, demonstrativ, zgomot în faţa uşii (ulterior avea să susţină că procedase astfel ca să abată atenţia agenţilor, să nu audă secretele din Congres, dar anchetatorii nu au crezut-o), cu sticle şi borcane (goale), ieşind în curte a strigat: „Jos micii proprietari, duşmani ai revoluţiei! Să fie naţionalizate toate casele!". Dar Madame Agripine a

scuipat-o în faţă şi i-a zis: „Doar dacă intraţi cu tancurile o să-mi luaţi mie casa asta făcută din munca mea". Despre calităţile de previzionară ale Giacomelei am mai amintit, dar despre cele ale Madamei Agripine, încă nu. Iată însă că şi Madame Agripine dovedea calităţi de prezicătoare, ce-i drept, aflată încă în formare şi niciodată intrată în legendă. Dacă intuise ceva despre felul în care aveau să evolueze lucrurile la nivelul întregii ţări, nu bănuise ce avea să i se întâmple ei, personal.

Ieşind pe poartă, Giacomo a luat-o pe după umeri pe Giacomela, semn că îi împărtăşea concepţiile. Şi, cum şi tovarăşii sunt oameni, i-a şoptit:

-Nu te-am mai scos cam de mult la o petrecere. Hai să facem una, dar într-un cadru adecvat. Vom organiza un bal.

-Atunci bal să fie! se arătă de acord tovarăşa lui. Pică numai bine, că abia s-au terminat şezătorile pe ramuri.

-Minunată acţiune, spuse Giacomo, traversând atent strada. Cum ne-am mai infiltrat noi şi cum ne-am impus ideile! Ţii minte când am recitat eu „Pădure verde şi tânără"?

-Cum să nu! Toţi au înţeles mesajul şi au mai aderat la mişcare încă patru.

-Ce zici de un bal al minerilor? spuse după o clipă de gândire strategul.

-Mineri în capitală? se miră neprincipial Giacomela (o mică scăpare a spiritului revoluţionar, dar iertată).

-Vom organiza un bal al minerilor, decise tacticianul. Şi vei fi aleasă regina...

-Regină? se miră revoluţionara.

-...atunci preşedinta (mici scăpări scuzabile) balului. Este un semn al forţei noastre şi un semn al victoriei finale, care nu poate întârzia. Auzi tunurile?

-Va fi o lovitură dată duşmanului de clasă. Acum ori niciodată! strigă ea, şi se uită cu teamă (nu cu teamă, cu...) în jur.

-Ne trebuie un om. Pe care să-l folosim.

Şi amândoi, mână în mână, se întoarseră cu faţa spre răsărit. Se ivea soarele.

CAPITOLUL 10

În care, după o acţiune de mare prestigiu internaţional, fericirea deplină este chiar deplină, iar Fabian, aşijderea în calitate de creator

ÎNTR-O marţi pe la amiază, perfect calm, Fabian degusta un pahar de vin. Ascultase ştirile şi era evident că victoria nu putea fi departe. Cioflingarii, bieţii de ei, nu ţinuseră la tăvăleală. Le fusese dat să înghită cu vârf şi îndesat tot rahatul cu care voise să acopere lumea. Mai prost în toată povestea asta era că veneau vremi de restrişte. Toată tevatura nu făcuse altceva decât să secere vârtos la fiinţe de toate culorile şi credinţele, şi mai ales să întărească în putinţă un cioflingar la fel, dacă nu mai mare ca ăl dinainte.

Fabian a înţeles definitiv că viitorul este al lui Giacomo şi al celor din tagma lui. Totul se reducea la o problemă de timp. Aşa că se ridică, plăti consumaţia şi plecă spre marginea oraşului. Să participe la lupte. Acolo, lângă izvoare, iarba pare de omăt, căci, ce mai încolo şi încoace, intraseră duşmanii în pădure, intraseră apoi ai noştri şi mi ţi-i dăduseră afară huiduindu-i, intraseră iarăşi duşmanii în pădure şi-i scoseseră pe ai noştri în foc de tirifloace, intraseră, în sfârşit, ai noştri în pădure şi-i scoseseră pe

duşmani în palme, până ce gardforestie-rul de serviciu, plictisit, le-a zis: „Gata cu zbenguiala!".

Ai noştri, victorioşi, îmbrăcaţi modest, cu banderolă roşie la braţul valid şi credinţă în priviri, atât de mulţi, că aproape se pierdeau în mulţimea de pe bulevard, ieşiseră să asculte. Un apel. Să se ştie acum şi de-a pururi cât vom fi noi ăi mai tari şi mai mari, că noi şi numai noi făcut-am victoria asta de răsunet. Cei ce-au crezut că aşa şi pe dincolo, că ei or să... şi or să... rămas-au cu buzele umflate, deşi tare nu le vine să-şi creadă ochilor. Ba unii, chiar, ar vrea acum să treacă la...

În momentele acelea Giacomo era foarte ocupat. Ce-i drept, scăpase de câţiva nepricopsiţi (unul, Coco I, dispăruse în umbra unei răngi de fier), dar se pomenise pe cap cu un grup de indivizi nemaipomenit de insistenţi, Corcodel, Cap de Lance şi Moritz de Martel, aventurieri şi lanscheneţi dintre cei mai negri în cerul gurii. Plus alte bâzdâgănii care stătuseră ascunse cine ştie pe unde şi care veniseră purtate pe unde ca nişte suflete damnate, cerând sus şi tare ce li se cuvenea pentru necurmata lor luptă, jertfă et caetera. Aşa că Giacomo trebuia să fie cu un ochi pe ei.

Mai avea un ochi şi pe contele de Blabla, om cult de altfel, căruia îi plăcea să stea seara în papuci în faţa căminului, în sala mare a castelului, sub privirile strămoşilor plini de morgă, în trosnetul butucilor, şi să viseze. Si visa, visa... Bunăoară cum să domesticească el, cu duhul blândeţii, lupii din pădurile sale şi să-i înhame la sania democraţiei, pe care o dorea definitiv instaurată pe domeniul său. Numai că până la urmă i s-au dus toate visele pe apa sâmbetei. Şi şezu şi plânse, unde e iluziile mele, care le-am avut, până ce un oareşicare, primind sarcina expresă, vârî un fier, adânc, în inima lui modestă şi naivă. Dar asta a fost mai târziu. Deocamdată Giacomo sta cu ochiul ălalalt pe el, căci era evident că, naiv-nenaiv, contele era mai înălţat ca el şi avea aspiraţii cât se poate de omeneşti.

Un alt ochi (?!) atent îi aţintea pe nişte omuleţi de roşu, care împânziseră drumurile şi nu dădeau vreun semn că ar avea de gând să o ia la picior, figurat vorbind desigur, căci mulţi (enorm de mulţi) aveau un fel de şenile în loc de picioare. Nu le păsa de nimic şi dăduseră drumul în curte

unuia de-i zicea Câinele Roşu, unul care, ce mai încolo şi încoace, nu avea mamă, dar avea tată, unul singur, şi ce tătuc!

Alt ochi (?!), mai mic, era către duşmanii dinăuntru, care (vezi să nu!) se perpeleau de dorul de a se vedea şi ei acolo, sus, unde se aburcase Giacomo. Ce-i drept, pe unii Giacomo îi oploşise pe lângă el şi-şi râdea în barbă. Şi ei îşi râdeau în barbă, căci mai bine câţiva ani şoim decât să mănânci pe cartelă.

Ei, şi în toată nebuneala asta, cu mic cu mare, ăi de sus şi ăi de jos, haida la alegerile din toamnă! Halima, ce mai!

Păi, dom' Fabian să vezi cum a fost, începu Marele Frate, acum director în minister. Mata ştii că înţelepţii ăi mari le spuseseră împăraţilor, la malul mării, Măriile voastre, cum colo şi colo nu sunt urmaşi, ce-ar fi să facem noi alegeri ? împăraţii, bucuroşi care mai de care. Unul că de, ştia el ce ştia, altul că de, acum se va vedea adevărul adevărat, care şi ce fel. Şi uite aşa îşi strânseră mâinile de le trosniră oasele bieţilor oameni în următorii treizeci şi ceva de ani.

Împăratul, ăl de ştia ce ştia, avea acolo-şa nişte fameni, un soi de fiinţe ce se dădeau oameni, dar pofteau la carne de om. Io ştiu cum să-i numesc, aveau toţi la un loc un nume, da' uite că-l uitai. Stăteau cât e ziulica de mare mestecând poame roşii scoase de la iernat, la umbra unor ţevi lungi-lungi şi scuipau sâmburii în toate părţile.

Bărboşii care apucaseră vremi bătrâne îşi ziceau: acu e acu, ia să ne concentrăm noi şi să ducem o campanie în toată regula. Dar începuse de fapt regulatul (final). Şi dă-i, şi dă-i, că aşa şi dincolo, că ce e aia, ce e ailaltă, ei vorbeau, ei auzeau, că ăilalţi stăteau tolăniţi la umbra ţevilor celor lungi şi scuipau. Sâmburi roşii.

Bărboşii nu se lăsau. Dar, ziceau ei, nu vor răzmeriţă de-a civilă, că de, simţeau aşa, un fel de greutate la lingurică, las' că poate că îi domesticim noi până la urmă. Numai că scuipătorii ştiau ei ce ştiau. Aveau, cum se zice, mutarea în plic şi rezultatul alegerilor îl cunoşteau dinainte. Ca să fie mai siguri, puseseră soldaţii şi recruţii cu puşti şi manivele să păzească centrele zise de vot, să nu se apropie nici dracu de ele, darămite nişte bărboşi

prăpădiţi. Şi apoi au pus ca tot omul care nu se vrea mâncat să voteze de câteva ori la rând, încât să fie clară ca lumina soarelui victoria.

Şi aşa a şi fost! Să te ţii schelălăit pe bărboşi! Da' pe căpcăuni îi durea direct în cur. Pe-acolo.

Apoi s-au dezlănţuit. Până să ajungă la opincă, le stătea ca un spin în ochi vlădica. Câinele Roşu se sfătui cu Giacomo. Hai să-l retezăm pe mucea ăla de ne pune beţe în roate. Adicătelea nu vrea el să trateze cu guvernu' legitim? Ha, ha! Râs scurt, punctat. Poate nu-şi dă seama, zise Câinele Roşu, căinându-l. Zis şi făcut: tăiat telefonul, tăiat electricitatea, tăiat apa, tăiat căldura, dat un avion, două, un tren, două şi zis: Alege! Şi bietul rezident nerezistent a ales, că tot nu avea de ales. Om muri şi-om vedea!

După asta totul a mers ca pe roate. Hai la putere cu toţii, fraţi, nepoţi, unchi, surori, veri. Contele se duse şi el. Dar se duse de tot. Mai rămâneau ţăranii. Şo pe ei! Ce să facă şi ţăranii? Rezistaseră cât putură şi câţi putură. Alţii nu. N-o fi dracu' aşa de negru. În adevăr: cucurbitacee pe câmpuri, prosperitate şi echitate. Cai şi căruţe, nu! Tăiaţi caii. Tăieţei! Nechibzuiţii! Greşeală politică! Gravă! Restul? înţelepţi, gânditori. Şobolănime. Copiii, familia, scaunele, se poate?! Tăcem, înghiţim sau fugim! Ne aciuăm noi în lumea mare! Schimbi locul, schimbi norocul. Tiflă celor rămaşi. Tiflă şi sfaturi cum să... Dar nu sfătuim pe nimeni să părăsească... S-auzim de bine!

Fabian a trecut prin toate. La început, ocupat cum era, Giacomo nu îl mai băgase în seamă. Nu îl mai suna seara la telefon. Nici Giacomela, pe care o apucase. Îi plăceau la nebunie uniformele. Epoleţii. Moarte epoleţilor! aşa striga ea când se dezlănţuia, călare. Îi plăceau armăsarii. Îi plăceau toţi! Pe rând.

Fabian a trebuit, treptat, să cedeze. Mai întâi casa, loc de întâlnire cu... Dar cum devenise foarte greu, dacă nu periculos să pronunţi acel nume, s-a mutat la subsol. Apoi argintăria, aurăria, tablourile, covoarele - firesc, căci toate proveniseră din sudoarea spinării celor care... şi rămase golan. Urmă paltonul. Umbla iarna în talie. Zicea că aşa-i place lui.

Într-o zi se întâlni cu... Ce mai faci, Yonnel? Yonnel nu zise nimic. Murise. De foame. În altă zi se întâlni cu... Ce faci Mbe? Mbe nu răspunse. Nici măcar

nu-l auzise, de nămeţi şi automobil. Avea o privire ca un măr. Rotundă şi roşie.

Apoi se apucă să lipească fluturaşi pentru cooperativa de invalizi. Un ban fluturasul. Fluturasii pentru vremuri de restrişte. Ei, şi tocmai când începuseră să se găsească de toate, a fost chemat. Şi numit corector. Giacomo îşi reamintise, deci, ceva. A recuperat casa, papucii, halatul, paltonul, un covor, un dulap, patul. Avea salariu! Aşa se numea acum retribuţia. Nu îşi mai vindea forţa de muncă. Păcat!

După aceea s-a pus pe scris. Se simţea nevoia unei culturi noi. Poezii! Sunt miezul unui miez de ev aprins. Tare chestie! I-au primit-o. Devenise poet. Semna Naf-Naf, scotea şi el un ban. Poezii tari, tăioase, dar când să se încingă mai tare s-a oprit. Poezia îl plictisea. Îi suflau în ceafă o liotă de înfometaţi dornici şi ei să câştige un ban bun. Bum, bum! I-a lăsat să ajungă pe culmi, ca Mbe, marele bard din Brad. *Vioara de Manfredini Manfredi. Poeme.*

A trecut la proză. Acum să te ţii: nuvele, novele, nuvelete, poate, mai ştii? vreun nobel. Lupte, bucurii când recolta e strânsă, şi pe bună dreptate, de altfel, căci de pâine albă, de pâine, de strada sudului, nordului, de lupte, de luptători, ehe, ştia din experienţă. A avut succese şi aici. Semna altfel: Bifan. Dar a renunţat, căci veniseră alţii şi mai nehaliţi decât poeţii, şi mai şacalizaţi. Cucubau, Cocoriki, Cucuvăi, Cotcodacu şi celebrul Babaou, care era cel mai teribil!

Aşa a mai încropit câte ceva, a mai recuperat un tablou, un covor, cumpărate de la cei care vindeau, un bibelou, o argintărie şi, când se gândea ce să mai achiziţioneze, pac! vine poştaşul cu convocarea şi zbârr!, într-un post. Ce mai încolo şi încoace, adio cozi, adio străzi, adio totul! Tot ce-i mai rămăsese de spus.

CAPITOLUL 11

În care Fabricius, de fericit ce e, uită că îl aşteaptă nevasta, şi în care Ionică se uită pe furiş şi are gânduri porceşti

SOARELE strălucea sus pe cer. Arborii erau înveşmântaţi în alb. Păsărelele cirip, cirip, aerul părea uşor, norii albi, râurile curgeau în matcă. În casă era frig. Din greşeală, desigur. Şi din vina constructorilor.

Fabricius era fericit. Dar mai întâi trebuie spus că în casă era destul de rece (am mai spus oare asta?), şi totuşi nevasta lui Fabricius se dezbrăca.

Ionică o privea cu ochi păgâni. Îşi pusese şi ochelarii. Rotunzi. De bufniţă. Se întreba: de ce arată aşa de satisfăcută? Să fie oare...? Nevasta lui Fabricius era acum complet goală. Ionică nu mai putea gândi corect. Elevat. Ca orice bărbat, era un porc. El, fiind cooperatist, era un porc şi jumătate. Lucrând la cooperativa de invalizi, în el se aflau doi porci care gândeau de zor. Desigur, porceşte. Şi se uita cu ochi porceşti. Se uita pe stradă. Nu venea nimeni. Atunci pentru cine? Cu cine? întrebări care îl înfioară. Care îi dăunează. Ziua în amiaza mare? Nici n-a mâncat sărăcuţa. Nimeni nu vine, pe stradă cântă o flaşnetă. Epuizat, Ionică epuizează ipotezele. Ca să vezi! Cap duream, fereastra închideam. Aferim. Dar nu înainte de a mai arunca o privire spre bătrânul parc, unde mâini harnice şi grijulii pentru viitorul nou-

născuţilor nenăscuţi încă plantaseră zarzavaturi. Trufanda, asta e, suspină Ionică închizând fereastra şi ochii peste nişte sâni albi, rotunzi, pietroşi.

Fabricius era topit de fericire. Cu dosarul meu să fiu primit în audienţă şi să-mi vorbească marele Giovani. Unicul, Prea Iubitul! Era mult mai mult decât ar fi putut spera vreodată, recunoscu muşcând pofticios din covrigul care fusese cald cu douăzeci de zile mai înainte. Plus că, la plecare, nevastă-sa îi lăsase de înţeles că ar fi dispusă să-i cedeze. Adora să o facă pe lumină. Adevărul e că o diviniza, dar ce folos, dacă nu o înţelegea suficient, dacă totul, dar totul se reducea, pentru el, la un act atât de stupid. Ea îi ţinuse frecvente lecţii de morală despre scârbăvnicia actului sus-menţionat. El îi dădea perfectă dreptate.

Aşa că acum, fericit pe plan social şi sentimental, Fabricius se grăbea spre casă. Dar, când să dea colţul pe B-dul Vie, dădu nas în nas cu Octavianus Secundus, vechiul lui coleg de facultate.

Octavianus era îmbrăcat într-un costum verde, purta cravată galbenă, era pleşuv şi cu un început de burtă. Încă din studenţie avea ceva bani depuşi la bancă. I-a răspuns la salut, semn că numele corespundea exigenţelor.

-Dar nu te-ai schimbat deloc, zice.

-Nici tu, zice.

-Să stăm, zice.

-Să stăm, zice.

-Ce mai faci, zice.

-Bine, zice. Dar tu?

-Bine.

-Atunci e bine. Îţi mai aduci aminte? zice după un timp.

-Ce? zice imediat.

-De Candide, zice.

-Care? se miră.

-Cum care? se miră şi mai tare, Candide, aia cu părul roşu şi ochii verzi, care avea un cur uite aşa şi-l mişca uite-aşa când mergea.

-A, da.

-Te faci că nu o mai ştii, ai? Şi doar îi trăgeai clopotele.

-Eu? se miră, dar nu îndeajuns.

-Dar cine? întrebă.

-A, mă rog, a fost aşa, o chestie, face pe niznaiul.

-Mie îmi spui, te făcuse marţ, noroc că a plecat cu italianul ăla, un *uomo vero*, cum zicea ea, altfel îţi papa toţi bănişorii depuşi, ha, ha.

-Ha, ha! (Ce să facă?) Viaţă de student...

-Adevărul e că unde sunt femeile de altădată? se întrebă Fabricius. Ţii minte, femei vajnice, cu o mână torceau, cu alta mestecau mămăliga, aplecându-se peste vatră, cu un picior legănau pruncul, cu altul goneau pisica şi, în plus, ţineau şi pieptul la duşmani. Câtă degenerare! se plânse Fabricius. Eşti de acord, Octavianus?

-Sunt, se arată imediat de acord Octavianus Secundus, punându-şi picior peste picior şi, deci, scoţându-şi într-o lumină favorabilă ghetele albe cu nasturi roşii şi şosetele fine reiate, verde pe galben.

-Că trebuie promovate fără nici un fel de tăgadă în poziţii superioare. De când e lumea şi pământul s-au complăcut în poziţii inferioare bărbatului. Este timpul, continuă profetic Fabricius, ridicându-se în picioare, să fie învăţate să treacă pe poziţii superioare acestora, fie şi în califourchon. La început, dar apoi, ah, apoi!

Şi cade pe gânduri. Cad amândoi pe gânduri. Rumegau ceva.

-Femeile, tresare cam brusc pentru vârsta lui Fabricius, femeile trebuie promovate. Căci ce e mai minunat decât o femeie promovată?! Uite, mi-aduc aminte de Cynthia de Nemourism, ştii, fata ăluia cu lovitura aia teribilă între ochi despre care am citit, sau am auzit, sau am văzut undeva. Şi se gândeşte intens.

-Lovitura lui Nevers, film, rupse timid tăcerea Octavianus Secundus, istoric de prestigiu şi enciclopedist, ultimul (ultimul enciclopedist). Feval, mai adăugă el şi reintră în marea tăcere de la început.

-Aşa e, revine în forţă Fabricius. O, ce ţâţe avea, şi ce piele albă, şi ce picioare! Aş zice că era perfectă. Dar ţi-ai găsit! Era proastă.

-Foarte proastă, fu de acord Octavianus.

-Nu c-ar fi avut note proaste. Hai s-o recunoaştem p-a dreaptă: când dracului să mai înveţe biata fată, aşa frumoasă cum se afla ? Doar la sport avea note bunicele, când se dezbrăca în şort până şi orbii simţeau furnicături, darămite nişte bieţi colegi sau profesoraşi? Păcat că era proastă. Aşa-i?

-Aşa-i, fu de acord Octavianus, istoric publicat de nenumărate ori, creator, descoperitor al unor teorii, viziuni, concepţii, evoluţii, involuţii şi stagnări.

-Ei, şi atunci când am văzut-o promovată, că proful de mate nu şi nu, să o pice, să o mai vadă o dată. Dar fata s-a străduit, familia ei s-a străduit, că până şi proful de economie (religioasă), care citea ziarele atât de asiduu, a fost obligat să accepte realitatea. Mult mai complexă. Ei, şi atunci vin şi zic: nu am simţit cu toţii, colegii, profii, satisfacţii diverse, dar majore, când am văzut-o promovată? Nu? Ba da, Octavianus Secundus! Drepţi!

Octavianus, care părea că aţipise, sare în picioare. Ceva înlăuntrul lui intrase în panică.

-Elev terist Octavianus Secundus, plutonul 2, compania 2, vă raportez că...

-Uşor, Octavianus. Bag seamă că armata ţi-a intrat în sânge. Pehlivanule! Ce, crezi că nu s-a aflat că ai făcut de râs generaţia noastră de intelectuali, ingineri, profesori, într-un cuvânt, poeţi, în raport cu acea măreaţă şi splendidă instituţie numită armată? Ce, adicătelea, dacă eu, Fabricius, elev terist conştiincios, disciplinat, mă rog, ce te hlizeşti aşa, nu înţeleg aluzia, deci cu un talent deosebit în instrucţia de front, tactică, de foc şi la alte instrucţiuni, ca de par examplu: cum să faci să tragi pârţuri în camera de jocuri şi exerciţii fără să fii obligat să te ceri afară pentru fiecare pârţ, sau cum să-ţi ţii puşca pe rastel astfel încât să i se vadă doar fundul şi trăgaciul, din profil numai, nu am aflat de lamentabila comportare a unui oarecare Octavianus, studinte fruntaş pe ramură şi creator al noii viziuni asupra trecutului îndepărtat sau celui apropiat?

-Hai să nu o luăm chiar aşa... Parcă tu erai mai

breaz?...

-Eu? Eu? Vai, mume, vai, mame, vai, maştere, auziţi-l pe acest intrigant, pe acest monstru al nerecunoştinţei! De atâta fierbere intelectuală şi emotivă, Fabricius se urcase pe bancă şi de acolo tuna împotriva bietului Octavianus. Face comparaţii, domnul compară, adică mă compară! Cu cine ? Cu cine ? Cu un antitalent mili-taricesc, lipsit de bunul simţ al ordinii, disciplinei şi a ce zisei mai sus, adică mai sus - şi zicând asta Fabricius se urcă pe craca de jos a copacului ce-şi întindea coroana (oare o fi corect a întinde coroana ? *Pas possible*, cine e prostul să-şi întindă coroana aşa, netam-nesam?). Adu-ţi aminte, vierme fără cugetare ce eşti, adu-ţi aminte, la instrucţia de front, ce făceai? Bietul ofiţer ordona la dreapta şi tu ce făceai? No, hai spune, ghită încălţată? Spune-mi, dacă-ţi dă mâna! Dă mâna mai bine, să te aburc şi pe tine ici-şa. Mă refuzi? Bine! rosti ameninţător. Atunci să-ţi aduc aminte de instrucţia tactică, când te-a trimis să asaltezi reduta... Reţine, elev, reduta!

-Unde tu adormiseşi...

-Eu, adormisem, auziţi-l, tunete, nori şi alte făpturi bubuitoare! Adormisem ? Bă, zgâmboi, asta făcea parte din plan. Căci află şi tu, dacă nu ştii, atunci, ca şi acum, duşmanul nu doarme. Simulează.

-Pe dracu...

-Bătrâne, uite, ştii ce ? Să nu deviem! Devierile sunt periculoase. Mulţi şi-au înghiţit toţi dinţii datorită devierilor. Sărind din copac, elastic, în forţă, drept în faţa lui Octavianus Secundus, care, de altfel, nu se arăta

prea impresionat de aceste *prouesses* ale lui Fabricius, continuă: să nu sărim aşa, de la una la alta, ca vrabia pe trotuarele încinse de soarele torid al unei veri bogate în rod şi să ne aducem aminte că vorbeam despre femei. Că ele, adicătelea, trebuie promovate în poziţii superioare, că ele aduc acolo, în acele poziţii superioare, acea imaginaţie, intuiţie, ambiţie, satisfacţie pentru toţi salariaţii din întreprinderea sau ramura respectivă. Că am zis şi oi zice: noi trebuie să ne apărăm cu dinţii principiile de morală, etică, echitate. Pentru care s-au jertfit atâţia şi atâtea! Apropo, ştiu că eşti plin de relaţii şi că la voi, acolo, altele sunt posibilităţile. Alt apropo: ştii că *le beau Serge* s-a ajuns?

-Ei, nu mai spune! tresări, pentru prima oară

înviorat, Octavianus. Simţea el că...

-Da, e mare. Cu toți mahării e uite aşa - şi Fabricius arătă cum la el la masă vin numa' şi numa' aleşi. Are, cică, mână liberă. Normal, dacă e bucătarul Iu...!

-Lu...?

-Lu!

-Ţţţ!

-Vezi?

-Şi?

-Şi!...

-Aşa?

-Aşa...

Lămurit, Octavianus dă să se ridice. Fabricius aşij-derea. Vor să-şi dea mâna. Dau mâna. Se firitisesc. Din ochi. Zâmbesc. Îşi strâng mâna. Iar? Pleacă. Fiecare unde vrea. Sunt liberi! Să aleagă...

CAPITOLUL 12

În care Fabricius serveşte masa de prânz

MERSE ce merse. Trecu o stradă, trecu două, trecu şapte. Trecu, rulând cu viteza adecvată, mai multe treceri de pietoni. Tot şapte. Circula în mod corect, aşa cum erau recomandările inspectoratului general al poliţiei. Se apropia văzând cu ochii. Autovehiculele, conduse de şoferi amatori şi profesionişti, nu aveau ce să-i facă. Circula disciplinat. Ştia că e în joc viaţa. Propria lui viaţă. Se apropia. Acum urma să dea colţul, dar trebuie să dea din colţ în colţ, căci a dat nas în nas cu Octavianus Tertius.

Octavianus Tertius semăna îngrozitor cu Octavianus Secundus. Existau totuşi unele mici diferenţe: cravata are dungile de un galben închis, pantofii au nasturi roşii, ciorapii fini au cu o dungă mai mult, umbra este puţin aplecată într-o parte, din copac creşte o creangă în direcţia opusă celei din care bate vântul. A şasea deosebire Fabricius nu o dibuise. Dar ochiul său încercat a observat-o imediat ce Octavianus a deschis gura: avea cu un dinte mai mult decât Secundus. Ca şi acesta, Tertius era istoric. Lucra, ca şi Secundus, pe frontul istoriei. Tot la marele institut, secţia de înalte zgomote. Aici erau strânşi cei mai de seamă istorici. Tot unul şi unul. Teribili, tari în bile, tari în pile, apţi, copţi, mopţi (mopşi). Făceau documente, momente, monumente, carpete, rapete, mofete, producţie de serie mică. Muncitori, lătrători, cărători, săpători, mâncători, făceau munca auxiliară. Giovani îi

îndrăgea nespus. Se bucurau de privilegii. Spre exemplu, netam-nesam, compot de bâzdace, gemuri de protepeze verzi şi unt de codomasteră, carne de sorturi diferite, la cerere, cât se cere, picere. Bine aprovizionaţi, bine stipendiaţi, dar absolut toţi aveau grade. B'iecare cu gradul său, de conştiinţă, se înţelege, cu toţii erau şi soldaţi credincioşi, mămoşi, mumoşi, ochioşi, pufoşi, zeloşi, pungoşi, socotoşi.

Octavianus Tertius era celebru. Scrisese o carte ru-pătoare, sunătoare, ouătoare, locomotoare despre primogeneza genezei în spaţiul dintre Cucu şi Dogo. Numai în acel loc binecuvântat putea să se nască cel care urma să vie şi a venit, Unicul. Apoi croise, trântise, pârlise, şutise un şir de articole despre tinereţea Măreţului. Ceva fictiv, marliv, oliv, fiind primit şi între scriitorii de cocoloaşe, boaşe, guaşe, secţia pocnitori şi fabricanţi de pungi (pungaşi).

El, Octavianus Tertius, împărţea cu Octavianus Secundus bună parte din plăcinta istorică, botanică, pizdolică, aşternându-se pe scrisori şi unsori, lingori, putori. Secundus îşi luase partea mai veche, de unde scosese tot ceea ce nu era întocmai, croind şi întocmind, urmărind şi adeverind că strămoşii strămoşilor au fost strămoşii strămoşilor. O capodoperă, capdeoperă, cocodo-peră, codobatură, cocostatură.

Dar cel mai dihai, vai, era Octavianus Primus. Cu acesta Fabricius nu se întâlnise încă, nici nu avea să se întâlnească vreodată. El era primul, sumumul, decanul. Octavianus Primus Decanus, aşa i se zicea. Era o figură. Frumos este puţin spus. Pica. Inteligent este puţin spus.

Fără pereche mi-era Octavianus Primus Pidosnicus. O frunte mică, mică, ochii mici, mici, nas mic, mic. Totul era la el mic, mic, pe un trup masiv, masiv, motiv de mândrie patriotică pentru fiica sa de departe, şi ea frumoasă de pica, mititica. Şi era chel Octavianus Primus Decanus, şi era omul care venea din urmă. El era viitorul. Secundus şi Tertius erau prezentul şi legătura cu trecutul. De aceea nici nu se putea întâlni Fabricius cu Octavianus Primus Decanus. Aşa că se întâlni, fiind în acelaşi plan al timpului, cu Octavianus Tertius, lăsându-l în spate pe Octavianus Secundus.

-Ce mai faci? zise Tertius.

-Bine, îi răspunse Fabricius, rupând o crenguţă din gardul viu de lângă drum, deasupra căruia se aţinea un măr roşu, pe care scria drumeţule, ia fără teamă! Aiurea, gândi Fabricius, bancuri pentru proşti. Cine dădea urmare îndemnului şi rupea un fruct roşu din mărul de lângă drum, declanşa o chestie de se pomenea bine mersi, fără măcar un *gutten nacht* sau un *tannenbaum*, taman unde dracu', zice-se, şi-a înţărcat copacii. Ia, ia laba. Aşa că Fabricius rupse o crenguţă din gardul viu şi începu să o plimbe prin gură. Crenguţa îi fâşâia printre dinţi.

-Am auzit că or să vină, începu Octavianus.

-Cine? se miră Fabricius. (Fâs, fâş!)

-Cum cine? Dar pe ce lume eşti? întrebă Octavianus Tertius.

-Chiar ei? se miră Fabricius. (Fâş, fâş, fâş!)

-Ei, cine alţii ?! Dar tu ce părere ai ? întrebă Octavianus Tertius.

-Eu? se miră Fabricius, mestecând. Eu... (Fâş! Fâş! Fâş!)

Octavianus Tertius devie discuţia:

-Tu nu îţi dai doctoratul?

-Eu? se miră Fabricius. (Fâş!)

-Tu! Ce-ţi lipseşte?

-Mie? întrebă Fabricius. (Fâş! Fâş! Fâş!)

-Da, ţie.

-Nimic. Am de toate. (Fâş! Fâş!)

-Asta ştiu şi eu. Atunci?

-Atunci? (Fâş!)

-De ce nu participi?

-Păi, să vezi. Măi întâi trebuie să mă gândesc. (Fâş! Fâş!) Apoi să fixez. (Fâş! Fâş! Fâş!) Ce temă. (Fâş!)

-După aia să o scriu. (Fâş! Fâş! Fâş!) Originală, nu? (Fâs !) O scriu şi apoi mă duc şi mă uit. (Fâş! Fâş! Fâş !) Pe o listă. (Fâş!) Ce-mi trebuie să mă înscriu? (Fâş! Fâş!) îmi trebuie aia, aia, aia, ailaltă, iar aia, aia, aia, vreo 14-l5 şi, la sfârşit, a 16-a, lucrarea. (Fâş!) Asta când o ai gata. (Fâş! Fâş! Fâş!) Dacă nu o ai gata, îţi mai trebuie numai aia, şi aia, şi aia, şi aia, şi apoi ailaltă, şi iar aia, că înalta comisie şi aia (Fâş! Fâş!) trebuie să ştie şi ce au făcut părinţii,

bunicii şi străbunicii după-amiaza, seara şi dimineaţa, dacă te ai bine şi cu cine, dacă îţi sufli noaptea mucii în batistă sau pe cearşaf. (Fâş ! Fâş! Fâş!) Şi dacă ai copii (Fâş !) şi unde. (Fâş! Fâş!) Dacă ai nevastă (Fâş! Fâş! Fâş!) şi de ce. Dacă ai mers cu săpatul până la capătul aleii sau mi te-ai oprit la gard. (Fâş!) Plus din alea în plic închis şi dacă nu sunt mulţumiţi (Fâş! Fâş! Fâş!) înseamnă că nu ai merite, că nu meriţi să te înscrii, că de capul tău nu întreabă nimeni, decât, poate, de ce eşti tuns aşa. Tu te-ai înscris?

-Îhî, l-am şi dat.

-Ei, vezi, ce-ţi spuneam eu?

Octavianus Tertius îl privea descumpănit. Fabricius vorbise atât de repede şi atât de mult, că nu reţinuse nimic, nu îşi notase nimic. Ce o să spună, ce o să raporteze ?

-Nu te mai frământa atâta, Tertius, doar te ştiu de când erai terchea-berchea. Şi, fie vorba între noi, aşa ai şi rămas. Ideile principale ţi le scriu eu pe o hârtie şi ţi le trimit prin poştă. Ce zici?

Ce să mai zică Octavianus Tertius ? Decât nimic, era bine şi aşa. Măcar nu-şi pierduse ziua degeaba. Ce-l nedumerea era totuşi... De ce Fabricius nu se arătase deloc speriat sau măcar temător? Din contră, îi vorbise fără să fi scos din gură crenguţa aceea înflorită. Dinadins îl aşezase lângă mărul de lângă drum. Ca să fie sigur că se va înregistra totul. Mestecând în timp ce vorbea, bruiase însă înregistrarea şi audiţia. Te pomeneşti că or să-l scoată vinovat şi nu-l mai bagă în delegaţia naţională de la Congresul mondial de istorie beletristică, unde bine cunoscuta madame de Cawallieri, autoare a binevenitei propuneri de înfiinţare a secţiei „Cel de lângă noi", îl propusese vicepreşedinte. Se întrista. Şi toate astea (se înfurie) din cauza unuia ca Fabricius, despre care nu putea să-şi dea seama cum de mai e încă liber.

Fabricius îi făcu semn cu mâna, dând imediat colţul. Mărul de lângă drum începu să fâşâie molcom, stereofonic, aplecându-şi crengile să-l mângâie pe Octavianus Tertius pe obraz. Adică pe cur.

Lui Fabricius nu îi plăcuse discuţia. Avea ceva... un ce specific vorbirii neaoşe. Un ce specific timpului pe care îl trăim, evului aprins. În care ne

perpelim. Perpeli-l-aş perpeli, îngână el, deschizând nemulţumit uşa locuinţei. Personale.

Nevastă-sa nu era. Nu era trează, dar era Ionică. Plutise uşor, intrând pe gârliciul de la pod. Vorba vine, dar cum să explici materialist neexplicata, încă, apariţie a lui Ionică? Căci nimic nu este inexplicabil, ci nu a fost încă explicat. Să vedem cum o putea face. Deci: 1. pe gura podului; 2. prin transmutaţia elementelor, vezi experimentul Philadelphia; 3. coborând dintr-un univers cvadridimensional; 4. direct pe uşă. Care din toate acestea să fie adevărata explicaţie? Uite că nu ştiu. Nu-mi vine, îşi zise, imposibil, căci mă ţin de azi dimineaţă!

Uşurat, reveni şi-şi spuse, vezi că totul este mult mai simplu decât pare? Intră în salon. Aici, Ionică.

-Nevastă-ta doarme, îl anunţă acesta.

-Da?

-Era obosită. Sărăcuţa...

-Categoric, fu de acord Fabricius. Dacă ai şti la cât se scoală! Iar eu, nesimţit! Dar de ce nu iei loc?

-Unde?, se miră vag Ionică.

-Cum unde? se miră la fel Fabricius.

Ce era drept, era drept şi acum. Salonul lui Fabricius nu conţinea mobilier. Sau, dacă exista, era ascuns privirilor. Apărea numai când se simţea nevoia. Dacă ar fi fost nevoie de pat, ar fi apărut un pat. Cu nevastă-sa dormind. Noroc că Ionică nu ştia clenciul, că altfel, porc cum era... Nici încălzire nu era, dar nici nu apărea când îi simţeai nevoia. Nu era că nu era. Poate că, pentru un european, lipsa de confort şi de căldură, pericolul incendiilor, lipsa de stabilitate a construcţiei, zgomotul care pătrundea cu uşurinţă de afară şi cel din interior, neoprit de pereţii fragili, curenţii de aer care se vânturau nestingheriţi şi insuficienta iluminare ar fi fost tot atâtea motive de stingherealã. Dar pentru Fabricius noile soluţii constructive tradiţionale erau ideale. Se construia mai iute, mai prost, mai scump. Ce-i drept, un cutremur, un incendiu sau orice altă calamitate (la alegere) ar fi pulverizat un întreg cartier. Pierderile se înlocuiau însă cu o uşurinţă

remarcabilă. Avantajele ? O locuinţă aerisită, uşor de întreţinut, care oferea un mediu de trai sănătos pentru oameni căliţi, am putea spune foarte apropiaţi de natură, ba chiar, în unele privinţe, asimilaţi ei. În aceste locuinţe atât de potrivite şi bine proporţionate cu talia oamenilor, aceştia se simt în largul lor. Printr-o frumuseţe sobră, locuinţa a intensificat până la extaz bucuria de a trăi. Structura simplă a stabilit raporturi fireşti de mare intimitate între om şi mediul său înconjurător.

Aşa că nu este de mirare că nu avea ca sursă de încălzire decât o sobiţă care funcţiona pe bază de combustibil solid nepoluant. Deasupra sobiţei se afla, desigur în siguranţă, o etajeră pentru bibelouri. Deocamdată bibelourile nu se aflau acolo, dar etajera era pregătită pentru a le primi. Ceva mai jos, de aceeaşi parte, se afla un dulăpior. El era destinat lucrurilor preţioase. Şi cărţilor. Pentru pasienţe. Mai era acolo o firidă ciudată, al cărei rol varia după anotimp, şi un stâlp de care atârnau vaze de flori.

Fabricius se simţea deci bine în locuinţa lui, compusă dintr-o bucătărioară, o băiţă, o sufrageriuţă, o cămăruţă de primire, o cămăruţă de culcărică pentru stăpânul căsuţei (acolo dormea nevestica), toate aerisite şi fragile.

Ionică se simţea şi el bine în salonul lui Fabricius, stând rezemat de stâlp, lângă sobiţa cu cărbuni şi privind spre etajera pe care ar fi trebuit să se afle bibelouri.

Stăteau liniştiţi de vorbă, fără să-şi manifeste sentimentele, cu un zâmbet uşor în colţul gurii, chiar atunci când îşi spuneau cuvinte neplăcute sau îşi ascundeau vreo durere personală.

-Gripa face ravagii, spuse Fabricius zâmbind uşor.

-Am auzit, confirmă Ionică zâmbind. Invalidul-şef a avut ochii înlăcrimaţi tot timpul zilei de ieri.

-I-au lăcrimat ochii, Ionică, aşa se spune, îl corectă zâmbind Fabricius.

-Am unele dureri interne şi externe, îl anunţă zâmbind Ionică.

-Ce?

-Mă mănâncă talpa şi tuşesc îngrozitor, zilnic fac dublă pneumonie şi nu mă primeşte nimeni în spital că cică nu corespund modelului. Am dat telefon

marţi la salvare şi a venit duminică, când nu mai aveam nevoie, fiind pe moarte, îi spuse zâmbind Ionică.

-Şi eu la fel. Mi-ar plăcea să nasc. Zice-se că pentru astfel de cazuri sunt salvări speciale, care vin după numai câteva ore, îl completă zâmbind Fabricius.

-Şi mie mi-ar plăcea, dar nu am cu cine să cad greu, se lamenta Ionică.

Uite aşa, stând de vorbă liniştiţi, ascunzându-şi durerile sub o mască impenetrabilă, bărbătească, a venit şi ora mesei.

-Servim ceaiul, anunţă nevasta lui Fabricius din camera ei.

Fabricius se ridică. Ionică se ridică. Fabricius se uită în jur. Se duce la dulăpiorul cu lucruri preţioase, de unde scoase un lucru preţios. Un halat vioi peticit. Ionică scoase mâinile din buzunar.

Astfel se înveşmântează Fabricius în solemnitate, o solemnitate a firescului, armonizată cu lucrurile şi cu natura înconjurătoare.

Nevasta lui Fabricius se sculase. Tocmai intra în salon. Era îmbrăcată în acord cu austeritatea extremă a ambientului, stârnind bucuria pură a contemplaţiei. Intuind că acea contemplaţie nu avea nimic a face cu estetica, scuzându-se, nevasta lui Fabricius se retrage. Revine ceva mai îmbrăcată. Ionică însă, după concepte străvechi, continuă să arunce statornice priviri interesate spre ceea ce îl înconjoară.

Toţi trei îşi regăsesc cele patru principii absolut necesare, apoi se îndreaptă spre casa ceaiului. Ies din salon pe un coridor comun cu Bonifaciu, care a scos capul pe uşă şi, după ce rosteşte un Mda constatator, dispare pentru câteva clipe, reapărând înarmat cu un aparat de fotografiat pe trepied. Din coridor ies spre grădina ceaiului. Târând aparatul după el vine şi Bonifaciu, ceva mai în urmă, desigur. Ionică şi Fabricius se aşază pe un scaun (dacă ar fi fost două, s-ar fi aşezat fiecare pe câte unul), aşteptând să vină şi ceilalţi oaspeţi. Bonifaciu sosește gâfâind.

Mai fac trei paşi, călcând cu grijă pe poteca îngustă, presărată din loc în loc cu pete discrete de noroi. Cu excepţia lui Bonifaciu, merg cu un pas uşor, lent, meditativ.

După cei trei paşi ajung la chiuveta din care, datorită garniturilor tocite, picură, contrar oricăror reguli de economie, apa. Bonifaciu lasă aparatul şi notează. Aici toţi se purifică, spălându-se pe mâini, pe gât, pe urechi, la subsuori, pe picioare.

Apoi, cotesc uşor la stânga şi intră în grădină. Aici tronează elementele caracteristice obligatorii: o plasă cu morcovi, alta cu barabule, o sticlă de gâtul căreia sunt lipite lumânări (nu ard încă), precum şi muşchiul care a invadat colţul din dreapta şi colţul din stânga, trăgându-şi seva din condens. Au pătruns în lumea austeră şi rafinată a băutului ceaiului.

Ca să intri în casa ceaiului trebuie să te apleci serios, căci pragul de sus este foarte jos. Bonifaciu nu are ce face şi lasă aparatul afară, în grădină, dar ia cu sine carnetul de însemnări şi micul magnetofon. Toţi cei care intră aici devin pe deplin egali. Magnetofonul însă indică faptul că unii sunt mai egali decât alţii.

Sala ceaiului este un spaţiu indecent. Adică gol sau aproape gol. Strâmtoarea lui este de natură să creeze mai multă intimitate. De aceea îi şi plăcea lui Ionică să ia masa la Fabricius. Aşa mai putea şi el să stea cu şoldul drept lipit de coapsa stângă a nevestei lui Fabricius. Când avea noroc putea, întâmplător, să-i strivească şi câte un sân. Deocamdată era în aşteptare.

înainte de a intra în casa ceaiului au trebuit să se descalţe. În mod ciudat, spaţiul în cauză era deosebit de curat. Liniştea, deplină. Se auzea doar clocotul apei în samovar. După ce-l ascultară cu toţii încordaţi, ca să-i facă plăcere gazdei, doamna Fabricius, cea dorită de mulţi, intervine o pauză. Ies iarăşi afară şi se aşază pe o bancă. Aici îşi trag sufletul de atâta încordare şi-şi aprind o ţigară. Bonifaciu notează.

Apoi vine momentul cel mai important: nevasta lui Fabricius anunţă: Gata, ei se ridică, dar trebuie să se spele iar pe mâini. Aşa că, respectând ceremonialul, dau fuga la chiuvetă şi se clătesc şi pe gură. Apoi revin cu paşi iuţi, dar meditativi.

Doar Ionică şi Bonifaciu au intrat. Fabricius dispare ca să reapară solemn, aducând felul întâi: cutia cu ceai, rămasă de la bunică-sa. Apa era fiartă. Bonifaciu îi înregistrase clocotul. Fabricius pune frunzele de ceai

pisate (pentru economie). Bonifaciu notează şi asta ca pe un fapt pozitiv. Iese un fel de cremă de mazăre. Neexistând destulă veselă, mănâncă toţi din aceeaşi farfurie, cu aceeaşi lingură, după ce o şterg, pe rând, cu prosopul aşezat pe masă. Totul este cum priveşti, cum ţii mâinile, cum le mişti separat (braţele separat, degetele separat), cum înclini capul şi cum încerci să priveşti dintr-o asemenea poziţie. La un moment dat, Ionică s-a încurcat de tot, nemaiştiind care era stânga şi care dreapta, dar nerenunţând să privească în decolteul adânc al gazdei. Bonifaciu se răsturnase ca un cărăbuş, pe spate, şi se străduia, privind cu capul înclinat, să nu-şi mişte mâna stângă, în timp ce degetele i se împletiseră într-o rafinată gestică plină de simboluri ascunse, dat fiind că nu voia să se ştie ce notează.

Ultimul act al acestei ceremonii era, desigur, băutul ceaiului propriu-zis, căci după crema de mazăre săţioasă li se făcuse sete. De data aceasta fiecare avea ceşcuţa lui. Ritualul impunea lentoarea. Baremul minim era de o oră. Aşa că fiecare se aşezase cât mai comod, ştiind că are de aşteptat, începând să mediteze liniştit la ce-i trecea prin cap. La un moment dat, Bonifaciu, răpus de atâtea cugetări, adormi cu nasul în ceaşca de ceai, ceea ce-l făcu să strănute. Era semnul că trebuiau să înnoade o conversaţie. Noroc că ea trebuia să se limiteze la formule standardizate, la aspecte concrete ale momentului: ce ceai bun, ce ceşcuţe frumoase, ce formă frumoasă, ce apă fierbinte... şi aşa mai departe, timp de vreo jumătate de oră, după care toţi sunt epuizaţi.

Mai prost era la ceremonia dintre 3 şi 6 dimineaţa, dar la ceaiul de la ora 18 (conversaţia de seară), puteai întreba şi de unde sunt ceştile, dacă se găseşte carne, ce se mai aude cu untul. Bonifaciu absenta la acele ore, din diverse motive, dar Ionică era nelipsit, mai ales la cea dintre 3 şi 6, pentru că, mergând bine gazele, ceaiul se fierbea mai repede şi, în plus, la ora aia îi plăcea cum apărea nevasta lui Fabricius, abia sculată, căci trebuie să se înţeleagă foarte bine de către toţi cei de faţă, de toţi oamenii muncii, că o femeie arată cum este cu adevărat doar atunci când este proaspăt sculată sau...

Bonifaciu, cu carnetul plin de impresii culese la faţa locului, cu banda înregistrând clinchete, zăngăneli, fâşâieli, sorbituri, sforăituri şi fraze ciudate (în cifru), îşi strânse aparatul cu care surprinsese pe peliculă câteva momente-cheie ale activităţii de zi cu zi a lui Fabricius, a nevesti-sii şi a colegului şi prietenului său Ionică. Notă totuşi ca pe un fapt pozitiv că nu foloseau zahărul. Mai vru să adauge ceva, dar se răzgândi şi şterse. Şi chestia cu zahărul... prea multe lucruri pozitive în activitatea lui Fabricius. I-ar dăuna, iar eu mi-aş pierde pâinea.

Ionică mai adăsta. O ajută pe soţia lui Fabricius să spele vasele. Îi mulţumi pentru masă. Ea îi răspunse. El însă nu se mai simţea în stare să poarte o discuţie, căci nu avea în faţa ochilor decât doi sâni mari, albi, rotunzi. Ca să vezi ce renghiuri îţi joacă ceaiul şi masa prea bogată! De aceea trebuie mâncat raţional. Cu grijă. Să nu scapi ceva pe jos, să nu o obligi pe sărăcuţa să se aplece. Doamne, nu ştiu alţii cum sunt, dar eu când o văd stând aşa îmi vine să... puşche-ţi pe limbă, porcule... este nevasta prietenului meu! Şi-şi aprinse o ţigară, rezemându-se de pervazul ferestrei.

Afară se auzeau fluiere. Disperate. Mugete. Maşini cu faruri aprinse. Urlete de sirene. Răgete în difuzoare. Deodată, nu se ştie de unde, pe ambele trotuare apărură nişte băieţi în pantaloni scurţi, cu cercuri şi pistoale. Mulţi, mulţi. Nu le place nici munca, nici cartea, uite-i cum stau, stau.

Trecea Giovani. Fabricius, de la fereastră, îi face cu mâna. Giovani îl vede şi îi răspunde. Nevasta şi Ionică rămân cu gura căscată. Bonifaciu, şi el, este gata să cadă în fund. Înfrigurat, vrea să rupă toate notiţele, toate înregistrările. Îşi analizează propria conştiinţă. Reface textul şi lasă toate aprecierile pozitive. Mai ales cea cu privire la zahăr.

CAPITOLUL 13

Sau o zi din viaţa de serviciu a lui Fabricius

FABRICIUS se încheie mulţumit la pantaloni. La renovare, Instituţia îşi aranjase nişte wc-uri de mare rafinament: faianţa roză dădea o senzaţie de prospeţime, întărită de susurul neîntrerupt al apei din pisoare. Era reconfortant. Dar nu din cauza asta era Fabricius vesel. Era vesel din cu totul alte motive. Practic, nici el nu le ştia. Ieşind, a fost cât pe ce să dea nas în nas cu Gabriele, care tocmai intra, sau tocmai asculta înainte de a intra, căci Gabriele, în fond un timid, se jena enorm dacă întâlnea pe cineva în poziţii intime, aşa cum, firește, sunt şi cele legate de urinat. De aceea asculta mereu înainte de a intra. Dacă nu auzea nimic, intra. Ca acum, aici, căci, pe când Fabricius se încheia la pantaloni, nu se auzea, desigur, nimic. Fabricius zâmbi. Gabriele, nu. Era preocupat de ceva. Se ţinea de partea de jos a abdomenului. Cine ştie ce i-a trecut prin gând, îşi zise Fabricius, m-a văzut zâmbindu-i şi iarăşi o să dea fuga să-mi citească dosarul, cu anexe cu tot. Nu se înşela, dar deocamdată Gabriele dispăru în haloul roz, reconfortant.

Era opera Directorului General şi prin instituţie se zvonea că toaletele direcţiei sunt un vis, un vis în azur şi ciclam, că delegaţiile străine de dincolo erau atât de impresionate încât acceptau toate condiţiile noastre, iar delegaţiile de dincoace se simţeau atât de jignite încât, prin ambasadorul lor, au protestat pe lângă Giovani, dar Directorul General nu a păţit nimic, căci

erau rude şi, în plus, el era cel autoînsărcinat cu rezolvarea problemelor sexuale şi financiare ale lui Giovanoto, urmaşul şi moştenitorul lui Giovani. Drept urmare, despre Instituţia lui s-a dus buhul. Asta vrea să însemne că... Iată-l însă pe Gabriele că iese, vădit destins, la fel de destins şi de mulţumit ca după o îmbogăţire a dosarelor sau după o epurare.

Fabricius, la biroul său, lucra. Avea mult de lucru, ca de obicei. Trebuia să facă să coincidă cifrele de jos cu cele de sus. Pregătirea sa superioară nu-i servea la nimic, chestiunea fiind numai de a aduna, a scădea şi a fi atent să nu sară peste cal. Nici prea-prea, nici foarte-foarte. Atât cât trebuia ca lumea să fie mulţumită acolo sus, mai ales Giovani; sensibil şi sufletist, le punea pe toate la inimă, fiind permanent pândit de o pareză. Ca atunci când îl supăra Giovanoto, altfel un băiat drăguţ, deschis, plin de iniţiativă, temperament vulcanic şi anti (e greu de spus ce fel de anti, dar oricum, anti).

În genere, Giovanoto ducea o viaţă sobră, austeră chiar, spre desfătarea părinţilor, dar avea un mic păcat: îşi încerca norocul. Teribilă pedeapsă, lumea presupunea că trăgea pentru păcatele bunicului, cârciumar la o margine de sat şi fervent adept al... mă rog, lucrurile sunt bine cunoscute, au intrat deja în legendă -, care cât fusese flăcău se ţinuse de topit banii. Pentru o fire sensibilă şi binecuvântată cu atâtea calităţi, era un adevărat blestem, un păcat de care nu se putea dezbăra. În căutarea norocului, Giovanoto risipise geamantane întregi de aur, scoase noaptea fără ştirea babacăi din haznaua familiei, care era totuna cu a Ţării. N-a mai avut voie să umble cu aur la el, că-i curgea buzunarili. Aşa i-a spus Giovani, sărmanul, care suferea îngrozitor. Conducător, Conducător, dar deh, om şi el, tată, care va să zică. Maică-sa, fire miloasă, l-a salvat de cele două palme paterne promise, ba mai mult, a strigat că are şi el dreptul să se distreze, cât e tânăr şi cât mai are timp, că mâine-poimâine dracu' ştie ce se mai poate întâmpla. Aşa că Tatăl l-a iertat şi i-a dat sarcina să se ocupe de unele probleme ale tinerilor, ăi de mai existau prin ţară. Aşa l-a întâlnit Fabricius şi de la început i-a plăcut francheţea şi aplombul cu care aborda problemele acolo, la Directorul General, care tocmai o primea în audienţă pe soţia unui subaltern care greşise pierzând la gară zece dolari.

Directorul era gata să-l dea pe mâna Encasecuriştilor, care nu glumeau în astfel de cazuri, căci Giovani fusese ferm: orice pierdere de aur şi valută trebuie pedepsită cu moartea. Dar l-a salvat nevasta, profitând de slăbiciunile Directorului General. De unde se vede încă o dată clarviziunea lui Giovani, care în nenumărate rânduri a subliniat că directorii nu trebuie să aibă slăbiciuni, adică ei ar trebui să fie... Tocmai când îl salva mai vârtos pe bărbatu-său, hop şi Giovanoto, transpirat de atâta alergătură. Vazându-l, Directorul General şi-a dat seama că venea stresat. I-a făcut prin urmare semn să treacă alături să se descarce. Giovanoto a trecut şi, când a ieşit de acolo, era complet liniştit. Apoi Directorul General i-a făcut semn şi lui Fabricius să se calmeze. Biata soţie subalternă nu ştie nici până în ziua de astăzi pe cine a avut cinstea să relaxeze, dar a avut şi ea o mulţumire, căci Directorul începuse să dea semne de îmbătrânire şi epuizare. Ca să nu mai pomenim de satisfacţia de a-şi fi salvat bărbatul, la care ţinea enorm. Toată lumea a fost deci mulţumită: Giovanoto pentru că Directorul General îi înţelesese venirea şi îi deschisese un cont Afară, făcând pierdute câteva vagoane de legume de export. Giovanoto pleca deci fericit, iar Fabricius îi admira supleţea gândirii. Soţia pleca şi ea mulţumită, iar Fabricius îi admira unduirea. Directorul s-a plecat şi el sub birou, făcându-i cu ochiul.

-Sunteţi un sufletist, numai să nu o păţiţi într-o bună zi.

-Te referi la... sau la...?

-La...

-S-ar putea să ai dreptate, dar nu mai pot da înapoi. Familia, şi mai ales el, mă folosesc. Parcă văd că într-o bună zi mă scot delapidator şi mă pun la zid.

-Mda, vedeţi?

Directorul cade pe gânduri.

-Dacă ai şti din câte i-am scos! Cum le-am transferat conturile în străinătate! Cum le-am cumpărat, dar ce nu le-am cumpărat! Afacerea blănurilor. Afacerea hergheliei, apropo, cred că ştiai că a jucat herghelia de pursânge. Era gata să joace şi castelul Jales... şi deodată parcă vocea îi suna trist -, iar ei vin şi bat câmpii despre, cum îi zice?, etichetă, etiche, etic? Cam

aşa ceva. De asta îmi place de băiat, zâmbi însă optimist Directorul, e jucăuş, tare jucăuş, sunt curios cum o să termine. N-ai auzit ce spunea englezul ăla despre unu' care toată ziua stătea prin locuri deocheate şi a ajuns mare rege?

-Am auzit.

-Vezi, pe asta mă bazez eu, că istoria se repetă. Bună, nu? Şi râde. A avut săracu' deziluzii în dragostea dintâi şi, sensibil cum e, a luat-o pe calea norocului. Că alte păcate nu are, să ştii.

-Am văzut, adică ştiu. Toată lumea ştie.

-Mă mir, că toate astea trebuiau să rămână secrete.

-Ei da, aşa este bine. Să nu întinăm imaginea luminoasă pe care am reuşit s-o realizăm, aclamă binevoitor Fabricius. Dar, apropo, ştiţi povestea lui Jean Nedumeritul? Nu? Aşa, ca să treacă timpul. Dacă vreţi, îl puteţi chema şi pe Gabriele. S-o noteze şi s-o anexeze.

Povestea lui Jean Nedumeritul

Jean fusese un om ca toţi ceilalţi, din părinţi ţărani. Ajunsese la maturitate un intelectual sărac, dar cinstit şi naiv. De fapt, ca toţi oamenii, habar nu avea ce i se pregăteşte, vreau să zic, ce viitor de aur, un viitor pentru care s-au jertfit... (în acest punct al povestirii îşi făcu apariţia şi Gabriele grăbitul. Gabriele se aşează la o masă în colţ şi scoase carnetul mic, mic, pentru notiţe. Nu ştiu dacă să înceapă cu ultimele cuvinte. Era în dubiu. Fabricius aştepta şi el, dar văzând că Gabriele, de obicei grăbit, acum ezita, continuă, în timp ce Directorul General le turna ceva dintr-o sticluţă Iunguiaţă, colorată plăcut, odihnitor.) Ce s-o mai lungesc, din motivele arătate mai înainte, într-o noapte pătrund în camera lui şi-l înhaţă pe Jean intelectualul, nedumerit de ce i se întâmplă. (Nimeni nu întrebă cine l-a înhăţat, căci ştiau.) De atunci i-a rămas numele de Jean Nedumeritul.

Pe parcurs a aflat că era duşman. Unul din nenumăraţii duşmani. L-au trimis la construcţia unei crescătorii de pini. Trebuia săpată albia unui lac care să irige mărăcinii, întinşi pe sârme. A fost o idee genială a lui Giacomo,

dacă îmi permiteţi un mic comentariu, de a-i folosi pe duşmani la Marile Construcţii. Si cu totul originală, nimeni nu a mai folosit în felul acesta munca forţată, gratuită, împrejmuită. Se ştie, ştiinţa noastră a arătat-o, munca gratuită este extraordinar de rentabilă, indiferent cine o practică: duşmanii, armata, copiii. Lăsând la o parte însemnătatea educaţiei prin muncă, atât pentru cei mai greu de educat, cât mai ales pentru tinerii noştri care... Te rog să continui, Fabricius, nu te ştiam atât de lămurit. Nici eu, dar de când m-aţi anunţat că... dar se opreşte. Bine că se opreşte, căci Gabriele tocmai îşi ascuţea creionul, şi deci auzul, şi ar fi aflat cauza euforiei lui Fabricius. A rezistat Jean, căci vâna lui de ţăran l-a salvat, nu ca pe alţii, obişnuiţi cu viaţa bună şi care acum piereau ca muştele. De aici, Jean şi alţi supravieţuitori au fost încărcaţi, noaptea, în vagoane de vite, sigilate. Au plecat, au mers, au stat, au mers, au stat, noaptea, ziua, noaptea, ziua, iarăşi noaptea, iarăşi ziua, până nu au mai ştiut dacă stau sau merg, dacă e zi sau noapte. A venit şi ziua opririi. Uşile s-au dat larg la o parte, lăsând să pătrundă vântul rece al nopţii. Clătinându-se, au coborât. Unii, izbiţi de aerul proaspăt, s-au prăpădit. Evident, s-au prăbuşit intelectualii. Nu chiar toţi. Deocamdată. Au oprit la o poartă. Aşa li s-a spus. Sunteţi la o poartă. Albă. Aici veţi fi ca la voi acasă, nu cum era pe la unii, ha, ha, ci ca pe aici, ca pentru voi. Comandantul suferea că alţii înaintea lui descoperiseră camerele cu gaze şi cuptoarele, pe care şi le-ar fi dorit atât de mult, dar tot răul era spre bine, fiindcă într-o ţară prea mică fumul s-ar fi întins peste tot. De aceea a pus tot sufletul în săparea unui şanţ lung, lung, care să lege... dar ce importanţă avea ce lega, important era numai ca duşmanii să-şi sape groapa şi tot ei s-o astupe. Aici intraţi oameni şi veţi ieşi altfel de oameni, ha, ha, ha, ha.

încolonaţi, se târau sub ploaia de toamnă şi prin noroiul clisos duşmanii de toate felurile, dar mai ales cei fără vină, nejudecaţi, necondamnaţi, doar ridicaţi noaptea, pe furiş, ca duşmani ai cui? De fapt, chiar, duşmanii cui erau? Gabriele stătea cu creionul bine ascuţit, aşteptând. Răspunsul, poate. Directorul privea în fundul paharului, părea că gândeşte, în fond ce rost mai au toate astea, tot un cur de femeie bine făcut şi nişte coapse primitoare sunt cele mai importante şi nepieritoare lucruri, o permanenţă a civilizaţiei care...

În frunte, Jean Nedumeritul, continuă Fabricius, privea atent în jur: barăci, unele gata, altele nu, deschise ca nişte găuri sub ploaia galbenă, noroiul, sârma ghimpată, vântul rece, sârma ghimpată, câinii, ploaia măruntă, sârma ghimpată, barăcile şi movila aceea cleioasă unde, deodată, noroiul a început să se mişte şi au apărut râmele, râme uriaşe, care veneau spre ei. Nou-veniţii şi-au deschis gurile, voiau să le spună ceva, poate bine aţi venit, căci erau oameni ca şi ei. După acea întâmplare, nedumeririle lui Jean au crescut. Sârma ghimpată era întinsă, reflectoarele erau conectate, mitralierele erau încărcate, dar barăcile pentru ei încă nu erau gata, căci nu se aşteptase nimeni să vină atâţia şi construcţia înainta greu, de fapt puteau dormi şi afară, noroiul o să le ţină de cald, ha, ha, cine nu rezistă nu are decât, un duşman mai puţin. Dar Jean şi noii veniţi au avut noroc, ei aveau barăcile pregătite, în număr de două. Au intrat cu toţii în ele, sub ele, în noapte. Şi au început să sape. Doamne! cât au mai săpat! Nimeni nu înţelegea ce săpau. Cine îndrăznea să se îndoiască de justeţea acestei mari săpături, operă de regenerare, sfârşea iute într-un aşa-zis proces, la care l-au dus şi pe Jean, proaspăt ras, stând pe scaun şi bucurându-se de căldura din sala de tribunal. Apoi, când s-a întors, ce au mai râs. De Barome, căci trecând prin faţa barăcii lui, l-au văzut gol puşcă, sărind vesel. Era un decembrie uscat, cu vânt tăios, dar Barome sărea gol, cu gura larg deschisă, deci râdea. Au râs şi ei. Împreună. Dar nu mai puteau sta. Au plecat şi au întors capul, pentru o clipă. L-au văzut la fel, sărind, dar, după uşă, au văzut şi gardianul, cu chipiul dat pe ceafă, cu ţigara în colţul gurii şi cu sticla între genunchi. A fost ultima bucurie, căci tot ceea ce a urmat a fost numai suferinţă. Zecile de mii de morţi stau mărturie. Aici se încheie povestea lui Jean. Eu o găsesc simpatică.

- Las-o baltă, îi spuse Directorul General privindu-l tulbure, cu paharul în mână, las-o baltă, aveam altă părere despre tine şi dacă mai continui... şi se întoarse către Gabriele.

Gabriele tăcea, privindu-şi lung capătul tocit al creionului. II deranja nu atât povestea în sine, care i se părea lipsită de sare, cât încercările lui

Fabricius, e drept, firave, dar, oricum, era ceva nou, de a justifica Sistemul. Nu ştia ce să creadă. Deocamdată.

CAPITOLUL 14

În care Giacomo priveşte cu melancolie spre trecut

DUPĂ marile alegeri din toamnă, Giacomo fusese propulsat spre putere şi era mulţumit. Şi-a dat seama că nu va precupeţi nimic pentru a rămâne acolo. Iată de ce, într-o zi de februarie, după ce puterea devenise destul de puternică, l-a pufnit râsul când unul dintre foşti, cu care colabora la putere, şi-a pus întrebarea, ce dracului or fi vrut monşerii prin această colaborare ? El ştia, dar nu le-a spus, doar i-a folosit, râzându-şi de fiecare dată când făceau pe simandicoşii şi pe democraţii cu protestele lor, ah, ce deliciu, protestele lor! Apoi l-a chemat şi pe doctoraşul ăla doritor de viaţă bună, de care a avut de altfel parte până la moarte, care i-a survenit tocmai când, dar mă rog, i-am făcut statuie?, i-am făcut, a trăit el bine?, a trăit, ce mai vrea?, ai lui sunt toţi căpătuiţi?, sunt, atunci? Dar nimeni nu v-a învinuit de nimic, Excelenţă, se cunoaşte grija pe care aţi avut-o pentru doctoraşul acela. De fapt, ce fel de doctor era, în fine, nu mai are importanţă, l-a chemat să facă guvernul şi l-a târât prin toate zoaiele şi lăturile perioadei de vidanjare. Altfel, bărbat bine şi sfătos. Aştepta să moară şi a murit până la urmă, că, deh, nu trăim o veşnicie. Din păcate, Excelenţă. Da' nici nu vreau veşnicia, m-aş mulţumi cu vreo 40 de ani de acum înainte. Ei, aşa ceva e încă imposibil, Excelenţă. Nu zâmbi jenat, că ştiu că nu eşti tu de vină, doctorul ăla era

apărătorul ţăranilor, să nu-ţi vină să crezi, ditamai moşierul şi, mă rog, asta ar mai fi cum ar mai fi, dar zi-mi mie cum i-a apărat pe nenorociţii ăia, care nu numai că le luam pământul să facem rahatul bici, dar îi şi ţineam numai în pumni, băieţii noştri îi ridicau, ce zici de noua accepţiune dată acestui cuvânt atât de banal până atunci, şi nu-i mai aduceau înapoi. Excelenţă, era o lege obiectivă, necesară pentru ca agricultura să devină, poate că doctorul de care pomeniţi o fi crezut că agricultura noastră numai astfel putea să devină. Da' de unde, aici e tot clenciu', că de fapt apărătoru' ţăranilor se caca pe el de frică să nu fie debarcat de trupele de debarcare debarcate să ne conducă, sau de ăi dintre noi care veniseră călare pe ţevile de tun şi cu mahoarcele atârnându-le în colţurile gurii, mătăhăloşi si fălosi.

Dar eu mulţumesc ţăranilor că m-au ajutat să scap de ei. Asta după ce am epurat partidul de intelectuali, operaţiune necesară, că din ei unul era cam aşa şi pe dincolo şi ne punea beţe în roate. Mie şi lor, drumul spre putere mi-era deschis. Dar mă împiedicau vreo doi-trei indivizi care se dădeau mari şi tari că ei vin de Acolo. Atunci să vezi ce le-am făcut, chiar cu armele lor. Când ne-am pus noi să călărim ţăranii pentru a nu ne deosebi întru nimic de Marii noştri Preteni, care nu ne ofereau pe degeaba ajutorul lor dezinteresat, mi-am zis, Giacomo, se creează momentul să scapi de căcăcioşii ăia veniţi pe afet. Şi gândind, am decis. Să rămână în istorie! Dar nu ar putea să vă dăuneze? Vrei să spui că... da' de unde, tinere, din contră, o să vezi. Da, domnule, ăia, căcăcioşii fătaţi sub tun erau tare periculoşi. Erau de încredere. Numai unele temeri ale lor îi făcuseră să pună elementul autohton la conducere, formal, inclusiv pe mine, şi nu direct pe ăia. Da' de fapt ei aveau puterea. Am acceptat să fac jocul lor, ca intelectualul, dar apoi le-am cerut mână liberă. Ce se întâmplă dacă ăia, favoriţii, vor devia, ce zici ce bărbi ? Ei au acceptat, în principiu, nu credeau că eu aş avea suficientă minte, iar Ei ştiau că au suficiente tunuri şi alte specialităţi de-ale lor.

Când a început Marea călărire a ţăranilor, dar te rog, serveşte, ce să zic, ăi mai bogaţi, care la noi ar fi cei ce aveau peste 10 ha, îi număram pe degete. După statistici oficiale, adică ale noastre. Nici 5%. Ei erau Duşmani. I-am mătrăşit însă repede. Dar tâmpitii de ţărani nu dădeau în brânci de bucurie

că le deschideam perspective luminoase. Din contră, aş zice. Acum, fac o paranteză, l-am descoperit pe Giovani, care a făcut imediat ordine şi o linişte de moarte pe unde a trecut. Bogătani nu prea mai aveam. Pe cine să dăm vina? Să-i ridicăm pe toţi ţăranii? Atunci Fabian a venit la mine şi mi-a zis, Excelenţă, nu disperaţi, este un moment favorabil să preluaţi puterea definitiv şi cu asentimentul lor. Cum aşa, Fabiene ? Iată cum. Ţăranii se împotrivesc. Treaba nu merge deloc. În plus, nu mai aveţi pe cine da vina. Duşmani nu mai sunt. Şi atunci vin şi vă întreb: Cine răspunde de agricultură? Unul din ăia, ce, te faci că nu ştii? Bun, cine răspunde de Finanţe şi de Cadre şi de Interne? Tot unul din ăia (scrie-i cu literă mică!). Bun, zice Fabian. Ce e bun în asta? strig eu la el. Noi ce avem? continuă el. Mai nimic, conducerea nominală a partidului şi vreo două funcţii mai mari. Iată atunci planul, Excelenţă:

1.Ţăranii se opun dârz, ştiţi dvs. de ce.

2.Nu mai există printre ei duşmani, bogătanii ăia de peste 10 ha, pe care să daţi vina.

3.Concluzie: fabricaţi noi duşmani!

Dar cum? strig eu încă nedumerit. Pe toţi care nu sunt, toţi care au ceva pământ, au o vacă, au un bou, au zece găini, au avut o vacă, au avut un bou, au avut zece găini. Veţi merge la El şi le veţi spune: Uitaţi de ce nu merge măreaţa operă, pentru că în timpul când la conducerea agriculturii se aflau ei, nu numai că opera nu a progresat, dar, din contră, a fost sabotată, căci iată, numărul bogaţilor este mult mai mare decât vi s-a spus. Şi aceasta pentru că ei, pe care v-aţi sprijinit, au deviat, făcând cârdăşie cu duşmanii. Cum Ei sunt foarte sensibili la chestii de-astea, doar aşa s-a întâmplat şi acolo, dându-le cifrele noastre, o să-i convingeţi. Le aduceţi aminte şi de înţelegerea cu dvs., de după cazul Intelectualului şi împuşcaţi, pentru prima oară, doi iepuri: îi radeti pe căcăcioşi şi instituiţi o teroare (aproape) perfectă.

CAPITOLUL 15

În care aflăm, o dată cu neadormitul Gabriele, feţele nebănuite ale numitului Fabricius

ÎN timp ce îşi ascuţea creionul, Gabriele rumega. Ce să fie, ce să fie? Ii venea nu ştiu cum de la stomac. Masa la cantină să fi fost de vină? Nu prea-i venea să creadă, că doar era o cantină specială. Deruta îi venea mai mult din suflet. Iar Gabriele purta o grijă deosebită sufletului său. Avea, de altfel, o înclinaţie secretă spre practici mistice, o adora în special pe Mithra (vânzătoare la shopul de pe Bulevard). Acum însă îl chinuia Fabricius, îi dădea dureri de cap şi crampe. Ce vrei? se răsti la secretarul care deschisese, timid, uşa capitonată. Era un timid secretarul, fost gardian de închisoare şi boxer, reprofilat în urma dobândirii unei fibrilaţii la inimă şi trecut pe lista de civili a Cercului II. Lista de la Biblioteca Academiei, Fondul special. Aha, era o treabă de rutină pe care însă Enescu o realiza zilnic, căci voia să ştie cine citea cărţile introduse la aşa-zisul fond special, unde se întâlneau cel mai frecvent situaţii ridicole, căci alături de cărţile unor duşmani ai Sistemului (încă dinainte de a fi existat Sistemul!) sau de cărţile în care se vorbeşte de rău Sistemul (oare de ce? şi măcar dacă s-ar fi vorbit de rău, de fapt spuneau nişte adevăruri), erau şi lucrările şi ziarele noastre, ha, ha, ha, lucrări şi ziare de ieri, dar care azi nu mai sunt valabile, deşi se bazau pe cea mai Sfântă învăţătură, cea mai Progresistă, care nu poate greşi niciodată. Şi

totuşi, titlurile în chestiune nu mai erau valabile, ha, ha, ha, că de, politica e politică şi duşmanii de atunci ne sunt prieteni iar cele spuse atunci par tâmpenii astăzi, par numai, căci de fapt sunt la fel de valabile ca şi cele de astăzi, care, în mod sigur, vor ajunge şi ele la fondul special, tot pentru tâmpenie, ha, ha, ha, aşadar, hârtia anunţă că Fabricius a frecventat timp de două săptămâni fondul special, cerând de fiecare dată, era subliniat, *Ziarul nostru*. Ce o fi vrând individul ăsta, o să mă bage în mormânt, nu mai apuc eu pensia.

Bine, las-o aici, secretarul dispare mulţumit că a scăpat — iar mă apucă fibrilaţia aia, doamne, nu mai apuc eu pensia -, şi închide uşa cu grijă. Gabriele se uită scârbit la documentul secret din faţa lui, ce dracului să facă, să-l pună la dosar, o să ajungă să ocupe un raft întreg, creându-şi o situaţie privilegiată, poftim, uite cum studiază, pe dracu', s-a prins unde e aparatul şi pozează. A, ce individ, ce i-aş face eu, câţi ca ăsta am înfundat eu, dar cine dracului îl ţine în braţe? În adevăr, avea de ce să fie furios Gabriele, căci poza, tot de rutină, la fel ca la Biblioteca aia străină înfiinţată de curând şi unde cică e voie să te duci când vrei, îl arăta pe Fabricius aplecat asupra unui ziar pe care îl ridicase ca să i se vadă titlul, indicat de altfel cu degetul, pus chipurile neglijent deasupră-i. Aşa că îl cunosc eu pe parşivul ăsta, şi privea în aşa fel ziarul încât era clar că voia să-şi pună în valoare linia profilului, ce e drept e drept, fotogenică, nu ştiu de ce nevastă-sa... De fapt Fabricius poza aparatului mascat de opera lui Giovani de pe raftul al doilea, loc sigur, că pe asta nu o scotea niciodată nimeni din raft. Gabriele se ridică greoi, să le pun în dosar totuşi, ca la o adică să le avem aici, deschise uşa grea a dulapului metalic în care fiecare om al muncii îşi avea dosarul său, cel mai voluminos fiind totuşi al lui Fabricius, îl trase afară cu grijă, dar se vede treaba că nu o făcuse cu suficientă grijă, căci dosarul se desfăcu şi toate hârtiile se răspândiră pe jos. Blestemând ca un birjar sau ca... Gabriele se aplecă, gemând, şi începu să le strângă. Nu putea cere nici un ajutor, dosarele erau secrete, făceau parte din Reţeaua Naţională de dosare, aflată sub supravegherea directă a Cercului II. Aşa că i-au trebuit vreo 15 minute să le strângă, să le pună pe biroul larg şi să le rearanjeze. Dacă mai continuă aşa

fac infarct, individul ăsta o să mă bage în mormânt, dar uşa se deschise şi secretarul, cu inima bătându-i furioasă, apare iar cu o hârtie. Gabriele îl priveşte crunt. Secretarul, ţinându-şi mâna pe inima care i se zbătea ca o păsărică în colivie, în fond, deşi curios, şi ei sunt oameni, lasă o hârtie pe masă şi dispare. Gabriele îşi aruncă ochii pe ea şi o simte că plesneşte: maţele i se zbat înnebunite şi o crampă îngrozitoare îl face să... De-abia după zece minute, palid, abia răsuflând, îşi revine Gabriele în wc-ul său spaţios. Hârtia era tot despre Fabricius! Ţinându-se de foaie, Gabriele revine şi se aşază încet pe scaun, dă hârtiile la o parte şi citeşte adresa de la Consiliul Culturii, organ subordonat Cercului II, către secu, vă trimitem copia unei lucrări depuse spre publicare de cetăţeanul Fabricius, conform decretului 189 765 de reglementare a activităţii de cultură, presă şi artă, deoarece credem că vă interesează, semnat profesor univ. dr. indescifrabil. Cu mâini tremurânde, ia pagina de titlu şi citeşte:

SIMPLU ION

Aşadar a trimis-o spre publicare! Individul ăsta îşi bate joc de noi! îşi bate joc de Sistem! Aşa nu se mai poate! Furios şi indignat (şi pe drept cuvânt), Gabriele este gata să dea un telefon. Întinde mâna spre aparatul roşu care îl leagă de... dar se opreşte. Un gând straniu îi opreşte avântul. Se opreşte, se aşază la loc în fotoliul pluşat, brusc liniştit, calm, mi-a trecut şi burta, ce o fi, nu ştie să spună, dar se simte bine, liniştit, aproape că uitasem cum e să te simţi aşa; sună, intră secretarul. Adu-mi, te rog, secretarul se holbează, inima lui iar o ia la galop, niciodată nu-l mai rugase, fantastic, se duce şi îi aduce cafeaua, ţinând mâna stângă la spate. Ce mi-ascunzi, dragul meu, Trebuie să mă sprijin de masă, altfel mă prăbuşesc, Ştiţi, o adresă şi un plic, adresa Serviciului Poştelor către Encavesecu, Conform decretului nr. 456 789 327, vă trimitem alăturat copia scrisorii cetăţeanului Fabricius către un oarecare Osiris, a cărui adresă... Da, da, pune-o pe masă, ba nu, lasă-mi-o, mă uit eu pe ea, serveşte o ţigară, Ştiţi eu... Ia din astea, că nu sunt ca ale noastre, Dacă ordonaţi, Şi du-te de comandă-ţi un suc de banane, în

contul meu, Să trăiţi, Hai, lasă astea, du-te, şi să nu mă mai deranjeze nimeni, am treabă. Clătinându-se sub povara noilor impresii, secretarul se îndreptă spre uşă, o deschide cu grijă, are curajul să se uite înapoi şi-l vede pe Gabriele în fotoliul de lângă lampadarul din colţ, începând să citească cu un zâmbet, un zâmbet ce parcă nu era al lui, adică al unui om, al unui om ca Gabriele.

într-adevăr, fericit, cu o bucurie pe care nu mai dorea să şi-o explice, înainte de a reface dosarul şi de a-i adăuga noua piesă, Gabriele începu să citească scrisoarea, cu litere mici pe şaisprezece pagini (către Osiris).

> Dragul meu,
>
> De data asta m-am sculat în pijamaua mea albă cu albastru, cu pantalonii atât de strâmţi. Jos! Sunt încă atât de tânăr. Mă şi preocupă starea mea fizică: în fiecare dimi-neaţă fac gimnastică la oglindă, iar de patru luni urmez un curs de box. Prin corespondenţă. Voi rămâne mereu un tânăr între două vârste: ieri aveam una, astăzi alta. Ştii că la început eram un tânăr furios. Mă şi îngrozea cât de furios eram, înjuram tot timpul, totul, că-mi era şi frică (de asta mi-era frică) să nu mi se întâmple ceva. Căci la noi mereu se întâmplă ceva. Dar nu mi s-a întâmplat nimic. Nu ştiu al cui e meritul, iar eu am continuat să mă dezvolt frumos.
>
> De aceea mi-am pus în gând să scriu un roman, ce zici? Bănuiam eu că am o figură dubioasă, ştii când m-a oprit poliţia în gară doar pentru că mă grăbeam?, dar nici chiar aşa. De când m-am hotărât să scriu un roman, toată lumea (Bonifaciu, prietenul meu, Gabriele şi atâţia alţii) se uită la mine chiorâş. Nu se mai uită la mine cum se uitau, ca nişte căluţi la o bucată de zahăr. Nu mai sunt pe gustul lor.
>
> Nu ştiu ce m-a făcut ca la vârsta asta să scriu un roman. Iţi trebuie timp să atragi atenţia criticii şi, apoi, de romane avem noi nevoie? îl ştii pe Heinrich Nooll, fost scriitor

naţional, acum pensionar? Ştii ce mi-a spus într-una din zile? Secretul e să-i prinzi pe critici. O dată prinşi, eşti lansat spre culmile gloriei, implacabil: ultima fază este şi cea mai gravă dintre glorii.

Sfatul lui e corect, dar ce, eu sunt recensământ ca să-i prind pe toţi? Ştii doar cât de sensibil sunt. Când m-a părăsit una din primele iubiri, am fost atât de trist, eram absent la toate frumuseţile din jur, aruncam cu flori într-un râu care curgea. Nimeni nu era de pază, aşa că râul curgea, în mod curios, nesupravegheat. Era un octombrie atât de bogat! Sufletul îmi era plin de parfumul florilor de mai. Le păstram ca într-un beci, pentru iarnă.

M-am gândit mult ce să fie : un roman de dragoste? Dar nu mi s-a părut eficient. Aşa că l-am transgresat în unul poliţist, adică realist, social, de un realism crud, aş zice, ştiinţifico (o, fantastic!), pentru a-l desăvârşi ca roman istoric, plin de parabole şi cimilituri, pentru ca toată lumea care îl citeşte în manuscris, şi vor fi mulţi, nu-i aşa, Gabriele? (Gabriele zâmbeşte cald), să-l înţeleagă din scoarţă în scoarţă.

În final, ce să-ţi spun, vreau să intru în literatura universală şi să fac epocă. Am tot ce îmi trebuie şi fac parte dintr-o literatură al cărei nivel calitativ creşte. Concepţia mea este clară. Literatura trebuie să fie organizată. Pe Capitole. Deocamdată. De aceea adresez tuturor cititorilor mei un salut călduros.

Al tău şi al lor, Fabricius.

P.S.: Am numerotat 14 pagini pe care să le scriu cu un scris cu litere mărunte, dar nu se mai găseşte o cerneală simpatică. Cea care există este atât de antipatică!

Gabriele îşi reaminti de copilăria sa. Brusc, fără să-şi dea seama de ce, se simţi singur. Ce frig s-a făcut deodată! Se ridică şi se apropie de fereastră. Afară soarele strălucea. Atunci? înfrigurat, se întoarse la masă şi reluă adresa de la cultură. S-a apucat de făcut literatură, tocmai el! Gabriele era înciudat. Atât de înciudat, că această stare nu l-a părăsit câtva timp.

SIMPLU ION
Roman de Fabricius

Gâfâind, sub soarele arzător, cald al dracului!, cald, căpitane!, urcau gâfâind dealul Oltului. Cârciumarul le spusese că acolo îl găsesc şi isprăvnicia îl crezuse. Îl crezuse pentru că ştia că avea pică pe el de când îl călcase nevasta şi apoi nu erau de ici, de colo 500 de galbeni zimţuiţi în vremile astea de restrişte (să ştii, Gabriele, că restrişte e un cuvânt vechi, care a ieşit din uz; pentru atmosferă l-am utilizat, nu ca să te încurc pe tine). Şi-l trimiseseră pe el cu arnăuţii de la judeţ să-l prinză. Pă căldura asta, ptiu, fîr-aş al dracului, şi scuipă gros şi galben în praf, care îi înghiţi scuipatul imediat, ca şi cum n-ar fi fost. Secetă, ce mai încoace şi încolo!

Drumul urca printre vii şi palme de porumb, din care se iţeau capete de muieri. Îl prind, fă? Io ştiu? Nu-l prind, fă, ascultă-mă pă mine. Da ce ăi fii tu, fă, vro ghicitoare? îl prindem, muierilor, ce, vă pare rău, ai ? Şi râse gros, vă pare rău după scula lui, ai? îl prindem noi, n-aveţi grijă, că unu e căpitanu Costache! îl văzuşi, fă? îl. Ce zici? Ce să zic, bate din gură şi el, că d-aia e plătit, să bată din gură şi să ţină puşcociul în spinare. De, cum o vrea ăl de sus, că numai el le ştie pe toate. Io zic că ar fi păcat de un aşa bărbat. Şi începură să chicotească. Le-a plesnit soarele în cap, căpitane, nu le băga în seamă...

Da nu l-au prins, că sub nucul unde doarme nu mai era nimeni. Căpitanul, să-i vină bătaia de inimă, nu alta. Auzi pentru ce să fac atâta drum pe căldura asta, şi Oltu e tocma la dracu, ca să găsesc ce? îi arăt io cârciumarului, că dacă nu mi-o dă pe nevastă-sa îl leg de nu mai scapă cât îi lumea, aşa, să-i fie de învăţătură să mai ducă de nas autorităţile (după cum vezi, Gabriele, adopt o atitudine fermă faţă de necesităţile autorităţii publice).

Ion, că despre el era vorba, nu mai era acolo. Se afla, pentru precizia localizării, la una din ţiitoarele sale din judeţ, la Verdea, şi se cinstea cu vin roşu din beci şi cu pastrama rumenită. M-au cam încolţit, că de vină e numai firea asta a mea muieratică, că numa duşmani mi-am făcut şi uite că acum mă fugăresc de nu mai pot să, suspină îngândurat, umplându-şi încă o dată paharul şi făcându-i cu ochiul femeii, să vină mai lângă el şi să nu mai stea atât de îmbrăcată pe căldura asta. Că vinul roşu face minuni, după cum se ştie (ce zici, Gabriele?).

Io zic să trec Dunărea pă la Turnu, să mă dau pă Olt în jos şi s-apuc la Stambul unde să iau o corabie care să mă ducă până la Marsilia şi d-aci să iau o corabie care să mă ducă la Londra şi d-aci să iau o corabie care să mă treacă Atlanticul să ajung, ce zici, loano, de intinerariul meu, îţi place ? De, io ce să zic, Ioane ? Că io sunt muiere neştiutoare în ale lumii. Pe dracului neştiutoare, că după cum te ştiu io zic că ai trecut printr-un harem de paşă înainte de a te aciuia la Verdea, că prea le ştii pe toate. De, Ioane, tu spui şi eu mă bucur. Ia nu te mai mironosi atâta şi vino mai încoace, că e păcat de ţâţele alea să stea aşa în bătaia vântului şi de la Londra plec deci în America. Gata acum cu detaliile de viitor, ia să ne apucăm noi de treabă, aici, pe loc.

Capitolul...
ION ÎN AMERICA
(vezi, Gabriele, totul se leagă)

Ion ajunse în America pe corabia căpitanului Appleton de la firma Austen şi Austen şi (în fine) Scott, după care, găsind un petec de ziar care anunţa aurul din California, se duse acolo. Că nu era pe lume de ici de ieri ca să nu râvnească la aur. Se duse acolo şi zăbovi trei ani.

Sapă el ce sapă, căută el ce căută, găsi ce găsi, dar până la urmă plecă numai cu o livră de aur. Să-şi cumpere paşaport să vie în ţară, că i-o fi pierdut urma potera.

Se urcă în diligentă, dar când se urcă, ce-i fu dat să vadă? Pierzania sufletului: o muiere. Dar ce muiere, *my God*!

Bălaie, precum paiul, mă rog, bine făcută, mă rog, dar avea, doamne fereşte, nişte ţâţe de i se tăia răsuflarea omului când le vedea. Mai ales când respira vioi. Dar ce, avea ea vreo vină că el respira aşa? Dracu lucrează pe unde nu te aştepţi. Neavând ce face, întră în vorbă cu bălaia, mai ales că se lăsa şi noaptea. O noapte fără lună. Aşa că întunericul era ca din iad. Ion se potriveşte lângă cucoana cu pricina şi înfiripă o conversaţie, la început timidă, de, timizi amândoi, ca la început, dar apoi din ce în ce mai aprinsă, profitând de întuneric şi de hârtoapele drumului. În fine, la sfârşit, o întrebă cum o cheamă şi ea îi răspunde Victoria şi adaugă parcă suspinând *thank you.* Nu face nimic, *my lady*, intervine Ion modest, nu mi-am făcut decât datoria, deşi condiţiile nu au fost dintre cele mai favorabile artei conversaţiei.

În momentul acela s-au petrecut două fapte: s-a auzit un mormăit de pe bancheta din faţă şi s-a rupt o roată a diligentei. Sunt obligaţi să coboare şi atunci Ion vede că în

diligentă mai era cineva. Un *mister*. Care - şi asta era cel mai grav - dă delicat mâna americancei şi o ajută să coboare. Dar mâna cealaltă o ţinea pe pistol. Pe Ion îl trecu un fior. Dacă o fi tras cu urechea la conversaţia noastră şi nu i-o fi plăcut nivelul ei, sau dacă bălaia dă de înţeles că ea n-a apucat să închidă un ochi, e de rău, că ăştia cu pistoale pe care nu şi le ascund neam, ce mai încolo încoace, potera era nimic pe lângă ei.

Neliniştit, Ion admiră peisajul. Era pe malul unui râu. Dar ce râu, era atâta apă că te mirai pe unde mai e loc şi pentru uscat. Peisajul era magnific. (Te superi, Gabriele, dacă-i laud atâta?) Dar altceva îl rodea pe Ion. O piatră! îi intrase în cizma dreaptă. Dă să-şi scoată cizma şi ce să vezi? Râdea. Râdea bălaia în hohote, încât i-a venit inima la loc lui Ion, de unde sărmana fugise de frică.

Dacă lucrurile stau aşa, ia să văd eu ce pot să mai fac, îşi zise Ion. Se apropie de grup şi începe. Bălaia îl privea acum atent, da el se făcea că nu vede. Mister, începe Ion amabil, este un întuneric!... Nimic. Doar bălaia se făcea că-şi caută ceva în poşetă. Păcat că nu s-a electrificat traseul acesta! Iar nimic. Ha, ha! râde Ion de unul singur, nici măcar nu s-a inventat electricitatea. Ciocanul vizitiului reparând diligenta, poc, poc, în noaptea liniştită, pe lunca înverzită. Părea o situaţie fără ieşire. Cum dracului am uitat că ăştia nu au chef de vorbă, mai ales dacă nu le-ai fost prezentat. Mister, reia el disperat, în amintirea pe care o dorea reînnoită a conversaţiei cu blondina, ia uite ce am eu aici, şi scoate săculeţul. Se făcu deodată lumină: ca un glob de aur strălucea, ieşind de pe unde stătuse ascunsă, se luminează şi Mister, bălaia îşi isprăveşte brusc de pudrat nasul şi îl priveşte direct în ochi, încât pe Ion începe să-l furnice. Ce cald s-a făcut, spuse deodată bălaia, şi-şi desfăcu şalul cu care

îşi acoperise, sărăcuţa, pieptul. Aşa-i, spuse Ion transpirând, dar în gândul lui: firea mea muieratică o să mă piardă. Şi mai scoase al doilea (şi ultimul) săculeţ. Mister se topise complet. Mă numesc, zise el, David Abraham Fitzgerald OLeary Batisti Kramer, iar ea este Vivian Marillyn Betty Elisabeth Nancy. Victoria, interveni (greşit) Ion. O cunoaşteţi? întrebă brusc Mister cu seriozitate. Da de unde, mi-am închipuit doar, numele doamnei este atât de cunoscut. Am dres-o nițel. Eu mă numesc Ion. Ion? Ion! Ciudat nume (f*unny name*, Gabriele). Roata era reparată, poftiţi în diligentă, domnilor!

Ajung în *town* (în oraş, Gabriele). Se duc toţi trei la hotel şi apoi coboară în saloon (cârciumă, Gabriele). Oraşul era liniştit. Salonul era plin. Ion, galanton, comandă. Mâncare, mă rog, cât era, dar băutură şi dame, cât cuprinde!... Mister risipise în toate direcţiile. Ion îi dă de înţeles Victoriei să meargă să continue discuţiile lor în secret (pentru mine, Gabriele, diplomaţia secretă e a întâia). Plecarea a trecut neobservată, aşa cum şi trebuie într-o întâlnire secretă. Dineul oficial a continuat normal. Jos. Sus, în schimb, a fost o luptă cumplită. Dar Ion a făcut faţă, deşi în condiţii dificile: un întuneric deplin şi fără ceva de care să te poţi agăţa. A fost însă o discuţie sinceră, de folos ambelor părţi, care şi-au împărtăşit şi împrumutat reciproc punctele de vedere.

Dimineaţa, Ion se trezeşte. Stors. Ridicat în capul oaselor, strigă gingaş: *Anybody home* ? Nici un ecou. În jur nu era nimeni. Caută personal din ochi, prin cameră. *Nobody*. Dar nici aurul care îi putea schimba cursul vieţii.

Capitolul...

Întors acasă, Ion s-a cuminţit şi a luat în arendă via mănăstirii Gorgani pe Olteţ. Când au început să-l lase puterile

> s-a însurat cu fata primarului din Gorgani de Pesceana, cu care a avut şapte băieţi.

Închizând ultima filă a romanului, Gabriele oftează. Pe verso, citi observaţia editurii: romanul nu poate fi publicat, căci nu are conţinut. Nu înţelegem, de exemplu, cine este personajul Gabriele, căruia i se adresează autorul.

Gabriele zâmbeşte şi citeşte mai jos un post-scriptum al autorului,

> faptele narate sunt reale şi ele i s-au întâmplat străbunicului meu, Ion. Declar că am rude în străinătate, bălaia a rămas grea, spre fericirea Misterului, căruia aurul lui Ion i-a adus noroc. Aşa că s-a lansat în afaceri, iar pe Victoria a făcut-o femeie de casă. Aşa că eu şi cu cei din America suntem veri, deci, Gabriele, vezi de Ion...

În fine, acum îl avea la mână! Furios, se ridică. Sună lung şi ţipă. Să vină!...

CAPITOLUL 16

Care începe cu o baladă, sau despre
cârciuma din Vitan şi locul său geopolitic

Balada prinţesei halite

A intrat o muscă în casa noastră
Ce bucurie mare, ce bucurie
Avem şi noi o muscă
Ce bucurie mare, ce bucurie!
O muscă ce nu-i deloc oricare, deloc oricare,
Ce bucurie mare, ce bucurie
Ca o lebădă neagră e musca, lebădă neagră e musca
Ce bucurie mare, ce bucurie!
Dar ea nu este ca oricare, nu-i o lebădă neagră oricare
Ce bucurie mare, ce bucurie
E o prinţesă sub vrajă, vrăjită e prinţesa
Ce bucurie mare, ce bucurie!
Prinţesa stă să zboare, de mult ea stă să zboare,
Ce bucurie mare, ce bucurie
Dar nu e timpul să zboare, ea nu are timp ca să zboare,
Ce bucurie mare, ce bucurie!

Căci cine intră în casă, ghici cine intră în casă,
Ce bucurie mare, ce bucurie
Un vânător mare şi vânăt, un vânător cu ochii albaştri
Ce bucurie mare, ce bucurie!
El ochii şi-i roteşte, roată îşi face ochii,
Ce bucurie mare, ce bucurie
Prinţesa e halită, pe loc ea este halită,
Ce bucurie mare, ce bucurie!

-Mai durează?

-Preţ de o jumătate de ceas.

-A, da?...

Clavecinul îşi continua melodia astfel întreruptă. Sunetul lui delicat însoţind *Balada prinţesei halite* răsuna tonic în aerul încins al cârciumii din Vitan. Vocea lui Fabricius, baritonală, bărbătească, părea că se tânguie în stil maur cu reflexe transcarpatice. După ce a fost halită prinţesa, s-a pus problema de ce? Ce s-ar fi întâmplat dacă el ar fi închis ochii? Ar fi scăpat ea? Etc.

Nasul de chihlimbar al chelnerului a început brusc să lucească voios la terminarea cântecului. Îi plăcuse balada. Lăcrimase discret, dar era încurcat de clavecinul portativ al lui Fabricius. Semăna cu un ţambal. Dar nu era. Şi apoi mai era un ce care îi interzicea să traducă în proză ceea ce auzise, deşi avea ordine stricte în acest sens. Interlocutorul i s-a părut de la început suspect. Semăna cu cineva, dar nu ştia de unde să-l ia. Deocamdată.

-Tot mai eşti trist?

-Se vede?

-Nu.

-Unde să mergem, dacă nu ne înţelegem... suspină Bonifaciu. Ştii cât ţin la tine, dragă Fabricius, continuă necăjit Bonifaciu, dar spune-mi, cum crezi că pot trece pe hârtie toate discuţiile noastre, dacă nu conţin ceva, acel ceva care să-i intereseze pe Ei?

-Şi eu ce pot să fac pentru tine, dragă? se interesă Fabricius. Încă două halbe, chelner!

-Vine băiatu', vine imediat! şi băiatul venea. Dar Bonifaciu tot ofta.

-Dacă ai şti ce greu îmi este...

-Aşa?...

-Adevărul este că suntem mult prea mulţi. Ca să mă remarc trebuie să vin cu ceva. Şi tu nu mă ajuţi cu nimic. Este?

Chelnerul aprobă, vădit satisfăcut. Aşa gândea şi el.

-De aia vin şi te întreb: spune-mi, nu ai tu ceva pentru mine, ceva mai ca lumea?

-Păi, ce?

-Ceva... mai tare, care să producă senzaţie, să mă remarc şi eu.

-Un complot?

-Ei, asta ar fi ceva! suspină visător Bonifaciu. Da, ar fi ceva... Şi ţi-aş fi veşnic recunoscător. Ai fi tu în stare de aşa ceva?

Chelnerul simţea că plesneşte. Scoase repede carnetul de comenzi şi... Dar Fabricius tăcea. Cei doi, separat, au aşteptat câteva minute, dar minunea nu s-a produs.

-Ei vezi, ţi-am spus eu, îl apostrofează blând şi mustrător Bonifaciu, şi mai zici că-mi eşti prieten. Uite, spune-mi măcar de prietenul tău, ăla cu care te întâlneşti mereu şi care te-a ajutat să traversezi intersecţia de la Universitate pe roşu. Cine e? Un străin?

-El, străin? Mă faci să râd. Nu-i aşa chelner?

Chelnerul se lăsa când pe un picior, când pe altul, de, n-ar şti ce să zică. El doar asculta.

-Ei, o să vezi tu pe dracu' din cauza lui, se înfurie brusc Bonifaciu. Crez că Ei nu o să-l dibuie până la urmă? Doar ştii că nu-i opreşte nimic.

-În cazul ăsta nu prea văd ce aş putea face...

-Cum ce ai putea face ? Crezi că nu au cum să pună mâna pe el?! Mă făcuşi să râd, nu-i aşa chelner?

Chelnerul se lăsa când pe un picior (altul), când pe celălalt. De, n-ar şti ce să zică. El doar asculta.

-Vezi tu, bunul meu Bonifaciu, zic că în acest caz nu au ce să-i facă, nu numai Ei, dar nimeni.

-Nici Ei? întrebă brusc speriat Bonifaciu.

-Nimeni!

-Atât de periculos să fie? tremură uşor Bonifaciu. Chelnerul, nici el nu mai era în largul lui. Voia să pună discret carnetul în buzunar.

-Nu, nu se poate spune că e periculos.

-Atunci ? se nedumeri Bonifaciu. Chelnerul îl aprobă dând din cap.

-Atunci... nimic. Asta este, nimic. El este pur şi simplu...

-Cum aşa? Asta nu este informaţie cinstită, se bosumflă Bonifaciu. Pierd timpul cu tine.

Cârciuma era plină de fum. Uşa se deschise, lăsând să intre aerul rece de afară. O dată cu el intraseră şi doi copilaşi, veniţi de pe Vitan, unul cu o ladă plină de zarzavaturi şi altul cu o minge peticită de fotbal.

-Îi vezi, îi spuse Fabricius. Şi unul o să ajungă, şi celălalt o să ajungă. Un ofiţer şi un fotbalist de care se va vorbi. Dar unul o să ajungă mai mult decât altul.

-De unde ştii?

-Ştiu. De la el.

-Plăteşte şi să mergem, că m-am plictisit, se răsti Bonifaciu.

De fapt el îl invitase pe Fabricius, conform regulilor bine fixate, dar de la un timp nu-i mai ajungeau banii. Brigitte pur şi simplu îi toca banii. Astfel că lui Bonifaciu, sărac lipit, nu-i mai rămăsese decât speranţa că informaţiile transmise îi vor face pe Ei să-i mărească diurnele. Dar până acum, nimic. Întâlnirea cu Fabricius o considerase un semn bun, investise multe speranţe în ea, dar până la urmă nu a ieşit nimic. De aia era acum amărât şi de aia îi ceruse lui Fabricius să plătească el consumaţia.

Au plecat trişti, lăsându-l pe chelner cu banii în mână, la fel de trist şi de nesatisfăcut. A fost o zi nefastă, atunci, pentru mulţi.

CAPITOLUL 17

În care se vede că Osiris nu e chiar străin de Egipt

-APASA pe „+" „-" „:" „x" şi apoi pe „RM" şi după aia, gata, „=" şi vezi ce iese.

-Întotdeauna mi-a făcut plăcere să stau de vorbă cu tine, Osiris. Totul devine foarte limpede atunci. Povesteai despre vremea când planeta noastră v-a salvat. Nu numai pe voi, dar şi pe hominizii troglodiţi care mişunau...

-Totul a fost neaşteptat pentru NOI. Planeta albastră o aveam fişată de mult şi ştiam totul despre ea. Neprevăzut a fost doar faptul că în acel moment ea a rămas singura noastră salvare, pentru celelalte variante trebuiau făcute pregătiri, care cereau timp. Or, pentru NOI timpul a însemnat totul. Ne-am năpustit asupra planetei voastre.

-Toţi?

-Nu. Mulţi nu au mai avut nici acest timp. Doar o mică parte au scăpat venind aici. Şi nu cei mai buni dintre NOI. Şi apoi, mulţi şi-au salvat doar vieţile şi atât. Un grup a fost obligat să coboare pe Himalaya, de unde nu au mai reuşit să plece vreodată. Erau foarte aproape de zona de aterizare fixată de mult, dar au rămas acolo, în munţi.

-Şi ce s-a întâmplat cu ei?

-Nimic. S-au asimilat cu fiinţele care trăiau prin peşteri, le-au ridicat puţin din starea de sălbăticie, dar apoi şi-au pierdut, treptat, puterile şi cunoştinţele şi gata.

-Voi aţi avut mai mult noroc...

-Da. Am reuşit să ne atingem zona şi am încercat să re-creăm ce am pierdut. Dar, deşi trăim mult, nu suntem nemuritori şi numărul nostru a scăzut mereu, mereu. Am rămas foarte puţini, mai ales după ce s-a declanşat un conflict de durată...

-Zeii buni şi zeii răi.

-Exact. Atunci a trebuit să ne gândim şi la viitor, deşi noi nu mai aveam vreunul. Am vrut doar să lăsăm amintirea trecerii noastre pe aici. O vreme am sperat că ne vom întoarce. Primisem nişte semnale că mulţi dintre ai noştri se salvaseră totuşi pe altă planetă...

-Care?

-...şi am decis să mergem acolo, dar înainte de a pleca, aşa cum ţi-am zis, ne-am gândit să ajutăm fiinţele acelea semisălbatice din jur. Semănau atât de mult cu noi şi poate că ne reprezentau pe Noi la începuturile noastre. Unii dintre Noi au decis chiar să rămână aici pentru a le conduce spre civilizaţie. Aşa s-a şi întâm-plat. Am re-creat omul, cel de astăzi, făcând o mică grefă pe nişte indivizi. I-am selecţionat cu grijă. Dintre ei am ales numai doi: bărbat-femeie.

-Perechea originară?

-Exact. Le-am acordat puterea de procreaţie aproape animalică, prelungindu-le mult vârsta, tocmai pentru a da naştere la cât mai mulţi.

-Fiii Domnului?

-Exact. I-am urmărit mult timp. I-am ajutat să se organizeze, să ştie să culeagă din pomul cunoaşterii noastre.

-Nu le-a prea plăcut celorlalţi?

-În adevăr. Am avut multe discuţii pe această temă. Ceilalţi au argumentat că astfel deschidem un nou ciclu, care va repeta viaţa noastră. Şi vor ajunge la acelaşi rezultat, dar vor mai avea atunci o planetă de refugiu ?! Noi am spus- că trebuie să mergem până la capăt. Până la urmă, punctul

nostru de vedere a învins. I-am condus zeci de mii de ani pe pământeni. Dar capodopera noastră a fost Egiptul.

-De aceea preferi numele de Osiris?

-Şi din această cauză...

-Pe mine mă bate gândul că nu suntem urmaşii voştri, fie şi cu grefă.

-Dar ce?

-Cred că suntem urmaşii roboţilor voştri antropomorfi, pe care i-aţi adus aici.

-Lungim prea mult discuţia. Am să-ţi spun doar că, în adevăr, am vrut să eliminăm toate fiinţele acelea pe jumătate oameni, pe care îi ştiam de miliarde de ani şi care nu evoluaseră cu nimic în tot acest răstimp şi să lăsăm antropoizii noştri în loc. Dar nu am făcut-o, pentru că încă nu reuşisem să le asigurăm condiţiile necesare reproducerii. Ei se puteau autoproduce, dar nu în manieră... să zicem umană. Acesta a fost argumentul decisiv şi am ales soluţia grefei biologice. Şi apoi să-ţi mai spun ceva. La un moment dat, de fapt înaintea voastră, am vrut să facem o fiinţă acvatică, având în vedere imensitatea suprafeţelor de apă de pe planetă. Adică am vrut ca grefa să ducă la o fiinţă civilizată acvatică. Prima încercare a fost reuşită...

-Delfinii?

-Exact, dar apoi am renunţat, cauzele sunt multe, nu are rost să le discutăm. Aşa am optat pentru oameni.

-Dar delfinii?

-I-am lăsat la prima fază a grefei. Au căpătat inteligenţa necesară pentru a comunica, dar numai atât, fără să poată transmite ceva în timp. O civilizaţie acvatică nu ne-a plăcut. Apoi ei s-au pierdut în masa fiinţelor din care îi extrăsesem, devenind ceea ce sunt astăzi.

-Să le spun oameni ai apelor?

-Poţi să le spui şi aşa. Dar văd că s-a făcut târziu... Oricum, oamenii nu au uitat aproape nimic. Enigma sper că nu mai este pentru tine o enigmă, enigma originii oamenilor se află în toate minţile, miturile şi legendele lumii. Fiecare dintre ele conţine o parte a revelaţiei. Dacă cineva le-ar cuprinde pe

toate şi ar cunoaşte în profunzime secretele ştiinţei, ştiinţa voastră de astăzi, ar afla!

-Va veni această vreme?

-În mod sigur, dar mă întreb dacă asta o să vă facă mai fericiţi sau altfel decât sunteţi. Drumul pe care l-aţi ales...

-L-am ales?

-Cred... până la urmă cred că da... Noi am încercat să intervenim, dar efectele au fost limitate. Unele excepţii pe care le cunoşti, dar acum, azi, văd că sunt relative.

-Dar planeta nu va dispărea?

-Deocamdată nu...

-V-aţi luat angajamentul, după potop?...

-Da, şi ne vom ţine de cuvânt. Dar primejdia vine din partea voastră. Noi am rămas foarte puţini şi suntem obosiţi. V-am însoţit drumul de atât de mult timp. Vom încerca să vă salvăm, dacă nu pe toţi, măcar o parte.

-Cei aleşi?

-În fond, sunteţi direct răspunzători de tot... şopti Osiris şi apoi tăcu. Întoarse lin potirul crinului cu care îşi apărase faţa cât arsese soarele. Acum soarele era la asfinţit şi plopii înalţi de pe insula din mijlocul Herăstrăului îşi lungiseră umbrele până la malul celălalt.

Atunci, vibrând uşor, insula a început să se ridice lin. Parcul cu lumini discrete, marele oraş, întunecat acum, Atlanticul învolburat a dispărut şi el, albastrul pământului părea că stă undeva în spaţiu, din ce în ce mai curb, luminile astrelor erau supte de un maelstrom nevăzut, uriaş, iar insula, agăţată de linia curbă a timpului, zbura undeva, către...

CAPITOLUL 18

Sau despre a şaptea artă

FABIAN a deschis audienţa.

Primul pe listă, Vasilescu George, directorul şef al cinematografiei. Însoţit de un... Acest *un* răspunde la numele de Francisc Grandjovski. A luptat în ilegalitate şi acum produce filme. Lungi. Partidul l-a întrebat, Tu ce vrei să te faci, dar el nu a vrut nimic, că este fire de artist, şi i-au plăcut mult filmele cu fraţii Marx. Aşa că a zis cineast. Avem nevoie şi de ăştia, a zis atunci partidul şi l-a promovat cineast şef. De atunci a făcut zeci de filme, pline de miez. Un adevărat artist în slujba celor mai înalte idealuri. Dar acum l-am adus la dvs., Excelenţă, căci numai dvs. Îl puteţi înţelege. Cum adică, nu cunosc nici o limbă străină, se miră Fabian, a, nu, Excelenţă, este vorba de o problemă de artist.

Vasilescu George, directorul şef al cinematografiei, arma de luptă pentru crearea omului nou, zice:

-Excelenţă, aveţi în faţă un om care şi-a pus în slujbă tot elanul tinereţii, toată viaţa privată şi tot talentul. Sunt soldat credincios, sublocotenent în rezervă, deci gata de orice sacrificiu. Vasilescu George clatină din cap. Dar în ultimul timp au apărut devieri serioase în cinematografia noastră, armă de luptă. Am prezentat un scenariu, acesta - şi arată spre teancul de hârtii.

-Lăsaţi-l la mine să-l studiez, nu vreau să răpesc din timpul dvs. Preţios.

-Da' de unde, îmi face plăcere să citesc un scenariu de film.

Fabian sună.

-Ia-l! îi spuse secretarului. Secretarul şi-a dat seama de la început pe cine. Aşa că se uita crunt în jur.

-Atunci pot să sper? şopti răguşit.

-Da, dar de ce te grăbeşti? E drept că voi citi scenariul, dar ar fi bine să mi-l rezumi în câteva pagini. Astăzi sunt într-o...

-Excelenţă, începu, este vorba de scenariul unui film în două serii, profund original, despre un bărbat exemplar prin viaţa sa de familie şi nivelul profesional.

-Din timpurile noastre, sper.

-Da şi nu, Excelenţă, căci ar fi bine să meargă peste hotare. Dacă îl dăm în ţară, acţiunea se va petrece la începutul secolului. Cum doreşte Excelenţa voastră.

-Mă rog, să vedem despre ce este vorba.

-La început am vrut... dar ce mai încolo şi încoace, ca orice creator, am avut unele îndoieli. Eroul să fie ea sau el? Mai ales că este vorba de un erou înşelat de partenera de viaţă.

-Păi, în societatea noastră, aşa ceva...

-Tocmai d-aia ziceam să-l băgăm la începutul secolului, că atunci totul era posibil şi nimeni...

-Tocmai dumneata, tovarăşe, care ţi-ai jertfit tinereţea în lupte pentru ca aşa ceva să nu mai existe, să propagi imaginea unui cuplu destrămat?

-D-aia ziceam că e mai bine pentru străinătate. Eu, prin trecutul meu, ofer garanţia că nu va fi nimic care să dăuneze prestigiului, din contră, voi aduce totul până la... Încât... Doar dvs., Excelenţă, după cum se ştie, reprezentaţi tocmai această nouă manieră de propagandă, mai nuanţată, mai... pe care noi, intelectualii Sistemului, am aşteptat-o de mult timp.

Fabian nu avea ce să răspundă, deşi îşi închipuia mutra lui Giacomo când o să-i povestească. Efectele Noii Orientări Propagandistice. E bine că se începe cu cinematografia, dar Fabian a înţeles că trebuia să aştepte şi ofensiva beletristicilor, care se vor înghesui să obţină şi ei un loc de veci.

-Vă ascult, domnule...

-Grandjovski, Excelenţă.

-Nu te superi, mi se pare cam complicat, de altfel am vrut să te întreb, sper să nu te superi, dumneata eşti...?

-Cum să nu, Excelenţă, din tată în fiu, neaoş, răzeş şi moşnean, care încă de la început am fost în primele rânduri. Mama mea, Dumnezeu, dacă îmi permiteţi, să o ierte, singură pe lume fiind, exploatată la casa unui mare moşier, mi-a dat numele tatălui, căci moşierul şi-a recunoscut contribuţia...

-Dar nu v-a dăunat această filiaţie nesănătoasă?

-Nu, Excelenţă, pentru că făcându-mă mare l-am repudiat şi am... Dar, numele l-am păstrat numai ca pseudonim artistic, căci eu sunt Francisc Creţu.

-A, da? Atunci e bine. Poftiţi, continuaţi.

-Deci, Excelenţă, dacă îmi permiteţi: Scenariul. Un soţ perfect. Casă bine pusă la punct sau, în varianta străină, pentru uşurinţa expunerii Excelenţei voastre, dacă permiteţi, în anumite situaţii voi adăuga imediat varianta pentru străinătate, fără să mai anunţ în mod expres aceasta, acum deci, pentru străinătate, o vilă, cu patru servitori. Poziţie socială excelentă, activist, medic de renume, şeful unei clinici particulare. Tocmai era ziua soţiei, pe care o adora (în ambele variante). A fost o zi grea pentru el: şedinţa istovitoare despre necesitatea activităţii de educaţie în rândul tineretului/operaţie grea pe creier, dar nu a uitat evenimentul. Aşa că dă telefon la florăria Gospodăriei să i se aducă buchetul (uriaş) /s-a dus să cumpere de la florăria din oraş. Apoi cere secretarei să anunţe şoferul să vină cu maşina la sediu/se urcă în maşina proprie şi se duce acasă.

O casă splendidă, o vilă care nu l-a costat nimic, fiind naţionalizată de la un exploatator/vilă proprie (construită din veniturile proprii, foarte mari). Ce mai încolo şi încoace, în ambele cazuri bogăţie, dar pe alte baze. Intră rapid în hol şi începe să o strige pe soţie pe numele mic. Să zicem, Măria. Măria, Măria strigă jos, strigă sus, dar degeaba. Nici un răspuns. Doar ecoul. Nu ştie ce să creadă. Într-un târziu, după ceva alergătură, ajunge sus, în camera ei. Acolo, rezemat de un suport artistic, un plic. Alb la faţă, se

apropie, mâna care nu i-a tremurat niciodată, nici când bătea cu pumnul în masă/nici la cea mai grea operaţie, îl deschide şi citeşte palid. Între timp, din mâna cealaltă, buchetul de liliac îi alunecă pe jos, mototolindu-se.

-Liliac în ianuarie?

-Desigur, Excelenţă, căci liliacul era floarea ei preferată, un gest de mare tandreţe, se înţelege. Aşa că liliac în ianuarie puteai găsi numai în serele speciale ale Gospodăriei/la florăria din oraş. Era a opta aniversare a căsătoriei lor (în ambele variante). Înţelege fără să citească. Plicul îi cade şi el din mână, se repede la capătul scărilor şi urlă. O strigă pe tovarăşa femeie de servici salariată a Gospodăriei/pe servitorul cel bătrân care îl ştia de când era mic (medicul celebru, se înţelege). Măria în sus/Maria în jos. Tovarăşa/Doamna a plecat. El se lasă să alunece încet pe un scaun. Aproape că i se face rău, atât de mult o iubeşte în aceste clipe. De altfel, i se citeşte pe faţă. Durerea. Mai are totuşi puterea să se reculeagă, deschide plicul, pe care îl adunase de jos, când fugise de sus spre scările care duceau în jos, şi ce citeşte:

> Vasile Basil, te-am iubit ca o (ilizibil) dar nu mai pot suporta viaţa asta pe care mi-o oferi tu. Eu am dorit altceva. Aşa că, neputând să pleci tu din casa ta, mă sacrific eu şi plec. Nu singură, cu copilul şi cu Tommy. Iartă-mă! Măria.

Activistul/Medicul celebru nu putea înţelege, când el i-a oferit totul, ca ea să procedeze în felul acesta. Şi cu cine? Cu Tommy, un medic de copii/un afacerist veros şi dubios. Vasile, activistul vajnic /medicul celebru este distrus. Faţa împietrită şi grasă (în ambele variante), nivelul de viaţă permiţându-i aceasta, dar totuşi o faţă plăcută care stârnea încrederea în cazul medicului celebru /indiferenţa în cazul activistului ce trebuia să-i lămurească pe toţi. Nu se aşteptase la asta. Pe cel în cauză îl ştia foarte bine. Dar femeile au logica lor. El n-o aflase, că la şcoala superioară de partid, unde devenise licenţiat după 6 luni de studii intense /facultatea de medicină de la Viena, unde devenise licenţiat după 6 ani de studii, nu li se spusese nimic

despre acest lucru. Nimic. Dragostea lui, ieşită din comun, a fost astfel călcată în picioare - şi de cine? Pas de mai înţelege ceva.

Dar soarta o va pedepsi pe nerecunoscătoare. Va muri părăsită de cel în care crezuse şi pentru care îşi sacrificase viaţa plină de bunăstare materială şi de siguranţă, plus dragostea soţului, care am văzut cât era de mare. Va muri în mizerie, de tuberculoză, la începutul secolului/cabanieră la o cantină de tăietori de lemne, unde a vrut să se retragă, deznădăjduită, dar nu a putut, că acolo nu a fost singură. Dezbrăcată, a răcit şi a murit.

Dar fireşte că Vasile nu avea să afle asta decât foarte târziu, când nici nu a mai putut să fie trist. Deocamdată el se ridică în picioare. E clar că nu-i mai arde de nimic. Se îmbracă şi pleacă. Pe străzi lumea îl ocoleşte pe activist/prostituatele îl acostează pe medicul celebru de la începutul secolului. Dar el nu vede nimic. Merge, cum se spune de obicei, în neştire, că în faţa ochilor săi se află numai Măria. Mărie a lui. Tot felul de întrebări, de altfel superflue, îi fug prin minte ca la un concurs de întrebări: Cum a fost posibil? Acum? Singur? Unde a greşit el, Vasile/Ce naiv a putut să fie (La fiecare trebuie să se adauge şi un semn de exclamare) ş.a.m.d.

Uite aşa a trecut toată ziua şi spre seară Vasile era mult mai obosit decât după o şedinţă de luare a angajamentelor/o operaţie grea, pe creier. Aşa că, fără să-şi dea seama, intră într-un cartier mai deocheat al oraşului. Aici, un individ jerpelit (în ambele variante), un element parazitar al societăţii noastre/un nobil (după accentul franţuzesc) decăzut îl acostează şi îi cere bani. Vasile îi dă cât are, căci activistul nu avea nevoie de bani, făcând parte din reţeaua specială de aprovizionare/medicul celebru pentru că semna doar cecuri, dar totuşi găseşte ceva şi-i dă. Individul îl invită în cârciuma de la marginea oraşului. Activistul ezită/medicul ezită, dar durerea era prea mare pentru a mai ţine cont de aşa ceva. Aşa că Vasile intră în fumul din taverna nenorocită. Aici beau. Apoi individul deocheat adoarme cu capul pe masă. Vasile dă să se ridice. Nu reuşeşte din prima încercare, dar mai încearcă o dată, că încercarea moarte n-are şi în adevăr acum a reuşit. Greu, dar a reuşit. Barmanul/ patronul tavernei le face semn discret la doi indivizi care îl urmăresc afară. Afară e noapte. O noapte liniştită, este drept, fără

furtună, fără fulgere, aşa cum ar fi trebuit să fie şi cum ne învaţă la şcoală că marii noştri beletrişti au legat natura de sufletul omului. Luna însă nu apăruse. Este singurul rabat acordat tezei sus amintite. Firește că gândurile celor doi indivizi, şi ei paraziţi ai societăţii, simpli găinari, nu erau curate. Aşa că dimineaţă activistul/medicul celebru se trezeşte gol puşcă, pardon, mai avea izmenele pe el şi tricoul de corp. Fusese lovit la cap.

Varianta 1: Medicul a rămas amnezic timp de douăzeci de ani, până îşi va găsi fiica abandonată de mama adulterină şi inconştientă, foarte frumoasă şi fire caldă, care se mărită, după cum merita, cu un fiu de conte, lovit şi el la cap din răutatea unor invidioşi, dar salvat de medicul celebru, care nu mai ştia că e medic, dar rămăsese cu talentul lui de chirurg, care astfel se dovedeşte că era un talent nativ. Aşa că a putut să-i dea fata, care nu ştia că e fata lui (a medicului, se înţelege), dar va afla la procesul intentat de alţi invidioşi că le suflase clientela, dar care se dovedeşte, este drept că pe nedrept, că el este, în fine, medicul celebru, că ea este fata lui, maică-sa lipsind, după cum am amintit, din motive de forţă majoră, dar totul iese perfect până la urmă.

Varianta 2: Activistul n-are nici pe dracu', căci loviturile date la cap nu i-au dăunat nici un pic, nu se ştie din ce motive, poate vâna lui puternică şi încrederea în dreptatea cauzei au fost singurele atuuri în acele clipe grele, dar aceasta nu a însemnat că nu va fi pedepsit aşa cum se cuvine pentru un activist pe care îl lasă nevasta, este găsit în izmene la marginea oraşului ca să râdă toţi paraziţii şi adversarii ascunşi sau pe faţă, colegii lui de activism, în hohote. Aşa că a fost dat la munca de jos, dar cum n-avea altă meserie, că de când se ştia numai activism făcuse, i-a fost greu să se adapteze, deşi Sistemul nu l-a lăsat chiar aşa, de izbelişte. Aşa că i'-a oferit funcţia de şef de protocol la o întreprindere, cerându-i să-şi schimbe numele în Gabriele şi să nu-şi mai revadă soţia, ceea ce oricum nu avea să se mai întâmple, căci şi în kakiul Sistemului şi Ei mor totuşi, dar nici fiica, la fel de frumoasă, luată în familia unor intelectuali daţi la rebut pentru originea lor, unde a primit o educaţie

aleasă, dar, vai, neconformă, norocul ei este că familia, în lipsă de conţi dispăruţi de mult, avea rude Undeva. Aşa că şi-au scris şi de acolo au trimis un înger salvator pe nume W.A.S.P., fără probleme financiare mari, pentru un tip tipic pentru Acolo. Aşa că fata s-a îndrăgostit, ea fiind brunetă cu ochii verzi, adică ceva extra, care l-a făcut marţ pe tipul de acolo, care etc. etc. şi după vreo 4-5 ani a reuşit să o ia, fiind căsătoriţi. Acum, ce este drept, ultima parte se poate modifica şi fata să devină cântăreaţă sau educatoare-organizatoare a detaşamentului celor mici şi credincioşi, să fie luată la ochi de Giovanoto-fiul şi să se ia şi ei, iar ea să devină Ea... dar mă rog, variante sunt destule, însă nu este ea eroina filmului, ci el, Vasile.

Fabian urmărise atent peripeţiile eroului în ambele variante. În sinea sa era mai ales pentru varianta medic celebru şi bogat. Dar funcţia îi cerea să fie ferm. Aşa că mai întâi tuşi. Apoi spuse, hm. După care tăcu preţ de câteva minute.

Directorul şef al cinematografiei armă-de-luptă, emoţionat, ca orice creator în aşteptarea verdictului Autorităţii în materie, tace şi el. De altfel, de atâta prezentat era epuizat şi fizic, ca să nu mai vorbim fiziologic, căci de-abia se mai ţinea. Fabian se ridică în picioare. Directorul şef al cinematografiei armă-de-luptă se ridică în picioare. Urmează anunţarea acordării titlului de doctor honoris cauza.

- Tovarăşu', începu Fabian. Tovarăşu', dumneata nu se poate spune că nu... dar există unele aspecte ce se cer... căci noi avem nevoie, tovarăşu', de ceva, şi apoi există multe puncte de întrebare. Aşa că eu propun să menţii prima variantă cu tovarăşul activist Vasile, dar tovarăşa lui soţie să nu mai fugă de acasă cu, mă rog, ci să fie tovarăşa lui de viaţă şi activitate până la adânci bătrâneţi, când Sistemul nostru îi va pensiona după ce le va acorda câteva medalii, jubiliare, se înţelege (a 10-a, a 13-a, a 14-a, a 111/2-a aniversare) şi se vor retrage în cele două camere cu bucătărie din noile blocuri ce se construiesc, ca să facă faţă noilor reduceri de preţuri. Cred, tovarăşu', că tovarăşul activist şi tovarăşa lui trebuie să participe la şedinţe cât mai des, să înveţe să scrie şi apoi să meargă la facultate, să o facă la fără frecvenţă, aşa cum am făcut-o noi toţi şi să-şi aducă un aport deosebit la

Operă. Aşa că totul trebuie să se petreacă pe fondul modernizării agriculturii sau al unui şantier de construcţii, aşa cum ne stă nouă bine, iar la sfârşit fata lor să se mărite, dacă insişti, dar cu fiul unui activist din alt resort, de exemplu, pentru contrast -aparent, se înţelege - din cel cultural. Aşa văd eu lucrurile şi dacă scenariul dumitale, tovarăşu', se va înscrie pe această linie, noi îl vom aproba cu multă plăcere, că noi promovăm tinerele talente, deşi între noi fie vorba, mai trebuie să iei un coscenarist experimentat, de altfel îţi recomand eu pe cineva, om de încredere, chiar fiul meu, ha, ha, adică vom fi ca în familie şi dacă el apare ca coscenarist, mama lui, adică soţia mea este monteuza şi mai am pe cineva, că vezi matale, din leafă e greu. Asta ţi-o spun aşa, ca între prieteni. Nu-ţi fie teamă, este loc şi pentru dumneata acolo, vom găsi un loc, aşa e la debut, înţelegi, e o regulă de aur a mediului acesta... artistic. Aşa că la al doilea film, mă rog, mai faci un pas, până, cine ştie, ha, ha, vei ajunge să pui dumneata condiţiile şi să primeşti un debutant, ha, ha, ha. Ce zici?

-Tovarăşe secretar şi mult stimate şef al cinematografiei armă-de-luptă, Excelenţă, mi-a fost deosebit de greu să ajung la dvs. Doar un văr care lucrează la întreprinderea Bateria...

-De care ? De maşini, zău ? Păi, şi mie mi s-a terminat.

-Aranjez eu, pentru dvs., bileţelul verde.

-Bileţelul verde?

-Da, că vărul ăsta al meu, care este şef la Bateria, dacă vine cineva la el, face o notă pe trei feluri de bilete : verde, urgent, galben, mai târziu, dar se rezolvă, roşu, *sine die.*

-Ce vorbeşti, tovarăşu', asta zic şi eu organizare.

-Aşa că secretarul dvs. a intrat pe fir, vărul meu, şeful de la Bateria ştia că eu sunt un artist necunoscut, au făcut schimb, că vărul n-are nevoie nici de bani, nici de...

-Îmi închipui, tovarăşu'.

-Nu cred că vă puteţi închipui, Excelenţă, dar aşa am ajuns la dvs.

-Păi, în cazul ăsta, tovarăşu', dumneata eşti o relaţie foarte tare, foarte tare, atunci eu zic să mai discutăm, să mai vedem, poate că totuşi apari

coscenarist şi te punem pe stat şi ca recuziter şi cu luminile, şeful producţiei va fi chiar fratele meu.

-Tovarăşu', aşa cum v-am anunţat adineauri, mi-a fost foarte greu să ajung la dvs. Noroc că am un prieten, foarte apropiat, pot spune, care lucrează la paşapoarte şi vize.

-La?...

-Exact. Mare şef. Aşa că secretarul dorind...

-Da, ştiu...

-Exact, să obţină viza mai repede, iar prietenul meu, care este foarte culant i-a propus...

-Ţi-e prieten bun?

-Excelenţă, puteţi conta pe cuvântul meu? îmi este foarte apropiat, atât vă spun.

-Păi atunci, tovarăşule, domnule dragă, eu zic să-l păstrăm pe fiul meu, care oricum trebuie să-şi facă mâna în calitate, nu, de coautor al scenariului, nu?... Bine, atunci al dialogurilor, în fond, numai la noi scenaristul face şi dialogurile, ştiţi, dincolo, mă rog, gândiţi-vă că trebuie să-şi facă drum şi el, că eu nu ştiu cât o să mai rămân aici. De acord? Atunci e în regulă, autor al dialogurilor atât, cât despre fratele meu, ca director de producţie, eu zic că este chiar esenţial...

-De acord. Şi? Atât? Bine, atât.

-Dar scenariul trebuie schimbat în sensul, atunci e bine, ştiţi, domnule dragă, în vară aş vrea, am vrea să facem o excursie, toată familia. Acolo avem ceva bani puşi de-o parte, doar viza ne trebuie. Se poate? Peste o săptămână avem vizele? Atunci, ştiţi ce, faceţi dvs. tot filmul, noi nu mai avem nevoie, să-i dau telefon soţiei, ce bucurie ! Ce bucurie ! Faceţi tot filmul. Aştept, la revedere...

CAPITOLUL 19

În care se vede că bucătăria poate fi ridicată
la rangul de artă culinară

FABRICIUS îl privi cu admiraţie. Le Beau Serge era un om şi jumătate : ocupa un etaj şi jumătate într-o vilă cu un etaj.

Le Beau Serge fusese coleg de liceu cu Fabricius. După liceu însă a zis: e pierdere de timp. Tocmai se căutau noi cadre. Aşa că s-a specializat în arta culinară destinată Lor. Pentru aceasta Ei n-au precupeţit nici un efort. A urmat chiar câteva cursuri Dincolo, pentru a le afla secretele. Astfel pregătit, Le-a oferit mari rafi-namente culinare. Odată a pregătit chiar masa pentru El, şi se zice că i-a plăcut. De atunci a fost permanent invitat în casele Lor. Pentru mai multă siguranţă l-au făcut general. Cunoscându-i mai bine, s-a speriat. În mod surprinzător rămăsese prieten şi cu Fabricius, deşi ştia că acesta avea un tată nesănătos ca origine.

Fabricius, aflat acum în vizită, era impresionat de atâta lux. Deocamdată, tăcând, gândea. Ce o fi având el pentru mine, care nu-i sunt de nici un folos, de mă drăgălăşeşte aşa, reprezint eu oare ceva? Deschide gura să-l întrebe, dar Le Beau Serge i-o ia înainte:

-Diseară am o petrecere. Aşa că te invit, vin câţiva dintre Ei, cercuri superioare şi periculoase. Dar o să vezi că sunt de treabă.

-Ştiu.

-Am invitat şi câţiva reprezentanţi ai artei, alta.

-Cum alta?

-Alta decât a ta... Mai cunoşti şi tu lumea, poate reuşeşti să-ţi faci vreo relaţie, şi apoi nu strică, pentru că în mod sigur se va auzi unde trebuie.

-Ascultă, izbucni Fabricius, nu cumva tu eşti cel care... ştii, la întreprindere mă privesc altfel...

-Te rog să mă scuzi un moment, dragă Fabricius, dar vreau să văd ce face sufleul.

Fabricius rămâne, deci, nedumerit. Păcat că ne-vastă-mea nu poate fi de faţă la triumful ăsta social. O să vadă şi ea de ce sunt în stare. Cu aceste gânduri pleacă.

Seara se întoarce. Maşini negre erau trase. În faţa peronului. Câţiva băieţi proaspăt bărbieriţi, cu umerii laţi şi faţa pătrată, supravegheau ca totul să fie aşa cum trebuie. Se strecură printre ei şi printre maşinile cu şoferi care-l priveau dispreţuitori doar pentru că ei stăteau pe banchete şi fumau ţigări străine. Totuşi nu-i invidiez, căci nici măcar n-au terminat liceul si nici nu pot citi cât aşteaptă, şi nici nu au voie să bea. Şi apoi să stai aşa, degeaba, până când se va termina petrecerea, poate că au şi ei familie, copii, care nici nu ştiu pe unde e tata. Pe de altă parte, nu e de ici de colo să ai taţi şoferi la Ei. Ehe, câte se pot aranja numai pe această bază!

Băieţii de la uşă l-au legitimat, i-au citit foarte atent invitaţia, ceea ce le-a luat, se înţelege, ceva timp, fiind vorba de mai multe rânduri. I-au cerut să aştepte până vor da un telefon. După care au venit roşii la faţă, mai să-l sărute. Nişte splendizi dogi germani se transformaseră ca prin minune în canişi pufoşi şi pupăcioşi. În ochii lor, Fabricius a văzut ceva ce l-a făcut să se simtă, în fine, bărbat.

Le Beau Serge vine înaintea lui şi-i strânge mâinile, i le ia şi îl prezintă pe rând celor de faţă, uimiţi şi nedumeriţi de ivirea unui asemenea individ care apăruse după Ei. Aşa că acum îl priveau atent. Parcă plutea ceva în aer. Dar era numai lemnul de santal din care erau făcute grinzile salonului. Cert este însă că pe lângă mirosul îmbătător de santal apăruse şi o uşoară tensiune. Dar masa albă, cu garoafe galbene, flori de cireş şi liliac alb, cu

tacâmuri de aur, porţelanuri de Sevres, Meissen şi chinezeşti a întrerupt scurta adversitate. Pe un perete din faţă, căci Le Beau Serge îi aşezase pe toţi de aceeaşi parte a mesei, trona portretul Lui, în culori şi mărime naturală, în varianta nouă (numită „fără ureche"), sub care se afla lozinca intonată de toată ţara în cor:

Urmându-i înţeleptul sfat Cât de mult am progresat!
Poetul se înroşeşte, căci îşi recunoaşte opera.

-Dragii mei, spuse brusc Le Beau Serge, în timpul mesei îl vom ruga pe maestru să ne recite ceva din opera sa.

Din nou la poet se înregistrează aceeaşi roşeală, care îi stă atât de bine, iar aplauzele blânde foşnesc ca bătăile aripilor de grauri. Numai scriitorul avea inima strânsă. Mai mult, îl bătea gândul să treacă la poezie. Cu un poem (dar ce poem!) în ediţia prescurtată, de buzunar (500 de strofe!), poetul şi-a luat casă în centru, maşină şi vilă la munte, în timp ce eu am scris două romane, şi ce greu, şi de-abia am o casă şi vilă la munte, maşină nu-mi trebuie, că merg pe jos. Dar se compară efortul?

-Versuri uluitoare, continuă el cu voce tare, câtă simţire, câtă dragoste sinceră!...

Poetul îi mulţumi în felul său caracteristic. Lăsându-şi timid capul în jos.

-Vă mulţumesc, vă mulţumesc, este o mare onoare ca în faţa distinşilor oaspeţi să vin eu, fiu de ţăran din Obştea, să vă prezint sufletul meu, simţirea mea, pentru a putea zice voi, cei de faţă că, iată, în faţa noastră se află acest fiu de ţăran din Obştea, soldat credincios al Lui, care... dar nu mai avu putere să continue, căci îl podidiră lacrimile, însă dârz, bărbăteşte, se stăpâni, aşa cum trebuie să facă un soldat credincios al Lui, dovedind astfel cât de mare artist era. Le Beau Serge se uită la Fabricius întrebându-l din priviri dacă apreciază situaţia şi Fabricius îi spuse că da. Era de-a dreptul impresionat. Stai să vezi ce urmează, continuă Le Beau Serge (în gând).

Erau cu toţii doisprezece. Cei doi generali, Norses şi Lucias, recunoscuţi pentru îngustimea frunţii şi gradul de rudenie dintre ei, neînfricaţi luptători

pentru pace la extern şi ordine la intern. Norses era în uniformă verde-gălbuie, iar Lucias în uniformă gălbuie-verde. Cel mai puternic era însă Lucias, căci Norses habar n-avea de armată, el fiind doar rudă cu... Pe Lucias nimic nu-l mulţumea mai mult decât corupţia.

Următorul era Mercurius, şeful comerţului şi al producţiei. Un om la fel de fin şi de inteligibil în ceea ce vorbea. Îmbrăcat într-o uniformă albă, cu uşoare pete cafenii. Era făcută dintr-un material destinat exportului către mişcările de eliberare naţională îndreptate contra celor care conduceau nesatisfăcător, conduse de cei care considerau că pot conduce mult mai bine decât satisfăcător. Aşa că trebuia să-i ucidă pe primii spre a ajunge ei la putere, să arate ce pot. Experienţa arăta însă că, după un timp în care arătau de ce sunt în stare, veneau alţii care voiau să arate şi ei ce pot. Aşa că trebuia, dacă puteau, să-i ucidă pe cei aflaţi la cârmă. Şi chiar dacă nu puteau să-i omoare, tot se luptau de zor până ce... În fine, materialul din care era făcut costumul lui Mercurius era confecţionat dintr-o stofă destinată luptătorilor pentru libertate care încă nu învinseseră, dar aşteptau să învingă pentru a arăta şi ei ce pot, dar deocamdată le trebuia stofa pentru uniforme de camuflaj, pe care nu avea cine să le producă, pentru că ei aveau de luptat. Aşa că, deşi Sistemul nu se amesteca în treburile altora (cu excepţia propriilor săi supuşi), Mercurius şi ceilalţi deciseseră să-i ajute pe unii contra altora, căci cauza era bună şi aducea bani, atât de necesari Sistemului. Ca să vezi, cum mai circulă capitalurile pe piaţa internaţională!

Cressus, şeful departamentului comerţului interior şi al producţiei interne, îmbrăcat într-o uniformă ponosită, era gras, rumen, decis. Deşi subaltern al lui Mercurius, acţiona direct la indicaţiile Lui. Cu toate că erau multe de rezolvat, Sistemul hotărâse ca măcar comerţul intern să meargă foarte bine. Te cruceai câte auzeai la postul naţional de radio. Aşa că oamenii stăteau singuri la cozi interminabile, un fel de carnaval chinezesc, la care participau voioşi cu toţii: femei, copii, pensionari, indiferent de religie şi naţionalitate. Din păcate se practica specula. Mulţi supuşi ai Sistemului nu pricepeau, deşi de nenumărate ori li se atrăsese atenţia, pe bună dreptate, asupra speculei - fenomen asocial, care creează lipsuri, adică false lipsuri pe

o piaţă prosperă, drept dovadă, la fiecare vizită există produse din abundenţă. Ce-i drept, cam lipseau carnea, untul, uleiul, zahărul, pâinea, orezul şi alte câteva produse. Ce-i drept, lipseau unele produse nesemnificative, în schimb fiecare supus avea pe cap 100 kg de oţel, 30 kg cărbune, câteva strunguri şi alte asemenea produse de maximă necesitate pentru supravieţuirea naţiunii şi creşterea unor generaţii viguroase, care acordau tot mai puţin interes alimentelor. Ca să fie desfiinţate cozile supărătoare au fost desfiinţate magazinele cu pricina, mai ales de pe trasee. Cressus a putut raporta, prin urmare, roşu la faţă, că a fost rezolvată problema cozilor. De atunci, cozile au fost pitite în locuri dosnice, prin parcuri, oamenii având în felul acesta posibilitatea să se întindă pe gazon sau să mănânce la iarbă verde până când venea maşina. Cressus suferea totuşi, căci pe la cozi oamenii vorbesc şi citesc. Unii ajung chiar să înjure, considerând că asta le ascute mintea.

Alimentele de la masa lui Le Beau Serge aparţineau depozitelor speciale care aprovizionau Reţeaua Specială a Sistemului. Toţi cei care aveau acces la ea erau prea ocupaţi ca să stea câte zece ore la coadă pentru un kilogram sau două de te miri ce. Unul dintre ei spusese însă:

-Să mai stea şi alţii la coadă, că noi am stat destul în anii războiului.

-Dar acum nu e război, i-a atras atenţia un altul.

-Ce contează că nu e război, contează că noi am reînviat acest obicei, care le întăreşte oamenilor convingerile cu privire la justeţea cauzei noastre, a Sistemului, clădit cu atâtea sacrificii, că doar ştiţi bine de la ce nivel am pornit noi! Adică ei.

Iar Cressus, fire sensibilă, suferea.

Poetul era cunoscut, avea şi un nume, Hadrian, dar putea fi vorba de un pseudonim.

Scriitorul, cunoscut şi el, era, la fel, un nume, se pare Eugenius. Era bine cunoscut mai ales de generalul Lucius.

Se mai afla Constantinus Vadus, şeful propagandei Sistemului, personaj foarte important, deosebit de important, mai mult decât important. Avea mereu cu el un carnet, nu se ştie dacă acelaşi, în care nota tot, mai ales când

vorbea El. Lua notiţe ca un şcolar - fie că nu ţinea minte, fie că voia să-şi scrie memoriile secrete. Mai încercaseră şi alţii să o facă, dar Lucius aflase la timp şi le confiscase jucăriile, lăsându-i, dacă era cazul, dar nu prea era, să trăiască liniştiţi în continuare. De aceea Constantinus era sub permanenta observaţie a lui Lucius, care spera să-l prindă cu ocaua mică, neputându-l suferi pentru că avea capul mai mare decât al lui. Fusese chiar lăudat de El, şi nu o dată, în prezenţa sa. Lui Constantinus însă nu-i păsa, căci spera să fie promovat.

Urma Gregorie, şeful relaţiilor cu exteriorul. Înalt, cu capul ascuţit şi o faţă bleaga. Nu făcea decât să transmită ordinele de serviciu şi mesajele Lui către exterior, căci El conducea direct acţiunea externă a Sistemului, cu scopul final de a proiecta pe cerul emisferei de nord Imaginea Sa color. În timpul nopţii, desigur, luminată cu reflectoare speciale. Gregorie nu ridica ochii din pământ, poate pentru că îi era frică, poate pentru că îi era ruşine, poate pentru că aşa avea el ochii, cert este că se dovedea conştiincios, dar se aştepta din clipă în clipă să decedeze de inimă. Lucius avea informaţii precise în acest sens.

Fabricius aflase cam tot ce trebuia să ştie despre cei de faţă. Lucius îl privea atent. E clar că ştie ceva despre mine, gândi Fabricius. Dar ce? Ei şi, mă doare în cur! într-o noapte o maşină neagră vine, băieţii sună violent la uşă, mă iau de lângă nevastă şi copii, Păi n-ai, Ce dacă, dar aşa se obişnuieşte în asemenea ocazii, să ai copii care să te privească cu ochi mari pentru ultima oară, că din ghearele lor nu mai scapă nimeni viu. Te duc în clădirea aia cenuşie şi singuratică pe care scrie G.S.P.O. şi te întreabă de ce ai făcut ce ai făcut, cum nu ai făcut nimic, de ce taci? Aşa că băieţii se dezlănţuie. Aceiaşi băieţi pe care îi vezi pe stradă, care se duc la meci sau îşi sărbătoresc aniversările în familie, adică au o mamă, un tată sau un copil, încep să te pocnească peste bot, să-ţi scoată unghiile, dinţii, tu leşini, ei te trezesc, urlă, iar îţi scot o unghie, te izbesc cu bocancii numai în rinichi, până ce te pişi pe tine, apoi te leagă de un scaun şi te trec prin curenţi electrici până ajungi ca o cârpă, şi dacă nu te împuşcă, noaptea, într-o pădure de lângă oraş, te bagă la nebuni, cum de altfel şi meriţi, şi toată viaţa ta s-a oprit aici, atunci, eşti deja mort, mai aştepţi doar capacul sicriului - şi asta pentru ce?

Dar poate că se uită la mine doar aşa, căci am o privire inteligentă şi vrea să mă recruteze, că au început să aibă nevoie de intelectuali. Şi atunci mă iau fin, mă întreabă ce limbi străine ştiu, mă asigură că au încredere în mine, că sunt considerat devotat, că îmi rezolvă problemele alimentare pe loc, chiar şi carnea, că îmi dau bani, doar să fiu atent ce vorbesc colegii. Dar, îi zic eu, aveţi deja câte unul în fiecare colectiv, Nu are a face, cu cât mai mulţi, cu atât mai bine, poate că ar trebui să vă plasăm la străini, Păi, majoritatea ne sunt prieteni, Or fi, dar pentru noi nu e suficient, trebuie să fim atenţi. Dar poate că nu vrea nici asta, se uită şi el aşa, ca un particular la alt particular, ce dracu', şi la mese îşi văd de treaba lor? Oricum, după cum văd că îl priveşte pe Le Beau Serge nu are ce să-mi facă. Dar de fapt cine este Le Beau Serge?

—Sunt prietenul tău, Fabricius, se aude şoapta acestuia. Nu are nici un rost să te temi, Fabricius, căci îmi eşti prieten. De aceea te-am şi invitat. Ca Ei să ştie!

Ii era tare foame. Poftiţi la masă şi serviţi. Ca nişte umbre albe şi eficiente, băieţi îmbrăcaţi în chelneri, fiecare cu câte o umflătură sub braţ, dar care nu-i deranja deloc, serveau. Şi turnau. Erau atenţi cu toată lumea. Fabricius servea sârguincios orice i se punea în faţă, mâncăruri pe care nu le putea defini.

-Este numai un aspect al artei mele, auzi aceeaşi şoaptă. Aperitivele şi-au făcut efectul, mai ales asupra generalului Norses, asupra artei beletristice şi a lui Constantinus.

Deodată, brusc şi inspirat, poetul se ridică în picioare şi începe cu glas tunător:

Eu sunt înalt
Parângul este mai înalt
Dar El este şi mai înalt...

Aplauzele zguduie plafonul pictat în maniera Boucher, ceea ce este de înţeles dacă se are în vedere că fusese vila lui Măcelaru. Chelnerii, în poziţie

de drepţi, bat din palme, gata să arate ce ştiu, dar o privire a lui Lucius le arată că nu e cazul. Poetul roşu (la faţă) primeşte strângeri de mână, aprecieri pozitive, aşa da, câtă profunzime etc, aşa că nu mai poate fi oprit, se urcă, de data asta pe scaun, şi scoţând un bileţel cafeniu începe la fel de tunător să citească:

Poezie

Dulce cântec îţi trimit
Pe cărarea din grădină
Seara când e lună plină
Tu ai răsărit din stele (Aşa-i, aşa-i! se aude din sală)
Pe pământul ţării mele.
Astăzi florile înfloresc
Pe pla... pe pla... iul (Scuzaţi, hâc!) nostru strămoşesc.
Dar vă spun cu jurământ
Că mai drag de pe pământ
Mi-este numai El, cel Sfânt!
Mult iubite şi stimate
Eu îţi zic acum cu drag
Din foiciuca de fag
Şi cu dragoste îţi cânt
Că-i fain traiul...
La pământ!!

Entuziasmul a fost copleşitor. Toţi erau suficient de beţi pentru a nu încerca să se ridice de pe scaune şi să se repeadă, cum şi-ar fi dorit Poetul, să-l felicite şi să-l strângă în braţe. Doar Eugenius era negru la faţă, dar aceasta i se trăgea numai de la bitter. Decizia sa de a se transfera în domeniul poeziei se întărea tot mai mult.

-Mi se pare că nu gustaţi genul ăsta, i se adresează atent Lucius lui Fabricius.

-Într-adevăr, fuduliile de porc nu m-au încântat niciodată, dacă la asta vă referiţi.

-Sigur că nu la asta, continuă subţire generalul. Sunteţi prietenul amfitrionului?

-Nu aş putea da o informare exactă în acest sens, dar există suficiente premize pentru a oferi un răspuns afirmativ.

-Aţi fi bun de diplomat, pare că zâmbeşte generalul Lucius. Noi ştim totul despre dvs.

-Tocmai de aceea nu voi putea fi diplomat, îi răspunse suav Fabricius.

-V-aţi şi împrietenit, intervine, poate fără să vrea, Le Beau Serge. Generale, ţin să ţi-l recomand pe prietenul meu.

Vedeţi, ce vă spuneam eu, părea că zice privirea lui Fabricius către general. Bănuiam noi, îi răspunde privirea generalului.

-Aşa, aşa, îmi place că sunteţi prieteni, dragă Fabricius, pot să-ţi spun că generalul Lucius este un om de viitor.

Generalul renunţă să mai scruteze faţa calmă a lui Fabricius, uitându-se brusc spre Le Beau Serge. Nu ştie ce să creadă. Vorbele acestuia parcă îl făcuseră alt om, adică îşi trece mâna peste faţă, puţin nesigur. Se mai uită o dată la zâmbetul lui Le Beau Serge şi brusc sare în picioare şi strigă, cu glas răsunător:

-Drepţi!

Toată lumea se ridică în picioare cu excepţia lui Le Beau Serge şi a lui Fabricius, pe care, vrând să se ridice, cam fără voia lui, acesta îl oprise.

-Un toast! Un toast! Pentru stimatul nostru amfitrion, marele maestru al artei culinare, Le Beau Serge!

-Ura, strigă cu toţii, invitaţi şi chelneri, în chestii de astea fiind toţi egali. Ura, să ne trăiască!

Se scot pistoalele (în fine!) şi se trage. Desigur, în aer, adică în plafon. Fabricius era îngrozit, dar Le Beau Serge îl linişteşte:

-Oricum voiam să schimb fresca, doresc ceva mai şăgalnic. De exemplu o vacă zburând în fosa orchestrei operei din Paris. Cum ţi se par, altfel? Băieţi de viaţă, nu?

-Ştiu să trăiască, îl răspunse nesigur Fabricius.

-Asta aşa este, dar au un păcat. Se repetă. Vreau să spun că toate petrecerile sunt la fel. După ce trag cu pistoalele, uneori au şi arme mai grele, joacă fotbal cu fripturile, apoi se deghizează în beduini sau fedaini sau colonei şi se răpesc unul pe altul şi cer răscumpărare. De obicei sticle pline cu de toate, după care cântă cântece de cafe-concert, apoi plâng după ce au pierdut, în momentul acesta unii dintre ei se mai scapă, ceea ce Lucius de abia aşteaptă.

-Da' el... niciodată?

-Niciodată, de aceea i-am şi spus că e de viitor, dar el a înţeles altceva, adică un viitor imediat. Nu e cazul.

-Şi sfârşitul? întreabă Fabricius.

-Sfârşitul ? Vine şi el, îi răspunse gânditor Le Beau Serge, tocmai când soarele începuse să răsară pe strada primăverii, deasupra petrecerii ce părea fără sfârşit.

CAPITOLUL 20

Sau adevăratul Banchet

SATUL şi sătui după copioasa masă de prânz luată spre seară, Fabricius, soţia lui, Ionică şi Bonifaciu simţiră nevoia să se tolănească. Răsturnaţi pe taburetele solide din bucătărie, îşi făcură siesta.

Se lăsa seara. Soarele se ştie ce face în astfel de momente, aşa că nu mai insistăm. Este greu de descris atmosfera de calm şi de împăcare specifică unor astfel de clipe. De altfel, fiind un fapt trecător şi repetabil, cui îi foloseşte să dai impresia că este ceva nemaipomenit? În plus, în stări din astea îţi vine foarte greu să mai şi gândeşti.

Trecură aşa vreo zece minute. Ar merita să le descriem în amănunt. De exemplu, cum stăteau picioarele soţiei lui Fabricius şi cum se uita la ele Ionică, uitătură care îi aduse aminte dintr-o dată de o scenă din copilărie, când fusese frustrat de o linguriţă de dulceaţă de coacăze şi cum acele coacăze fuseseră culese dintr-un boschet de flori roşii prin care se strecura un şarpe oranj, din care nu se mişca însă decât vârful cozii, care era verde şi cadra perfect cu peisajul, de un verde unduios, din care Titina ieşea cu ţâţele belite, datorită sutienului prea larg, căci nu găsise numărul ei, care, oricum, nu se compară cu coapsele nevestei lui Fabricius.

În cele zece minute, Bonifaciu vedea şi el ce vedea Ionică, dar asta nu l-a împiedicat să-şi amintească de ultima convorbire cu şeful de sector, în care

acesta îi atrăgea atenţia că s-a lăsat pe tânjală, că nu a mai adus nici o informaţie ca lumea, că Fabricius nu reprezintă totul, că mai e şi alţii, la fel de dubioşi, dacă nu şi mai şi, şi că să facă bine să bată lizibil la maşina pe care o are în dotare, că nu e joacă, duşmanii au scos capul ca năpârcile de nu mai pridideşc cu angajările de noi cadre, dar pentru ei, adică pentru el şi superiorii lui, nu e bine să fie luaţi prin surprindere, ci să acţioneze preventiv, că orice chestie cât de cât trebuie izolată şi neutralizată, ca să nu fie prea târziu, or asta cere nervi şi bani şi bătaie de cap, cât pătimesc ei, săracii, ce viaţă au ei: toată ziua bună-ziua prin vânt, prin ceaţă, prin soare şi prin umbră, prin şanţuri, pe stâlpi de telegraf, prin maşini, că nu meritau nervii tocaţi şi stomacul distrus, ca să nu mai vorbim de neveste şi conştiinţă şi, deşi chestia asta nu e dureroasă, banii pe care îi primesc ei ca salariu. Aşa că Bonifaciu să facă bine să-şi intensifice activitatea, să depisteze noi cazuri de... şi să raporteze imediat, indiferent ce o fi, că altfel se supără şi iese urât şi să nu stea să-şi piardă vremea cu tot felul de gagici, că sunt informaţi de viaţa imorală pe care o duce el, Bonifaciu, dezonorând familii respectabile, oameni de bază pentru noi, prea ocupaţi pentru a-şi mai vedea şi de soţii. Da ce, ei nu au subalterne şi secretare pe care le regulează pe birouri şi prin wc-uri? Dacă nu au fost destul de isteţi să-şi doteze biroul cu fotolii mai largi sau canapele..., gândi în replică Bonifaciu.

Fabricius merită şi el să fie analizat. Să-l introspec-tăm, căci despre cele zece minute s-ar putea scrie pe puţin zece pagini. Este drept că şi el poftea la coapsele propriei neveste, deşi recunoştea că, totuşi, nu erau suficient de dezgolite. Aşa că nu înţelegea de ce se holba atâta Ionică, dar fiecare cu imaginaţia lui, îşi zise. Îşi aduse aminte de fostul lui coleg, pe nume Tristan de Lancelot, referent unu la serviciul sortat cifrele, care ducea o viaţă austeră, cu excepţia frecventelor vizite la restaurantul Bradul despicat. Fiind un ins capabil, mai ales în cercetarea de vârf, fusese invitat deseori la importante şedinţe de lucru, cu inşi veniţi pentru a da lecţii despre ce înseamnă cercetarea şi importanţa ei. Insă respectivii, pe numele lor adevărat *indivizi*, erau mari specialişti în tot felul de alte chestii. Vine astfel o brigadă de control, formată din inşi şi inse. Inşii erau decoraţi, insele erau

decorate şi purtau coc. Inşii nu aveau coc, dar unii erau tunşi scurt, iar alţii nu aveau ce tunde. Toţi erau fermi, activi, însufleţiţi de cele mai înalte idealuri şi, evident, revoluţionari.

Un ins începe:

-Cercetarea este. Savanţii noştri au renume. Nivelul depăşeşte cu mult. Dar nu am făcut totul. Vom face. Avem tot ce ne trebuie.

Atunci, ce să vezi, Tristan de Lancelot se ridică şi întreabă politicos:

-Nu vă supăraţi, ne puteţi spune ce este un fargelet ?

Insul, însufleţit, ferm, dur, decis, aşa cum îi stă bine unuia ca el:

-Fargelet este o nouă particulă descoperită recent de savanţii noştri care, beneficiind de cele mai bune condiţii materiale şi spirituale, au realizat progrese extraordinare, ducând ştiinţa noastră pe cele mai înalte culmi, căci cercetarea este o activitate care. Avem, este drept, realizări, dar nu am făcut totul! Să fim auto critici, deci! Şi să...

După câteva zile, altă şedinţă, altă convocare şi acum vine o insă cu pantofi bărbăteşti, taior maro, coc în vârful capului, belicoasă, periculoasă, fermă, dură, sură, mură, tură, însufleţită de cele mai înalte idealuri, soldată credincioasă, şi începe:

-Cercetarea este o activitate care trebuie să-i acordăm cele mai mari atenţii, dar trebuie să facem totul căci deşi sunt realizări, mai există multe lipsuri, disciplina lasă de dorit, preocuparea lasă de dorit. Şi atunci se ridică iarăşi Tristan de Lancelot şi întreabă politicos:

-Nu vă supăraţi, ce este un fargelet?

Individa, însufleţită, calmă, dură, fermă:

-Fargelet este o nouă formă de duet muzical, descoperită de savanţii noştri, care au dus pe cele mai înalte culmi ştiinţa, beneficiind... deci trebuie să răspundem grijii... şi-i face apoi un semn directorului. Acesta se apropie şi ea îi vorbeşte încet. Era clar, întreba cine e şi de ce pune întrebări provocatoare unor reprezentanţi ai... Directorul îi spune cine e. Individa se dovedeşte însă complet neinspirată, deşi până atunci acţionase conform modelului stabilit şi obligatoriu, întrebând:

-Dumneata nu te arăţi prea convins de cuvintele pe care le-am rostit aici sau mi s-a părut mie?

-Nu, de ce, vi s-a părut! se miră Tristan. Doar că nici eu nu ştiu bine ce este fargelet. Inchipuiţi-vă, de câte ori mă duc la Bradul despicat, ştiţi pe unde vine?, sau din maşină nu se vede, că e mic, lângă Brad, scrie pe o firmă cu albastru pe alb: Telegraf. Când ies de la Bradul afumat, pardon despicat... adică el despicat, eu afumat, ce să vedeţi, nu o să vă vină să credeţi, mai ales că nici nu aveţi sarcina asta, scrie Fargelet. Ei, şi atunci spuneţi-mi: mă pot eu clarifica vreodată?! Şi se aşază.

Individa a mai vorbit ce a mai vorbit, dar foarte puţin, si a ridicat şedinţa. Asa a si spus: şedinţa se ridică.

A doua zi, Tristan de Lancelot nu a mai venit la serviciu, iar postul lui de referent unu a fost ocupat de un tip, Emanuel. Cu o gură de crap şi ochii la fel. Altfel, tip simpatic, vorbăreţ. Făcându-i şi pe alţii să vorbească.

Nevasta lui Fabricius se ridică şi ea şi zise:

-Vă fac o cafea. E naturală, nu vă fie teamă. Busuioc şi ovăz furajer. Amară şi verde-neagră. Sănătoasă. Nu atacă nervii. Doar pancreasul.

Fabricius le zise:

-Domnii mei, este bine să facem conversaţie. Asa se cade. Banchetul nu este îmbuibare, ci şi spiritualizare. De obicei se ia în discuţie un text, clasic, o frază celebră şi se comentează. Asta ajută digestia, elimină toxinele şi astfel puteţi bea liniştiţi lintezolul, noul produs al industriei noastre alimentare, care depăşeşte produsele similare de pe plan mondial şi ajută atât de minunat populaţia şi sănătatea ei.

Se duse la dulapul cu lucruri preţioase şi luă o carte de format mic cu coperţi groase şi caractere ciudate. O deschise şi începu: Eclisiarhul 14, 15: „Şi era în adevăr pe acea vreme darul şi mila lui Dumnezeu într-acea ţară, cu linişte mare şi cu pace adâncă, deschizându-se toate schelile hotarelor, negutătoriile se lăţiau cu alişvelişurile lor la câştig, meşteşugăreţii sporiau în lucrarea lor, ţăranii îşi lucrau pământurile lor nesupăraţi de greutate, de dajdii, toţi se bucurau şi fără griji petreceau, ieftinătatea era la mărfuri şi la

dobitoace, boii, vacile, oile, caprele, cu puţin preţ, bucatele mai cu puţin preţ".

-Ei ce ziceţi? îi întrebă Fabricius. Nu răspundea nimeni. Ionică rămăsese cu ochii la uşa bucătăriei. Bonifaciu tocmai termina de notat şi încerca să recite ce scrisese. Atunci numesc eu, spuse Fabricius. Ionică!

Ionică se ridică în picioare. Începe:

-În acest text cel mai mult şi mai mult mi-a plăcut chestia cu dobitoacele. Aceasta înseamnă, zic eu, că nimic nu-i nou sub soare, că şi dobitoacele se găsesc pe toate drumurile şi numai de ele te izbeşti unde te duci, unde te învârti şi unde te urci. Mai ales acolo sus. Ionică se aşează şi, tăcut, urmărea zgomotul din bucătărie.

-Bonifaciu! strigă Fabricius.

Bonifaciu se ridică. Începe:

-În acest text, care ar trebui interzis, deoarece conţine elemente periculoase, am sesizat atitudinea pozitivă a autorului, îmi pare rău că a rămas necunoscut, faţă de ţărănime, cum că acesteia i-ar sta bine şi ar fi mulţumită şi fericită dacă şi-ar lucra pământurile fără dajdii şi că d-aia ar fi fost şi ieftinătate. În afară de asta, este un text provocator şi o minciună căci, reţineţi, cu atât mai mult va fi ţăranul mai fericit, cu cât vor fi mai multe dajdii peste el. Căci, reţineţi, este vorba de a îndeplini datoria patriotică...

Noroc că nevasta lui Fabricius vine cu lintezolul fumegând în paharele de plastic, altfel Bonifaciu nu s-ar mai fi oprit. Îi aşează fiecăruia în faţă paharul alb şi se aşează şi ea. Ionică... În fine, cred că ne-am obişnuit cu atitudinea lui, ba chiar începea să devină agasant.

Fabricius deschise cartea şi, sorbind o gură de fum, începu: Eclisiarhul 20, 21: „Poruncit-a ca nimenia în capitală să nu-şi închiză porţile ale căşii sale nici zioa nici noaptea şi de se va întâmpla vreo pagubă casnicilor din furtişag sau orice va împlini măria sa regele din vistieria lui şi a început a umbla zioa şi noaptea pe uliţă şi prin curţile nobileşti, uneori tiptil, alteori pe faţă, când călare, când pe gios, cu doi trei gealaţi după el făcea cercare şi la cei ce vindea pâine şi alte bucate şi pe la băcănii cumpărând câte ceva şi de-i găsea cu vânzare rea îi rădica şi-i pedepsea foarte rău şi le lua gloaba".

— Aşadar, dragii mei, ce reiese din acest verset? Reiese că, vrând-nevrând, bei Grigore aghiasmă. Că, vă întreb acuma, este bine, oare, ca capul unui stat să umble brambura aşa şi să controleze calitatea serviciilor către populaţie? Adicătelea ce dacă mai fură ăi din comerţ? Ce, ei nu e oameni? Nu are şi ei familie, nu are şi ei rude ? Şi apoi, ia gândiţi-vă, convivilor, banii ăia uriaşi pe care-i strâng ei, aurul acela, apartamentele acelea, milioanele acelea, nu au ce face cu ele ? Că după ce le ia la copii apartamente, maşini, unde dracu' să mai folosească bani? îi ţin sub saltea, în perete, sub duşumea, în grădini, la ei, la rude, la... Şi au şi ei obligaţiile lor, de-o pildă un doctor, că a ajuns o operaţie niţeluş mai dificilă la 50-60 000. Ce, e puţin? Sau poliţia, săraca, ce, ea nu are voie?, că ce salarii are biata pentru câtă ştiinţă are nevoie, câte studii şi cât efort pe care-l depune în slujba... Aşa că vedeţi, amicilor, acel câştig ilicit se topeşte, se repartizează, se egalizează şi astfel se realizează în mod automat, prin legile pieţii, acea echitate şi acea etică, atât de caracteristice pentru noi toţi. De-asta vă zic, ca o temă de discuţie, trebuie ca capul statului să nu facă controale inopinante, ci trebuie să fie anunţate cu cel puţin trei-patru zile înainte, ca să aibă oamenii timp să-şi spele halatele, să ducă marfa de sub tejghea în raft, chiar şi din alte departamente, inclusiv la cele de peste mări. Ce zici, Ionică? Ionică zice:

-Hâc! şi rămâne aici, cu bine cunoscutele lui gânduri.

-Tu ce zici, Bonifaciu?

Bonifaciu zice:

-Am notat tot. Verdictul îl vei afla mai târziu. Dacă îl vei afla vreodată!...

Şi se aşază pe marginea scaunului, cu genunchii lipiţi şi mâinile lăsate moale pe ei. Aştepta. Era evident că, în pofida ingurgitării lintezolului, care creează agerimi intelectuale, discuţia lâncezea. Fabricius era astfel nevoit, în calitate de conducător al banchetului, să nu zăbovească mai în profunzime asupra diferitelor teme propuse, ci să aducă în faţa convivilor alte idei, la fel de sublime şi plăcute urechii.

Deci Eclisiarhul 44: „Şi a fost îmbiat în caretă împărătească foarte împodobită cu lucruri de mare preţ. Dar ce folos dacă a fost muritoriu si toate au rămas de el şi i-a fost viaţa un vis".

-Ei? le dă ghes Fabricius.

Benchetuitorii nu aveau, evident, un spirit prea ales şi nici minţi iscoditoare. Ionică totuşi, fiind de faţă şi amfitrioana, încercă să dea dovadă de aşa ceva:

-Eu chitesc, începu el decis, că nu e bine să te
folosești de carete de dincolo cu mulţi căi putere, păzite
şi răspăzite, de case de oaspeţi şi castele renovate şi
alte chestii, că uite acuşi, cum zice Eclesiarhul, viaţa e
ca un vis, adică trece.

Mulţumit de rezultatul efortului său intelectual, se aşează fălos pe scaun, privind la stăpâna casei. Ea îl gratula cu un zâmbet, ceea ce pe Ionică îl făcu să vireze spre roşu. Acidul meu clorhidric, suspină în sine-şi, eu sunt hârtia ta de turnesol!

Bonifaciu terminase de înregistrat ceea ce declarase Ionică, fireşte satisfăcut, dar fiind obligat să ia cuvântul, îl luă.

-Vedeţi dvs., autorul, că numai el e de vină, are evidente porniri dăunătoare. Repet, cartea cu pricina trebuie interzisă, şi voi face propuneri în acest sens.

Căci ce dacă viaţa e un vis, iar puterea te mână cu armăsari focoşi şi doi câini negri de pază pe drumurile ei? Voi sunteţi nişte nulităţi. Aşa că nu vă puteţi da seama ce înseamnă să fii acolo sus, să ţii hăţurile într-o mână şi biciul în alta, să se dea toţi la o parte din faţa ta, să te flancheze Jens dArmes, să se ridice arcuri de triumf în cinstea ta. Asta da, e o viaţă trăită. Aşa că ce-i mai pasă ce mai e după moarte, dacă mai e ceva? Şi categoric că nu e nimic, nimic. Şi apoi, nu este firesc, pentru cineva care a luptat, care s-a jertfit, care în timp ce alţi tineri mergeau la filme, la curve, la meciuri sau învăţau pe la şcoli dăunătoare, el a trebuit să stea ascuns, să lupte şi dă-i şi dă-i, de a rămas aproape analfabet? Aşa că nu e normal ca acum când e sus să umble cu caretele pline de aur şi nestemate? Că dacă nu ar fi fost el, s-ar fi ales praful de visele înaintaşilor şi de Sistem, ca atare.

Victorios şi încălzit, Bonifaciu se aşează.

Fabricius era bucuros că, pe măsură ce înaintau în noapte, banchetul devenea mai animat. Aşa că se gândi să le propună o altă temă, tot din aceeaşi mare carte a naturii. Umane.

Eclisiarhul 101, 102: „Deci prea milostivul Dumnezeu auzind strigarea săracilor şi necazurile lor, văzând şi a văduvilor plângere şi tânguire, n-a mai putut suferi pre nesăţiosul şi nemilostivul domn care a zis în inima lui că nu este Dumnezeu să răsplătească"... Eclisiarhul 105, 106: „Şi lăsând acolo trupul după poruncă a zis harapul: este câinele cel ce a mâncat raiaua împăratului. Harapul a jupuit capul lui vodă şi spălând pielea de sânge l-a umplut cu bumbac".

Ionică sare neîntrebat:

-Măsura adoptată este justă. Până când trebuie răbdată foamea, împilarea, jaful, corupţia, nepotismul, minciuna şi nedreptatea?! Până când trebuie...

-Nu are rost să te enervezi, Ionică, îi spuse soţia lui Fabricius cu buzele ei carmin cărnoase, ştii că îţi dăunează. Mai bine aprinde o ţigară.

Şi Ionică, deşi revoltat până în esenţele lui secrete, se aşeză calm şi aprinse ţigara indicată. Bonifaciu râse batjocoritor.

-De ce râzi? îl apostrofă Fabricius.

-Pentru că, spuse Bonifaciu fără să se mai ridice şi punându-şi picior peste picior, din acest text se desprinde ceva ce toţi ăştia care înjuraţi, vă văietati, urlaţi etc. pierdeţi din vedere. Şi anume este vorba de o tradiţie foarte îndepărtată, toţi ăştia care vă smiorcăiţi pe la colţuri, prin trenuri, pe străzi, prin restaurante, acasă, nu sunteţi în stare nici măcar să ridicaţi degeţelul mic şi să amenințaţi cu el. Ţipaţi că vă strânge de coaie, că vă mor copiii de foame, dar la vederea unei legitimaţii sunteţi în stare să vă vindeţi prietenii, nevasta, mama, tata, strămoşii, căcându-vă pe voi în timpul ăsta. Şi staţi cu ochii în sus, aşteptând ceva, adică să se milostivească Dumnezeu. Şi iar râse. Sau alţii, cei mai curajoşi, fug. Fug unde văd cu ochii şi de acolo ne dau sfaturi. Şi iar râse. Mămăliga, băi, voi ăştia, nu face exploziune! Şi iar râse. Păi nu e mai bine de mine, care am înţeles de partea cui este dreptatea, adevărul şi puterea şi mă comport clar, tranşant, fără să-mi dăuneze la cord,

decât de voi, că de atâta abţinut de la spus ce gândiţi cu adevărat daţi în dambla şi diaree. Colon sensibil, ce mai încolo şi încoace. Şi iar râse. Şi anunţă: Petrecerea a luat sfârşit. Mersi de invitaţie. Se ridică. Plecă. Din uşă: Şi totuşi de ce ţi-a făcut cu mâna Giovani?... Şi ieşi.

Ionică se ascunsese în unul din ghivecele agăţate de stâlpul din salon, sperând să o surprindă. Dar fu descoperit. Îndreptându-se spre uşă, Fabricius îi zise:

-La revedere.

-Gud bai, îi răspunse Ionică trist.

CAPITOLUL 21

În care Fabricius se întoarce acasă

FABRICIUS coborâse. Îi plăcuse femeia din autobuz şi crezuse că şi ea îl plăcuse pe el. Dar se înşela, căci iat-o plecând. Decisă. O aştepta familia. Era o femeie serioasă, care... De aceea îi şi plăcuse. Pentru că avea şolduri largi, talie subţire şi ah, sânii! Am gusturi orientale şi gata. Pierd din cauza asta. Ca acum ! Pierd timpul. Până vine alt autobuz, mă prinde seara. Să vezi scandal acasă!

Vine un autobuz, pleacă, vine altul, pleacă. Cine se poate urca? Pe scări, pe roţi, pe acoperiş, oameni peste oameni. Şoferul de-abia mai reuşea să strecoare o privire de profesionist şi să evite, în ultimul moment, accidentul. Oameni, fiinţe. Autobuzele nu sunt fiinţe, deşi seamănă. Sunt maşini. Iubitoare ca o mamă, primitoare ca Lumea Nouă. Autobuzele îi culegeau pe cei necăjiţi din staţii. Erau gata să plesnească, gata să sucombe la primul hop, dar tot îi primeau la pieptul lor din pană cauciucată. Gâfâiau precum gravidele în luna a opta când urcă scările în lipsa liftului, oprit, fiind oprit curentul. Pe scara autobuzului, curentul e viguros. Aşa cum îi trebuie unui popor viguros, mândru şi independent. Căci în asta se vede forţa unui popor. Tăria lui fizică şi morală. Cum reuşeşte el (poporul) să rabde... Poporul, forţa lui aici se vede. La autobuze şi femei. Uite-l! Vine! Ba nu, se retrage. Unul gol! Autobuzul, nu, poporul, da! Pe autobuz, deci!... Dacă poţi.

Un grup masiv de liceeni şi liceene. În uniforme specifice, albastru-grosolan, ca nişte ciori greşit vopsite.

Proaspăt scăpaţi de la orele de seară, elevi la zi din ateliere, ciudat numite şcoală, după o şedinţă despre şi de dare de seamă (cui?) şi alegeri (-le cui?). Într-un meleu deschis s-au defulat, rostogolindu-se peste autobuzul care îi privea speriat, cu ochii lui mari, limpezi (bovini). Ii ocupară interiorul, stând confortabil pe scările care zăngăneau vesele, izbite de asfaltul drumului modernizat.

O iau pe jos, îşi spuse Fabricius. Şi mă gândesc ce aş face dacă aş fi responsabil la o măcelărie. Ce aş face ? Rumen şi cu ghiuluri de aur pe degete, cu o maşină pentru mine, una pentru copilul pe care l-aş avea. Orice măcelar e musai să aibă copii, cui să laşi agoniseala atâtor ani luminoşi şi prosperi? Sau la controlul comerţului, sau şef la teapeleu, sau ehe! Poate cel mai bine ar fi fotbalist. Nu au învăţământ politic, pot să înjure cât poftesc, căci tot terenul e al lor. După socotelile mele, nici unul nu câştigă mai puţin de... plus ce mai scot.

Rezemaţi de zid, stând jos, acoperiţi de ziare, legănându-şi copiii adormiţi, îl priveau. Ochi mari, încercănaţi, goi. Poate că a izbucnit războiul pe strada asta, îşi zise. Sau poate sunt cei morţi în ultimul război. Or fi înviat. Săracii, suflete damnate, căzute pentru o cauză care nu există, văzând întuneric pe stradă, ieşiseră devreme. Nu se mirau, că erau obişnuiţi cu războiul. Asta e - război, foamete, lipsuri, întuneric.

Aliniatul 1: Iată a venit maşina! De pui! Bărbaţii înjură, femeile înjură, tinerii înjură, bătrânii... bătrânii îi înjură pe tineri. O manifestare etică.

Aliniatul 2: Vine doamna Ratona.

- Ce faceţi? întreabă Fabricius. Mergeţi să luaţi? Pui? Aveţi rând lăsat? Nu mai aveţi nevoie de scaun, că puii au venit. Doamna Ratona, cu un accent ascuţit, îl privi circumflex. Întrebările lui Fabricius, deşi dovedeau spirit de^eooperare, erau superflue. Ca să nu spun tâmpite. Uitase că doamna Ratona e medic. Asta îi plăcea la ea. Pieptul (din nou, ah, pornirile orientale,

atât de neînţelese în Occident, unde chiar doamna Ratona avea un frate cu stare, judecând după pachetele de gumă de mestecat pe care i le trimitea de trei ori pe an). Din păcate acum era strivit, excitant, de scaun. Pieptul, firește.

-De ce? vrea să atenueze această blasfemie. Este un scaun de ocazie. O piesă autentică! A fost făcut, cu mâna lui, de primul ministru din Epoca Hohe II!

-Minunat, exclamă Fabricius. Înseamnă că... se hazarda.

-Da' de unde, interveni doamna Ratona. O ocazie. În rate. Lunare.

Cam un sfert din salariul ei, gândi (de data asta) Fabricius. Dar ce am azi? se miră el (tot în gând). Sunt invidios. Doamna Ratona cu sânii ei (ah!) este un pescăruș care îi vestește țărmul apropiat unui corăbier rătăcit. De pildă Ulisse.

-Dar ce drăguţ! reluă (cu voce tare) Fabricius. Se vede (oare ea vede la ce mă uit eu?) că aveţi gust. Soţul, domnul Katz, ce mai face?

-Mutre, spuse peltic doamna. I se pare că el face totul. Ca şi cum (zâmbi şăgalnic) ar putea. O să-l pun alături de pianină.

-Pe domnul Katz?! se sperie, dar nu exagerat, Fabricius.

-O, nu, zâmbi liniştitor doamna, scaunul.

-O mobilă excelentă! completă Fabricius.

-Mobilă? se indignă doamna. Un instrument de excepţie. Pentru fiul meu. Un talent excepţional. Nu-i place matematica. E atât de sensibil...

-Pentru acompaniament, sări bucuros Fabricius.

-Exact! Profesoara este mulţumită.

-Profesoara? se miră (în sinea lui) Fabricius. Precis e profesoara pe care am văzut-o ieşind de la ei. Avea un cur (ah, iar animalul din mine) de toată frumuseţea.

-O doamnă bine.

-Da? se miră doamna Katz. Nu am observat.

Părea că s-a bosumflat. Părea că vrea să spună ceva.

Fabricius se sperie. Ştia ce limbaj colorat au medicii. Dar nu se întâmplă nimic, aşa că putea că continue să privească scaunul. Lipit de... Acum mă abţin, îşi impuse Fabricius. Deşi nu ar trebui. Abţinerile fac rău. Ar putea să i-

o spună direct. Doamnă, ştiu că sunt un porc,-dar aşa suntem făcuţi noi, bărbaţii. Aş vrea să văd. Dar uite că mă abţin. Aşa se clădeşte un infarct. Femeile de ce nu mor de infarct? Pentru că noi, bărbaţii, ne abţinem, ne ascundem durerile şi dorinţele, trebuie să ne păstrăm calmul. Şi toate astea ne subminează cordul.

Doamna Ratona plecă. Fabricius nu se oferi să-i ducă scaunul. Ce ştie ea ce e în inima lui! Si de ce n-a venit cu maşina? Ii era frică să nu-şi julească spătarul. Stă aproape. Aproape? O lumină îl lumină. Intrase sub singurul felinar aprins de pe stradă. Era aproape de casă. Intuiţia lui se dovedise din nou perfectă. Pescăruşul fusese atât de aproape de ţărm. Se aflase tot timpul pe drumul lui obişnuit. Ar fi fost greu s-o ia razna. După atâta amar de viaţă sedentară.

Dând colţul deci, Fabricius a intrat într-un univers cunoscut (unii zic universul familiar, dar consideră că este imposibil ca un univers să decadă până într-atât). Băcănia era închisă.

Aliniatul 3: Imnul

Când Fabricius a trecut prin faţa ferestrei deschise se auzea imnul. Începea programul de noapte al televiziunii. Atunci dibui el linia. Tocmai când se afla cu vârful degetului (arătător) pe capătul liniei, auzi brusc, ca o revelaţie (minunea aceasta se întâmpla zilnic, dar pentru Fabricius, mereu entuziast, era tot o revelaţie) cuvintele cheie ale Imnului: Societatea se clădeşte cu elan muncitoresc! Iată, aflase! Şi totul se explica.

Aliniatul 4: Paşii lui Fabricius

Paşii lui Fabricius, tot mai apăsaţi, răsunau în noapte.

Capul la dreapta. Capul la stânga! Pentru onor prezentaţi arm!

Fabricius era fericit. Un sentiment profund. De vigoare. Care îi purta paşii. Nici frică parcă nu...

Aliniatul 56 : Patrula!

După colţ, patrula. Câte doi. Unul cu pistolul, altul cu mitraliera. Altul civil. Mergeau încet. Fabricius i-a văzut? Se pare că da. Îşi corectează ţinuta. Prea mult elan, îşi zise, strică. Lor nu le place să gândeşti prea mult. Singur, noaptea! Altfel ar sta lucrurile ziua! Fabricius a început să meargă mai încet. Fâş, fâş. Paşii lui să fie oare cei care fâşâie aşa pe asfalt? Fâş, fâş. Patrula se apropia. Erau, în adevăr, 5-6. Păreau tineri. Se pare că nu le plăcuse munca. Şi apoi, de, albastru, albastru, pistol, pistol, puşcă, puşcă, plus leafa, dar ce leafă! Mă bucur nespus că putem trăi şi munci în această epocă. Patrula se apropie. Tineri, parcă am mai spus. Da, dar nu păreau. Ameninţătoare bastoane de cauciuc, puşcă mitralieră. Era clar, individul din faţă nu le plăcea. Avea un ziar în mână şi îl văzuseră chiar cum bătea pasul. Ca la paradă. Noaptea! Ţinea ziarul sus. Un gest ce putea să însemne... Tineri, tineri dar se pricepeau! Şi cine se pricepe ştie.

Fabricius văzu poarta casei sale. Trei paşi. Ei, albaştrii nu mai aveau decât vreo şase. Poate cinci. Să ştii că ajunge ! Adică ajunge înaintea lor. Să merg încet. Să nu intru în panică. Merg noaptea. Şi ce dacă nu e lumină? Primul pas. Al doilea pas! Ei mai au trei. Se uită la mine. Să merg mai încet. Nu trebuie să fug tocmai acum. Când fugi, câinii se reped. Să-mi păstrez cumpătul, mergând încet. Al treilea pas. Tronc! intră şi închide poarta. Dispare pe gang, iute, iute. Uite-i, se uită! După mine! Rămân în faţa porţii. Ce-or fi făcând acolo? Noaptea...

Dar ce-mi pasă! Sunt dincolo de uşă. S-or fi uitând pe gaura cheii? Se mută de la geam la geam. Dincolo de uşă, o adunare. Nu se strigă, se gândeşte. Dincolo de uşă. O formă de protest. Mai bine decât nimic, nu-i aşa?! Nu?

CAPITOLUL 22

În care Fabricius se află în casa ce pare a fi a lui

ÎNCHISE uşa. Era satisfăcut. Scăpase. Dar dacă totul se petrecuse în mintea lui ? Dacă, de fapt, nici nu ajunsese acasă? Putea să fie, de exemplu, într-o trecere. Adică un pasaj spre o altă dimensiune. Aşa se spune, nu?

Privi în jur. Totul era însă atât de familiar. Acelaşi univers. Adică, scaune, oglinzi, scaune, bucătărie, covoare, baie, bibelouri, cărţi, perdele. Un acvariu! Să fi avut el aşa ceva? În acvariu, peşti roşii, galbeni, albaştri. Se mişcau. Aparent fără sens. Dar trebuie să fi existat un sens. Îşi apropie faţa de acvariu. Peştişorii se repeziră. Să-l fi recunoscut? Cum li se părea? Uriaş, aşezat undeva departe, dincolo de cortina de sticlă. Deodată se simţi zeu: Pot să-i las să trăiască sau să moară (de foame). Să-i împiedic să se mai înmulţească în lumea lor albastră. Mda! Dar o fi bine? Ia, lasă să-şi ducă viaţa cum ştiu ei. Să creadă că ei decid. O subtilitate divină! Să se omoare între ei. Nu se gândesc decât să mănânce, să se împreuneze.

Fabricius se ridică. Rolul de zeu suprem începuse să-l plictisească. În fond şi noi, zeii, suntem mărunţi. Şi muritori. Pasiunile noastre, la fel. Doar că le dăunează altora. Se duse spre fereastră. În lumina slabă de la capătul gangului nu se mai ghicea nici o umbră. Răsuflă uşurat. Am scăpat! Dar dacă

asta este casa mea ar fi trebuit să-mi găsesc nevasta. Să fi greşit oare până într-atât?

Doamna... trebuie să-i spun, odată şi odată, ce aş dori de la ea. Ratona nu fusese deci pescăruşul vestitor? Iar m-am înşelat! Niciodată nu o nimerise cu femeile. Nevastă-mea! îşi aminti el brusc. S-o caut. Aici nu e, acolo nu e, în camera ailaltă nu e, în baie nu e. Uite aşa începe călătoria în jurul camerei mele!

Dorul de soţie devenise acut. La lingurică! Nu mâncase de dimineaţă şi nici nu observa a fi ceva pe masă. Ce i-ar fi plăcut să vină de la un serviciu important! Ea să-l aştepte aranjată, el s-o sărute pe frunte, cald, cu dragoste, *I love you*, ea, *I love you*, el s-o ia de mijloc, ea să-l conducă, ea, că el e tracasat de atâta serviciu, unde câştigă suficient ca s-o ţină pe ea acasă, să întreţină copiii pe care nu-i au, dar pe care oricum îi gândeşte, ce, cu gândul faci copii?, dacă ea nu vrea, nu vrea şi pace, că de, ea, *I love you*, îi scoate papucii, stai aici în fotoliu (sau pe fotoliu!), vrei, zice ea, sau nu vrei, el zice că vrea, dar cu sodă, sodă n-am, dar avem detergent, zice ea, bun şi ăla, zice el, iar în casă e cald, afară bate vântul, în cămin arde o flacără prietenoasă şi ea iute, iute, dar fără zgomot, aşază serviciul (! ?) de masă, se mişcă cam încet, îi convine, stă toată ziua acasă şi mănâncă, doar eu trebuie să mă spetesc. Darling, îi zice ea, e gata masa, el oftează, se întinde mulţumit, pune ziarul deoparte, o ia iar (de unde rămăsese), ce l-o fi apucat cu pupăturile, Darling, sunt fericit, îi şopteşte el înainte de a se aşeza, Şi eu, darling, Aşadar suntem la fel de fericiţi, spune el sorbind deja din supă, dar parcă mai trebuie ceva aici lângă noi, încearcă el o aluzie, Iartă-mă, iubitule, am uitat piperul, dar ştii că doctorul ţi-a spus că bila ta nu, Dă-l dracului, scumpo, de-aia e doctor, să spună doar nu şi nu, nu pricepe aluzia, îşi spune, trebuie s-o iau odată şi odată mai direct, mai cu... se şterge delicat cu şervetul la gură, serveşte şi felul doi în tăcere, delicioasa friptură de berbec după o reţetă londoneză, adoră englezii, sunt un popor atât de, şi felul trei e ceva deosebit, franţuzesc, adoră franţujii, sunt atât de, Ei, să ne fie de bine, dragule, o cafeluţă, şi o aduce caldă, aburindă, Draga mea, ia şi tu loc, aş vrea să discut ceva cu tine, important (Mai direct, mai...), Iartă-mă, iubitule, dar trebuie să dau o fugă la

Angi, ştii că o să aibă un copil, Păi, tocmai că ştiu, Eu ador copiii, Atunci de ce, Pa, iubitule, nu stau mult, bea-ţi cafeaua şi termină de citit ziarul, este un articol teribil al lui, pa, pa, pa, pa!

Revenindu-şi din reverie nu vede nimic. Deschide frigiderul. Gol. Adică aproape gol. Doar un fel de şuncă din soia, deja înflorită, care aşteaptă recoltarea. Şi o sticlă de lapte, pe jumătate goală. Un frigider indecent, bate vântul prin el, de aia o fi aşa curent în casă. Apropo, să dau drumul la lumină. Dar nici lumina nu vrea, nu încă. Atunci se aşează cu capul între mâini. Ai fi zis că se gândeşte la ceva, dar el nu poate nici să gândească de foame. Să dea drumul la radio. Ăsta da, vrea, că e pe baterii. În flanc: artileria uşoară. Bucurii. Progrese. Stele nepieritoare. Luceferi. Bum, bum, bum, bine, bine, bine. Incomparabil, genial, viitor de aur. Apoi atacul final: infanterie, tancuri, aviaţie, tot tacâmul. Radem tot! Rezistenţa imposibilă. Milioane de prizonieri! Victoria deplină! Geniu! Incomparabil! Indispensabil! în genunchi. Ură, ură, ură peste tot, numai ură. I s-a urât. Se întinde. Cască. Cu poftă. E drept, cu pofta stă bine. Are tot felul de pofte. Dar ţi-ai găsit să se împlinească vreuna. Ridică mâna molatec, o lasă jos blând, caută pe raftul de deasupra capului, găseşte fără efort, ridică în dreptul ochilor căprui şi începe să citească, râvnind la un antricot de vacă, de porc, de pui sau de gâscă, ceva care să conţină proteine animale, cu excepţia unui şacal prăjit. Deschide exact unde trebuie. Adică acolo unde rămăsese.

Lectură: „Şi veniră alegerile. Se stabilise să se facă alegeri libere sub supravegherea marilor mahări. Dânşii se şopocăiseră ce se şopocăiseră la malul mării şi o dăduseră pe rachie tare, că ce puteai face, asta era singura bucurie care îţi mai rămăsese după trei mandate pline de plictis. Aşa că erau reprezentanţii marilor mahări, câte unul de fiecare parte, cu excepţia unuia care avea ceva mai mulţi, socotind după urmele de şenile lăsate pe străzile prost pavate. Şi aşa avuseseră loc, firește, alegeri libere. Pentru un viitor strălucit".

Fabricius închise alene manuscrisul. De fapt cui îi mai pasă? se întrebă el căscând.

Se uită la ceas. Este ora când s-a dat drumul la lumină. Personal nu-i păsa. Întunericul reprezenta de mult pentru el o a doua natură. Mă mir că nu mi-am pierdut vederea. Dar se gândea la atâţia alţii care aşteaptă. De atâţia ani. Lumina.

Fabricius cască. De mâine gata, mă revolt. Şi se ridică. Deocamdată să văd dacă există posibilitatea reală de a servi masa. Deschide încă o dată frigiderul şi observă că nu se întâmplase nimic, nici o minune. Degeaba venise curentul.

CAPITOLUL 23

Sau o nouă zi

PIPI now! strigă Fabricius a doua zi dimineaţă, sculându-se bine dispus. Azi e o zi mare, îşi spuse, ascultând susurul liniştitor. Voi cunoaşte un director mult mai mare decât cel pe care îl ştiam. Văd că rinichii îmi funcţionează bine. Asta pentru că seara beau ceai. De sunătoare. Şi mănânc mere. Două pe zi. Sunt un adevărat medicament! Directorul s-ar putea să facă pe nebunul! Că cât, că mâr... Ce dracului, nici hârtie igienică nu mai e ! Cine ştie când s-o mai găsi. Toată lumea dă buzna ca nebuna când vine! Şi pleacă încărcată de suluri. Ar trebui raţionalizată! Fiecare cur un sul! Pe lună. Sau invers! Mă întreb dacă... Uite şi coşurile! La vârsta mea! Asta pentru că viaţa sexuală îmi este redusă la zero. Din cauza nevesti-mii. E supărată, e obosită, e bolnavă, e... dar cum nu e. Cât despre alte femei, sunt prea timid. Sau prea comod. Noroc că visez noaptea. Aşa mă mai uşurez şi eu, deşi trebuie apoi să-mi spăl pantalonii de pijama. Drumul impotenţei îmi este deschis, dar le arăt eu lor. Astăzi sunt hotărât. Directorul este o persoană foarte, îl interesează modernizarea sistemului informaţional. Implementarea calculatoarelor. Parcă aşa se zice. A fost desemnat să se ocupe specialistul în programe Caragea. Drumul spre culmi poate începe de acolo. De la întreprinderea pentru creşterea taurinelor şi găinilor. În culturi duble ! Printre rândurile de tauri se cultivă găini de rasă. Orice palmă de grajd

trebuie utilizată! Asa, cel puţin, mi-a spus. La telefon. Dar la telefon se poate spune orice. Nu se vede că minţi. Costumul ăsta s-a dus dracului. II îndrăgesc însă ca pe un fiu unic.

Cu bărbia împinsă în faţă, hotărât, fercheş şi bine dispus, astăzi dau piept cu înălţimile carierei mele.

În staţie, acelaşi bâlci. Trotuarele pline, strada plină, maşinile claxonau disperate. „Mă numesc albastru, mă numesc candoare", se auzea un cântec voios. Un detaşament de miliţieni, tineri absolvenţi ai Academiei de Poliţie. Pe scară, pe scară, fredona molipsit Fabricius, agăţat de o bară ascunsă, undeva spre interior, de spatele atâtor... cum se numesc?

Ajunse. Coborî. Ceaţă. O ceaţă care păzea orice secret. Nu mai deosebeai stâlpii de băieţi. Aveau paltoane şi şepci din blană de iepure. Stâlpii erau goi. Mănuşi cu un singur deget la centură. Dar ce deget! Calibrul 1. Se apropia văzând cu ochii. Vorba vine. Ceaţa era la fel de deasă, aşa că nu prea vedea mare lucru, dar simţea. Al şaselea simţ mătura cu fascicule invizibile drumul, străpungând ceaţa. Ştia precis unde trebuie să ajungă. Conştientiza, adică, acţiunea. Nu se afla sub impulsul unui dicteu automat. Care să-i spună: du-te colo, ba dincolo, calcă cu stângul, ocoleşte pe dreapta sau cine ştie ce alte ordine greu, dacă nu imposibil de urmat. De un om normal, el nefiind poet, scriitor, pictor de geniu. Era un Nimeni. Se şi mira, de altfel, cum treceau toţi fără să se ciocnească de el. Aşa că realiza fiecare pas al său. Se bucura de libertatea de a pune un picior după altul. Ajunsese.

Undeva era o uşă larg deschisă. Aparent. Nu se înfricoşa. De mic citise mult. Ucisese nenumăraţi zmei. Mai avea şi acum sabia de lemn în pod. Ruginise de cât sânge înghiţise. Lemnul absoarbe.

-Dumneavoastră? îi ţinu calea o voce.

-Eu?

-Da, dumneavoastră. Unde mergeţi?

-La...

-Lăsaţi legitimaţia sau buletinul.

-Pe amândouă?

-Am zis sau.

-Scuzaţi, n-am fost atent.

-Camera 58 976. Etajul 42. Liftul nu funcţionează. E întrerupt curentul.

Se aşează la coadă. O râmă uriaşă. Mii de picioruşe. Deci nu era râmă. Era miriapod. Îi dădu mâna celui din faţă. Îi dădu mâna (nu aceeaşi!) celui din spate. Uniţi. Oamenii erau solidari. Puteau astfel înconjura globul pământesc, milioane de mâini, albe, galbene, negre, pentru a-l salvgarda. Aşa se spune. Ba nu, aşa se scrie. Într-un cuvânt, cu toate că sunt două.

Etajele se perindau. Râma-miriapod se ţâra, se poticnea, strănuta, ridicându-şi în acelaşi timp mâinile la nas, se răsfira pe coridoare, se subdiviza, făcea muguri, năştea alte zeci de râme, pierdute pe coridoarele prăfuite.

Uite şi camera 58 976, etajul 42. Între timp, lifturile începuseră să funcţioneze, căci şi aici venise lumina. Asta e bafta mea, îşi zise şi bătu. Nu-i răspunse nimeni. Normal! îşi luă inima în dinţi şi intră. O secretară ochioasă şi ţâţoasă stătea. Doar era secretară de director la tăuraşi! Oricum, se vedea pe faţa ei că nu are grija zilei de mâine şi nici pe a celei de azi, fiindu-i răspândită pe faţă, ca îngrăşămintele organice pe un câmp neted, o întindere fără ridicaturi, adică netedă (câmpiei i se mai spune şi şes), pe şesul feţei deci, o expresie de saţietate. Deh, agricultură, intensivă!

Se înţelege, nu-l băgă în seamă, deoarece bătea cu degetele în birou. Dactilografia ? încă nu. O prinsese (ah, ce n-ar fi dat!) în timpul încălzirii pentru gimnastica în producţie care urma în biroul directorului general, a cărui placă se afla agăţată de uşă. Numără. Directorului îi lipseau douăzeci de dinţi.

Sunt, începu. Am fost che...

-Da, ştim. (Ştie! îşi zise speriat.) Aţi fost convocat. Trecuse la altă mişcare de încălzire. Un fel de supt

biberonul, plescăicios, sau plesnicios, sau ceva ase-mănător.

-Deocamdată avem o delegaţie de străini.

În acest moment se ridică în picioare, îşi îndreptă spatele, îşi încoţopeni ţâţele şi porni cu paşi hotărâţi spre uşa cu placă. Intră. Fabricius se uita lung după curul ei care dispăruse legănat în spatele uşii capitonate. Întâlnirea

avusese loc sau urma să aibă? Care dintre ele ? Dar iată, uşa se deschide scurt. Un braţ alb, la capătul căruia ghicea aceleaşi ţâţe senzaţionale, gol, smulse de pe uşă placa directorului. Acum era nevoie de ea. Mişcare fulgerătoare. Şi totuşi îi făcuse semn. Dar ce semnificaţie să fi avut? Să-i fi indicat hârtia asta ? O luă. Citi. Sunteţi delegat pentru implementarea unui sistem de îngrăşare a taurinelor cu ajutorul calculatorului de buzunar. Nu avem fonduri pentru investiţii mari, nici grajduri. Semnat...

Fabricius se simţi... greu de precizat cum. Avea acum o dovadă palpabilă.

Ce o să zică directorul? Al lui, firește. Dar Gabriele? Iar o să adauge ceva la... Nu are decât. Dar nevastă-sa? Păcat. Secretara nu mai ieşea. Doar nu degeaba intrase la directorul de taurine. Nu mai avea rost să aştepte. Câmpiile grase, mănoase îl aşteptau. Plugul pătrundea adânc, răsturnând brazdele negre ale unor recolte viitoare. Aceasta este o problemă esenţială. Este problema noastră, a tuturor. Liftul mergea. În stradă, o ceaţă curată, sănătoasă. Plăcută.

Lectura 2 după *Cavalerii mesei rotunde.*

Contabilul Raoul se întâlni în ceaţă cu Fabricius. Îşi dădură mâna şi nimeriră din prima. Raoul i se plânse, scoţând vălătuci impresionanţi de ceaţă, că în lipsa sa seniorul Lunel se ridicase cu obrăznicie la rangul de contabil. Gata de orice crimă, într-o zi de noiembrie când dEh ieşise din castelul său, fusese primit cu efuziune de preotul de Guguleţu, care îl luase sub oblăduirea sa şi-l depusese într-o cameră din donjon. Aşa că acum, cu o voce dogită, contabilul Raoul îi cerea lui Fabricius răzbunare. Fabricius i-a promis cu toată amabilitatea de care era în stare, strângându-i călduros mâna, înainte ca dEh să dispară în ceaţă.

O întâlnire apăsătoare. Putea duce la declanşarea unor evenimente rutiere cu consecinţe grave. Mai ales pentru conducătorii tentaţi să apese prea mult pe acceleraţie. Dar pentru un om ca Fabricius? De aceea grăbi pasul. Ceaţa se ridicase simţitor. Pe trotuarul de vizavi scria Pâine. Pe o firmă. Aceasta este plimbarea lui Ulisse într-un arhipelag ciudat numit Dublin, răscolit de amintiri sângeroase.

Apare o demoazelă, încinsă cu o sabie.

-Demoazelă, o întrebă Fabricius, pentru ce te-ai încins cu această sabie? Să ştii că nu ţi se potriveşte deloc.

Demoazela, cu sânge rece, îi răspunde că sabia e pricină de poticnire, şi că:

-Aşastî spadî îmi faşi multe griji şî necazuri.

-Dar de ce? întreabă Fabricius.

-Pentru că, vezi matali, de ia nu mă pot libera decât dacă găsesc un cavaler aşa cum îmi plaşi mie, cu braţe puternice...

-Doar atât? surâde timid, dar încrezător Fabricius.

-...şi îndrăzneţ în faptili sale, continuă demoazela netulburată. Am fost piste tot, da dijaba, că câţiva cavaleri au înşercatără s-o scoată, dar n-au izbutitără neam.

-Mare minune, îşi zise Fabricius. Dă-mi voie să încerc şi eu, rosti cu voce tare.

-Apăi, aişi? se minună demoazela. Pi stradî?

-Da unde? îşi dădu cu presupusul Fabricius. Acasă nu pot. Sunt însurat.

-Pi mini nu mă deranjazî diloc, şefu. Numa să putem sta liniştiţi o vreme. Merjem la grădiniţî şî luăm seva de-ale gurii, că de, nu m-am angajat decât di două săptămâni şî şefu o zis că-mi dă banii la sfârşitu lunii, după şi înşarcă şî el cu sabia.

Fabricius îşi estimă rapid suma disponibilă. Era cu mult sub nivelul minim garantat, deşi se miră că îi avea şi p-ăştia, având în vedere că datoria externă pe cap de locuitor o întrecea cu mult pe cea a ţărilor din altă lume (lumea viitorului, numită de aceea şi lumea a treia). Singura soluţie pentru a ieşi din această prelungită jenă financiară ar fi fost o nouă ordine economică, de exemplu să anunţe sus şi tare ca o favoare deosebită oferită creditorilor săi că nu mai are de gând să-şi achite datoriile. Dar ce-i de făcut până atunci? Cu demoazela! Dracu m-a pus s-o opresc? O ştiam vag, poate am cunoscut-o la vreo coadă, poate la poştă, când mergeam zilnic să văd dacă nu-mi mai venea vreun mandat, că în timpul studenţiei... dar acum de la cine să mai vină?

-Să mergem, îi zise demoazela. Dar să nu ni întindem prea mult.

Aha, acum ştiu de unde o cunosc. Să fi lucrat la financiar contabil? Sau la planificare?

-Bine, zise ea, numai să scap de necazul aista.

Au mers, aşadar, la grădiniţă. Nu mergea în schimb gazul, la bucătărie. Fabricius avea noroc. Au ieşit mulţumiţi (mai ales Fabricius), oprindu-se veseli la un chioşc cu pateuri puse la rece. Tari? întreabă el. Tare bune!, răspunse vânzătoarea. Singurele! Aşa că au cumpărat. Fabricius a servit-o cu eleganţă pe demoazelă, oferindu-i pateul într-o bucată de hârtie higienică (uite că au să dea şi la alţii!). Acum mergeau tăcuţi, unul lângă celălalt, rontăind colţurile pateului, căutând un loc mai izolat, un parc de exemplu, acolo unde scria clar, alb pe negru, că nu e voie cu câini şi biciclete decât până la o anumită vârstă (a bicicletelor). Se aşezară pe o bancă. Deasupra ciripeau păsările. Frunzele, fâs, fâş! Soarele strălucea (imposibil de redat). Tot tacâmul pregătit pentru încercare. Fabricius se şi apucă să tragă spada din teacă. Trase cu putere, dar spada, ba!

-Cavalere, spuse demoazela cu gingăşie, nu e nevoie să te învârtoşezi atât, că-ţi dăunează şi-ţi ies ochii din cap, plus că-ţi plezneşte prapurele. Că celui ce îi e dat să o scoată o va face cu multă uşurinţă.

-Ai dreptate, spuse Fabricius.

Demoazela îi ghici gândul şi roşi în obraz. Tocmai când îşi luase gândul de la vreo satisfacţie, iată că trece pe alee un câine ciudat la capătul căruia, spre coadă, mergea un cavaler, pe nume Balin, alias Belin sau Pelin, care zăcuse până atunci vreo jumătate de an. În temniţă, pentru că sustrăsese o sumă de bani de la un fraier ce adormise cu capul pe masă şi cu salariile într-o geantă, neagră desigur.

Corcitura de viezure cu hârciog care îl trăgea de funie se oprise să se uşureze pe monumentul naturii (platan originar din ambele Americi) sub care stăteau cei doi, cu un început de răceală între ei. Văzând canonul demoazelei, se băgă în vorbă. Cum era însă prost îmbrăcat, pentru că nu avusese timpul socialmente necesar să treacă la o ţinută adecvată, se arătă la

început temător. Dar luându-şi inima în dinţi (javra dăduse cu ochii de o căţeluşă cu ochi albaştri, că de, şi câinii sunt oameni), grăi:

-Demoazelă, te rog, dă-mi voie să încerc şi eu. Cu toate că sunt îmbrăcat atât de sărăcăcios, pot ca să-ţi zic că sunt îndreptăţit să fac încercarea acolo unde ceilalţi lorzi nu au reuşitără. Inima îmi spune că voi izbândi. Căci mă simţ în putere.

În adevăr, Pelin trase sabia afară. Demoazela se uită la ea şi îi plăcu. Fabricius se minună şi el foarte.

-Sunt sigură că acesta este un cavaler curat, cel mai curat din câţi am cunoscut, îşi dădu iute cu părerea demoazela. Şi acum, nobile cavaler, te rog să-mi înapoiezi spada.

Dar ce să vezi! Balin sau Belin sau Pelin nu mai voia. Pasămite n-o mai putea ridica. Demoazela se ofuscă brusc şi îi zise de la obraz:

-Nu eşti deloc fără prihană. Te vei căi amarnic! se transformă într-o adevărată furie. Sunt îngrijorată din cauza ta, adăugă blând. Dacă ţii cu tot dinadinsul să-ţi las spada, ţi-o las, se înfurie din nou, dar acest lucru va fi spre pieirea ta.

Spunând aceasta, demoazela se ridică de pe bancă şi plecă tare amărâtă. În urmă, Belin îşi luă javra şi plecă şi el. Fabricius rămase pe bancă. Asistase la o dramă. Venindu-i un gând, se ridică şi fugi după Balin.

Fabricius era şocat de maniera în care fusese repezit de un individ ca Pelin, pe care îl cunoscuse mai demult, pe vremea când, pentru că obţinuse primul loc la concursul de dansuri într-un picior, fusese trimis, împreună cu alţi fruntaşi în diferite concursuri profesionale, ca alergatul în sac, prinde porcul sau alte acţiuni de interes obştesc, precum celebra operaţiune Triplu R, cu efecte colosale asupra stării de spirit şi a mersului (înainte), la o cură de ape minerale, dove-dindu-se că avea pietre la bilă, dar nişte pietre speciale, cristaline, transparente, care nu ieşeau la nici un aparat de văzut în străfundurile umane. Acolo îl cunoscuse pe Pelin, proaspăt agent, înainte de a deveni delincvent, trimis şi el să urmărească tot ce scoteau din ei aceşti indivizi care ascundeau (toţi) câte ceva în organele lor interne, să clasifice şi să raporteze.

Se cunoscuseră tocmai când Fabricius se apleca asupra izvorului, împreună cu alţi fanatici încrezători în izbăvire şi vindecare, iar Pelin, care mai apoi avea să se numească Belin, îi privea îngândurat, sau cel puţin aşa părea, de după o tufă de plante specifice acelei zone submontane. Ochii li s-au întâlnit în clipa în care buzele lui Fabricius atingeau suprafaţa şuvoiului de apă. A rămas aşa, cu ochii ţintă la tufa care se mişca, poate ameninţător, poate prietenos, lăsând izvorul să-şi facă vad printre dinţii lui. Lui Fabricius nu i-a mai plăcut apa tămăduitoare şi nici nu a mai vrut să se vindece. Trebuie spus, spre meritul lui Balin, că nici el nu a mai rezistat, scârbit să tot caute prin atâta murdărie internă. La puţină vreme după aceea a şi fost dat afară din poliţia civilă, deoarece şeful direct îl surprinsese călărindu-i nevasta. De fapt, lucrurile stătuseră exact invers. Afectat de poziţia în care îşi găsise consoarta, poziţie de care el, ca şef şi soţ cu răspundere, nu beneficiase niciodată (nici măcar nu o crezuse pe nevastă-sa în stare de asemenea progrese), l-a privat pe Balin pe vecie de posibilitatea de a mai călări pe cineva. Diabolică răzbunare: nu l-a scopit, ci l-a aruncat în starea de muritor de rând. Obligat să se reprofileze, Pelin a îndrăgit câinii, reuşind să obţină, după criterii absolut ştiinţifice, o nouă rasă, supranumită dragonul înstelat sau Pacea, o rasă de pacifişti. Şi-a asigurat astfel o oarecare bunăstare materială, căci se afiliase şi la cooperativa de invalizi, lucrând în acord global. Se ţinea în continuare de femei şi, printre altele, i-o suflase pe Titina lui Ionică, atras de ţâţele ei din minoicul mijlociu şi de mâinile aspre de atâta ridicat de cărămizi. Mă rog, cert este că Fabricius îşi adusese aminte că Ionică vorbise despre Pelin ca de un individ fără morală şi conştiinţă, care nu are nimic sfânt pe lume, întreţinând în plus relaţii dubioase cu lumea interlopă, de unde îşi recruta clienţii pentru pacifişti. Ionică era indignat şi Fabricius îşi dădu seama că pe bună dreptate. Belin era un individ care trebuia ocolit, dacă voiai să supravieţuieşti. Noroc că nu a fost nevoie să-l ocolească, întrucât nu l-a mai întâlnit niciodată, deşi veşti despre el a mai avut, mai ales prin intermediul lui Ionică, care ştia totul de la Titina, care mai întreţinea relaţii, însă cavalereşti, cu Belin.

-Domnule, îi spuse acesta, m-ar mâhni să ştiu că v-a surprins neplăcut scena la care aţi luat parte, poate din naivitate. Sunteţi exact genul pe care îl preferă demoazela în cauză. Dar aflaţi că această doamnă a fost cea mai prefăcută femeie din câte ştiu şi că prin magie a dus la pieire mulţi cavaleri viteji.

-Oricare ar fi fost pricina, cuvântă Fabricius decis, ar fi trebuit să te înfrânezi în faţa mea. Să mă pui într-o asemenea stare de inferioritate ?!

Dar Belin nu-l băgă în seamă şi, trăgându-şi grifonul, plecă mai departe.

De atunci nu l-a mai întâlnit pe Belin, frate cu Bălan. Dar aceasta nu înseamnă că nu a mai auzit despre el. O ispravă care a stârnit ceva vâlvă (asta s-a întâmplat după ce un cavaler dintr-o gaşcă rivală i-a omorât câinele pacifist, pe nume Mielu) a fost întâlnirea lui Balin şi a unei (alte) demoazele, într-o pădure, cu un cavaler aflat pe propriul său teren de vânătoare. Nu au apucat să se ia în beţe, pentru că stăpânul locului şi domnul demoazelei a căzut răpus de o mână nevăzută. Belin s-a trezit astfel singur în pădure, cu demoazela (vie) şi cu un cavaler (mort). Nu avea nici un martor, decât pe demoazelă, care a reţinut şi ea ultimele cuvinte ale cavalerului:

-Vai, a strigat acesta, m-a ucis acel cavaler ticălos care călăreşte în chip nevăzut.

Ce poliţie din lume ar fi reţinut în favoarea acuzatului de omucidere voluntară această nebuloasă şi incredibilă declaraţie? Remarcabil este faptul că Belin nu şi-a pierdut cumpătul, răspunzând vorbelor şoptite de muribundul cavaler cu mult bun simţ:

-Ah, aceasta nu e prima insultă pe care mi-o aduce. Căci mi-a omorât câinele credincios, pe Mielu.

Belin şi demoazela s-au înţeles atunci să nu ciripească nimic oficialităţilor şi după ce i-au încropit un mormânt creştinesc cavalerului, au purces la drum, până au ajuns la un fel de motel. Acolo altă belea, căci în local se făcea razie. Cu mare greu au scăpat. Totuşi, am aflat cum îl cheamă pe Nevăzut: Galaon. Au aflat şi ce obiceiuri are şi pe unde îşi petrece veacul. Ce ibovnice vizitează şi pe unde.

A pornit atunci în căutarea lui. Omorul lui Mielu îi căzuse greu la ficat.

Într-o zi, Nevăzutul, care fusese circar, lua masa la bar. După cum a aflat mai târziu Fabricius, Belin a intrat în bar. Aproape gol (barul), căci la ora aceea nu prea erau clienţi şi, fără să comande nimic, a început să se holbeze fioros la Galaon. Într-un târziu, ceasul rău!, nemairăbdând privirea lui Belin, care-i tăia apetitul, Nevăzutul a dat la o parte farfuria din faţă-i, care conţinea friptură de vacă, a pus alături, fioros, cuţitul şi furculiţa cu care mâncase atât de elegant până atunci şi, ducându-se la Belin, îi zise:

-Pen ce te zgâieşti, aşa cavalere? în loc să nu laşi oamenii să înghită dumicatul cu privirea ta zbanghie (în adevăr, Belin era uşor saşiu), mai bine ai comanda ceva şi ai băga pe sub nas. Că dacă te abţii prea mult şi pofteşti poate să-ţi dăuneze la bărbăţie.

-Adevăr ai vorbit, a spus atunci Belin calm. Aceasta nu e prima insultă pe care mi-o aduci, ba chiar, în comparaţie cu celelalte, e un mizilic. Ce nu pot uita e că mi l-ai tăiat pe Mielu. Şi zicând aceasta se ridică în picioare şi-i împlântă şişul în rărunchi. Cavalerul, care nu apucase să se facă decât pe jumătate nevăzut, căzu cu un răcnet la pământ.

Belin vru să se retragă demn, dar ce să vezi, puţinii clienţi din bar se grămădiseră tăcuţi în jurul lui, cu cuţitele scoase. Belin o cam belise, după propria-i exprimare. Şeful, gestionarul barului, îşi făcu loc printre clienţi şi se proţăpi în faţa lui Belin, întrebându-l furios:

-Cavalere, de ce l-ai ucis pe fratele meu? Pentru asta vei plăti cu capul.

-Fă-o tu însuţi, îi aruncă în faţă, netemător, Belin.

-Aşa voi face, spuse gestionarul.

Apucă atunci un tac de biliard şi-l izbi cu furie pe Belin, care se clătină, ameţit. Cuţitul îi căzuse pe jos, iar pistol nu avea, că nu umbla cu arme de foc. Neavând ce face, începu să alerge prin încăpere, pe după tejgheaua barului, urmărit de gestionarul care-l ameninţa în continuare cu tacul. Până la urmă, văzu o uşă care dădea spre o scară ce mergea undeva în sus. Urcă repede şi nimeri într-o cameră frumos decorată, cu mochetă groasă de două palme şi draperii grele. Văzu şi un pat mare, acoperit cu o cuvertură bogat înflorată. Lângă pat era o masă pe care se afla un coupe-papier cu mâner gălbui, frumos cizelat. Belin îl înşfacă, se întoarse iute şi-l azvârli în gestionarul care

tocmai năvălea cu tacul ridicat. Cuţitaşul îi trecu la milimetru pe lângă obraz. Surprins, gestionarul îşi duse mâna la ochi, timp suficient pentru ca Belin să-i ardă una la moacă de mi ţi-l aruncă pe scări în jos. Sărmanul trecu prin uşă şi se opri tocmai în tejgheaua barului, unde din cauza şocului rafturile cu sticle cu etichete colorate i se prăvăliră în cap. Văzând una ca asta, toţi ceilalţi o luară la sănătoasa şi astfel Belin putu să iasă nestingherit, să se aciueze la demoazelele lui, unde a stat ascuns până s-au potolit spiritele. Se pare că apoi, sătul de tot felul de necazuri, Belin s-a reprofilat, făcându-se vânzător cu remiza la un centru de lapte şi iaurt, de unde se pregătea să iasă la pensie.

CAPITOLUL 24

În care lui Fabricius i se prezintă fata neştiută a unor lucruri

BELIN fusese numai un episod din viaţa lui Fabricius. Dar indiferent cum o petreci, unde o petreci, în parc sau pe stradă, în birouri sau pe stadioane, viaţa este viaţă, îşi zise înţelept Fabricius. Profund emoţionat de profunzimea acestor idei, Fabricius ieşi din parc, pe bulevard. Era un bulevard larg, plin de lumini strălucitoare, divers colorate, specifice unei reclame destinate maselor de consumatori, care de-abia aşteaptă să consume ceva. Erau reclame bine gândite, bine spuse, bine prezentate, cu privire la calităţile diferite ale cărnii de viţei surprinşi tocmai când se holbau la porţile cele noi, care li se tot deschideau în faţa ochilor uimiţi, sau despre vitalitatea unor probleme care surprindeau naţiunea (sur)prinsă şi ea (vezi mai sus) în plin bulevard.

-O, Excelenţă! (îi plăcea să i se spună aşa) ce mai e nou?

-A, ce să fie, dragă Fabricius. Tocmai am rezolvat un nou caz.

-I-auzi, zise Fabricius. Dar despre ce este vorba, Excelenţă? întrebă, în cunoştinţă de cauză, Fabricius.

-O, e o poveste lungă. Domnul - şi arătă spre cel de lângă dânsul, un bărbat scund, grăsuţ, cu un accent simpatic, graseiat - o să scrie chiar un roman, căci în adevăr chestia e de roman. Dacă vrei şi ai timp îţi spun totul,

adăugă secretos. Să luăm loc aici şi arătă spre colţul bulevardului unde se săpase ceva ce semăna cu o fântână din care nu cursese apă decât o singură dată. Pe luciul diafan pluteau tot felul de ambalaje ale unor produse alimentare. În locul lebedelor proiectate, trona mătasea broaştei, iar în nopţile de vară batracieni verzui, cu ochi bulbucaţi, orăcăiau disciplinat. În timpul zilei nu aveau curaj, aflându-se pe traseu.

Domnul cel drăguţ dispăru câteva momente spre a face faţă nevoilor ce îl încercau, prilej pentru Excelenţa sa de a-i şopti conspirativ lui Fabricius:

-Mare, mare pişicher, ocnă, ce mai! A aranjat cu editorul să-i fure gagica sau pe fie-sa, nu mai ţin minte amănuntele, şi să-i ceară despăgubiri, ca să-şi poată vinde cărţile. Reclama e sufletul comerţului, spunea bietul meu bunic dinspre mamă, principele Lichnovsky, mare comandor al Sufletului Roz, dar nici chiar aşa! Dar de asta ce zici? întrebă, derutant, Excelenţa sa, privind lung după o fetişcană cu trăsături specifice unei rase sudice. Mi-aduc aminte cum, într-o ţară din Africa, unde mă trimisese centrala, că se aranjase un turneu de fluieraşi, am cunoscut un conaţional de-al meu, dinspre tată, şef de trib sau aşa ceva, înconjurat de o trupă de mercenari fioroşi şi de negrese de 14-l5 ani care la dineurile oficiale dispăreau pe sub masă, încurcându-se printre picioarele cinstitelor feţe şi făcându-le să tacă, cu ochii daţi peste cap, în extaz.

Domnul cel grăsuţ care graseia atât de drăguţ reveni lângă ei. Excelenţa sa începu:

-Dragă Fabricius, am fost deci de urgenţă chemat la centrală şi mi s-a cerut să rezolv o chestiune unde alţii dăduseră greş. Cum îmi era în pericol retribuţia, m-am dus. La şefu', unde nu intră nici dracu', decât dacă ai o legitimaţie de culoare specială, el, şefu', mi-a zis : Excelenţă, iată despre ce este vorba. Şi mi-a zis. Eu nu i-am zis nimic, dar eram interesat. Ce crezi? Un număr tot mai mare de indivizi cu dosarul curat se arată trişti, ba unii chiar supăraţi. Într-o zi, ziua în amiaza mare, au refuzat să mai ia bilete la spectacole, zicând că sunt obosiţi, că nu pot ajunge, că una, că alta. Ne-am săturat de spanacurile astea. Firește, s-au luat imediat măsuri pentru a-i izola. Rezultatul a fost însă nul şi dezastruos. Sălile de spectacole sunt goale,

piesele cu un înalt mesaj educativ şi patriotic se joacă în faţa a doi-trei spectatori, rude de-ale actorilor şi prieteni ai plasatoarelor.

Te-am chemat, a continuat şefu', fiindcă avem nevoie de cineva cu mintea ceva mai ascuţită decât a agenţilor noştri, pentru a vedea ce se întâmplă dincolo de cortină. Dacă ar fi fost vorba de nişte indivizi de la care nu ne aşteptăm la nimic bun, cu o atitudine în genere discutabilă şi cu dosar pătat, cum sunt majoritatea, nu ar fi fost de mirare. Este vorba însă de oameni în care noi avem încredere, care ne-au fost tot timpul un ajutor neprecupeţit. În toate împrejurările. Trebuie să curmăm din timp astfel de manifestări, căci, după ce ne refuză biletele, cine ştie ce mai poate urma!... Îţi atrag însă atenţia că nu pot să te ajut în mod oficial cu nimic, trebuie să te descurci singur!

-Şi v-aţi descurcat excelent, Excelenţă? întrebă, oarecum nerăbdător, Fabricius, uitându-se la pomul cu vrăbii sub care doi tineri se pupau de zor, fără să le pese de lume şi de găinaţul miilor de vrăbii de pe crengi. Era curios să vadă cât vor rezista şi până unde se vor întinde, căci după cum decurgeau lucrurile, fata era gata să cadă pe spate, în timp ce băiatul părea că se prăbuşeşte sub ea, ambii având (deocamdată) bunul simţ al gravităţii.

-Era vorba, spune Sas, mutându-se de pe un picior pe altul, de ceva foarte subtil, bazat pe o tehnică de ultim moment, bine cunoscut de mult timp, dar altfel interpretat. Ceva de domeniul psihologiei de precizie. Spălarea creierelor. Toţi se aflau sub influenţa unui post de televiziune, care emitea mai tot timpul. Programul era scârbos, subtil propagandistic. Arăta magazine şi alte chestii. Cu iuţeala fulgerului, imaginează-ţi, dragă Fabricius, se intercalau unele cuvinte scurte, ca de exemplu, JOS rutina, de pe scena operei, sau Noi vrem pace NU război. Idealul nostru e Jos (Doamne, Doamne !) şi aşa mai departe. Subconştientul era încărcat cu asemenea energie negativă, nu ştiu dacă mă înţelegi, ţi-am spus că e ceva subtil, de-aia au şi făcut apel la mine, aşa că indivizii respectivi au spus într-o zi, după atâţia ani, da.

Totul era pus la cale de o bandă de trădători şi duşmani care se infiltraseră la postul de televiziune respectiv, altfel demn de tot respectul,

conduşi de nişte femei, dintre care două gemene superbe. Dar când spun superbe e puţin spus! adăugă el convingător.

Fabricius ştia bine că pe cât era de îndrăzneţ şi de bine pregătit în postul de custode de muzeu, pe atât era de fustangiu, aşa că nu prea îl impresiona verva lui Sas când aducea vorba de femei sau de isprăvile lui în pat, povestite cu lux de amănunte. Aşa că nici de data asta nu se arătă prea impresionat.

- Erau ex-tra-or-di-na-re! Şi doar ştii că în materie de femei mă pricep.

Fabricius ştia ce ştiau deja cu toţii. Nu fusese decât un pretext pentru a mătura câţiva responsabili culturali care începuseră să deranjeze. Ca atare, se pusese la cale scenariul obişnuit în astfel de cazuri, cu duşmani, trădători, femei, băutură, valută şi aşa mai departe. Sas ăsta bate câmpii, cu mine nu-i ţine, deşi nu pot să nu-i recunosc calităţile de povestitor.

Deodată se auziră sirenele. Tot felul de indivizi, răsăriţi din te miri ce ganguri, invadară marginile de trotuar. Fluierele agenţilor de circulaţie se intensificară, bulevardul răsuna de vaiere şi şuiere. O maşină se priponi în mijlocul pieţei, revărsând printr-un difuzor, dat la maximum, ameninţări la adresa celor care nu îşi trăgeau maşinile mai iute pe dreapta. Câteva autobuze blocau toate străzile ce dădeau în bulevard. Pe cel puţin cincizeci de stânjeni în jur, nu mai mişca nimeni.

Sas, trăind într-o lume a trecutului, paşnică, fără avioane, mitraliere, bombe, cancer, infarct, doar cu armuri, săbii, catapulte, bombarde, ciumă, trageri în ţeapă, se opri din vorbit, speriat, dar curios. Fabricius, care ştia despre ce e vorba (în nici un caz de declanşarea unei noi conflagraţii mondiale), era calm. Nu era nici un motiv de mirare. Se aflau pe traseu. Trecea Convoiul. Sas şi domnul cel grăsuţ se apropiară de trotuar, priviţi cu suspiciune, pentru că se mişcau când nu trebuie, de sprijinitorii stâlpilor. Fabricius profită de împrejurare pentru a se depărta pe o stradă ce dădea într-un bulevard perpendicular pe primul, care se asternea pe una din colinele capitalei, care din acest motiv se numea „Oraşul câtorva coline", numărul lor fiind în realitate mult mai mare.

Se aşteptau indicaţii în acest sens.

CAPITOLUL 25

În care se vede că Fabricius meditează pe munte de la aceeaşi înălţime cu Părinţii

A doua zi, pe una dintre coline, Fabricius străjuia cele două statui gigantice care îi reprezentau pe cei doi Părinţi. Unul cu barbă, altul fără, amândoi însă cu priviri îndrăzneţe, din bronz nepieritor, în care se citea o evidentă bucurie de a trăi. Fabricius era pătruns de măreţia acestor clipe, clipe, firește, în raport cu istoria consumată şi care va mai fi consumată, fixată de ei pe hârtie de bună calitate, în nenumărate capitole de volume apărute la diferite edituri, iniţial pe cheltuiala autorilor, ulterior pe banii organizaţiilor obşteşti.

Fabricius îşi aduse aminte deodată toate amănuntele, care i se perindară prin minte cu viteza luminii (aproape 300.000 km pe secundă), despre ce au însemnat cei doi geniali genitori. Cei doi nu s-au prins unul pe altul în viaţă, deoarece trăiau în lumi diferite, unul în trecut, altul în viitor (exista o întreagă literatură despre întrepătrunderea lumilor, pe care doar o semnalăm, ca să se înţeleagă că nu vorbim în vânt, adică degeaba). Dar, ca să vezi, spiritele lor coincideau. Unul se supărase într-o dimineaţă. Apropo, săracii, viaţa lor personală a fost grea, singurul lucru care i-a deosebit a fost faptul că unul, adică nu celălalt, a apucat să aburce (*ab urcare* = a te urca singur, adică, a te urca *ab*, etimologie necunoscută, dar sigură) pe tron şi,

spre sfârşitul vieţii, a suferit de coşmaruri în care copiii lui Duncan se tot tânguiau în tot timpul nopţii, săptămânal, pe când primul, adică nu celălalt, nu a avut morţi pe conştiinţă, dar s-a îmbolnăvit de stres. Din acest punct de vedere, el a fost un deschizător de drumuri. A fost primul care a manifestat semnele caracteristice unui individ stresat de establishment. Lăsând la o parte faptul că establishmentul era strâmb. Cel puţin aşa îl vedea el, din poziţia din care îl privea.

Scufundat în meditaţii (un adevărat act protestatar -firește, după propria-i părere). Fabricius a fost gata să fie izbit. De Philemon pozitivul, zis Timoleon, ciobanul. Fabricius îl cunoscuse de mult, pe muntele numit Kogaion. Fusese trimis acolo de întreprindere, pentru care obţinuse un fanion. Nu mai are însemnătate ce fel de fanion, important este că, fiind nenumărate, ele aveau rolul de a fi înmânate de cineva cuiva. Organizaţia Tancaria Patriei, resortul cultural-sportiv, îl premiase pentru participarea la Ştafeta Muncii Voluntare Bine Retribuite, dedicată... Rămăsese cu fanionul şi cu invitaţia de a face o vizită pe munte împreună cu tovarăşele premiate.

Acolo, pe Kogaion, se întâlnise cu Timoleon pozitivul, cioban profesionist la o turmă particulară care le aparţinea Prim-Secretarului doi, primarului, ingine-rului-şef, şefului de post, secretarului trei şi Venericăi. Fabricius intrase aşadar în vorbă cu Simeon ciobanul, care părea reţinut. Cum, de altfel, se şi cade ca un individ ce este şi se simte particular, păscând însă pe câmpiile obşteşti. Timoleon pozitivul lipsise un timp. Fusese reţinut de regim. Ţinea (la alt) regim. De cât timp ? Răspuns: de cinci ani. Păi, atunci, cinci ani să fie. Îi va ţine locul Oiţa Bălaia. Care timp de cinci ani a tăcut, chiar dacă i s-a cerut insistent să cedeze. Nici când filoxenul şef n-a cedat.

Când Simeon Timoleon s-a întors, mai mult piele şi os decât om, văzând-o aşa întristată, a întrebat-o blând, de fapt fără vlagă, de ce nu vorbeşte, că de trei zile de când a venit, gura nu i-a auzit. Ea nici atunci n-a spus nimic. Ce să zică?! I-a spus tot Philemon ciobanul să pregătească toate cele pentru înmormântare, că îşi simte sfârşitul aproape, că dacă scăpase din mâna ălora, numai Dumnezeu îl ajutase, da' acum simţea că i se apropie sfârşitul. Ii spuse ce şi cum să facă şi că dacă o uita ceva să se urce în podul casei, unde o

să găsească o cărţulie ferfeniţită în care stă scris ce trebuie să facă şi ce-or să zică brazii, stelele, măicuţa lui, oiţele. Şi se întinse pe laviţă, aşteptând să moară.

Dar nu se întâmplă nimic cu Timoleon pozitivul. Adică nu muri. Se întrema. Se înzdrăveni. Se orienta. Se duse în sat. Lipsi ce lipsi. Veni apoi cu o turmă de oi noi şi cu o legitimaţie specială. De atunci lui Timoleon îi merse bine. Avea acum peste trei sute de oi.

Acum, întâlnindu-l, Timoleon îl privi grav şi spuse:

-Fabricius, mi s-a întâmplat ceva îngrozitor.

-Ce? întrebă Fabricius.

-O ştii pe oiţă?

-Pe Bălaia? Păi, o mai ţineai la tine?

-O mai ţineam, ce să fac. Ştia prea multe. O, exclamă Timoleon, şi cum o mai ţineam! Apartament separat, alimentaţie naturală, nu din aia ştiinţifică, televizor color, casete cu chestii, căldură şi chestii. Dar tot degeaba. Degeaba! Timoleon da să plângă. Nu-i venea. Deşi era o sforţare evident sinceră. Ştii ce mi-a făcut? Şi, fără să aştepte răspunsul lui Fabricius: Isterică, înţelegi ? A fugit, Fabricius!

Nu era o scenă frumoasă, ca un cioban pozitiv să fie isteric.

-Să fi lipsit ceva? se întrebă vag Fabricius.

-Nu, i-am pus totul la dispoziţie şi ceva pe deasupra. Şi ştia şi prea multe. Dar tot a fugit, conchise el mai calm. Aşa că în locul ei, suspină Timoleon, mi-am luat canişul ăsta. I-am pus numele Iota.

Şi da iar să plângă. Nici acum nu putea.

CAPITOLUL 26

Sau cum, printr-un capriciu al jocului spaţiu-timp, Fabricius are contact direct cu Marele Paradis al Prea Augustului

INTRA într-un ambient liniştitor. Nu era un closet oarecare. Era un wc de lux. Cu apă curentă, cu lumină electrică în fiecare cabină. Plus, o, rafinament! hârtia higienică (denumirea latinească pentru...). Cum de nimerise el acolo, rămânea o enigmă. În mod sigur, sigurisim, s-a produs o torsiune a spaţiului-timp. Cele două universuri se atinseseră taman când el, Fabricius, îşi făcea plimbarea, o plimbare modestă, fără pretenţii, fără gesturi protestatare, fără înjurături suculente, cu întâlniri plăcute şi amintiri pline de învăţăminte pozitive, adică o plimbare corectă din toate punctele de vedere, şi poftim, s-a trezit în această budă confortabilă, curată, încălzită, cu apa susurând, cu prohabul descheiat, prins într-un adevărat triunghi al Bermudelor.

Se aştepta deci ca, odată ieşit, să se pomenească faţă în faţă cu... unul sau cu mai mulţi, că de obicei ăştia umblă în haite de câte trei-patru şi vorbesc prin semne. Dar nu fu aşa. Minunea continua ? Să nu-şi fi dat seama că pierduse materialitatea proprie universului său (cel cu trei dimensiuni: Sus! Jos! În lături!) şi putea să aibă o altă viziune asupra lumii, cum numai cei de acolo, în frunte cu Augustul, puteau avea? Sau căpătase puteri asiatice,

chestie care îl pasionase şi îl tulburase mult? Oricum, un lucru era cert: ieşind, intrase de fapt într-un paradis. Statui uriaşe, clădiri uriaşe, pieţe uriaşe, tabele uriaşe, toate de un gri alburiu, intermediar.

Nu i se întâmplă nici acum nimic. Mergea relaxat, urmărit, poate, de ochi magici, dar putea pătrunde oriunde, indiferent de etaj, fără să folosească lifturile blindate : *It is a dream!* exclamă, sporindu-şi atenţia. O fi, îşi zise, dar să nu exagerăm!

Intră şi urcă. Până sus de tot. Ajunse când El tocmai lua cuvântul. După care, tăcând, s-a votat democratic. Se uită, văzu ochelarii negri. Ii ştia. Ii văzuse dând autografe, dintr-o limuzină neagră, pe fereastra întredeschisă, unor cititori foarte atent selecţionaţi. Lângă El, unul mic, micuţ, cu sprâncene stufoase şi nasul turtit, intelectual de rasă, lua de zor notiţe, pe nişte cărămizi. Toate ideile Augustului, preţioasele idei, erau acolo. Din când în când dădea el însuşi indicaţii, pentru că, deh, aşa se cade. Mai era apoi unul cu mustaţă cocoloşită, care nu scotea nici el vreo vorbă, lua doar notiţe ca toţi ăilalţi. Personalităţi una şi una, distincte şi distante. Nici unul nu-şi ridica ochii de pe tăbliţele de lut. Mai erau şi două fetiţe sărite de patruzeci--cincizeci. Drăguţe şi deştepte foc, cu părul strâns în coc şi breton pe frunte şi cu ţâţele în sutiene de pânză.

Mai erau, firește, Postelnicul, omul de încredere, plus dulăii, păzitorii şi trăgătorii, ramatorii şi târâtorii, suflătorii, turnătorii si echilibristii. Tăceau cu toţii, căci vorbea Augustul, ridicat pe vârfuri.

-Să ne întrebăm acum: câţi nasturi avem pe tunicile noastre, vă întreb.

Se ridică unul cu decoraţii exterioare, grăsimi interioare, şi grăi:

-Pă scurt, să tot fie atât şi atât.

-Mult, foarte mult! concluziona Augustul. Cu cât am reduce cheltuielile dacă am tăia un nasture?

Tăcură cu toţii. Augustul îi privi cu dispreţ. Îşi dădu încă o dată seama că este indispensabil. Căci fără el toţi, dar absolut toţi ar fi nişte...

-Păi să vă spun tot eu: cu 5,5 la sută. Este?

-Este.

Sprâncenatul notă. Cocoaşele notară.

Brusc se făcu lumină. Fabricius se miră văzând cum pereţii deveneau translucizi şi litere roşii apăreau clar. Indicaţii! Indicaţia unu. Toţi săriră în picioare şi dă-i şi aplaudă de li se roşiră palmele. Obrazul era bărbătesc, doar gura se deschidea ritmic. Respirau peşteşte.

Augustul continuă însă, încălzit, bătând ritmic cu palma în tejgheaua de abanos din faţă:

-Sper că sunteţi cu toţii de acord. Să reducem cheltuielile.

Nici nu apucaseră să se aşeze bine, că iarăşi ţuşti în picioare, şi dă-i, şi dă-i cu labele din faţă, ca nişte ursuleţi spălători. Ura! Ura şi iar ura!

Fabricius asista aşadar la un moment măreţ. Pătrunsese acolo unde nimeni nu intra decât pentru a-i vedea la lucru... Când...

Deodată, coşmelia începu să tremure, zgâlţâindu-se precum o corabie. Cutremur! Augustul:

-Să vină ăla, să vină ăla!

Neam! Augustul se făcuse din roşu, galben. Era gata-gata să se facă verde. Dar, treptat-treptat, reveni la roşu. Augustul întrebă:

-Ce-a fost asta?

-Ce să fie? sări năsosul.

-Ce să fie? sări postelnicul. Un vibrant omagiu! Şi iar cu toţii în picioare! Atmosfera reveni la normal. Unanimitate deplină. Cu privirea aţintită asupra lor, Augustul zâmbi blând:

-Revoluţionarii mei! Accept omagiul, pentru că el nu mi se adresează mie personal, ci întregului nostru...

Dar sfatul continua, Augustul izbind iarăşi cu pumnişorul în masa masivă, neagră:

-Anul ăsta vom avea cea mai bună recoltă. Cum stăm?

Se ridică atunci, ah, firoscosul de Vie:

-Ăăă, începu el.

Vie era un bărbat adevărat. Rudă. Păr tuns scurt, scurt. Nasul cauciucos, gura proaspăt renovată. Proaspăt promovat. Răspundea acum de recolte. Altfel, doctor în ştiinţe. Nu conta în care, că cine stă să se uite la chestii de-astea? Cu fruntea pe care o avea, Vie rămăsese undeva în urmă pe scara

antropogenetică, dar tocmai de-aia fusese promovat, pentru că făcuse minuni peste tot unde condusese destinele, ce de mai recolte obţinuse, câte medalii colectase, ce mai încolo şi încoace, era un erou. Unul mic, dar tot erou. Ascultaţi-l:

- Ăăăă... Să vedeţi... noi, adică eu, adică tot aparatul stăm bine! Foarte bine. Avem tot ce ne trebuie. Avem toate condiţiile. Organizarea, ce să mai zic! Specialişti, aşijderea. Irigaţii, cum se zice pe la noi, scuzaţi, căcălău. Conform indicaţiilor dvs., Prea Iubite. Anul ăsta rupem gura târgului, adică a Europei, cu recolta, a mai prima din istorie, să aibă şi nehaliţii de pe străzi, şi Vie s-a enervat brusc, că oricât le-am da, tot degeaba, că stau să mă întreb, până când numa' noi să muncim şi ei să se facă doar că muncesc şi să piardă timpul pe la cozi, create ar..., ar... scuzaţi (se uită pe o fiţuică) artificial, că produse există, cum să nu existe, că doar am dat an de an (înţelegeţi, an de an!) recolte record şi tot degeaba, că cozi tot mai sunt. Aşa că în faţa dvs. ne luăm angajamentul ca anul ăsta să fie an record, să producem atât cât să avem ce mânca. Raţional, conform indicaţiilor dvs., putem da şi prietenilor noştri, să aibă şi ei ce mânca, că tare multe datorii avem...

Augustul îi făcu semn. Vie se opri. Of, taman când voia să treacă la partea de politică externă, dar, firește, nu îi păru rău, pentru că nu prea era stăpân pe domeniu, el era ţăran, nu vreunul din ăia care ţin cont de politică, ci doar că plouă, plouă, recoltele să fie bune şi stabile, că ţara are datorii.

Fabricius nu mai simţea însă nici un fel de interes pentru finalul marilor decizii. Şi-a dat seama, dacă mai era nevoie, că nimănui, dar absolut nimănui din ţara asta rotundă nu trebuia să-i mai fie teamă că nu va fi din ce în ce mai... şi că vom merge tot înainte. Încalecă aşadar pe pervazul ferestrei (de obicei etanş închise) şi-şi dete drumul pe burlan în jos, de fapt nu era burlan, ci... greu de spus ce, altceva, coborând din etaj în etaj. Nu văzu mare lucru, dar ce văzu era suficient.

Peste tot se lucra şi se chitea la viitorul ţării cu mult profesionalism. Toţi mergeau pe vârful picioarelor. Nici un zgomot supărător nu trebuia să ajungă sus, acolo, la... Toţi se fereau de toţi şi chiar când le venea să se pişe se duceau temători la locul dinainte planificat. Vai de cel care se cufurea. Câţiva

au fost siliţi să... dar să nu insistăm, în fond nu are nici un rost să ne băgăm în căcatul lor şi, oricum, hrănindu-se raţional şi ştiinţific, aici, la centru, nu mai avuseseră nici un caz de diaree rebelă. Hârtia cu care se ştergeau, de calitate excepţională (de import), era imediat incinerată, conform legii secretului deplin netrebuind să existe nicăieri capăt de hârtie, mai ales că au fost cazuri când s-au găsit pe astfel de hârtii indicaţiile cele mai preţioase. De aceea nu este deloc de mirare că s-a decis folosirea unei hârtii higienice speciale, o parte, utilizată la identificarea utilizatorului, rămânând la dosar.

Trecu uşor pe lângă etajul care conţinea creierul cibernetic al Sistemului, de unde, cu ajutorul unor senzori agăţaţi, îngropaţi, desenaţi, afişaţi, încastraţi, zidiţi, fixaţi în toate locuinţele, paturile, birourile, halele, fabricile, minele, navele, cimitirele, maternităţile, închisorile, pieţele, magazinele, sediile, chioşcurile şi, desigur, străzile, era controlată întreaga ţară. Informaţiile erau prelucrate rapid, fiind urgent repartizate pe fiecare individ, care avea propriul său număr de dosar. Ce noroc cu ele! Cu microprocesoarele! Pentru aşa ceva nu se făcea economie ! Sau se făcea? Nţţţ... omul şi dosarul! Da' ce mă mir eu? Civilizaţia viitorului este civilizaţia dispariţiei vieţii individuale. Este civilizaţia perfecţionării continue a tehnicii supravegherii. Motivele pot fi diverse. Duşmanul, duşmanii, terorismul... Nţţţ. Nţţţ. Fsss. Fsss...'Poc.

În plin proces de gândire, Fabricius ateriza ca un ozn. Fără zgomot, fără lumini la bord. Doar ochii i se roteau în cap. Şi lăsă urme. În solul afânat. Indicii pentru cercetările ulterioare. Să aibă de ce să se mire băieţii. Cu aparatura lor... O să dea afară o groază dintre ei, pentru incompetenţă. Ce, te joci cu securitatea?

Porni pe o alee cât un bulevard de largă. Scria pe ea că e alee? Nu. Atunci de unde şi până unde? Pornea, este drept, de undeva, dar unde se oprea, cine putea şti? Se vărsa poate într-un bulevard larg cât o pistă de aterizare pentru supersonice. Era firesc prin urmare ca oamenii, atâţia câţi apăreau pe afară, să se simtă mici, mici de tot. Cum de altfel şi erau. Căci scundacul de Prea Stimatul şi Prea Stimata lui nu acceptau în juru-le, adică pe o rază de câţiva kilometri pătraţi, decât scundăcei, găocei, moţăţei, mititei

şi frumuşei, rotun-jori, roşiori. În felul acesta ei păreau uriaşi. Uriaşii. Uriaşele. Personalităţi.

Hâc! Pe Fabricius îl apucase sughiţul. De ce? Să vedeţi:

Mergând pe aleea bulevardieră se opri la Monument. Era Monumentul Monumentalului. Triplă Ipostază. Emblema Epocii. Ea însăşi emblematică pentru toată tevatura de la filoxeni încoace. Magnifică idee! A cui? A artiştilor epocii. Plasticieni, arhitecţi, muzicieni, floarea şi crema. Eroul, ziseseră ei, care sunteţi dumneavoastră, eroul între eroi, treimea noastră cea sfântă, onoarea noastră de soldăţei credincioşi, de-aia ziceam să vă facem un monument. O triplă imagine a dumneavoastră. Tătucul nostru, personalitatea noastră proteică. Demi Urgul nostru!

Şi trântiseră proiectul. Banii apăruseră imediat! Se turnase monumentul. Loc de pelerinaj. Patruzeci si cinci de metri de jos, de unde scria Eroul Naţiunii Fericite, cu litere de doi metri, până sus, la creştetul care se pierdea în nouri. Ăsta fusese scopul. Omul, Unicul, care atinge cerul.

Trei câmpii erau pe soclul înalt de patru metri. Pe una era păpuşoi. Simbol al porumbului care stă în picioare până dă zăpada peste el. Simbol al rezistenţei la intemperiile istoriei şi al haturilor reunite. Porumbul (re)prezenta şi porumbelul. Porumbelul alb, care stătea pe un păpuşoi şi cu privire vulturească scruta viitorul, mişcând avertizator din coada-i: să-l fi ameninţat pe Vie, responsabilul cu recoltarea, că-l dă jos, sau norodul cel prost, pentru că nu ascultă la uguitul lui? Era o chestie expres lăsată aşa de fasciştii creatori. În coadă de porumbel.

Al doilea câmp era un fel de pământ copertat. Adică des, copertat, căci pasă-mi-te sub iarba verde se ascundeau oarece comori, par de-un examplu, ceva negru bătând spre alburiu cenuşos, care dacă îl puneai pe foc făcea fâs, plici, scârţ. Ei, şi pe haturile astea fără coperţi se întindeau fel de fel de sârmoace, cu inspiraţie alese şi plăcute la pipăit. Ele erau întinse între braţele unui stâlp. Pe acel stâlp din oţel inerodabil şi neinundabil mi se afla un ciocan. Era un ciocan de perforat, aşa scria pe mâner cu litere aurii fosforescente, Ciocan de perforat de onoare. Adicătelea ce va să zică asta? Altă găselniţă a artiştilor epocii. Pentru viitorime. Să-şi spargă ăia capul să

vază ce va să însemne chestia asta sub formă de ciocan. De onoare. Să fie minerii?

Ei, şi pe al treilea tăpşan mi se afla un fel de oraş, dacă avem în vedere. Dar ce să ai în vedere, că acolo era, chiar şi în plină zi, un întuneric de-ţi băgai deştele în ochi. Darămite noaptea! Şi-apoi din fiecare căscioară ieşeau, printr-o maşinărie specială pesemne, numai curenţi reci. Din când în când, pe la ferestre apăreau nişte omuleţi care făceau aşa din mânuţe şi deschideau guriţele. Dar daravela nu se termina, căci lângă acele căsuţe, care probabil că erau un oraş, firește, un alt simbol al epocii noi, se aflau nişte viermişori mici, antropomorfi, care stăteau cu capul băgat pe uşă şi cu coada... Din când în când treceau nişte maşinuţe pe străzile luminoase, şi atunci toţi viermişorii băteau veseli din codiţe. Erau şi ei fericiţi că puteau să dovedească ceva.

Ei, şi toate aceste trei câmpuri se uneau undeva sus, la vreo treizeci de metri deasupra soclului şi se terminau cu un enorm deget arătător în vârful căruia se afla un ochi. Belit. Augustul, Prea Iubitul şi Prea Minunatul era partizanul rigorii realiste în artă, dar plasticienii, arhitecţii şi poeţii se uniseră să-i explice sensul şi că Monumentul e făcut pentru viitorime. Şi acceptase.

Fabricius nu-şi mai lua ochii de la Monument. Căci trebuie spus că toată panarama era automatizată şi controlată de un calculator special, care făcea ca toate figurile alea să se mişte. Şi să vedeţi cum: porumbelul se găinăţa pe păpuşoi, combinele nu mai veneau, focul nu se aprindea neam, căci sub coperţile de iarbă era pământ curat, iar pe sârme nu curgea curentul; în oraşul simbolic se făcea întuneric şi curenţii de frig din case vâjâiau ca şi maşinile negre şi albastre cu sirenoace şi claxonace, scoţându-i pe omuleţi în stradă la aplaudat şi cântat. Arătătorul se mişca mulţumit, iar ochiul se rotea şi el în orbită, dând de înţeles că ce vedea el peste mări şi ţări nu era bine deloc, deloc. Aşa că ce era acolo jos, la picioarele lui, adică la rădăcina degetului ameninţător era numai bine, bine, bun, cum nu se poate mai bine, şi dacă mai apar totuşi şi mai sunt pe ici şi pe colo, este numai şi numai din

pricina a ceea ce el şi numai el vedea acolo departe, peste o mare şi o ţară, două.

E un tablou vivant, îşi zise Fabricius, scărpinându-se în fund. Umbre chinezeşti sau sculptură cinetică. Ne aflăm deci la nivel mondial pe tărâmul artei şi arhitecturii.

Păşi voios pe aleea care se pierdea, acum îşi dădu seama, într-un minunat lac albastru pe care pluteau lebede albe şi bărci roşii. Pe marginile lacului, plăci de beton cenuşiu. În mijlocul lacului, o construcţie eterată, reprezentând omul care nu avea de pierdut decât lanţurile, dar care nu şi le pierduse. Arhitecţii peisa-gişti şi păşuniştii veterinari voiseră să semnifice ideea înţelepciunii limpezi, clare, betonate.

Fabricius se aşeză pe o bancă albă şi urmări câteva clipe cu privirea lebedele ce pluteau cu oarecare dificultate. Se vede treaba din cauza ghiftuielii. Deodată, se auzi ceasul ce bătea ora exactă. Lebedele se aliniară formând litere albe, îşi lungiră gâturile, scriind cu trupurile lor şi intonând, cu voci inconfundabile, un imn închinat poporului.

Apoi apărură peştişorii. Din adâncuri, de felurite culori şi mărimi: cei micuţi, cu aripioare galbene şi dungi albastre pe gât, iar cei mai mărişori, cu aripioare albe şi dungi roşii pe gâtul lor mlădios, buchete de alge frumos colorate pe care le agitau veseli cei mai mari, albaştri, iar în jurul lor, crăpcenii cu ochii bulbucaţi şi ştiucile cu urechile clăpăuge, toţi umflaţi ca nişte butii, behăind pe întinsul apelor. Un bobor, un conducător. Băteau cu toţii ritmic din aripioare, lozinca răsuna puternic în imensul spaţiu. Apoi dispăreau în adâncuri, pentru a reapărea exact peste o oră, răstimp în care stăteau cuminţi cu capul la fund. Asta era opera inginerilor, automatiştilor şi ciberneţilor epocii, doritori să demonstreze că întreaga natură participă la slăvirea Unicului, Conducătorului Prea Iubit, bestii inferioare pe scara evoluţiunii fiind prezente să îşi aducă omagiul fierbinte, oral şi orar. Adică după un program strict, din oră în oră, la fel ca semenii lor raţionali.

Fabricius se simţea tot mai satisfăcut. Văzuse aproape toate surprizele marelui Rai pământesc, visul de aur al omenirii, care deocamdată era circumscris la cele douăzeci şi cinci de hectare din jurul Marelui Centru. Dar

va veni timpul când tot acest eden se va extinde, va cuprinde întreaga ţară, dar ce zic eu, întreaga... Atunci să vezi lacuri, lebede, bănci de marmură, peşti bătând din aripioare...!

Hâc, sughiţă iarăşi Fabricius. Cine m-o fi pomenit? îşi zise. Prieteni, prieteni din universul meu obişnuit, ăl cu trei dimensiuni: sus, jos, în lături, ei şi numai ei s-ar fi gândit la mine, dar ce-mi văd ochii, papagali uriaşi, în uriaşe colivii din fier beton pe uriaşe pajişti verzi, îngrijite. O uriaşă cireada de vaci albe, cu uriaşe ugere rozalii. În jurul lor, ca să vezi, ciobănaşi cu aparate de emisie-recepţie şi flinte. Erau turmele lui Augias, boii albi ai Preaslăvitului Creator al Lumii Noi, Divinul, care păşteau pe păşuni absolut naturale, fără îngrăşăminte chimice şi pesticide, aşa că laptele era curat, curat, preîntâmpinând apariţia unor boli pe care le-ar aştepta atâţia, dar ce să o mai lungim, brânza era făcută pe căi absolut naturale, tradiţionale, după tehnici străvechi, operaţiunea delicată fiind condusă de un general cu trei stele, untul, de un colonel, ambii de încredere. Ciobănaşii, ce-i drept, erau subofiţeri. Intrase, aşadar, în bucătăria Măritului. Era o minunată realizare a astronomilor şi gastronomilor noştri.

Prea Sublimului şi Augustului (fiind născut în august) îi era frică de moarte, dar nu ca oricărui om temătoriu, ci ca unuia mare şi mare făcător de bine cum mi-era domnia sa, că tare îl mai înfricoşa ziua aceea de care nu e scăpare, mai ales că nu-l lua în seamă pe cel pe care îl considera că nu există. Aşa că teama lui era de două ori mai mare, viermele îndoielii rozându-i inima şi zicându-i că dacă totuşi există, ce te faci prea sublimule, tu, făcătorule de oameni noi şi de conopide împănate, de-aia se ducea pe la toţi vracii, ba s-a dus o dată, când era gata, gata, la nişte prietini de-ai lui, taman la răsăritul de departe, şi prietenii lui, care nu erau, se vede treaba, şi prietenii poporului, l-au căutat de boală, i-au dat nişte alifii, nişte mirodenii de mi ţi-l făcură şi mai arzoi, de băga lumea în draci cu înţelep-ciunea-i. Lumea ajunsese să mănânce coadă de peşte, oase de porci şi urechi de iepuri şi preţul muncii scăzuse, că nu prea erau bani în ţară, ci mai mult pe afară. Aşa că prea măritul domn avea mare grijă să nu mănânce cu chimicale, să nu-l tragă curentul, să nu-i fie frig. La el în palat era o căldură de puteai

creşte flori de-alea din ţările tropicale, iar poporenii se zgribuleau în colibele şi bordeiele lor, acoperiţi cu fel de fel de zdrenţe, de mureau copiii nou-născuţi din cauza frigului. Încolo era bine în ţară, sireaca, da' cui îi păsa ? Nici măcar poporului, că altfel n-ar mai fi răbdat.

Cum-necum, chestia mergea şi prea luminatul monarh, răsfăţatul zeilor şi iubitul destinului îi dădea înainte cu ale lui, fără să fie cineva care să îl tragă de mânecă. Cine să fi avut curajul să se apropie la câţiva paşi măcar de mâneca lui, dar să mai şi tragă de ea? Nu se născuse omul care să se încumete la asemenea ispravă. Şi de-aia începuse să se creadă că ar fi nemuritor. E drept că se şi îngrijea. Păi! Numai ce pleca la drum, şi nu prin împărăţie, ci doară până colea, să vază cum mai mergea moara aia de hârtie sau pe unde să mai trântească nişte acareturi şi palate, că tare-i mai plăceau palatele cât mai mari, după el şi în jurul lui veneau vreo zece, pe puţin, căleşti pline de hargaleti cu priviri fioroase şi pistoalele în mânuri, precum şi două harabele cu alifii şi ceaiuri şi doi-trei vraci şi bărbieri pricepuţi în ale trupului ăsta muritoriu, că de s-o întâmpla ceva, Doamne fereşte, pe drum, vreun nebun sau să sară vreo roată de la căleşti, de, ceasul rău, vracii cu pomedurile şi alifiile să fie pe aproape să-i dea ajutoriu. Şi pentru că urma să fie dat primului bărbat al ţării, i s-a şi spus prim-ajutor. El, marele Demiurgos, era întemeietorul acestui nou cuvânt, drept pentru care s-a şi gândit să înfiinţeze un ordin cu care să cinstească mamele cu mulţi copii, circa şapte, că şi mama lui tot şapte copii a avut şi ce mai oameni a scos din ei, n-a fost mamă mai eroină decât mama cu pricina, că un copil a ajuns Prea Luminatul şi Prea Puternicul, Prea Slăvitul şi Prea Augustul, altul a ajuns gheneral cu trei stele, fiind tare priceput în jocul cu soldăţei de plumb ce lasă urme negre pe hârtia albă, doi ajunseră postelnici, logofeţi şi dragomani prin ţări străine, iar fetele, că avu şi fete, ajunseră mari doctorese în te miri ce ştiinţe şi femei de stat, învârtindu-se pe la curte, iar una din ele, pricepută în ale vechimii şi care îl luase de bărbat pe Vie, ăl mai mare peste ogoare, un fel de sperietoare pusă acolo pentru ca recoltele să fie mai bune, să alunge ciorile care scurmau şi mâncau sămânţa abia pusă în brazdă, deci femeia

asta, într-o clipă de stră-luminare, propusese să se scrie o poezea în care să fie cîntată mama Prea Luminatului şi Augustului.

Imediat se iviră câteva capete de poeţi şi histrioni, unul pe nume Nicolae Nasoseul, altul pe nume Gelu al Iu' Cocean, altul zis Avramesei şi mulţi alţii pe care hârtia nu-i mai încape, dornici de un ciolan scăpat de la masa domnească, şi traseră nişte poezii de te cruceai, după care se iviră nişte lăutari, zdrăngănitori de drâmbă, unu Georgică, sau Paladescu, da' ce mai contează, că oricum au rămas în istoria ţării ca mari cobzari, ce făcură cânticele de se oprea şi luna în cer crucindu-se, iar zugravii trântiră nişte tablonţuri de te uitai la ele exact, iertaţi vorba a proastă, ca viţelul la poarta nouă. Uite aşa marelui gânditor îi veni brusc ideea, pornind taman de la melodia cu mama eroină, să fiinţeze în toată ţara un fel de cântare, în care tot omul să fie obligat, măcar o dată pe săptămână, să vină să tragă o cântare, da, hoţ, Prealuminatul n-a zis să fie cântare pentru el, ci pentru ţară, doar că nu i-a păcălit pe toţi grămăticii, cobzarii, suflătorii şi alţi trepăduşi de pe la isprăvniciile din giudeţe. Aşa că au făcut poezele şi cântecele taman cu preamărirea celui Prea Mărit şi Prea Luminat, domnitorul nostru, Dumnezeu să-l ţină ani lungi şi cu sănătate, aşa cum se cade pentru un erou între eroi, omul de care bulgărele ăsta de tină, carele este pământul pe care vieţuim, ştie, stima noastră şi mândria, Augustul nostru stăpân.

Şi închei aici eu, prea supusul servitor al măriei sale, diaconul Mujdeică Cioflingari, colonel în rezervă şi fost şef de agenţie, cu gândul numa de bine pentru biata lume că nu cunoaşte binefacerile marelui şi preapoten-tului nostru domnitor Cocorichi întâi.

Mai departe nu mai scria nimic. Fabricius întoarse foaia pe dos. În acelaşi moment însă, se pomeni în latrina de pe bulevard, ţinând în mână o hârtie groasă, de ziar, îngălbenită, primăria neavând în dotare hârtia higienică necesară. Era mulţumit totuşi. Putea să se şteargă şi cu bucata asta de ziar pe care o găsise în cuiul bătut în peretele plin cu invitaţii şi numere de telefon. Aceasta este în fond, îşi zise, realitatea şi trase apa, dându-şi seama că... Să fi fost o călătorie în timp?

CAPITOLUL 27

În care Fabricius crede că îşi termină plimbarea în ziua liberă

ELIBERAT de povara nevoilor, Fabricius păşi pe Bulevardul Eliberării. Acolo se aflau toţi bulevardierii. Desigur, pe trotuarele spaţioase. Unul dintre bulevar-dişti era Bonifaciu. Dădu nas în nas cu Fabricius pe când acesta termina, în plină stradă, să se încheie la prohab. Ce situaţie! Bonifaciu se făcu că nu observă gestul obscen al lui Fabricius, mai ales că se desfăşura chiar în faţa tabloului cu Giovani. Faţă în faţă cu zâmbetul în două urechi al lui Giovani!

-Ce faci Bonifaciu, scumpule? strigă Fabricius.

Uitându-se în dreapta şi în stânga, Bonifaciu, îmbrăcat cu un palton bejuliu, ghete maronii cu scârţ şi pălărie de paie cu pamblică neagră, îi şopti:

-Nimic. Apoi tare: Sunt grăbit. Am...

-Şedinţă... ceva..., îşi dădu cu presupusul Fabricius.

-Aproximativ, aprobă Bonifaciu. O convocare a activului...

Aici se opri şi, fără să-i dea mâna, se îndepărtă ostentativ de Fabricius, care îl privea, stană de piatră, cum se pierde în mulţime. Câte ceva despre convocarea lui Bonifaciu a aflat Fabricius, dar mult mai târziu şi fragmentar. Cert este că după întâlnirea de pe bulevard, Bonifaciu nu a mai fost acelaşi

om. Dacă până atunci se dovedise ţâfnos şi plin de ascunzişuri, acum era o plăcere să-i vorbeşti, atât de bine ştia să se facă plăcut. Şi starea materială parcă i se îmbunătăţise, într-o bună zi uimind strada când a apărut într-un automobil bejuliu cu patru roţi, parbrizul roz şi număr din trei cifre.

-Ha, ha, râdea Bonifaciu. Era vesel pentru că şefii fuseseră mulţumiţi. Cum să nu fiu vesel, îi spunea el lui Fabricius, când am fost singurul neepurat din grupul nostru? Ştii că noi răspundem de cvartalul nostru, de străzile din jur, de magazinele din zonă, de biserică şi de cimitirul Voia-Bună! Nici nu îţi poţi închipui, dragă Fabricius, câte lucruri interesante poţi afla la cimitir. Oamenii îşi mai dau drumul la gură în faţa mormântului, sub apăsarea durerii îşi aduc aminte de viaţa lor. Şi atunci... Am scris zeci de rapoarte despre indivizi care înjură Sistemul la cimitir.

-Dar cum i-ai identificat? îl întrebă curios Fabricius.

-Cum adică cum? se miră Bonifaciu. După crucea de pe mormânt, care trimite la familia mortului. Nouă, dragă Fabricius, nu ne scapă nimic, nici în mormânt, aş zice. Mulţumit, Bonifaciu îşi împinse pieptul în afară. Tuşi cu înţeles şi continuă: Şefii s-au arătat extrem, extrem de mulţumiţi. Puţini au avut ideea cu cimitirul. Din grupul nostru, nici unul. Doar câţiva din partea de vest şi de sud a oraşului. Aşa că am primit felicitări. Dar am avut şi alte merite. Nu vreau să insist, cert este că acum, când linia s-a schimbat, eu am rămas. Că şefu' ne-a zis că şefii noştri au decis, în urma deciziei şefilor lor, care au primit noi indicaţii de la centru, ca activitatea instituţiei noastre să se modifice. Nu mai este necesar să fiţi atât de prezenţi. Pe faţă. Activitatea voastră să fie cât mai bine marcată, dar şi mascată. Să fiţi veseli, naivi, prostuţi. Să vă arătaţi nemulţumirea. Vom introduce, conform planurilor în vigoare, câte unul dintre ai noştri în fiecare colectiv de minim doi oameni. În unele cazuri nu vom ezita să o facem când este vorba de unul singur. De asemeni, vom acţiona în familie. Tindem ca în fiecare familie să fie unul de-ai noştri. Deocamdată însă, în colaborare cu alte organisme, am propus şi am fost autorizaţi ca din toate localităţile, mici sau mari, să dispară casele particulare, despărţite prin garduri, grădini şi alte elemente care permit o viaţă ascunsă. Peste tot se vor înălţa noi blocuri, simbol al vremilor noi. În

acest fel, eficienţa activităţii noastre va creşte, se va tripla chiar, căci dacă deocamdată nu s-a aprobat mărirea numărului de angajaţi decât de trei ori, cu mărirea, şi aici ne-a zâmbit dulce, similară a salariilor, ca să putem introduce câte unul de-ai noştri în fiecare familie, este suficient ca, deocamdată, să asigurăm câte unul pe fiecare palier: la trei apartamente unul de-ai noştri. În acest fel creăm condiţii omeneşti de viaţă, rezolvăm problema locuinţelor, câştigăm enorm pământ agricol şi îi facem pe oameni să se simtă în securitate.

Rostul nostru de acum înainte, a continuat şeful, este să prevenim, fiind informaţi la timp despre absolut orice. Putem lăsa oamenii să mai facă bancuri, să se mai plângă din când în când, în mod spontan, însă în momentul în care apare ceva sistematic, pornit, conştientizat, haţ! Prins şi izolat. Să nu lăsăm să se extindă răul, căci la ora actuală nu putem fi siguri niciodată de ce şi de unde poate să apară ceva... Deşi, după opinia specialiştilor noştri, nimeni nu va mişca, având în vedere minunatele calităţi de a se lăsa condus şi supravegheat ale poporului nostru. Mare noroc avem...

Din când în când, numai pentru a dovedi că suntem prezenţi şi activi şi a demonstra utilitatea noastră, în vederea cererii de a ni se mări numărul şi salariile, vom organiza, la proporţii mai mici sau mai mari, diferite acţiuni contra, pe care, firește, le vom descoperi şi anihila.

Iată, continuă acelaşi Bonifaciu, ce sarcini măreţe stau în faţa instituţiei noastre şi iată de ce cea mai mare parte din foştii mei colegi au fost epuraţi, nemai-făcând faţă noilor exigenţe, calitativ superioare. A fost în schimb un număr enorm de băieţi, care, oricum, au absolvit câteva clase, ba unii dintre ei sunt chiar şcoliţi, ştiind să vorbească. În rest, încheie zâmbind, totul a rămas neschimbat. Nu trebuie să-ţi faci iluzii în acest sens, dragă Fabricius.

Fabricius îl asculta. Tot ce spunea Bonifaciu era absolut corect. Era perfect de acord. La timpuri noi, oameni noi, chiar dacă în realitate nimic nu s-a schimbat. Ba din contră.

-Oricum, îţi stau la dispoziţie, îi spusese Fabricius.

-O, n-am nici o grijă. Tu eşti primul pe lista mea, îl linişti Bonifaciu. Nu ştiu cum îţi merge, dragă Fabricius, dar dosarul ţi-e foarte încărcat.

-O, Bonifaciu, dar asta nu mă miră! Ştii că originea mea este... Dar mai ştii şi că am o atitudine corectă. Dar ce-ţi tot spun eu despre mine, Bonifaciu? De aceea am zis că vă stau la dispoziţie. Dacă aveţi nevoie de o victimă, de un vinovat, sunt gata.

Bonifaciu îl privi lung. De ce? Greu de spus. Parcă nu-i veneau cuvintele. Stătu aşa câteva clipe, apoi, strângând din buze, se ridică de pe scaun şi ieşi din cofetărie.

Era o cofetărie de lux. Spaţioasă, luminoasă. Afară era soare, deci şi înăuntru era lumină. Scaunele erau numeroase, câte două, trei pe lângă fiecare masă. Pe mese, feţe de masă. Înăuntru era Fabricius. Fusese, cum am văzut, şi Bonifaciu, şi mai erau două perechi de îndrăgostiţi. Cel puţin aşa dădeau de înţeles, după cum cătau lung în paharul cu lichid roşu. Una era formată din tineri aflaţi în faţa portretului unui celebru campion de box realizat de marele pictor oficial, care îi îndemna să fie cuminţi şi să pape tot. A doua pereche era mai tăcută. Erau, evident, un bărbat şi o femeie. La fel de evident era că ea îşi înşela soţul, iar el îşi înşela soţia. Totuşi, se vedea că se iubeau. Aşa se şi explica de ce ea, femeia, risca să fie văzută în cofetărie cu un bărbat, deşi acasă avea tot ce-i trebuie. Şi soţul la fel. Însă dragostea, ah, dragostea nu are vârstă! Şi numai o femeie poate iubi, căci se vedea clar că ea iubea mai mult. Numai o femeie se poate sacrifica într-atât, având în vedere calitatea acelui lichid roşu din pahare. Un bărbat, în schimb, îşi poate permite să îşi înşele soţia fără să se întâmple ceva, fără să sufere prea mult (aşa şi părea bărbatul). Pe când femeia... privirea lui Fabricius se întoarse iarăşi spre femeie. Nu poate accepta o asemenea situaţie. Aşa că renunţă la soţul legitim, la copii (după cum clipea, părea că are copii, şi dacă te uitai la dungile pe care le făcea pielea pumnului când îl strângea, erau chiar doi, copii, se înţelege), ca să-şi refacă viaţa alături de bărbatul care nici măcar nu se atingea de lichidul rozaliu.

în toiul acestor profunde gânduri, Fabricius îşi aduse aminte de nevastă-sa. Oare şi ea?... dar alungă repede ideea, căci privirea îi fu atrasă de enorma machetă din fundul, relativ întunecos, al cofetăriei, machetă ce reprezenta un enorm deget îndreptat către tine şi sub care scria, exact, scria:

Şi tu ţi-ai dat votul pentru pace. Brusc, Fabricius se simţi neliniştit. Uitase de măreaţa acţiune la care fusese convocat alături de întregul popor. Duminică.

Dar să vedeţi:

Povestea lui Fabricius
pentru a-şi adormi bunica

Mai întâi se gândiră ei ce se gândiră şi ziseră: Bă, când să punem noi chestia aia cu pacea? Se suciră, se învârtiră mai marii împărăţiei, da' neam! Nici unul nu fu în stare să zică ceva mai ca lumea. Toţi sfetnicii ăi mari se căzneau să ghicească gândul împăratului, nu să-şi dea ei cu presupusul când şi cum, că, nu ştiu cum o fi la alţii, dar în împărăţia aiasta sfetnicii ăi mari, da şi ăi mici şi pirpirii se căzneau toată ziua doar să afle gândul împăratului, şi cine mi-l ghicea peste noapte se vedea ridicat la onorurile cele mai înalte. Acum însă, degeaba, nimeni nu fu în putere să afle gândul cel ascuns al împăratului. Aşa că acesta, sastisit, zise:

-Bă, nepricopsiţilor, nu aveţi nici o ţâr de minte. De n-aş fi eu, aţi ajunge de izbelişte. Păi, bă, nepricopsiţilor, cea mai bună zi e aia care o zic eu, aşa trebuia să grăiţi, dar voi, neam, minţi proaste, că aşa îmi trebe dacă cat la unii ca voi. Duminică, bă! Duminică!

Sfetnicii, hop în picioare şi dă-i, şi strigă, şi dă-i, şi bate din mâini, că ce mai hotărâre, că ce mai minte, că numai lui şi lui, Prea înălţatului împărat Roşu putea să-i vină o asemenea idee. Mulţumit, împăratul Roşu îşi mângâia barba.

-Nu vă întreb de ce am ales eu ziua asta, că ştiu că nu sunteţi în stare să răspundeţi. Aşa că staţi jos şi scrieţi iute ce vă spun eu, că trebuie să împliniţi întocmai, altfel unde vă va sta capul vă stau şi picioarele. Sau invers, se nedumeri împăratul... Şi o dată cu el se nedumeriră şi sfetnicii, mari şi mici, din tot palatul, ba chiar din toată împărăţia, că pusese de se aburcaseră crainici pe căşi şi ţâpau de-acolo cuvintele împăratului pentru tot poporeanul, să ştie şi el ce pleaşcă de fericire îl aşteaptă duminică.

-Eu, împăratul Roşu, domn a toată împărăţia, stăpân peste zecimi şi zecimi de suflete şi părinte al poporului meu, chitii eu în înţelepţeasca-mi hotărâre, că ce ne mai trebe nouă arcuri şi săgeţi, catapulte şi tunuri, flinte şi săbioare, că s-au învechitără. Ne trebe armament nou, şi atuncea cu ăl vechi facem arăturile de toamnă, că sfetnicul nostru, spătariu mai marele peste oştiri, pus acolo din mila mea, mi-a zisără că e ceva nemaipomenit să bagi tunurile pe arătură, că ce mai brazde se pot trage dacă bagi ţeava tunurilor în pământ şi tragi. Aşa că, ca să dovedim noi ce gânduri minunate are împăratul Roşu pentru omenirea asta, am hotărâtără, zic, să scoatem armele alea proaste de tot (adicătelea să ne dezarmăm) ş-apoi, cu gândul că nu putem lăsa poporul neapărat, să băgăm arme noi, da' nu ca la început, ci pentru o sută de tunuri vechi să băgăm nu o sută de tunuri noi, ci nouăzeci şi cinci, pentru o sută de arcuri să băgăm flinte noi, da' nu o sută, ci nouăzeci şi cinci şi aşa mai departe, până la nasturii de la mantale, care să fie cu cinci mai puţin din o sută. Toată lumea o să cadă deci în admiraţie în faţa gestului nostru împărătesc.

Da' pentru astă treabă, tot poporeanul să mă urmeze şi să vină să pună deştul, iar ăl de ştie carte să iscălească că e de acord cu deciziunea, că trebuie să vă zic că nu accept ca vreunul să se pună împotrivă. Şi pentru asta toate organele şi toţi sfetnicii împărăţiei să fie cu ochii în patru, că dacă prind că apare vreun ba, v-aţi ars cu toţii! Teles, popor?

Şi d-aia am pus-o duminică, zi de lucru, aşa cum am hotărât eu, împăratul Roşu, ca toţi să fie şi să semneze acolo unde îşi câştigă pâinea ce le-o dau tot eu.

Am zis că se poate semna până la orele şase ale serii, dar vă zic - şi cine o să facă astfel va fi drag inimii mele - ca toate semnăturile să fie strânse până la două ore după răsăritul soarelui, care acum ştiţi că apare mai târziu, fiind toamnă.

- Şi cum maică, ripostă bunica lui Fabricius, înainte de a adormi, să mă scol eu din viul nopţii ca să fac ce ? Că din moment ce împăratul a decis şi legea a fost dată, ce nevoie mai e să semnăm noi, că da, aş înţelege (ce vreţi,

era prea târziu pentru a mai fi educată în spirit nou) dacă mai întâi ăştia ca mine, adică poporul, am fi decis dacă da sau nu, dar aşa? şi râse închizând ochii.

Adevărul este că Fabricius nu era deloc hotărât. Nu ştia încotro s-o apuce. Nu prea era obişnuit cu zilele libere. Ziua lui de plimbare... Se uită în jur. Cofetăria de lux era la fel de goală. La mesele înconjurate de scaune mai rămăsese o singură pereche. Prăjituri nu erau, că nu erau gaze. Gazele se dădeau noaptea, iar prăjiturile se coceau ziua. Când era făină, firește. Şi zahăr. Sau...

Se ridică şi plecă. Strada în pantă îl cuprinse în mrejele ei şi-l cară la vale. Pe pereţii caselor se lăfăiau afişe cu păsări, de exemplu porumbei, peşti socotiţi oceanici, precum şi îndemnuri mobilizatoare. Porumbeii nu erau comestibili. Ei nu se făleau în măcelării. Acolo se făleau numai capetele de porc. Ele rânjeau vesele din vitrine. Capul de porc devenise emblema epocii. Pe drept cuvânt. Porcul este un animal paşnic, prietenos -dacă îl scarpini pe burtă sau îi pui cuţitul la gât, el _se lasă mulţumit pe o rână. Se mulţumeşte cu puţin şi, în plus, se îngraşă, semn al nivelului ridicat de "viaţă.

Ajunse la colţ. Încotro să o apuce? Să-şi ia un ziar, să vadă linia zilei. Zis şi făcut. Se aşeză pe banca din micul scuar. Se uită în jur. Scuarul era gol. Pe stradă, nimeni. Curajos, aruncă ziarul în sus. Acesta se înălţă câţiva centimetri deasupra mâinii sale ridicate, după care căzu încet, încet spre pământ. Forţa gravitaţiei, care va să zică. În timpul căderii, Fabricius citea ziarul. Era suficient timpul ? Ar fi suficient!

-A fost şi a rămas o fiţuică, auzi o voce tocmai când terminase editorialul despre cum trebuie făcut ca să şi ca să nu şi că oricum e bine, dar se poate şi mai bine. Se uită şi văzu o doamnă. O provocatoare! exclamă Fabricius, desigur mental.

-O ştiu de când apărea în ilegalitate. Permiteţi? Doamna, îmbrăcată corect, cu o haină de blană neagră, cizme înalte negre, pleoape violete, ochii mari, negri, nasul fin, coroiat şi zbârcită, îi întinse mâna. Mercedes de...

-Vuuu!

Fabricius nu auzi fireşte de cine era Mercedes, căci tocmai atunci şuieră sirena. Trebuie să fiu atent ce vorbesc, îşi spuse, şi tăcu. Doamna provocatoare continuă însă:

-Înainte, cu mult timp înainte, zâmbi vag încurajator, ca şi cum l-ar fi poftit să o contrazică, dar Fabricius, vigilent, tăcea semnificativ, am avut posibilitatea să cunosc organul. Pe atunci era de format mai mic. Oarecum tăiat de jur împrejur, aş zice. Şi râse. Am avut doi soţi, unul Aisac şi unul Tobaias. Soţi buni, iubitori. Aisac, primul, era frate cu Tobaias, al doilea. Într-o seară, dar poate te plictisesc, se întrerupse ea, vag alarmată, dar Fabricius, atent la ce trebuia să spună el însuşi, îşi compusese o faţă interesată. Chiar îl interesa. Ar fi dorit să asculte nişte amintiri, dar de la cineva mai tânăr, suspină, mai cu ţâţe. În fine...

Doamna Mercedes de Vuuu continuă:

-Deci într-o seară, acasă la noi, adică la mine şi la Aisac, vine Tobaias şi începe o discuţie. Dar nu vreau să vă plictisesc, repetă ea, stimate domn, nu am reţinut numele dvs...

Aha, îşi zise Fabricius. Ce se ascunde sub asta? Dar nu mai avea de ales. Întrebarea îi fusese pusă mult prea direct. Şi apoi ce!...

-Sper să nu fiu interpretat greşit, începu, dar mă numesc Fabricius.

Fără să îl mai asculte, doamna continuă. E bine antrenată, îşi zise Fabricius, uitându-se lung la cizmele ei negre din piele-piele.

-Tobaias zise: Georgescule, că aşa îl alintam pe Aisac, am veşti proaste. Vremile se schimbă. Se zice că vin Ăia. Aşa că trebuie să facem ceva. Ce? întrebă Aisac, care era, fie vorba între noi, un idealist. Cum ce ? sare Tobaias, până acum v-am ţinut eu, cu banii mei, cu afacerile mele, acum vine vremea când, pentru câtva timp, averile nu or să mai conteze. Ba din contră. Aşa că trebuie să facem ceva. Eu sunt în partida asta. Tu trebuie să fii în ailaltă, aia care trebuie să vină. Care o ieşi învingătoare, ne ajutăm unul pe altul. Dar eu cred că vor ieşi ăi de vin. Aşa că tu te duci la ei, că ştiu că îl ştii pe iuda ăla, şi-i ceri să devii membru. Apoi când vin ăia le spui că şi eu am fost membru, că am făcut pe bogătaşul numai ca să vă ajut pe voi, că aia a fost sarcina mea. Da' ai grijă până vin ăia, să nu cazi. Da' nici nu te omorî cu firea. Nu-i vorbă,

nu prea fac ei mare lucru, mâzgălesc nişte afişe şi scot o fiţuică de-i zice nu ştiu cum. Cel mai bine este să te faci ziarist.

Aisac a fost de acord. Eu de asemeni, zâmbi Mercedes. Aşa că în vreo două daţi am dus nişte fiţuici de-şi ziceau ziare la Tobaias. Aşa ne-am cunoscut mai bine. Că într-o seară, închipuie-ţi, tinere, copoii poliţiei mă încercuiseră. Drept e că, şi zâmbi cochetă, pe atunci arătam altfel. Ştiau ei ce ştiau. Dar eu, neînfricată, am rămas până dimineaţa la Tobaias.

Pe urmă a venit eliberarea. Şi Aisac, şi Tobaias, care le cedase averea noilor veniţi, s-au aranjat. Unul s-a făcut şeful presei, altul şeful şcolilor (învăţământului), cum se spune pe la noi. Eu, profesoară universitară şi deputată. Ah, ce viaţă! şi surâse trist. După aia nu le-a mai plăcut. Fiţuica aia, devenită organ central, s-a mai mărit în dimensiuni, dar tot fiţuică a rămas. Apărură noii, care pe noi, cadrele mai vechi, care contribuiseră la victorie, ne dădeau la o parte. Nu a fost bine. Aşa că, după ce Aisac a decedat, datorită tendinţei sale de a mânca prea mult, iar Tobaias a devenit soţul meu, nu a mai fost frumos deloc. Vechii membri plecaseră toţi, pe rând. Nu mai aveau posturile alea bune, nu mai aveau de ce sta. Ce, asta e ţară? ziceau ei, dar numai aşa, de ochii lumii, că nu pentru asta au luptat... Care luptă, stimate domnule, care luptă!... Şi râdea aşa, pe seară, cu cizmele ei negre şi gropiţe în obraji.

-Şi Tobaias ? îndrăzni, controlându-se strict, Fabricius.

-Tobaias ? se miră ea vag. Ah, soţul! A, da, a plecat şi el. Avea rude peste tot. Aşa că acum...

-Şi dvs.? continuă, prudent, Fabricius.

-Eu? şi tăcu câteva clipe. Eu... Îmi câştig pâinea cea de toate zilele. Am şi eu rude. Aveţi un foc? şi scoase din geanta fină un pachet de ţigări lungi. Erau... Fabricius îi dădu focul cerut. Prometeus redivivus. Şi-şi scoase pachetul mototolit. A, dar nu, serviţi, interveni energic Mercedes. Fabricius, tăcut, servi. Încerca să scoată delicat ţigara, fără să facă să fâşie pachetul. Erau bune cu adevărat. Aşa ceva...

-Din pachet? îndrăzni vorbăreţul Fabricius.

-Da. De asta vă spuneam, chiar de-i organ central, tot fiţuică a rămas. Tradiţia e lucrul dracului, domnule, nu-i aşa?

Fabricius nu răspunse. Trăgea la tutun. Ce putea spune? Dar, mai ales, cui? Ce înseamnă pâinea cea de toate zilele? Haină de blană... ţigări străine. De, o fi din pachet, dar o fi şi... Îşi rememora rapid toată discuţia. Ce spusese ea. Ce spusese el. El spusese Fabricius. Şi Tobaias. Şi dvs. Din pachet. Atât. Dacă nu sunt luate drept cifru, poate să se afle. Prinzând curaj, mai adăugă:

-Şi totuşi eu îl citesc cu plăcere. Este deosebit de instructiv. Asta când îl apuc. Căci ştiţi, se vinde imediat. Nici abonamente nu se primesc, căci sunt mult prea multe cereri. Cunosc oameni care cumpără câte două, trei exemplare. Din acelaşi număr. Tăcu. Se gândi: nu am spus nimic periculos, din contră, dacă nu este considerată o provocare, pot să fiu chiar felicitat pentru cât spirit nou am dovedit.

-Da' de unde, stimate domn. E cea mai mare tâmpenie tipărită. Nu o întrece decât alta şi mai mare.

În mod firesc, Fabricius se abţinu. Spuse doar:

-Cât o fi ceasul?

Doamna îi zâmbi trist.

-Nu ştiu. Şi-i arătă mâna. În jurul încheieturii se afla un ceas micuţ şi strălucitor. Apoi continuă: Arată numai ora şapte patruzeci şi cinci. Ora universală.

Care o fi aia? se întrebă temător Fabricius. Este ceva cosmopolit aici. Dar gura nu rosti nici un cuvinţel.

Doamna zise la fel de trist:

-Este ora la care bietul meu prim soţ, Aisac Georgescu, a decedat. Din prea mult idealism, şi-a făcut inimă rea, căci realitatea depăşise ficţiunea. Şi din prea multă şampanie, băutură rară pe atunci, de care se dezobişnuise de vreo şapte-opt ani buni, dar încerca să recupereze. Şi, tristă coincidenţă, este ora la care Tobaias mi-a zis: Mercedes, s-a terminat. Îi dau dracului cu funcţia lor şi mă duc. La verii mei. Şi la verişoara mea. Nu spun unde, că vă este, probabil, prea bine cunoscut locul. Este ora singurătăţii mele, conchise ea, trăgând ultimul fum din ţigareta albă. Şi o aruncă.

-Şi totuşi, cât o fi ceasul? insistă, fără să-şi dea seama, Fabricius. Tocmai atunci însă venea un bărbat voinic, cărând două geamantane imense din piele.

-Nu vă supăraţi, îl interpelă jenat Fabricius, ştiţi cumva ce oră e?

Bărbatul, surprinzător de amabil, lăsă geamantanele jos şi grăi:

-Da, cum să nu. Este opt, patruzeci de minute, treizeci şi opt de secunde şi patru miimi.

-Uluitor! sări Fabricius. Nu-i aşa, doamnă? se adresă el doamnei, pe care se părea că n-o interesează dialogul.

-A, dar asta nu e nimic, interveni imediat bărbatul. Şi făcu un pas către ei. Dacă vreţi, şi apăsă un buton, puteţi afla ce oră e în orice capitală din lume, sau, apăsă alt buton, care este poziţia planetelor din sistemul nostru solar, sau...

-Formidabil! repetă entuziast Fabricius. Formidabil ! Era gata să mai spună o dată formidabil, dar se răzgândi şi întrebă: Este automat?

-Absolut, şi antiacvatic, antişoc, antiatomic, antiimpe-rialist, antiterorist, antifurt, antitetanos şi antirabic. Dacă vreţi să vizionaţi canalul patruzeci al televiziunii...

-Formidabil, repetă Fabricius, dar repetiţia începea să deranjeze. A te repeta în entuziasm este una din cele mai penibile reacţii umane. Dar nu şi pentru Fabricius. Formidabil! Este străin ? Formidabil! se repezi iar Fabricius. Nu ştiam. Ce chestie? Deci industria noastră... Formidabil... Merge cu baterii?

-Desigur, spuse bărbatul, ce credeţi că sunt astea, şi bărbatul cel mândru arătă spre cele două geamantane imense de la picioarele sale. Ridicându-le, se îndepărtă, încovoiat sub greutatea lor. Fabricius rămase tăcut. Doamna la fel. De altfel, nici măcar nu părea că auzise ce s-a vorbit. Doar atât îi spuse:

-Dai senzaţia, tinere domn, că nu prea ai încredere în capacitatea creatoare a poporului nostru şi în justeţea indicaţiilor...

-Cine, eu? întrebă neatent Fabricius. Era încă şocat de multitudinea funcţională a ceasului autohton. Şi apoi ce o fi ora universală?... Oricum, s-a făcut târziu. Având în vedere cât este ora. Oare cât a spus că e? se întrebă el.

Ziua lui liberă se apropia de sfârşit. Era spre asfinţit. Era târziu şi era toamnă. Ca din pământ, ce să vezi, apărură fel de fel. De băieţi, evident. Unde peisajul era gol până atunci, acum se suprapopulase. Densitatea ajunsese de un om la metru (liniar). Se mai aflau, de asemeni, persoane pe după garduri, stâlpi de iluminat, bănci, copaci. O faună diversă.

Trecu mai întâi maşina albastră-gri. Din ea se auzi o voce răguşită, răvăşită. Urla:

-Toată lumea pe dreapta. Toată lumea să tragă pe dreapta! Bă, n-auzi?

Se adresa, firește, cuiva. Nu se vedea însă cui. Pentru orice eventualitate, urla. Altfel de ce era plătit? Mai urlă preţ de câteva minute. Urletele, amplificate de difuzoare, răsunau în piaţa pustie. Începuse războiul cel aşteptat şi temut? Da' de unde! Se afla în plină desfăşurare. Băieţii... Minunata forţă a naturii umane. Maşina gri-albastră dispăru. Câteva minute a fost linişte. Apoi alte două maşini. Albastre-gri. Una pe lângă un trotuar, alta pe lângă celălalt, cu sirenele date la maximum. Apoi două maşini negre-albastre, pline de umbre, privind în toate părţile. Şi, în fine, maşina neagră, cu geamuri fumurii, cu doi câini uriaşi proiectaţi pe geamul din spate de o lumină din interior. După ea veneau două maşini negre-albastre, pline de umbre care priveau în toate părţile. După care, două maşini. Gri-albastre. Apoi maşina albastră-gri. În fine, una albă, cu sânge uman şi aparate de respirat sub apă, flancată de o alta, mai micuţă, tot albă, fiica primeia, destinată vizitelor rapide.

Doamna privise tăcută. Apoi se uitase lung la Fabricius. După care... Dar trebuie mai întâi o scurtă explicaţie. Convoiul cu pricina se perinda în viteza cea mai mare. Firește că, străpungând aerul, se crea un curent teribil. Băieţii de-abia se mai puteau ţine drepţi, cu toate că fuseseră antrenaţi special, în tunele de testare a machetelor de avioane. Fabricius, cetăţean obişnuit, nu îşi putea însă permite un astfel de test, aşa că tare se mai îndoia de mijloc, ţinându-se zdravăn de marginea băncii, în timp ce curentul făcea ravagii

asupra doamnei. Părul îi zbura în vânt, la fel şi nasul, genele lungi şi zbârciturile. Apăruse astfel un om nou. Nu prea înalt, solid, fălcos, spătos, cu o frunte îngustă şi fermitate în priviri. Părea foarte dur.

După ce curentul se potoli, Fabricius se îndreptă de mijloc şi privi. Doamna de lângă el îl privea tăios şi-i flutura pe la nas un pumn. Doamna, adică domnul îi spuse:

-Acesta este un atac!

-Un hold-up? se interesă Fabricius timid. Cred că aţi greşit adresa. Poate ar trebui să... tocmai a trecut...

-Gura! îl întrerupse aspru domnul cel duşmănos. Noi suntem brigada roasă din armata de acaju-violet, ramura.

-Nu este nevoie să-mi dezvăluiţi toate amănuntele...Sau asta înseamnă că urmează să mă...

Doamna îl privi lung, afirmativ. Fabricius se temu.

-Dar în ţara noastră toţi construim lumea nouă, continuă el, nu prea convins. Deci şi eu, adăugă şi mai puţin convins. Voi nu acţionaţi decât Acolo, unde trebuie distrusă putreziciunea. Aici totul este nou, viguros, lemn tare.

Domnul zise:

-Gura! Nu are a face, chiar dacă aici toţi ne sunt prieteni şi ne ajută să fim ceea ce suntem. Îşi, rotunji pieptul şi-şi încorda muşchii, care se reliefară ca nişte frânghii sub cele două pulovere şi sub haina de piele, uniforma tradiţională a armatei de acaju-violet, care răspândise groază în cele două emisfere. Tocmai de aceea trebuie să răspundem cu multă prietenie la cererile lor. Căci, oricât de bine organizat este Sistemul, mai există oameni care se fofilează, care mimează, care vor să supravieţuiască până când... Aceştia trebuie să dispară — şi îl privi lung şi apăsat. Ei trebuie judecaţi de un tribunal al poporului.

-Câte limbi vorbiţi? se interesă Fabricius.

-Câte trebuie... Gura! Toţi suntem intelectuali. Eu am fost asistent la universitatea din Scoconax, încheie mândru, după care zise tot atât de ferm: *Come, move*!

La un semn, din copacul de deasupra capului, de pe ramura din care făcea parte individul, coborî o scară de mătase. Au trebuit să urce pentru a coborî în scorbură, unde la rădăcini se afla...

CAPITOLUL 28

În care se vede că realitatea depăşeşte
limitele oricărei literaturi belle et tristice

...ASCUNZATOAREA numărul unu a brigăzii roase, din armata de acaju-violet, ramura cea mai directă din cele mai directe. Coborând, Fabricius văzu o uşă din lemn, apoi o cameră din lemn, cu o masă lungă pentru douăsprezece persoane din lemn (deocamdată numai masa), scaune din lemn şi un lemn despicat în două în/pe care scria cu litere din lemn roşii: Acesta este herr Bader Mein Hoffer. Când trecu prin faţa lui, domnul care îl conducea pe Fabricius, universitarul din Scoconax, se închină sau cam aşa ceva, după care era gata să-i dea (aşa i se păru lui Fabricius) una după ceafă, când uşa de lemn se deschise şi pe ea intrară mai multe persoane, domni şi doamne care aveau ecusoane cu litere mari din lemn, agăţate de gât (literele); ii capo della sezione rossa doctore Massimo Massim Rapina de la sezione nera professora Geana Gianina el jefe de la sesion violeta don José de José y José student en letter e philosophia la chefe de la section rouge-blanc mademoiselle Mimi de Les Biennes licenciée ès der schef das section schwartz herr Gunther Von... lângă care se aşeză şi domnul care îl adusese pe Fabricius şi care, scoţându-şi haina de piele, rămase în unul din cele două pulovere, de sub care îşi extrase sânii, agăţându-şi ecusonul, din care însă nu se înţelegea nimic, doar numele, singurul scris cu

litere lizibile, de la stânga la dreapta: Ahmed bin Ildirim, desigur, şeful şefilor.

Unu, doi, trei, începu să numere Fabricius. Apoi îşi aduse aminte de unul din eroii săi preferaţi, prinţul austriac Cocosca. Atacat de un grup de terorişti în propriul său castel, abia renovat, Cocosca scăpase nevătămat, ba chiar, după mai multe partide de picioare în aer cu diferite adversare, căci la terorişti femeile sunt dispuse la compromisuri, dar nu are el norocul ăsta, că uite mademoiselle asta, ce ochelaristă e, plus că are picioare subţiri şi deloc ţâţe, defect de neiertat în viziunea lui Fabricius asupra femeilor. Mai scapă el oare? După cum se uită ăştia la mine, n-aş prea crede. Păcat! E greu să mori la patruzeci de ani, dar s-au văzut şi lucruri mai rele. O să-mi las nevasta văduvă. Sper că nu va suferi atât cât a suferit după...

Domnii şi doamnele se aşezară la masa de lemn, pe scaune de lemn. Unul scoase din sertar o tăbliţă. De lemn. Pe ea scria: Tribunalul revoluţionar al poporului.

Ăştia nu aduc nimic nou. Ăhă, câte tribunale de astea s-au perindat, să fie ei sănătoşi! Nu-ţi trebuie prea multă minte pentru asta, din moment ce verdictul e dat dinainte. Dar ia să aud ce mai glăsuiesc ei, că tare-mi sunt simpatici, aşa cum îi văd, de naţii diferite, dar uniţi de aceleaşi interese şi foarte intelectuali.

Cel din mijloc se ridică şi zise. Ceilalţi fură, firește, de acord. Apoi se ridică domnul cu care venise Fabricius. Şi zise. Şi de data asta toată lumea era de acord. O, unanimitate! După care, cel din mijloc se mai ridică şi zise: „Vinovat". Ceilalţi fură, firește, de acord. Chestia e că la ăştia nu se poate vota contra. Cine zice ba, hârşti! i se taie gâtlejul. Sistemul nostru este mult mai democrat, uite, chiar dacă ai zice nu, nu ţi se întâmplă mare lucru. Dar cine să se încumete să zică nu. Nu? Fabricius era mulţumit că sesizase în aceste clipe grele superioritatea sistemului căruia îi aparţinea. Dar la ce folos? Votară aşadară că este *guilty*. După care, cel din mijloc îi făcu semn lui Ahmed Ildirim, care se ridică, dispăru după uşa pe unde intraseră cu toţii. Reveni. Cu o hârtie în mână. I-o dădu celui din mijloc, herr Gunther Von Guntherscheir, care îi dete citire. Apoi se uită la Fabricius. Apoi făcu un semn. Pe masă. Se

deschisese în peretele de lemn o uşă (de lemn), din care apărură doi pieptoşi, spătoşi, bucuroşi că intraseră şi ei în scenă. Îl luară pe Fabricius şi-l aduseră în faţa mesei. Tot completul de judecată al tribunalului poporului, hop! în picioare.

- Noi, începu cel din mijloc, reprezentanţi ai voinţei poporului muncitor, şi aşa şi pe dincolo, cu chestii de-astea Fabricius era obişnuit, am decis ca numitul, urma numele vinovatului, adică al lui Fabricius, şi sentinţa. Ţac, ţac, pac, împuşcare etc. Până la executarea sentinţei, urmează să fie însă păstrat la închisoarea poporului.

Cei doi îl iau şi-l duc pe uşa pe care venise Ildirim. Acolo se vedea, pe o masă de lemn, un aparat de lemn, din care curgeau nişte hârtii. Pesemne că ăsta era telexul. Toate brigăzile roase de pretutindeni aveau un singur Zentrum. Aşa şi scria pe peretele de lemn, cu litere de lemn, firește, vopsite în roşu. Noi, armata poporului, suntem braţele răzbunătoare ale Marelui Zentrum. Şi urma, firește, pe perete, o hartă în care era reprezentat un punct, undeva spre răsărit, de unde porneau tot felul de raze. Din lemn. Ca un soare din lemn, iar dedesubt scria: Aria relaţiilor comerciale ale Cominterevorosului, şi mai scria ceva cu litere mici, de lemn, tot roşii, dar Fabricius nu le-a putut desluşi, fiind împins de cei doi domni într-o cameră alăturată, unde se afla o masă de lemn şi o grămadă de rumeguş. Asta era închisoarea poporului numero uno (einz) şi aici Fabricius fu închis, trăgându-se după el zăvorul din lemn.

Se aşeză pe grămada de rumeguş şi îşi scoase o ţigară. Trebuia să cugete. Ce era de făcut? De ce îi lăsaseră acest timp? De ce sentinţa nu fusese imediat tradusă în fapt? Ce se întâmpla dincolo de aceste uşi?

Dincolo de peretele de lemn se auzeau clar nişte voci. Şefii se strânseseră într-o şedinţă. La început, se pare, mademoiselle Marianne, şefa secţiei rouge et noir, a fost obligată să se dezbrace. După exclamaţiile care îi parveneau, Fabricius a înţeles că se înşelase crunt: tipa avea ţâţe, şi încă ce mai ţâţe! Completul de judecată, după efortul intens depus în timpul procesului, se relaxa. Intelectuali fiind, preferau, firește, scenele de grup.

După care, cel puţin aşa reieşea din context, satisfăcuţi, îşi puteau permite câteva zile de austeritate.

Ce vreţi, dintotdeauna, pe orice meridiane, ilegalitatea îşi are legile ei. Dure. Mai ales pentru femei, de aceea cele care se înscriu în această luptă contra putreziciunii morale trebuie să fie femei cu cugete curate, profunde în gândire, cu ţâţe mari şi şolduri largi. Altfel nu au cum să reziste în mijlocul atâtor prieteni de luptă şi primejdii ascunse.

Se făcu linişte. Un timp. Apoi începu discuţia. Se puneau la punct noile acţiuni. Firește, nu aici, ci acolo. Acolo aveau libertatea necesară. O voce (Fabricius îşi dădu seama, după melodicitate, că era vorba de Massimo ii dottore) citea o listă de priorităţi. Interesant, gândi Fabricius, lipseau de pe listă şefi ai poliţiei, generali şi alte capete, mai politice, deşi seniorul José de José y José interveni ca la el la ţară, se poate şi aşa ceva, că e mulţi generali care se plimbă brambura peste tot, dar i se răspunse să facă propuneri în scris, şi în general lipseau mai toţi cei care într-o formă sau alta erau păziţi. De aceea, au oftat cu toţii, extrem de eficient era să se pună bombe în pieţe, magazine, terenuri de sport şi aeroporturi, că numai aşa, zicea herr Gunther Von Guntherscheir, putem spune că noi reprezentăm, cu adevărat, soarta, deoarece vor muri numai cei cărora le-a fost scris să moară, chestie cu care domnul Ahmed s-a arătat perfect de acord, sau câţiva barosani de-ăi bogaţi, care sug sângele poporului muncitor ca nişte vampiri şi care au vile şi iahturi şi te miri ce şi nici nu le trece prin cap că, uite, o pot mierli dintr-un glonte tras acolo pe unde nici măcar nu le trece. Apoi râseră cu toţii, un râs care îl înfiora pe Fabricius, cum era şi normal, având în vedere situaţia în care se afla, căci semăna (râsul, desigur) cu geamătul copacilor bătuţi de furtună, şi începură să-şi frece bucuroşi mâinile, cum presupunea Fabricius, judecând după zgomotul specific.

Dar taman atunci telexul din lemn începu să ţăcăne. Tăcere. Apoi unul spuse doar atât: Papa!

Fabricius crezu că îşi lua rămas-bun. Dar se înşela. Zgomotul specific frecării mâinilor reîncepu. Erau foarte roşii. Asta da, lovitură ! A secolului! Stop ! se auzi vocea lui Gunther Von Guntherscheir. Nu vă mai frecaţi

mâinile! Vreţi să luăm foc ? Fabricius îşi dădu seama că observaţia era absolut corectă, căci prin frecarea a două bucăţi de lemn primitivii îşi aprinseseră focul secole de-a rândul.

Firește, cu toţii i-au dat ascultare. Ahmed se ridică (îi scârţâiau încheieturile!), după care, lovindu-se cu pumnul în piept (bum ! bum!), zise că va lua el legătura cu aripa pontică a armatei de acaju-violet şi vor fi numiţi acolo (unde trebuie!) câţiva funcţionari, făcuţi parcă pentru a juca un asemenea rol dificil şi va fi contactat un individ care, nu pentru principii, ca noi, ci doar pentru bani, să apese pe trăgaci. Pulberea şi plumbii vor fi gata băgaţi pe ţeava, el va rămâne doar să apese pe trăgaci. Ura, strigară cu toţii. Creierul le făcuse o mare bucurie, căci îl urau pe papa, papa, papa...!

De bucurie simţiră iar nevoia să se defuleze. Aşa că iar îi cerură mademoisellei să se dezbrace, şi doi o încălecară imediat, iarăilalţi doi trebuiră să se mulţumească cu ce mai rămăsese, adică unul cu altul.

Duduiau podeaua şi închisoarea popoului, pardon, poporului, de atâta virilitate. Dar Fabricius aflase ceea ce trebuia să afle un prizonier sortit morţii şi în mintea lui încolţise - de mirare, dată fiind ariditatea solului - sămânţa speranţei. Va evada chiar din bârlogul Brigăzilor Roase, fapt unic până la acea dată.

Planul era uimitor de simplu. Ca orice lucru perfect.

CAPITOLUL 29

Sau cum, conform unei reţete deja clasice, se poate schimba total viaţa unui om de Idin nimic

TERORIŞTII căutaţi de toate poliţiile lumii, fără ca vreuna să ştie ce caută, aflaţi deci la rădăcina unui copac, aşteptau primăvara ca să iasă la suprafaţă. Dormeau. Fabricius, nu. Punea la punct detaliile planului ca un specialist în sisteme, având grijă să introducă în ecuaţie şi neprevăzutul. Fuma ţigară după ţigară. Rumeguşul începuse să fumege. Imediat se pişă pe el ca să stingă focul. Ar fi fost o idee, dar nu asta îl interesa. Lemnul universului terorist! Foarte sensibil la foc. Doar dacă...

Brusc îşi aduse aminte. Cineva, undeva, cândva, îi prezisese că viaţa i se va schimba de la mijloc. De la mijloc încolo, în sus, în jos. Considerând că va trăi sănătos vreo optzeci de ani, şi-a zis că aceasta era întâmplarea care îi va schimba radical cursul vieţii.

Va deveni şi el un terorist de talie internaţională. Dur, nemilos, contra şi contra peste tot. Bomba, glonţul, moartea, certitudini într-o lume a dezorganizării. Firește, și ordinele de la Centru.

Fabricius îşi aprinse ultima ţigară. Alta nu mai avea. Acum iată-mă! Pe un bulevard luminos. Acolo ăia au prea multă lumină, spre pierzania lor, desigur. Viitoarea lui victimă, un general, un boss, un manager. II urmăreşte.

Câteva săptămâni. Să-i vadă obiceiurile. Acolo generalii discută pe cine să şi unde. În timpul ăsta el, marele terorist, a intrat deja în acţiune. În cartierul de vile. O admiratoare, o tânără, fiică a unui barosan. Piscină, două, trei maşini. Cât să te apuce scârba. Altfel, gagică a-ntâia, fără false pudori. Desigur, nu are rost să intrăm în detalii.

Fabricius, alias Apil întâiul şi tovarăşii lui au, mă rog, abuzat de ospitalitatea deplină. Timp de două, trei, patru săptămâni. Ordinul de la Centru, în fine, soseşte ! Ah! Desigur, şi ei au atâtea pe cap, dacă e să ne gândim numai la denumirea instituţiei, dar orişicât. În fine, acum... Dezlănţuirea!

Un delegat al Centrului, diplomat din punctul de vedere al genţii, le-a explicat că nu trebuie să se enerveze dacă ordinele vin mai târziu, că la ei nimic nu se pierde şi tot ce e lovitură dată decăzuţilor e oricând binevenită şi salutată.

Ziua Z ! Noul Boss va fi... Ziarele vor fi pline de... Ah, radioul, televiziunea! Ah şi ah! Unde e mama să mă vadă!... Cunoscut de lumea toată! El!

Iată însă că miroase a ars. Luase foc şi masa. Unde e schema de evacuare în caz de incendiu? Greu de spus. Ce se putea întâmpla cu un foc scăpat de sub control? Oricum, devenea tot mai improbabilă posibilitatea lui Fabricius de a deveni un terorist de clasă internaţională. Fumul era tot mai compact. Grupul de nimfe, care urmau să se transforme în coconi, începu să se mişte. Era însă greu să-ţi dai seama cui aparţineau diferitele membre răspândite peste tot pe podeaua de lemn. Ici o mână, colo un picior, un cap, un umăr, o pulpă, doar ţâţele (o adevărată obsesie la Fabricius!) se ştia cui aparţin.

Fum gros. Lemnul uscat trosneşte. Incendiul, minunatul incendiu! Universul de lemn, în flăcări! Iată soluţia! Fabricius ieşi din scorbură. Era liber! Respiră adânc. Dacă ar putea duce focul de aici, dacă incendiul s-ar extinde...! Ce de mai respiraţii libere, neopresate (de poluare).

Peisaj proaspăt în jur. Participa şi el. Natura în sânul omului. Sau invers? Tema admiterii la treaptă. Care treaptă? Noi am luptat pentru

desfiinţarea treptelor! La noi totul este neted, totul este egal. Magistrala viitorului.

Fabricius învăţa să meargă în libertate. Greu se fac oamenii, oameni. Un pas în libertate face cât sute de kilometri în robie. Dar cine îşi dă seama de asta? Deşteaptă-te...! Sutele de kilometri li se par robilor cei mai normali kilometri. De aceea se şi spune: calea robilor. Mai ales dacă totul este bine trasat. Borne kilometrice. Frumos colorate. Cu litere mari. Mobilizatoare. Semne. Analiza semnelor. Semiotica puterii. Trecerea, traversatul, oprirea, depăşirea, toate strict interzise. Restricţii de viteză. Cui îi trebuie viteză, când se ştie de acum unde ajungem? Pe când în libertate e mult mai dificil. Decizia îţi aparţine. Te-a obosit să stai, poţi să înjuri, poţi să te uşurezi adică.

Fabricius mergea. Soarele strălucea. Pomii erau înverziţi. Florile parfumau aerul. Se simţea uşor. Parcă plutea. Îi venea să cânte. Cânta. Deşteaptă-te... (iar?). Era singur însă. Până la primii oameni mai avea mult de mers. Oraşul se vedea în depărtare. Norii cenuşii pluteau deasupra. Capitala! Strălucind înspre partea viitorului de aur. Viitorul, deocamdată, nu se vedea. Era acoperit de nori. Dar cui îi păsa de asta? O, capitală rotundă a unei ţări perfect rotunde! Ce goală este patria mea!

Întrebare :

Dar ce sunt paranoizii?

Definiţie:

Paranoizii sunt elita. Ei au apărut mai târziu, după ce au fost înlocuiţi cei din stirpea filoxenă, extremistă. Paranoizii sunt o generaţie nouă de conducători. Ei s-au format în focul luptei pentru putere şi pentru păstrarea ei. Paranoizii îi reprezintă pe cei mai buni dintre cei mai buni. Crema noii clase conducătoare! Cremă de fistic! Pentru că paranoizii nu se fâstâcesc niciodată. Tot ce au ei aparţine acestui popor. Ca şi ei. Deşi sunt elita. Etimologia: paranoizi de la *para,* de origine necunoscută, poate să însemne fie ceva lângă altceva sau de lângă altceva, fie un fruct dispărut actualmente din pomicultura ţării, de obicei lunguieţ, moale şi mălăieţ, probabil în legătură cu forma specifică a capului acestei elite, iar *noi*, de asemenea de origini vagi, existând şi aici două variante, fie că e legat de ideea de noi, adică

pluralul de la noi, dată fiind acţiunea lor permanentă de a-l promova permanent, fie de la desemnarea zgomotului permanent (un străvechi cuvânt, *noise)* în legătură cu permanenta lor înclinare de a face zgomot despre ei înşişi, despre ce fac ei înşişi, mai existând şi varianta sincretică, în care apar ambele accepţiuni, de altfel atât de strâns legate în activitatea de zi cu zi a paranoizilor.

Simţindu-se liber, Fabricius îşi permitea să scrie, desigur, în minte, continuarea la eseul său istorico--statistic despre filoxeni. Studiase îndelung problema paranoizilor şi ajunsese la concluzia că merita să fie trataţi. Chiar şi peste hotare. Dar nu are el norocul ăsta! Să se vadă publicat la editura aceea celebră care a făcut atâţia scriitori celebri, pentru mult mai puţin decât face el, asigurându-şi nemurirea prin romanul său eseistic despre paranoizi. Păcat!... Va rămâne un mare necunoscut.

Fabricius ajunsese la câteva sute de metri de Capitală. Coşurile ctitoriilor epocii se lungeau. Din ele ieşeau fumuri. Zgomotul ciocanelor, ritmul trepidant al muncii, sutele de roţi, benzile rulante, curelele de transmisie, muşchii încordându-se, minţile fremătând cum să întâmpine şi cum să răspundă... Toate acestea nu-i erau străine lui Fabricius. Universul muncii. Cântat de poeţi şi de proletarii acum beneficiari ai propriei lor sudori. Păcat!...

Dar ce să vezi! Poteca pe care mergea era blocată! în faţă, o căsuţă. O căsuţă mizerabilă. Se apropie de ea, deschise încet poarta.

CAPITOLUL 30

în care Fabricius îşi încheie plimbarea într-o manieră folositoare

PĂŞI înăuntru. O grădiniţă de legume. Timpurii şi târzii. Aflate la diferite grade de coacere. Mai merse şi văzu două coteţe. Un porc şi două gâşte. Mai merse puţin şi ajunse în faţa uşii. Bătu! Uşa se deschise încet, scârţâind. Îl treceau fiorii. Suspans. Ce film ar scoate el din scena asta!... Suspinând, Fabricius aşteptă.

Un ochi. Negru, sprâncene cărunte. Cercetător, se uită: Balada soldatului căzut de-a curmezişul câmpului de luptă. Fabricius se şi vede un mare regizor. De valoare internaţională. De pe coama acoperişului (din şindrilă) supraveghează maniera în care tot el, Fabricius, se încadrează în indicaţiile regizorale ale lui Fabricius, în întâlnirea sa cu contele Burewestinigue.

Căci, în adevăr, în faţa sa se afla contele Burewestinigue. În persoană. Fabricius zise bună ziua. Contele zise, cu un accent străin, la fel.

-Mă numesc Fabricius, continuă Fabricius. Am fost într-o plimbare prin oraş şi, uitându-se în jur, în afara oraşului. Este ziua mea liberă, ţinu să-l informeze.

-Zi liberă, dă să se mire contele, înveşmântat relativ sumar. Există aşa ceva?

-D-apăi cum! exclamă Fabricius bucuros. Şi încă ce liberă!...

Stăteau aşa de vorbă în pragul căsuţei. Contele ieşise cu lumânarea înfiptă într-un splendid sfeşnic din argint masiv. În spatele lui se ţea figura contesei. Madame la contesse Burewestinigue Ana Poda era o persoană graţioasă, cu scufia albă pe un cap micuţ ca de vrabie. Nu vedea, dar distingea culorile şi recunoştea oamenii după voce. Era o boală nobilă. De la o anumită vârstă, toţi nobilii din familia sa (şi subliniez cuvântul nobili, deoarece, firește, au existat suficiente mezalianţe, pre-monitoare ale stângii în stirpea ei, care se întindea, prin persoane cunoscute, până hăt, la descălecatul lui Kurik) o căpătau! Adică nu mai vedeau lumea, nu spun reală, pentru că nu pot băga mâna în foc că aşa e, decât în culori. Sistemul video vira însă spre albastru. Nuanţe de albastru, după chipul omului.

Contele de Burewestinigue şi contesa de Burewestinigue nu mai văzuseră chip de om din momentul când, sosiţi pe aceste meleaguri, aflaseră că mult prea iubitul şi stimatul lor împărat fusese, ca să zic aşa, mătrăşit. Atât el, cât şi familia împărătească. De, firește, cei care îi luaseră locul. Un fel de naşi ai filoxenilor. Dar să nu insistăm.

Fabricius fu poftit (acest termen specific, vezi pofta ce-am poftit, este specific capitolului) înăuntrul căsuţei. Contele îl pofti conform ospitalităţii, contesa pentru că ea îl vedea într-un albastru intens, culoare neapărat regală. Numele Fabricius, declinat (numai la nominativ singular) de Fabricius, îi aducea aminte vag de ceva. Or, asta era suficient pentru a fi primit în casa conţilor de Burewestinigue.

Casa era formată dintr-o singură cameră. Lângă ea era ceva ce putea fi foarte bine o bucătărie. Nu poate fi descrisă, dat fiind faptul că Fabricius a intrat şi a rămas numai în cameră. Pentru a ne face o imagine despre planul casei, în caz de evacuare, este însă bine să se ştie că există o bucătărie. Mi se pare şi firesc, de altfel.

Deci era vorba de camera în care intrase Fabricius. Iată cum se prezenta ea (scuzaţi stilul realist, dar aşa se cade, ca stimatul cititor să fie perfect informat şi edificat asupra condiţiilor de viaţă ale cetăţenilor acestei ţări, fără deosebire de religie, origine şi...).

Fabricius, aşezat pe scaun, făcuse discret cu ochiul. Cui? Firește, autorului. Voia să spună că lasă pe seama noastră ceea ce nu poţi vedea tu, nefiind de faţă, văd eu şi-ţi spun mai târziu. Căci, în adevăr, era ceva de văzut. Imaginează-ţi, i-a povestit mai târziu Fabricius autorului, o masă. Autorul era lipsit însă de imaginaţie. Fabricius continuă atunci: lungă, pentru douăsprezece persoane. Din abanos negru. Încrustat cu argint. La colţuri, pictată cu foiţă de aur. Picioarele în stil florentin. O faţă de masă uşor îngălbenită. De vreme. Dantelă şi damasc. Pe masă, un uriaş sfeşnic din argint. Cu douăsprezece braţe. Sfeşnicul, se înţelege. Scaunele, douăsprezece la număr, erau clar o garnitură completă. De salon. Pe spătare şi în mijlocul mesei uriaşe se afla stema familiei de Burewestinigue, doi câini încârligaţi pe un câmp de cartofi, precum şi deviza, celebra deviză a familiei de Burewestinigue: „Unde dai şi unde..." Restul era şters de vreme. Pe pereţii încăperii se aflau următoarele: tablouri în rame grele, aurite, reprezentând femei, bărbaţi, copii, câini de vânătoare, pitici, bufoni, cai (desigur). Femeile erau roşietice la faţă şi îmbrăcate în rochii, bărbaţii, în costume mai închise la culoare, cu pantalonii până la genunchi sau nu, dar oricum, cu: 1. Mâna în şold, 2. Câine de vânătoare, alb cu picături neutre, 3. Spadă la şold, 4. Cal. Erau cu toţii semeţi, mustăcioşi şi flocoşi.

Copiii erau rumeni şi cu un aer de melancolie în ochi (părerea lui Fabricius), probabil datorită uitatului la tablourile anterioare, care le sugerau cum vor ajunge. Era stirpea conţilor de Burewestinigue, care mergea şi ea până hăt, departe. Cruciadofix fusese primul conte, până atunci fuseseră numai marchizi. Se mai aflau în fiecare colţ al încăperii câte şase, şapte candele grele, agăţate în lanţuri care se presupune că erau de aur, şi cam tot pe atâtea icoane, vechi, după cât erau de afumate. Pe jos erau patru covoare, persane şi de Buhara. Şi cam atât.

Când Fabricius a fost poftit înăuntru, el habar nu avea că până atunci contele de Burewestinigue nu mai luase contact cu oamenii.

După ziarul aruncat neglijent pe un secretaire Louis XV, ca şi după cel pe care îl mai ţinea încă în mână, reieşea că împăratul şi împărăteasa tocmai s-au întors de la băi împreună cu marele duce, marea ducesă şi alţi câţiva.

Mai reieşea că împăratul urma să dea o recepţie în saloanele palatului de iarnă, în cinstea faptului că va vizita cazarma cadeţilor.

Cam ăsta era tot inventarul salonului conţilor de Burewestinigue. În acel moment, Fabricius a fost poftit (vedeţi?) să se aşeze. Ceea ce a şi făcut.

-Sunteţi căsătorit, *jeune homme* ? se interesă contele.

-Şi încă cum! ripostă solid Fabricius, deşi adăugă, aşa cum era şi firesc: Vag!

-Şi aţi făcut o plimbare plăcută? Utilă?

-Extraordinară, se avântă Fabricius. Uluitoare.

Dacă aţi şti în ce măsură s-a modificat geografia zonei, aţi rămâne uluit, *your Highness*.

-Mai există porci? se interesă contesa.

-Desigur, adăugă blând Fabricius. Suficienţi.

-Credeam că...

-Duşenka, porcul nostru nu este ultimul. Ştiţi, strămoşul său, al porcului din curte (parcă era scroafă...) ne-a fost dăruit de însuşi împăratul, Domnul să-l aibă în pază, acolo sus, şi se ridică în picioare solemn. Contesa făcu la fel. Fabricius, şi el. Reculegere. În amintirea porcului? A împăratului?

-Dar pe afară cum e?

-Este minunat, domnilor, pardon, scuzaţi, domnule şi doamnă. Este pur şi simplu un timp minunat. Cum vă spuneam, astăzi este ziua mea liberă. Dar ca mine mai au zi liberă milioane de oameni. Toţi cei care nu, în fine, toţi cei care...! În ziua liberă ne scoatem la plimbare, ştiţi, sistemul nervos. La aer liber, în mijlocul naturii perfect corectate de om, stăpânul ei, care va să zică. După care luăm o masă copioasă. Denumirea ştiinţifică a ei (a mesei) este Masa Copioasă, sau Masa Scientifică, după care continuăm să ne plimbăm prin aer liber, căci ştiţi, la noi şi aerul este liber. Nici o îngrădire, nici o oprelişte, nici o cenzură, nimic, nimic, decât Libertate (cu L mare de mână). *La liberté. Svoboda!*

-Am cunoscut un om pe nume Slobodan Ivanovici, începu contesa, când să fi fost, Yuri? se interesă ea nesigură.

-Ei, demult, demult, când domnul nu se născuse încă, o completă împăciuitor contele. Era, stimate domn, un ins cu plete multe şi bărbiţă puţină dar neagră, care vorbea cam aşa cum vorbeşti dumneata, dar cu alt accent, despre ce bine o să fie când totul va fi liber. Şi aerul. Noi nu credeam, dar uite, adică aud că vorbele lui s-au împlinit...

-Şi încă cum! se entuziasma Fabricius. Dacă aţi şti, stimate domnule conte, dacă aţi şti!... S-a împlinit totul, ba şi ceva pe deasupra. Suntem pur şi simplu fericiţi că...

-Săracii, tăie euforia lui Fabricius contesa, care era o fire mai rece, mai greu de încălzit. La vârsta ei este şi firesc.

-Nu o să mă credeţi, dar avem tot ce ne trebuie pentru a trece la un nou stadiu, ştiţi, aşa se spune acum la stadion (stadium adică o stadie, de unde şi stadion). Prosperitatea ne aşteaptă la cotul străzii, nu al stadionului, dar, ce-i drept, disciplina este cam slabă, cam lasă de dorit, dar să nu vă mai plictisesc cu noul limbaj, nu mai e mult până când toate visele înaintaşilor, ai dvs., ai mei, ai lor, oricum, se vor împlini.

-O să ieşim şi noi atunci în lume, nu, Duşenka? spuse contele. Stimate domn, noi nu prea am ieşit din casă de vreo şaizeci sau poate mai mult de ani, tot ce avem nevoie ne producem în casă, avem vechiturile astea de care ne leagă atâtea amintiri, ştim că împăratul a murit, dar pentru noi continuă să existe, e tătucul nostru.

-Dar cum de nu v-au demolat? Că alături aveţi o mare unitate la nivel mondial care produce papuci de casă şi gaz de eşapament, că ştiţi, s-a inventat şi automobilul, nu de noi, de ceilalţi, ca în atâtea alte cazuri din păcate, dar nu are a face, deoarece noi tot ducem automobilul pe cele mai înalte culmi. Vă imaginaţi, sper, cum de e posibil asta, deoarece avem totul, culmi, slavă Domnului, şi... dar, aflaţi stimate conte şi stimată contesă, că noi suntem cei care am dus şi corabia noastră pe cele mai înalte culmi, după ce am traversat cele mai înalte valuri.

-Demolat? Ce e aia?

-Demolarea este o operaţiune de curăţire a teritoriului unui oraş de case şi străzi, pentru a aşeza în locul lor alte case şi alte străzi, cu mult mai...

Ea se realizează de obicei peste noapte şi cu buldozerul. Nu vă mai spun ce este buldozerul, căci ne-ar lua prea mult timp, dar ca să aveţi o idee, este ceva ca un automobil de teren, adică folosit atunci când ninge sau se face că ninge şi alte maşini nu mai au voie să circule, şi care are în spate doi câini negri şi pe laturi alte zece--patrusprezece maşini, tot de teren, care pasămite au menirea de a îndepărta dărâmăturile care pot crea dificultăţi, fapt pentru care primesc salarii care desfid orice concurenţă.

-N-a fost nimeni pe aici, în felul acesta. Nici o demolare nu s-a oprit în faţa casei noastre, nu-i aşa Duşenka?

-Curios, se miră Fabricius. Dar paza? Oamenii

de pază?

-Nici. Dar mai e nevoie de ei în libertatea de afară? Până şi aerul, ziceaţi...

-Ei, sigur că mai avem nevoie. Ştiţi, statul nu se poate... Rolul său creşte, pe măsură ce şi împreună cu... Dar despre asta nu aţi auzit. Aşa că mai avem oameni de pază. Bunicei. Şi nu v-au călcat, ziceţi?

-Nu.

-Curios, foarte curios. Trebuie să-l întreb pe Osiris. Poate că nici nu vă văd. Poate că nu existaţi. Poate că prin casa voastră se intră într-o altă lume, în altă dimensiune. Aia care îi lipseşte acestei lumi.

Fabricius cade pe gânduri. Tăcere. Se aude tic-tac-ul pendulei grele din aur masiv. Numai ea şi ar ajunge să plătim toate datoriile..., dar ce folos! se lamenta (interior) Fabricius. Afară, pe aproape, zgomot de maşini pe autostradă. Părea că trece pe deasupra casei. Undeva, dar tot pe aproape, sirena unei uzine. Pare că prin faţa ferestrei treceau oameni. Vorbe. O maşină de poliţie, alte sirene. Apoi... Vreun accident la uzină, îşi zise. Vreo explozie. O explozie obişnuită, intrată în cotidian. Desigur. O explozie de entuziasm. Las', că citesc mâine în ziare. Amănuntele. Deodată, strigăte. Lozinci? Strigăte sacadate, scandate. Nu se înţelege nimic. Doar zgomote. Unele după altele. Miting, îşi zise. Citesc eu în ziare. Dar apoi o voce. Unică. Puternică. Indestructibilă. Care gesticula. O să răguşească la mâna dreaptă, îşi zise Fabricius. Dar nu, el nu! Alţii da, el nu! Parapetul! Mobile! La donna e

mobile? Nu se înţelegea ce spune dar era, desigur, important. Ca de fiecare dată. Acelaşi lucru! Important. Supărat? Păcat! Păcatele noastre! Dar zgomotele se întețeau. Afară. Undeva. Parcă se strângeau într-un ghioc, deasupra casei. Poate pe acoperiş, poate pe coş, poate în curtea cu porcul imperial. În casă, linişte. Deplină. Intre covoarele grele, candelele aprinse şi pendula masivă de aur, picura timpul.

-Pe aici, vă rog, îi spuse într-un târziu contele şi, cu lumânarea aprinsă, ferind-o de curent cu palma mâinii stângi făcută căuş, îl pofti. Vizita durase destul. Consumase o cantitate neglijabilă de ceai şi una semnificativă de votcă. În tăcerea luminată blând de aurul icoanelor şi în vacarmul tridimensionalităţii. Cu grijă, Fabricius urca scara care ducea spre pod. În pod, aceeaşi linişte, dar mai mult praf. Dar aceasta era ultima casă simplă din vest (de capitală) şi acesta era ultimul spaţiu, cam îngrămădit, desigur, de linişte. Aşteptă. Aşteptă până ce contele umblă undeva, la un zid, şi până ce acoperişul se crăpă puţin, precum cupola unui observator (astronomic).

-Poftiţi pe aici şi mai poftiţi pe la noi când mai aveţi o zi liberă, spuse contele. Şi Fabricius pofti, dându-i mâna.

Pe autostrada care trecea exact pe deasupra casei era, desigur, circulaţie de autovehicule. Ea se desfăşoară în general în bune condiţiuni, deşi porţiuni din carosabil sunt încă umede şi prezintă umflături, gropi sau este lapoviţă şi ninsoare, dar conducătorii auto profesionişti - adică aceia care conduc autovehicule proprietate de stat şi care trebuie să-şi facă un control medical din trei în trei ani dacă sunt sub patruzeci şi cinci de ani, mai precis între trei şi patruzeci şi cinci de ani, şi din an în an dacă sunt peste patruzeci şi cinci de ani, mai precis între patruzeci şi cinci şi şaizeci şi cinci de ani, căci aceasta este durata de viaţă fixată prin programul de viaţă raţională (firește, cu unele excepţii) - dau dovadă de multă prudenţă şi nu fac depăşiri interzise, iar când le fac (depăşirile legale, desigur) le fac asigurându-se (asigurarea este absolut obligatorie, încă o dovadă a grijii statului pentru viaţa indivizilor conducători auto, de aceea i se şi spune asigurării respective Casco, adică să căşti ochii din timp şi semnalizând la

vreme). Aşa că Fabricius putu să traverseze integru autostrada cu două fire. Unul pe faţă, altul pe dos.

Dincolo de autostradă, adică pe partea cealaltă (sunt absolut necesare explicaţii, aşa cum am făcut şi mai sus, pentru a înţelege geografia zonei, căci cu puţin înainte nici pomeneală de autostradă pe aici, ci doar mai multe case, fără dotările edilitare moderne, precum apa curentă, rece şi caldă, la chiuvetă şi în baie, agentul termic - nu cumva acesta...? Şi, în plus, pentru a înţelege starea de spirit a eroului principal, aflat încă sub impresia şocului produs de contactul cu lumea din altă lume.

Deci de partea cealaltă a autostrăzii se afla o staţie de autobuze în care se grupase în aşteptare un număr impresionant de oameni cu copii, saci plini cu pâine şi genţi de piele. După expresia feţelor, nu aveau nici o expresie, se părea că aşteaptă de mult. Nu chiar de la darea în funcţiune a autostrăzii şi de la înfiinţarea ei, care răspundea solicitărilor oamenilor muncii din partea de sud-sud-vest a oraşului de creare a liniei de autobuze rapide 43 567 892 barat, dar nici prea de curând. Fabricius se aşeză şi el mai la marginea masei (de oameni) pândind sosirea respectivului autovehicul, proprietate de stat, adică, aşa cum spuneam mai înainte, condus de un conducător auto profesionist.

Să fi trecut aşa, preţ de... dar cine să mai socotească timpul, cert este că mulţi începuseră să-şi mănânce pâinile din saci, ceilalţi servietele de piele şi unii încercau chiar cu hăinuţele copiilor, când la orizont şi-a făcut apariţia autobuzul 43 567 892! Bucurie! Bucurie pe autostrada 1. Asta nu era nimic, în treacăt fie spus, faţă de bucuria din staţiile din oraş! Dar să nu anticipăm, căci nu avem de gând să zăbovim asupra modului în care se realizează transportul urban în Capitală.

Ce să vezi, însă? Era autobuzul 43 567 892, dar era defect! Aşa scria pe el: Defect. Cu alte cuvinte nu era el, era altul, căci, el, nedefectul, se îndrepta spre zonele de agrement, puse recent la dispoziţia oamenilor muncii din partea de vest-sud-vest a oraşului, alături de noul şi magnificul lac al Elenei, deschis, adică săpat recent pe acolo, şi care oferea o privelişte de neuitat celor care, în zilele lor libere, veneau să-l admire. Aşa că baratul era complet

gol, căci cine avea nevoie de un autobuz defect? Fabricius ar fi vrut să urce, să fie unicul călător, să meargă, să se desfete acolo, dar nu mai avea timpul material necesar (aşa se spune acum, când materialitatea lumii este totală). Aşa că se abţinu, deşi îşi dădea seama că este rău să te abţii, căci din abţinere în abţinere apar complexele, dar şi dacă ai pus mâna pe un complex, om te-ai făcut om, într-o vară pui deoparte atâţia bani încât...

Aşa că autobuzul 43 567 892 nebarat pleacă gol, în timp ce masa enormă de oameni continua să aştepte. Şi a aşteptat, a aşteptat...

Aha, ha, dar şi când a venit! Căci a venit! Veni-i-ar numele! Păi ce, putui, maică, să mă urc, ai ? Putui ? Că nici nu se mai vedea autobuzul de atâta omenire, care pe unde apucaseră să se urce. Da' ce e, muică, rezbel, retragere ? Copiii, despărţiţi de părinţi, chirăiau, da' ştii ce e aia, chirăiau de ţi se rupea sufletul, femeile erau călcate în picioare, văzui io cu ochii mei una de o călcau toţi, de parcă era o cârpă, până se milostivi un domn de o ridică de pe jos, mai mult moartă decât vie. Ptiu, fir-aţi ai dracu' cu maşinile şi transportul vostru cu cine v-a inventat şi vă conduce, că faceţi moarte de om! De ce n-or pune maşini mai multe, arde-le-ar focul iadului, iei şi familia lor şi pe toţi ăia care conduc! Şi aşa mai departe.

Desigur, această atitudine nu este deloc corectă. Ea aparţinea unui om simplu, care a mai rămas cu unele rămăşiţe, ştiţi de care, fără o vedere de ansamblu asupra problemei, neinformat despre criza de energie pe plan mondial şi despre implicaţiile ei asupra unei ţări sărace şi rotunde ca a noastră (nici măcar nu ar înţelege de ce suntem noi ţară săracă, deşi ar fi trebuit să se convingă în atâta timp). Nu vede efortul imens depus de poporul nostru sub conducerea prea înţeleaptă a Prea Iubitului, care nu precupeţeşte nici un efort pentru o creştere raţională a nivelului. Nici nu ar înţelege ce e aia nivel! Nu îşi dă seama de importanţa măsurilor de optimizare a transporturilor, de necesitatea economiilor de materiale refolosibile până ne vom achita datoriile. Toate acestea Fabricius le înţelegea însă perfect. El era foarte conştient şi preţuia întreaga activitate depusă fără preget de către Marele Conducător. Această înţelegere nu-l ajuta însă cu nimic.

Deocamdată ridică femeia călcată în picioare şi o aşează pe o bancă. Stătu câteva clipe, sau mai mult, lângă ea, până văzu că îşi vine în fire şi, lăsând-o în grija unei bătrânici care vociferase până răguşise (el nu auzise nimic, dar cine s-o audă, în luptele din staţie?), se hotărî să meargă pe jos. E şi mai sănătos, şi mai ieftin. Ca şi consumul zarzavaturilor, în locul... desigur, cu asta era de acord Fabricius, nebăgând în seamă că avea de mers vreo 10-l5 kilometri. Până diseară ajung eu, îşi zise. Şi s-a ţinut de cuvânt, căci bărbaţii se ţin întotdeauna de cuvânt!

Ajunse, astfel, în mândrele periferii ale Capitalei. Acolo era instalată lumina electrică de mult timp. În lumina numeroaselor becuri stinse (sau aparent stinse, căci poate că ele erau aprinse), Fabricius se îndrepta spre centru. A aştepta o maşină care să îl ducă mai aproape de casă ar fi fost o pierdere de timp. Şi apoi cine are muşchii necesari? Aşa că nu aşteptă, ci merse mai departe, în continuarea celor zece-cincisprezece kilometri, pe marile bulevarde, croite cu o mână sigură, am putea spune genială, pe locul unor foste străzi care nu avuseseră o iluminare corespunzătoare, supărând ochii Clarvăzătorului. Trece un tramvai sau nu?

Tramvaiele aveau, se ştie, un consum redus de echivalent benzină cu cifră octanică exportabilă. Dar mai treceau oare tramvaiele? Uite că nu, nici ele, căci curentul fusese întrerupt. Şi dacă aţi şti cât de greu este să întrerupi un curent tocmai când...

Pe noile trotuare, trasate şi ele cu grijă pentru ridicarea (corespunzătoare a aceluiaşi) nivel de viaţă, praful, acolo unde nu era noroi, se oprise la grosimea unui deget. Era şi el expresia eforturilor fără preget, de zi şi de noapte, pentru a se da o nouă faţă oraşului. Ehei, şi câte mai avem de făcut! Căci vedeţi dvs., a ridica un oraş nou, pe ruinele unuia dinainte, nu este o chestie la îndemâna oricui. Seamănă cu expansiunea unor imperii, din cele înregistrate, firește, de istorie, căci cine a cucerit o ţară este musai să cucerească şi altele din jur pentru a o apăra pe prima şi apoi altele şi altele, pentru a corecta graniţele ş.a.m.d., până când paf, puf, un balon umflat mai mult decât trebuie!

Gârbovit sub povara acestor gânduri neconforme cu realitatea, ce vreţi, era şi el istovit, şi oricâtă înţelegere ai avea, oricâtă conştiinţă şi, slavă Domnului, Fabricius dăduse dovadă din plin de ambele, simţea că nu mai poate. Ei, dacă ar fi fost instalate nişte difuzoare pe străzi, şi de acolo să curgă marşuri întăritoare, versuri înviorătoare, sau măcar ceva din Noul Folclor, Noua Cultură, altfel ar fi parcurs Fabricius ultimii metri care îl mai despărţeau de propria sa reşedinţă. Nu ar fost atât de plin de gânduri negre, furios, chiar duşmănos, fie-ne iertată expresia, faţă de Sistem. Adică se transformase într-un individ periculos şi dacă vreunul din Cercul II ar fi bănuit ceva, sau dacă măcar Gabriele şi-ar fi dat seama de profunda ură care îl zguduia pe Fabricius, gâfâind, atunci în mod sigur ar fi fost imediat ridicat (ca şi strămoşii lui) şi dus undeva de unde nu se ştie când (şi dacă mai) ieşim, sau, fiind mai ieftin, ar fi suferit accidentul obişnuit în asemenea ocazii.

Dar aşa, uite-l că a ajuns acasă, deschide uşa şi intră. Ha, ha, ce-l aşteaptă acolo, având în vedere că nevastă-sa era uşor băută şi Fabricius se purtase ca un măgar, acum câţiva ani, cu biata maică-sa, care pentru el era un fel de soacră, spunându-i... A descrie tot ce a urmat ar fi însă jignitor pentru un bărbat care se respectă. Oricum, totul s-a redus la: 1. Urlete(le ei), 2. Înjurăturile ei) (şi ce variate erau!), 3. Atac direct la persoana lui Fabricius, fiind vizate cu precădere: a. părul (smuls), b. falca (lovită) din lateral, c. genunchii (rotula) atinse grav, 4. Decizii finale: a. nu te mai culci în acelaşi pat cu mine (ca şi cum ar fi fost o favoare şi ar fi semnificat ceva până atunci) că nu e al tău, b. nu mai mănânci acasă (ca şi cum ar fi fost o favoare şi ar fi semnificat ceva până atunci), că nu e a ta (casa? masa?), c. Îmi dai bani de întreţinere, că nu mă ţii tu pe mine (ceea ce era perfect adevărat). Astfel, cu viaţa reorganizată şi nu prea, Fabricius ce-mi făcea?

Şi Fabricius ce-mi făcea?
Stătea şi recepţiona
Lovituri cu lovitura,
Pocapoca, pacapaca,

Înjurături cu înjurătura,
Adicătelea accepta.
Aşadar asta-mi făcea...
Dar se pune acum problema:
Da' de ce el accepta?
Pentru că şi pentru ca
Totul personifica
Poporul din ţara sa?
Poate că nu... poate că da...

CAPITOLUL 31

În care Fabricius, cu viaţa familială reorganizată, se află în situaţia de a şi-o vedea aşijderea şi pe cea profesională

DĂDU drumul la robinet şi - ce să vezi? Apa era rece. Numai bună de bărbierit. Se cuvine să subliniem de la bun început virtuţile apei reci pentru tenurile potrivite, precum cel al lui Fabricius. Dacă tenurile grase se resimt vag, fără să le dăuneze însă, iar celor slabe le dăunează, fără să se resimtă însă, tenurile potrivite se simt perfect, ca peştele în apă, în apa rece. Îşi frecă pielea deci, înroşită de frig, cu un pămătuf chel, storcând ultimele resturi de pastă din tubul scofâlcit pe care scria cu litere mari, albite de vreme, Preeria, având în vedere că în preerie se fac cele mai teribile bărbiereli şi că avea (crema, desigur) un miros care amintea de mirosul de fân cosit acum câţiva ani şi lăsat în curtea cooperativei sub cerul liber.

Apoi dă-i cu lama de ras, specială, de import, unul dintre puţinele produse ale industriei metalurgice care nu se produce la noi în ţară, îşi spuse Fabricius, ascultând zgomotul lamei pe pielea înăsprită, firește, pe bună dreptate, căci oţelul nostru este folosit mult mai eficient... Cu astfel de gânduri înviorătoare Fabricius termină bărbieritul. Se spălă cu apă rece, care, de când îi dăduse drumul, se răcise şi mai tare, căci ce este mai rece decât apa rece dacă nu apa caldă?

Îşi trage bocancii în picioare, căci afară era, desigur, un timp minunat, se lăsase cu lapovită şi ninsoare, ceea ce le crea greutăţi celor încălţaţi doar cu pantofi, având în vedere noroiul de pe trotuare şi bălţile de pe carosabilul mai mult sau mai puţin asfaltat. Se gândea cu voioşie că va merge la serviciu. Că se va întâlni iarăşi cu colegele şi colegii. Că va da ochii cu Gabriele cel bine informat. Că, în fine, de la discuţia cu Directorul General, dinainte de concediu, rămăsese cu o... Pe scurt, bucuriile vieţii zilnice, socialul etic şi echitabil.

Dar parcă ştie omul ce-l aşteaptă? Aşa se spune... Poporul acestei ţări rotunde este extrem, dar extrem de înţelept. El are multe proverbe şi zicători, unele cu origini străvechi. Căci strămoşii se caracterizau (într-o epocă, ce-i drept, greu de precizat) prin băutul laptelui, deci se prindeau repede, şi al vinului (la un moment dat, pentru a desfiinţa cozile din faţa bodegilor şi a reduce numărul celor care, în timpul serviciului, beau de nu mai... În fine, au fost desfiinţate viile), ca şi prin deţinerea unui important număr de neveste, toate legale, ceea ce, firește, cu toate afirmaţiile transmise de marii scriitori ai antichităţii, că dacă nu aveau un minim de şase-şapte neveste nu puteau gusta din deliciile căsniciei, nu cred că era o situaţie de invidiat deşi, dacă te gândeşti bine, ei ocupându-se mai mult cu vinul, trebuia totuşi să mai şi muncească cineva, altfel de unde să fi venit civilizaţia superioară dezvoltată de ei, spre deosebire de contemporanii lor, cu o civilizaţie mult mai, adică puţin mai, de fapt mult mai puţin... Adevărat că ăştia din urmă ştiau să scrie şi că au lăsat câte ceva, pe când strămoşii noştri stăteau mai prost cu scrisul, gradul de alfabetizare fiind relativ redus, dar cui îi păsa, având în vedere resursele viticole, animaliere şi virilitatea zonei? Nici băi şi apeducte nu aveau, dar când au avut s-au obişnuit cu ele.

Aşa că, proverbele şi zicătorile străvechi, printre care chestia cu capul plecat nu ar fi tăiat (ceea ce este evident, căci dacă ar cădea fiecare cap care se pleacă...), spuneau că dacă ar şti omul ce-l aşteaptă, atunci... Atunci ce?

Aşadar, Fabricius nu ştia ce îl aşteaptă în acea dimineaţă posomorâtă, când îşi îndrepta gândurile luminoase şi paşii viguroşi, autobuzele fiind cu totul inaccesibile, spre instituţia de unde - era o oră de vârf, ca toate orele

acestor ani fierbinţi - primea salariul, conform scării de salarizare în vigoare, treapta 2 nivelul 4567 bis, gradul wx (vezi DCM nr. 8584 pe 499 şi instrucţiunile în două volume adiacente). Aşa precum spuneam, mergea. O, om al timpurilor de azi! O, om nou, om care... În fine ! O singură hotărâre luase : să nu mai continue manuscrisul cu viaţa lui Fabian, căci pe cine mai interesa să priceapă cum de s-a ajuns unde s-a ajuns şi apoi cine i-ar publica aşa ceva? Ce, ne jucăm cu libertatea? Iar libertatea înseamnă supunere.

Aşadar, în interiorul timpului său, Fabricius se lupta cu noroiul trotuarelor. Construcţii, fel de fel. Conserve de peşte. Marile magazine! Aruncă o privire înăuntru. La ce bun? Merse mai departe. Noroiul cobora, apoi urca. Spre culmi. Acolo, pe culmea dealului, se afla Instituţia sa. Oraşul era deci pe coline. Grad de seismicitate diferit. În depărtare se profila Palatul. Nimeni nu-l putea vedea. Înconjurat de brazi. Brazi viguroşi, căci le priau atmosfera uşor umedă, căldurile şi praful verilor fierbinţi. Brazi aduşi hăt de departe. Aclimatizaţi.

Gâfâia (Fabricius, desigur). Urcatul spre culme nu-i deloc lesnicios. Un pas înainte, mai mulţi înapoi. Noroiul alunecă. Vara te înecă praful. Ce să-i faci, oraş de câmpie! Câmpia mănoasă. Câmpia recoltelor. Câmpia celor mai mari recolte. Să nu mai vorbim acum despre asta, îşi spuse Fabricius. Ar fi deplasat.

-Ce te bagi? aude deodată.

Ce să vezi! Un tablagiu! Unul din cei mulţi. Beat, roşu la faţă.

-Eu... să vedeţi, se bâlbâie Fabricius.

-Faci scandal deci, continuară ochii injectaţi. Actele!

-Păi!...

-Nici un păi, bă! i-o tăie apărătorul legii. Actele! Fabricius le scoase. Îşi mai revenise.

-Vă rog, zise, eu sunt cercetător.

-Vă f... muma-n c... de cercetători. De ce te împingi?

-Am alunecat, noroiul...

-Ce noroi, bă!... Unde vezi tu noroi? Ia vino încoace ! Şi-l duse la o maşină închisă, după colţ. Acolo,

ofiţerul. Şi alţii. Civili. Păzeau traseul.

-Domnule ofițer, este o neînțelegere.

-Asta rămâne de văzut, mormăi superior(ul). De ce nu-ţi vezi de treabă?

-Ştiţi, am alunecat... Adică eu sunt de vină. Întârzii la serviciu.

-Unde lucrezi? zic stelele.

-Acolo, şi arătă Instituţia.

-De ce nu ai acte?

-M-am sculat târziu, ha, ha...

Cozorocul nu râdea. Era în exerciţiul funcţiunii. Căzu pe gânduri.

-Numele? zise deodată.

-Fabricius.

-Ai noroc că m-ai găsit pe mine, îl linişti uniforma. Altfel vedeai pe dracu. Du-te... şi fii cuminte.

Fabricius se duse. Prin ce trecuse! Măcar dacă ar fi făcut ceva, cât de cât...

La instituţie soseau angajaţii. Nu angajaţii, nici salariaţii (asta vine de la salariu?), ci oamenii muncii (asta vine de la muncă, de obicei patriotică). Cum veneau, se şi înghesuiau. La semnat. Condicile. Fabricius semnă şi el. Citeţ. Să se vadă că a sosit. Prima zi de după... Gabriele va fi bucuros.

în birou era liniște. Ajunsese primul! Bonificaţie treizeci de secunde. Puse mâna pe telefon. Să-l anunţe pe Gabriele. Dar se făcea, oare? Cadrele superioare poate că nu au... În fine. Iată-i, colegii, colegele.

-A, uite-l pe Fabricius. Ce mai faci, Fabricius ? Te-ai îngrăşat, bătrâne? Ce mai face nevastă-ta?

Multe, multe întrebări. Tăcut, Fabricius aştepta.

-Aţi terminat? Vă răspund la toţi odată. Luaţi loc. La locurile cuvenite. Prestabilite. Fac bine. Concediul mi-a priit enorm. Am stat acasă. Nu am avut evenimente demne de remarcat. M-am alimentat raţional şi am făcut lungi plimbări pe jos. Aşa se explică remarca lui Porfirie că m-am îngrăşat. Sunt mulţumit. Am auzit că voi fi promovat. Sau dat afară... Nu sunt sigur...

-Vai, Fabricius! exclamă roşcata cu părul negru.

-Nevastă-mea este bine, am avut zilnic scandal, inclusiv ieri. Aşa că este în deplină formă. Relaţiile noastre sunt foarte vagi. Sper că această informaţie va ajunge acolo unde trebuie şi va fi folosită ca atare. Nevastă-mea, se înţelege. Am ajuns la concluzia că nu sunt genul ei, ea preferând bărbaţii cu ceva barbă şi, desigur, cu mult mai mulţi bani, fără a fi nevoie să fie însă prea blânzi sau cu ochi albaştri. Vă rog să reţineţi corect vorbele mele şi mai ales rog să fie transmise exact. Într-un cuvânt, sunt fericit că m-am reîntors la instituţia noastră, să fiu iar în mijlocul vostru (din nou, roşcata cu părul natural negru: Vai, Fabricius!), colegii mei (ce o fi vrut să spună cu Vai, Fabricius?), în fond, dacă stau să mă gândesc, voi sunteţi familia mea. Acum trebuie să vă pup! Şi aşa a făcut.

În momentul în care ajunse la roşcata brunetă, moment pe care îl aştepta de mult timp, uşa se deschise şi cineva strigă. Se dă brânză şi unt vizavi. Buzele senzuale i se smulseră din braţe şi o rupseră la fugă. La fel şi ceilalţi. În birou au mai rămas Fabricius, care se îngrăşase, şi Porfirie, cel care notase atent cuvintele (de bun-venit) ale lui Fabricius. Pesemne că nu avea nevoie de asemenea produse sau, mai bine zis, luate în asemenea condiţii.

Colegii se întorc, încărcaţi. Braţele lor sunt pline. Fiecare, da, fiecare din ei reuşise să obţină un kilogram de brânză şi un pachet de unt! Erau fericiţi! Timp de trei sferturi de oră au dat astfel glas bucuriei care îi încerca, enumerând, cu aceeaşi bucurie nestrunită, numele altor oameni ai muncii, din alte birouri, care nu apucaseră...! Astfel s-a ajuns la ora prânzului, când un alt zvon începu să circule, cum că la bufetul (de incintă) se adusese salam (din soia) şi urma să vină ouăle! în aceste condiţii, cu aceleaşi două excepţii, se duseră cu toţii acolo. În tot acest timp, Fabricius nu îşi luase ochii de la roşcată, doar-doar îşi va reaminti unde rămăseseră cu discuţia. Dar ea era pur şi simplu transportată, îmbătată de succes. Ah, dacă aş avea acum un pachet de unt! exclamă în forul său (interior, desigur) Fabricius. Şi îşi imagină ce s-ar fi putut întâmpla. După care cugetă amar: Ce înseamnă femeile! Pentru un pachet de unt! Dacă i-a oferi un borcan de cafe Procopio,

sau ce să zic, o sticlă de... Ar fi în stare să... Doamne, unde sunt femeile de altădată? Bine a zis cine a zis că fiecare îşi are preţul său, conchise filosofic.

Spre sfârşitul zilei de muncă, pentru care erau plătiţi conform scării de salarizare 7 gradul 14 (vezi detalii în H 19876, şi instrucţiunile de aplicare I 198 765 432, în două volume, dacă le puteţi, desigur, obţine, având în vedere că sunt documente strict secrete), funcţionarii şi cercetătorii instituţiei, în afara cadrelor de conducere şi a celor nenumiţi, dar simţiţi (care nu aveau nevoie să stea la coadă), făcuseră rost de câte treizeci de ouă! Fericirea nu mai avea margini. O zi cu adevărat plină. Unt, brânză, ouă! Nimic nu putea fi mai sublim. Căci cine ştie când mai puteau pune mâna pe aşa ceva!

în aceste condiţii de euforie generală, la sfârşitul orelor de serviciu însă, urma să aibă loc mult aşteptata şedinţă a oamenilor muncii în care aveau să se anunţe măsuri importante de reorganizare în vederea creşterii productivităţii muncii.

Fabricius plecă înaintea tuturor şi se aşeză în primul rând. Până la sosirea organelor de conducere (a şedinţei) scoase o carte. Poliţistă. Porfirie îi semnală amănuntul semnificativ lui Gabriele, care, modest, se aşezase pe un scaun lateral, dar tot în primul rând. Observaseră amândoi că era într-o limbă străină. Cartea citită de Fabricius.

CAPITOLUL 32

Sau un capitol intermediar, dar absolut necesar pentru înţelegerea minutului, pardon, minunatului, acestui timp minunat

MAI întâi se impun câteva consideraţii generale, însă absolut necesare pentru înţelegerea corectă a situaţiei în care se afla Fabricius. Aşadar, şedinţa. Ce reprezintă o şedinţă?

Vedeţi dvs., există mai multe categorii de şedinţe. Toate au însă un caracter istoric. Este greu să facem aici şi acum istoricul şedinţei. Oricum, se impun două mari perioade: de dinainte şi de după. Înainte - şi putem împinge originile până hăt, hăt - orice adunare de indivizi era, în fond, o şedinţă. De exemplu, cum să facă să descopere focul. Şi în ciuda atâtor şedinţe colective, focul a fost descoperit întâmplător, de un singur individ. Da, dar un individ pregătit în şedinţe pre-lungite, în care vorbitorii au ridicat problema energiei. Reţineţi, cu această ocazie, două noi expresii: A ridica problema şi Energia. Tot şedinţe trebuie să fi fost, desigur, şi adunările din foruri, din agore şi pieţe. Dar bieţii oameni din acele timpuri barbare făceau şedinţă fără să ştie. Ceva mai aproape de noi, şedinţele au căpătat diferite dimensiuni, dar în genere, în aceste epoci întunecoase (sintagma este deja

cunoscută, desemnând epocile dinaintea epocii lumină), ele au avut un caracter îngust, pe o anumită problemă (care încă nu era ridicată, ci doar analizată) şi, ceea ce era mai grav, mult prea scurte şi fără reguli stricte.

Acum, în ceea ce priveşte epoca luminii, trebuie spus că şi aici există mai multe subperioade. După unii, epoca luminii a început o dată cu apariţia filoxenilor, după care a mai fost o epocă luminată în timpul când conducea bine cunoscutul (pe atunci) rege Pulverysator întâiul (şi ultimul), supranumit Marele, Prea Iubitul, Prea înţeleptul, Prea Viteazul, în fine, nu mai insistăm, căci a fost uitat. După care a mai venit, de fapt, tot pe timpul lui Pulverysator I, o altă epocă lumină, o dată cu extinderea filoxenilor în ţara noastră, adică a lor. Insă epoca luminii este, după cum se ştie, Epoca Luminii, în care, cu siguranţă v-aţi dat seama, se mişca şi respira Fabricius.

În toate aceste perioade, şedinţele au avut o evoluţie proprie, substanţială, plină de sevă, în care s-a pus la punct sistemul de şedinţe, ulterior devenit Sistemul pur şi simplu, iar şedinţele au devenit ŞEDINŢE.

De la început, apariţia Luminii, care, deci, a luminat oamenii, până atunci ţinuţi, desigur, în întuneric deplin, s-a impus ca un adevăr de necontestat şi pe care trecerea timpului l-a transformat într-o piatră de granit a fundamentului Sistemului. Şedinţele trebuie pregătite. Cine nu înţelege acest fapt nu înţelege Sistemul! în al doilea rând, nu poţi să promovezi, cât de cât, pe scara posibilităţilor de aprovizionare, nu poţi utiliza cafele naturale, whisky, nu poţi mânca proteine animale fără să ai o calitate majoră: să rezişti în şedinţe şi în acelaşi timp să dovedeşti că eşti profund interesat (eventual, dacă nu obligatoriu, să ai cu tine un carnet gros în care să notezi), că ştii să ridici problema. De asemeni, trebuie să ai în vedere (atenţie!): Autocritica şi modul în care îţi iei (atenţie!) angajamentul că vei face (atenţie!) totul, conform (foarte atenţie!) Indicaţiilor şi Orientărilor preţioase. Dacă ai pus la punct acest algoritm (ilogic) ai toate şansele să te înalţi. Precum un zmeu.

Există mai multe categorii de şedinţe şi anume: şedinţa de analiză, şedinţa de lucru, şedinţa de dare de seamă, şedinţa de alegeri, şedinţa de dare de seamă şi alegeri, şedinţa de primire, şedinţa de dare de seamă şi

primire, şedinţa de birou, şedinţa de comitet, şedinţa de comitet şi birou, şedinţa de informare, şedinţa de condamnare, şedinţa de excludere, şedinţa jubiliară şi, desigur, şedinţa de doliu. Apoi mai există alte categorii, după criteriul timp: şedinţa zilnică, şedinţa săptămânală, şedinţa lunară, şedinţa trimestrială, şedinţa anuală, şedinţa cincinală.

Să ne oprim asupra acestui ultim grup de şedinţe: În şedinţa zilnică se face o analiză (vom vedea imediat ce înseamnă asta) a activităţii pe ziua în curs: reţineţi, nu se analizează ce s-a întâmplat în ziua respectivă, ci ceea ce urmează să se întâmple (de obicei, aceasta nu coincide cu ceea ce se va întâmpla). Şedinţa de analiză are loc, de obicei, în birourile şefilor, iar prin convocarea acestora se dovedesc două lucruri: că şefii, indiferent de mărime, se scoală în fiecare dimineaţă valizi si că trebuie să se descarce pe cineva. O astfel de şedinţă începe de obicei cu fraza (şefului) să fim scurţi şi operativi şi continuă cu raportul fiecăruia asupra a ceea ce intenţionează să facă în ziua respectivă (reţineţi că fiecare participant este tot un fel de şef, dar subaltern) cu echipa lui. De obicei, totul este bine şi până la urmă ceea ce se întâmplă nu are prea mare legătură cu ceea ce se credea dimineaţă, la şedinţă, că se va întâmpla, iar dacă se întâmplă să coincidă (în linii mari, desigur) aceasta se întâmplă, oricum, şi fără şedinţă.

Şedinţa săptămânală are loc în ultima zi a săptămânii sau în prima zi a ei şi are două părţi: se arată ce s-a făcut desigur, în linii mari; cu această ocazie se fac unele observaţii critice asupra unora dintre cei prezenţi şi se decide să se ia toate măsurile pentru ca greşelile sau neîmplinirile să nu se mai repete în săptămâna următoare, astfel ca producţia să fie îndeplinită la toţi indicatorii. Din păcate, sau poate din fericire, ele se repetă întocmai. Ca urmare, vom regăsi atât deficienţele, cât şi măsurile în şedinţele lunare, unde, deci, se discută modul cum au fost (ne)îndeplinite Sarcinile (ah, şi aceasta este tot o noţiune a luminoasei epoci, deşi nu este, ghiduşilor, ceea ce vă gândiţi voi) din luna trecută şi ce Măsuri să se ia pentru luna următoare.

Marii conducători ai sistemului şi-au pus şi îşi pun, firesc, întrebarea: de ce se repetă aceleaşi aspecte negative, deşi progresul social-economic este (este, nu?). Tot ei îşi răspund, însă: de vină este numai şi numai lipsa de

ordine şi disciplină. Atunci decid (desigur, democratic, consultându-se cu rudele) măsuri discutate, şi ele, în şedinţe la nivelul cel mai înalt şi aprobate în unanimitate. Măsurile nu dau nici un rezultat, dar asta nu-i împiedică pe şefi ca în şedinţe (anuale) cincinale să fie propuse măsuri similare şi să lanseze apeluri minunate sau chemări luminoase în şedinţele trimestriale, semestriale şi, în fine, anuale. Durata acestor şedinţe este în creştere.

În fine, după un al treilea criteriu, cel teritorial, există şedinţe pe instituţie, în care problemele sunt cele ale instituţiei, după care se analizează acelaşi specific pe oraş, pe ţinut şi iată-ne ajunşi în ultima fază: pe ţară! Durata acestora este de la 1-4 zile la 5-8 zile! O, timp minunat al unor minunate şedinţe de analiză şi succese!

Întrebare: Ce reprezintă o şedinţă de analiză?

Răspuns: O şedinţă de analiză reprezintă o şedinţă în care se analizează. Astfel, mai întâi vine un şef dintr-un cerc superior ori vin, în lipsă, Indicaţiile şi Orientările, sosite prin telex tot de acolo. Începe apoi analiza. Cel sosit citeşte Indicaţiile (în lipsa lui, o face şeful instituţiei). Apoi se întreabă: cine doreşte să ia cuvântul ? Cei ştiuţi dinainte ridică mâinile. Ei încep în felul următor: Nu vreau să vă reţin atenţia prea mult, dar consider că este necesar să aduc la cunoştinţa adu-nării că în colectivul meu s-au produs următoarele realizări (de...), deşi au fost greutăţi... (atenţie!) unele din vina noastră (aşa da!)... altele obiective (mda!). În general vorbesc corect, coerent, dovedind că au repetat acasă. Mulţi dintre ei au însă o experienţă bogată în luările de cuvânt. Nu trebuie să ai multă şcoală pentru asta (chiar există indicaţii în acest sens). Aşa se termină analiza şi se votează, se trece la planul de măsuri. O asemenea şedinţă durează 2-3 ore şi este foarte rodnică. În acest timp este imposibil să nu fi terminat de citit ziarele. Aşa că trebuie să fii prevăzător să vii cu o carte sau cu ceva de croşetat.

Şedinţa de lucru este o analiză realizată după aceeaşi reţetă, dar mai scurtă şi uneori, vai, pe o problemă foarte restrânsă. De obicei, se circumscrie nivelului marilor şefi. Uneori durează câteva zile, fiind cuprinse în ea şi vizitele, şi se desfăşoară pe un teritoriu întins. Se vizitează grajduri sau fabrici de mai mari dimensiuni, fapt pentru care, în zilele care preced

vizitele neanunţate, se mobilizează oamenii muncii pentru măturat, vopsit, desenat, pictat, învăţat lozinci, adu-cerea de mostre din diferite colţuri ale ţării, de obicei pe unde a mai fost şi a fost mulţumit.

Şedinţele de dare de seamă sunt exact ca şi cele de analiză, numai că la sfârşit trebuie votată (în unanimitate) darea de seamă. Darea de seamă, etimologic vorbind, ar însemna ca acei ce au făcut-o (şefii, săracii) să le dea seamă de modul în care etc. etc. celor care dormitează, citesc, dezleagă cuvinte încrucişate, croşetează şi spun bancuri în sala din faţa lor. Dar acestora credeţi că le arde să le fie dată seama ? Da' de unde! Unii şi-au lăsat copiii închişi în casă, alţii nu au nimic de mâncare în frigider, alţii ar vrea o bere şi, în sfârşit, alţii se înghesuie în partenera lor de bancă sau de scaun. Câţiva, aleşii, cei dinainte ştiuţi, iau cuvântul. Evident, domneşte cunoscuta unanimitate.

Şedinţa de dare de seamă şi alegeri este tot o şedinţă de analiză, dusă după tipicul celei de dare de seamă, dar cu pigmentul oferit de alegeri. Adică să vedeţi cum: se spune Acum trecem la punctul doi al ordinii de zi, alegerea noilor (atenţie!) ORGANE. 'Conform statutului, alegerea este democratică, secretă. Aşa că se completează noile buletine. Apoi se ia pauză pentru numărătoarea voturilor (?!). Candidaţii se simt în deplină siguranţă. N-au emoţii cu privire la ce va ieşi din numărătoarea voturilor. Apoi se citeşte lista celor aleşi. De obicei aceeaşi cu cea dinainte, cu unele mici variaţii, datorită unor factori de conjunctură locală (sau naţională), ca de exemplu, înrudirile ştiute sau aflate ulterior, mai vechi sau mai noi. Astfel sunt aleşi cei numiţi. Lumea răsuflă uşurată, în fine, că s-a terminat şedinţa (poate dura între 5-9 ore), ceea ce dovedeşte că nu e o farsă. O farsă poate dura atât?

Cât despre celelalte şedinţe, cele de birou sau de comitet, sunt la fel ca primele, dar se desfăşoară într-un cadru mai restrâns şi de fapt au rostul să pregătească şedinţele în plen: împart problemele care vor fi ridicate (!), stabilesc cine şi cum să ia cuvântul, stabilesc cine să fie noii aleşi ş.a.m.d.

Şedinţele de condamnare sunt cele în cursul cărora se condamnă, prin glasul autorizat al Secretarului, anumite fapte condamnabile şi condamnate deja. În cursul unei şedinţe de excludere se exclude un individ devenit

neagreabil din diverse motive, iar excluderea se realizează prin luarea de cuvânt a Secretarului, care dă citire ordinului venit de sus. În şedinţa jubiliară Secretarul citeşte jubilând Ordinul de marcare jubiliară a unor date scumpe celor de sus, iar cea de doliu este destinată numai celor de sus, Secretarul citind ordinul venit de Acolo, iar lumea se bucură cu feţele întristate.

Aşa că nimeni, dar nimeni nu poate scăpa de şedinţe, ceea ce demonstrează cele arătate la început: necesitatea capacităţii de a rezista fizic şi de a te arăta în acelaşi timp interesat de problemele ridicate.

Acum cititorul poate înţelege dacă menţionăm că Fabricius se afla în faţa unei şedinţe de dare de seamă şi alegeri. Aşa se explică de ce a adus o carte cu el. Dar nu se explică de ce a luat loc în primul rând. Deocamdată!

CAPITOLUL 33

În care are loc şi se descrie ca atare o minunată şedinţă de dare de seamă si alegeri, la care Fabricius participă in rândul întâi

AŞADAR Fabricius stătea în rândul întâi, în faţa Prezidiului, citind atent o carte ale cărei coperţi lucioase şi viu colorate arătau că nu poate fi vorba de o lucrare tipărită în ţară. Lucru sesizat de altfel şi de Porfirie, şi de Gabriele. Iar asta pur şi simplu i-a pus pe gânduri. Aşa ceva nu mai văzuseră. Ar fi fost de înţeles dacă, la fel ca atâţia alţii, ar fi stat în ultimele rânduri sau la mijloc (de codru des, unde toate păsările ies, nu!), sau măcar în rândul patru. Dar în rândul întâi? Este ştiut că în orice şedinţă primele trei rânduri aparţin Atenţilor care urmează să se înscrie voluntar la cuvânt. Rareori se întâmplă ca unul dintre aceştia să stea prin mijlocul sălii, sau prin rândurile din spate. Numai dacă primesc o sarcină în acest sens. Iar Fabricius sta chiar în rândul întâi şi citea ostentativ o carte poliţistă! Mai rămăsese ceva timp până la începerea şedinţei. Rumoare. Vorbe. Fel de fel. Goale.

-Ai venit? întrebă Fabricius, închizând temporar cartea.

-Nu te-am văzut de mult, îi răspunse Osiris.

-Am fost în concediu. Dar de ce atâta grabă? Nu vezi ce şedinţă importantă e?

-Eşti membru?

-Este o şedinţă de dare de seamă, analiză şi alegeri lărgită.

-Aha!

-Durează pe puţin şapte ore, continuă Fabricius mândru.

-N-am găsit nimic...

-Dacă tu nu poţi face rost, ce să mai zic de noi, muritorii de rând! Vezi că Sistemul e mai tare ? se bucură (parcă) Fabricius. Cel din urmă paznic îngălat şi îngalonat al Sistemului este mai aprovizionat decât cel mai de seamă dintre...

-Aparent, dragul meu Fabricius. Aparent. Noi avem de partea noastră veşnicia, iar ei au doar partea lor de...

-Asta o ştie oricine! Ce au ei şi ce avem noi, aia e! Rămâi la şedinţă? se interesă binevoitor Fabricius.

Osiris zâmbi vag. Tăcu pentru câteva clipe, privind în jur cu curiozitate. Cu excepţia lui Fabricius, cei din primele trei rânduri îşi ascuţeau creioanele, îşi consultau luările de cuvânt, pentru ca atunci când se va întreba şi acum cine se înscrie la cuvânt să fie gata. Era o şedinţă, evident, bine pregătită. Ceea ce conta enorm în acest sens era experienţa Secretarului. Şi prezenţa neaşteptată (dar nu neanunţată), a unui şef, nu dintre cei mari, ci dintre cei în ascensiune. Avea un nume ciudat, rar: Popescu Dan. Vicepreşedinte prim (sau prim-vicepreşedinte sau viceprim sau prim-vice) cu probleme de organizare. Era agreat de un mare şef, se înrudeau în urma căsătoriei cu fiica (sau nepoata) acestuia, care, la rândul lui, se înrudea cu o rudă foarte apropiată a Marelui Conducător. Deci exista o bază serioasă, principială a Promovării, iar Secretarul era conştient de asta.

Dar de unde să fi ştiut Osiris toate astea? Bucuros, Fabricius îl informă. Sau să fi fost exact invers? Nu are, în fond, nici o importanţă.

Important era însă că Fabricius era oriental (sau orientat!?). Osiris îl informă la rându-i:

-Luna asta viaţa ta se va schimba radical.

-Ei, taci... se miră Fabricius. Adică?

-Încă nu s-a hotărât. În general horoscopul, deci destinul tău, îngreunează mult lucrurile. Ştii doar că nici noi nu putem lupta prea mult contra destinului. Totuşi...

-Aşadar, totuşi...

-Totuşi am reuşit, având în vedere că viaţa ta familială este...

-Să nu fim indiscreţi... i-o tăie Fabricius.

-Balanţa te va propulsa social.

-Tronc, se hazarda în interjecţii Fabricius şi adaugă înţelept, într-o limbă accesibilă lui Osiris: *Cui prodest* ? Nimănui, aş zice.

-Este un joc al nostru. Prezenţa ta la sfârşitul acestui secol nu are nici un rost. De altfel, nu faci parte din lumea asta. Însă peste vreo sută de ani va avea o importanţă esenţială.

-Dar eu nu am copii...

-Eu ce spuneam. Având în vedere atitudinea soţiei tale faţă de...

-Iarăşi... ştii doar că...

-S-a decis să ţi se acorde un rol mai important în propria ta viaţă. Nu atât de mare încât să modifici viitorul în vreuna din părţile lui mai mici sau mai mari, ci doar atât cât să te arăţi mulţumit.

-Să forţăm destinul deci... E un experiment interesant.

-Aşa că te integrăm în Sistem.

Fabricius se uită mirat. Dar nu mai e timp, că uite, vine Prezidiul.

-Rămâi? îl întrebă fără curiozitate Fabricius.

-De ce nu? zâmbi Osiris. Ar fi şi asta o experienţă...

-Continuă să trăieşti în lumea ideilor... Osiris!

Prezidiul se aşează. Grav. Ponderat. Ferm. Directorul General, Secretarul local, şeful de la Centru, în creştere, şeful local al Organizaţiei de masă, şefa locală a Organizaţiei sexului slab, şeful local al organizaţiei celor sub 28 de ani, şeful local al organizaţiei celor sub 14 ani, şefa locală a organizaţiei celor sub 7 ani, şeful organizaţiei neînfiinţate încă, dar, da, în curs de înfiinţare, organizaţia celor sub 7 luni...

CUPRINS

CAPITOLUL 1
În care se vorbeşte despre lucruri
ce par fantastice.....5

CAPITOLUL 2
În care se vorbeşte despre diferite
chestiuni denumite casnice şi despre Ionică,
un cooperatist fruntaş.....11

CAPITOLUL 3
Deşi scurt, foarte important pentru Fabricius 14

CAPITOLUL 4
În care ne întâlnim cu lupte şi năzuinţe ale
unor personaje celebre: Fabian şi Giacomo 17

CAPITOLUL 5
În care, revenind la actualitate, Fabricius
îşi plânge necazurile conjugale în faţa lui
Bonifaciu, un vecin informat.....23

CAPITOLUL 6
În care Fabricius trece prin experienţe
diverse, dar conforme cu realitatea.....27

CAPITOLUL 7
În care se vede cum Gabriele este şi el derutat.....36

CAPITOLUL 8
În care Fabian dă dovadă de ingeniozitate
şi eficacitate în funcţia lui de încredere şi
face filosofie.....41

CAPITOLUL 9
În care se vorbeşte despre un congres, desfăşurat
în condiţii de mare dificultate, în ilegalitate, în
perioada minunaţilor ani de lupte şi jertfe 47

CAPITOLUL 10
În care, după o acţiune de mare prestigiu
internaţional, fericirea deplină este chiar deplină,
iar Fabian, aşijderea în calitate de creator 52

CAPITOLUL 11
În care Fabricius, de fericit ce e, uită
că îl aşteaptă nevasta, şi în care Ionică
se uită pe furiş şi are gânduri porceşti 57

CAPITOLUL 12
În care Fabricius serveşte masa de prânz 63

CAPITOLUL 13
Sau o zi din viaţa de serviciu a lui Fabricius 73

CAPITOLUL 14
În care Giacomo priveşte cu melancolie
spre trecut 80

CAPITOLUL 15
În care aflăm, o dată cu neadormitul Gabriele,
feţele nebănuite ale numitului Fabricius 83

CAPITOLUL 16
Care începe cu o baladă, sau despre
cârciuma din Vitan şi locul său geopolitic 94

CAPITOLUL 17
În care se vede că Osiris
nu e chiar străin de Egipt 98

CAPITOLUL 18
Sau despre a şaptea artă 102

CAPITOLUL 19
În care se vede că bucătăria poate fi ridicată la
rangul de artă culinară 111

CAPITOLUL 20
Sau adevăratul Banchet 121

CAPITOLUL 21
În care Fabricius se întoarce acasă 130

CAPITOLUL 22
În care Fabricius se află în casa
ce pare a fi a lui 135

CAPITOLUL 23
Sau o nouă zi 139

CAPITOLUL 24
În care lui Fabricius i se prezintă faţa
neştiută a unor lucruri 150

CAPITOLUL 25
În care se vede că Fabricius meditează
pe munte de la aceeaşi înălţime cu Părinţii 154

CAPITOLUL 26
Sau cum, printr-un capriciu al jocului
spaţiu-timp, Fabricius are contact direct
cu Marele Paradis al Prea Augustului 157

CAPITOLUL 27
În care Fabricius crede că îşi termină
plimbarea în ziua liberă 168

CAPITOLUL 28
În care se vede că realitatea depăşeşte limitele
oricărei literaturi belle et tristice 182

CAPITOLUL 29
Sau cum, conform unei reţete deja clasice,
se poate schimba total viaţa unui om
de/din nimic 187

CAPITOLUL 30
În care Fabricius îşi încheie plimbarea
într-o manieră folositoare 191

CAPITOLUL 31
În care Fabricius, cu viaţa familială reorganizată,
se află în situaţia de a şi-o vedea asijderea şi
pe cea profesională 203

CAPITOLUL 32
Sau un capitol intermediar, dar absolut
necesar pentru înţelegerea minutului,
pardon, minunatului, acestui timp minunat 209

CAPITOLUL 33
În care are loc şi se descrie ca atare o minunată
şedinţă de dare de seamă şi alegeri, la care
Fabricius participă în rândul întâi 215

Bun de tipar : aprilie 1999. Apărut: 1999
Editura Polirom, B-dul Copou nr.3 • P.O. Box 266,
6600, Iaşi • Tel. & Fax (032) 214.100 ; (032) 214.111 ;
(032)217.440 (difuzare); E-mail: polirom@mail.dntis.ro
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7 ;
Tel. : (01)313.89.78, E-mail : polirom@dnt.ro

Tiparul executat la Polirom S.A. 6600 Iaşi, Calea Chişinăului nr. 32
Tel. (032) 230323 ; Fax (032) 230485

Valoarea timbrului literar este de 2% din preţul de vânzare şi se adaugă acestuia.
Sumele se virează la Uniunea Scriitorilor din România, cont nr. 45106262, BCR-SMB

RADU VASILE

FABRICIUS

«Apoi apărură peştişorii. Din adâncuri, de felurite culori şi mărimi: cei micuţi cu aripioare galbene şi dungi albastre pe gât, iar cei mai mărişori, cu aripioare albe şi dungi roşii pe gâtul lor mlădios, buchete de alge frumos colorate pe care le agitau veseli cei mai mari, albaştri, iar în jurul lor, crăpcenii cu ochii bulbucaţi şi ştiucile cu urechile clăpăuge, toţi umflaţi ca nişte butii, behăind pe întinsul apelor. Un bobor, un conducător. Băteau cu toţii ritmic din aripioare, lozinca răsuna puternic în imensul spaţiu. Apoi dispăreau în adâncuri, pentru a reapărea exact peste o oră, răstimp în care stăteau cuminţi cu capul la fund. Asta era opera inginerilor, automatiştilor şi ciberneţilor epocii, doritori să demonstreze că întreaga natură participă la slăvirea Unicului, Conducătorului Prea Iubit, bestii inferioare pe scara evoluţiunii fiind prezente să îşi aducă omagiul fierbinte, oral şi orar. Adică după un program strict, din oră în oră, la fel ca semenii lor raţionali.»

EDITURA POLIROM
ISBN 973-683-265-1

Pe copertă: Dimitri Alithinos, *Ascunzătoarea nr. 72*, instalaţie